

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vitæ D. N. Iesv Christi Monotessaron Evangelicum

Heser, Georg

Monachii, 1657

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56533)

pe semel pro patris m
us est: multus pro mu
fferet deo. **M**ortificatio
unificatus aut su
is qui in carere erant
ne predicant: qui mor
aliquid quod expecta
entia. in diebus noe. cum
archa. In qua pauci: id
salve facte sunt per a
nos nunc similes su
facti baptisma. **N**on
sordium: sed consue
rostatu in deum. **D**er

Th. 4452.

21
5

VITÆ
D. N. IESV
CHRISTI

Monotessaron Evan-

coll. S. I. gelicum. Paderb. 1660.

Q V O D

*Ex Quatuor Evangelistarum verbis
ad Vnum mysterium pertinentibus, pro
sacrarum Meditationum materia, in sin-
gulos totius anni dies, contexuit
ac distribuit*

GEORGIUS HESERVS
E SOCIETATE IESV.

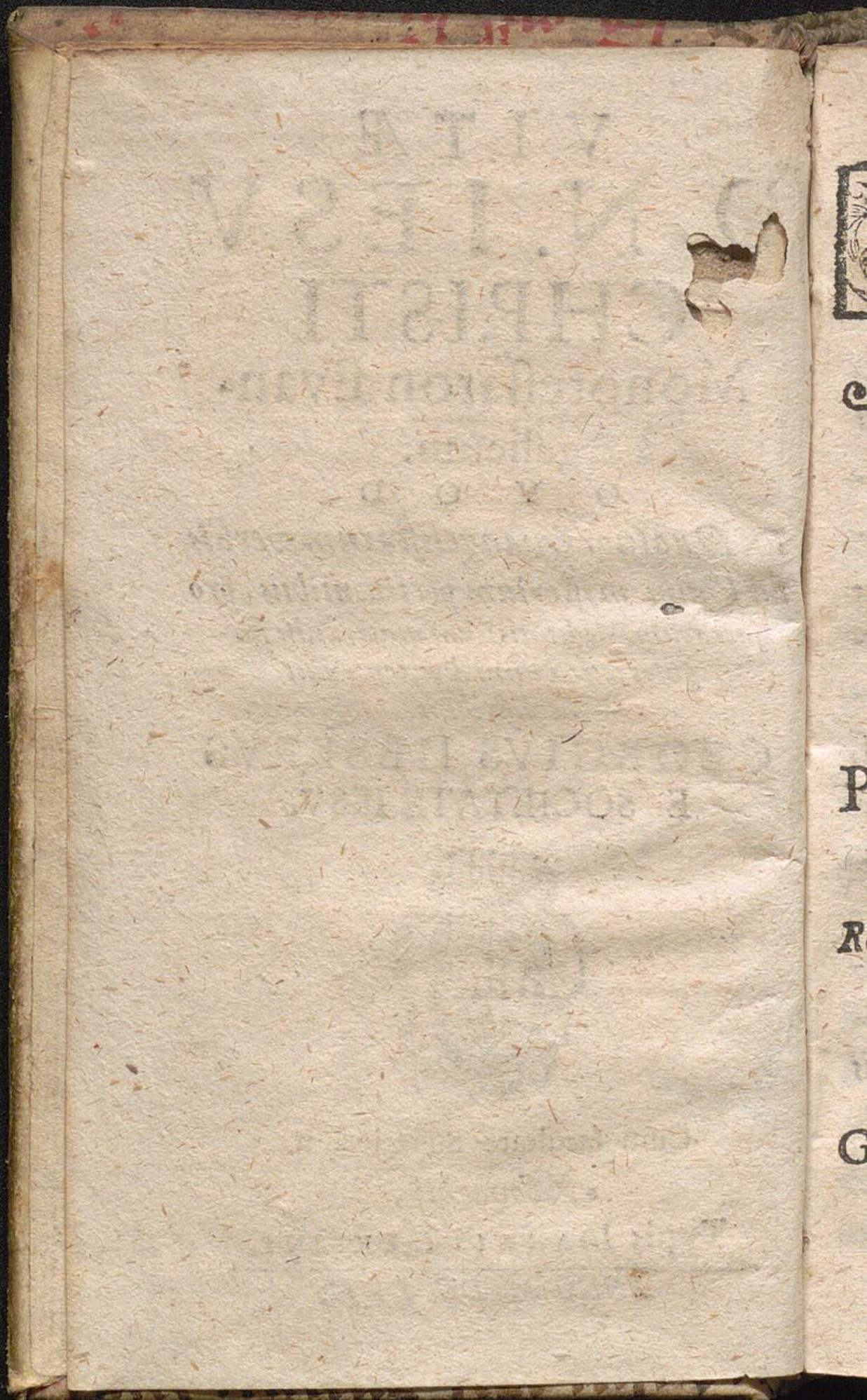

Cum facultate Superiorum.

Monachij,

Typis IOANNIS IACKLINI.

ANNO M. DC. LVII.

*Admodum Reverendo,
Nobili, & Amplissimo Domino,
Domino*

**GEDEONI
FORSTER,
PRÆPOSITO VILS-
HOVIENSI,**

*Reverendissimo & Illustrissimo
Principi, Episcopo Ratisponensi, &c.
à Consilij Ecclesiasticis, Ar-
chidecano in Pöndorff, &c.*

GEORGIUS HESERVS
è Societate IESU,
Perpetuam felicitatem.

EPISTOLA

Ene sapientérque
 ὁ θεῖος Βαρ-
 μαῖός Φησι, *verba*
recanto caelestis
illius Avis, ut cum
Græci passim ap-
pellitant, magni Dionysij Areo-
pagitæ, ^a καὶ πολλὴν τὴν θεολο-
γίαν εἶναι, καὶ ἐλαχίστην. καὶ τὸ εὐ-
αγγέλιον πλατὺ, καὶ μέγα, καὶ αὐ-
θις συντετμημένον. Bene, inquam,
sapientérque divinus Apostolus Bar-
tholomæus dicere solitus fuit, & ma-
gnam esse Theologiam, & mini-
mam: Evangelium item simul am-
plum ac magnum, rursumque com-
pendiarium. Quibus ego verbis
hoc eum intellexisse existimo, codi-

a. Lib. de Mystica Theologia cap. 1.

DEDICATORIA.

que
rba
stis
um
ap-
O-
lo-
su-
u-
m,
ar-
ia-
ti-
n-
n-
his
i-

cem Evangeliorum mole non præ-
tensum, stylo minimè laciniosum,
paucis edocere quàm plurima: quo-
rum altero memoria mortalium
consulitur, facile firmitèrque com-
prehensura, quod non est enormi
prolixitate diffusum; altero huma-
na menti, quæ mole instar irrequi-
etæ grana comminuit, & ex semodio
frumenti vim ingentem farina pro-
fundit. Ita omnino res se habet, ut
magistrâ discimus experienciâ; sem-
per animus aliqua secum versat, &
ex notis ad abstrusa, velut à propylæo
in adytum, aut interiora domûs pe-
netrare studet: non autem per am-
bages & crebra diverticula tandem
eluctari, sed expedito pede percurrere.
Diu certè multisque memoriam
onerare, quis non refugit? paucis o-

EPISTOLA

omnia citò perdiscere, cui non est integrum? Quam ob rem quacumque Dei Filius praecepta hominibus observanda, quacumque consilia sequenda proposuit; quidquid Homo Deus vel magnum egit, vel acerbissimum passus est, id omne, quod de Iliade Homeri nucis inclusa putamini vanius fortasse quàm veriùs inter Artis ingenia celebratur, non quater senis, sed exiguis solummodo quatuor includi voluit libellis: qui librarij pretium non accenderent, qui manus onere non gravarent, qui tædium lectori non parerent, qui rerum & magnitudine & varietate mirificè delectarent, qui citra fastidium memoria imprimerentur, impressi non illico diffuerent. Hoc nimirum eâ quasitum fuisse brevita-

DEDICATORIA.

te, vel argumento sit illud, quod Io-
annes, & ipse Evangelistarum v-
nus, ordine non dignitate postremus,
coronidis loco apposuit, esse alia
multa, quæ fecit I E S V S: quæ
si scribantur per singula, nec
ipsum arbitror, inquit, mun-
dum capere posse eos, qui scri-
bendi sunt, libros. ^{b.} Interea
quæ divino suggerente spiritu in co-
dicem hunc relata sunt, adeo multis
& tam magnis exundant mysterijs,
ut nemo hominum, qui vitâ nos an-
tecesserunt, repertus fuerit, qui ex-
hausisse omnia gloriaretur, nemo in
posterum reperiendus sit, qui exhau-
sturum se consideret. Legisse me
fateor, inquit Hieronymus, ^{c.} in

^{b.} Ioan. cap. 21. Vers. 25.

^{c.} In Proœmio Commentariorum super
Matthæum.

EPISTOLA

Matthæum Origenis viginti
quinque volumina, & toti-
dem ejus homilias, commati-
cūmque interpretationis ge-
nus, & Theophili Antiochenæ
urbis Episcopi commentarios,
Hippolyti quoque Martyris,
& Theodori Heracleotæ, A-
pollinarijque Laodicensi, ac Di-
dymi Alexandrini: & Latino-
rum; Hilarij, Victorini, Fortu-
nati opuscula. *Quibus adiun-
gere Græcorum alios, & alios Latini-
orum sine numero possumus, qui
vel historiam unius, alteriusque, vel
universam commentarijs suis illu-
strarunt. Non hic tacebo Ioan-
nem Chrysostomum, Cyril-
lum Alexandrinum, Theodo-
retum, Euthymium, Theo-
phylactum.*

DEDICATORIA.

phylactum : *non silentio præter-*
mittam Augustinum, Ambro-
sium, Bedam, Rabanum, Hay-
monem, Rupertum, Bona-
venturam, Thomam: quorum
alij vestigia secuti, tot omnia libris
& episthographis impleverunt, ut
illis Satyrici d' vocibus uti nobis ad-
mirabundis liceat:

Summi plenâ jam margine
libri

Scriptus, & in tergo, necdû
finitus IESVS.

Post tot examina virorum clarissi-
morum, qui doctis orbem calamis
pervolarunt, ut hodie tamen non
est cogitandi, sic neque commentan-
di, scribendique finis est librorum.
Maiores nostros cû in lampado-
d. Iuvenalis Satyrâ 1.

EPISTOLA

dromico vite istius certamine lux
deficeret, quam nobis lampada per-
actō cursu tradiderunt, eam nos po-
steris cras vel perendie trademus.
Idem etiam usu venit nobis, quod
famelicis, quos non propterea, quòd
hodie saturi sint, postridie non adori-
etur fames: & proscribat sanè
hanc lautitia quorundam, promi
partes erunt ea mensis inferre, quæ
delicatam moveant orexin. Ego in
lampadophoris ille quidem non sum,
qui claras nobilesque faces alijs præ-
ferre possim: sed nec illius procurator
peni sum, ex quo supedia, quorum
condus non fui, prodire jubeam: in-
ter maximi tamen Dei servulos eam
mihi nunc operam sumpsi, quam
Petrus olim & Ioannes, eo ipso
die, quo hanc ad te scribo epistolam,

DEDICATORIA.

ex imperio Christi ultimam cenam
cenaturi, contulerunt, ut mensas
sternerem, & adornarem futuris cō-
vivis: hoc est, materiam sacrarum
meditationum ita collectam, ordinē-
que dispositam pararem, ut nullus
deinceps labor subeundus sit, map-
pam, orbes, cyathos, reliquum men-
sarum instrumentum comparandi,
sed accumbendi, animūque probē
saginandi. At hoc ipsum, inquiet
non nemo, munus alij dudum praece-
perunt. Demus, quod ait is: en men-
sa ferē bis in singulos dies & triclinia
sternuntur, sed quis aut in defectum
alterius, aut quod id opera speret
commodius facturum, prohibet of-
ficiosum istud famulitium? Ne sper-
nas: sustine tantisper, dum ex char-
ta recitem, quae mensis, ad quas con-

EPISTOLA

viva vocaris, inferenda sint dapes. Missus apparati sunt tot, in quot omnem libellum tribui partes. Primus IESVM dabit infantem, exulem, puerum: hoc Ovum est purissima Matris Virginis. Alter tricenarium, undis Iordanis tinctum, jejunantem, ac per triennium & ultra summis exercitum laboribus: cibus hic est Fortium. Tertio miracula, dicam, an spectacula videbis: Non offendimus ambulante cœnâ, contrâ quàm Bilbilitanus lepos argutatur. Quartus itémq; Quintus allatam è calo doctrinam propinabit, quæ omni nectare, omni dulcior est ambrosiâ; quæ sic delinire solet epulonem, ut quod semel occæpit sapere, nauseari nunquam possit. Sextus Deum patientem, carptoribus tradi

DEDICATORIA.

traditum, commonstrabit toto corpore dissectum. Septimus à funere triduo redi vivum aspiciet, ac super omnes calos elatum. Hunc in modum ab ovo ad mala, ut inquiunt, convivium non unius dieculæ tantum, quod vulgò fieri solet; neque semestre solum, pro regio Assueri luxu & opulentia, sed per integrum ducetur annum, ut nullo die non possis opiparè, lautissimèque victitare.

Nunc ad te, Archidecane amplissime, quo modo imperatore hanc cenā struxi, mea se convertit oratio. Typis vulgæ veram semel iterumque Christi Patientis universam tragædiam, quibus eam verbis Evangelistæ quatuor dederunt. Hac tantopere tibi placuit, & tanto futuram emolumento judicasti, ut, quoniam

EPISTOLA

nihil omni hominum generi salutarius esse potest, quàm frequentissima Passionis Domini tam acerba recordatio, majorem in modum exoptares, ut quoad fieri posset ad plurimorum manus atque usum saluberrima perveniret exercitatio. Quare non unis litteris efflagitabas à me, ut quam Albertus ille Magnus, Ratisponensis Episcopus, sanctimoniâ vitæ, & humanarum divinarumque doctrinâ scientiarum longè celebratissimus, ultrà quàm vero plerisque simile videatur, commendavit de luctuosissimis Christi cruciatibus vel per breviusculum temporis spatium memoriam, pro virili in omnium animos inducerem. O si votis tuis, Vir Zelo divino inflammate, litari à me posset! non id calamo tantum &

Voce

DEDICATORIA.

voce, sed omnibus nervis, & totâ
contentione laborarem, ut adaman-
tina mortalium pectora solveren-
tur, & colliquescerent Oceano san-
guinis divini, quem hortus Oliva-
rum, quem pratorium Pilati,
quem Golgothaus mons felicissi-
mus montium imbiberunt. Optan-
di mihi tibiue potestas est, effici-
undi Deo: quem ut in vota trahere-
mus, id te auctore feci, ut omnem
Filij Dei vitam in hoc orbe pera-
etam, ad eundem modum publica-
rem, quò & Infans, & Vir, & Thau-
maturgus, & Magister, & Patiens,
& Redux à funere, quoquo versum
velut arietem in cautes nostras im-
pelleret, ac tandem utinam diffrin-
geret. Nunc ut tribus solum verbis
hoc moneam, tuo nomine publicum

EPIST. DEDICAT.

*libellus hic adit, cuius ope potuit pro-
dire. Vale, Vir integerrime, ac me,
quem nunquam nôsti, nunquam vi-
disti, à te peto maiorem in modum,
ut cum hoc munere accedentem
etiam atq; etiam amore tuo comple-
ctaris. Monachij, Feria V. Cænæ
Domini, qui dies fuit quartus Ka-
lendarum Aprilium Anni M. DC.
LVII.*

PRÆ-

PRÆFATIO

A D

LECTOREM.

Ibrum hunc, ô pie Lector, *Monotessaram* appellamus, eam ob causam, quòd *Vnum* è quatuor sacrosanctis Evangelijs depromptum Vitæ, Miraculorum, Doctrinæ, Passionis, aut Resurrectionis D. N. IESV CHRISTI mysterium non alijs, quàm ipsarummet Evangelistarum verbis enarratum proponitur; omnium quidem, si omnes; trium vel duorum, si duo trësve rem eandem memoriæ prodiderunt; unius, quod unus calamo duntaxat consignavit. Hoc instadio decurrerunt è vetustissimis duo; *Tatianus Asyrius*, Iustini Martyris & Philosophi sectator, florens in Ecclesia, quamdiu ab ejus latere, non discessit; quem id genus labore, laudèque consecutus est *Ammonius Alexandrinus*. Harmoniam utriusque, *Magna Bibliotheca Veterum Patrum*, & antiquorum Scriptorum Ecclesiasticorum exhibet. *Eusebius*

Cæ-

P R A E F A T I O.

Cæsariensis Episcopus Alexandrinus, secutus Ammonium, *Canones* in decem numeros ordinavit: quos S. Hieronymus, sicut in Græco habebantur, expressit, ut si quis voluerit nôsse, quæ in Evangelijs vel eadem, vel vicina, vel sola sint, eorum distinctione cognoscat. Alij subinde fuerunt, qui præcedentium studia maiorem in modum perfecterunt: ut *Ioannes Gerson* Cancellarius Parisiensis, *Cornelius Iansenius* Episcopus Gandavensis, *Sebastianus Barradius*, *Ioannes Hajus*, *Bartholomæus Riccius*, &c. qui operæ pretium suæ fecerunt. Verùm ut ad omnem siue meditantium, siue Lectorum commoditatem adeo nihil deesset, illud accedere posse visum fuit: ut in certas materia disposita classes, enarrata verbis sacrorum Evangelistarum, in tres quatuorve divisa partes, omnem surriperet laborem quærendi, num idem alius, aliterque recenseret. Quam ob rem in septem classes universa coëgi, quarum in se complectitur

Prima.

Ortum, infantiam, vitamque Christi ad annum usque trigesimum.

Alte.

P R A E F A T I O.

Alter a.

Refert acta præcipua Christi ab anno trigesimo.

Tertia.

Narrat miracula, quæ Medicus cœlo delapsus virtute divinâ patravit in agris, quos sanitati restituit.

Quarta.

Doctrinam æternæ Sapientiæ pervolvit, ac primùm eam, quam DEI Filius per Parabolas proposuit.

Quinta.

Didagmata non omnia, tamen præcipua Christi, quibus omne hominum genus imbuere voluit, selegit.

Sexta.

Passionem acerbissimam Servatoris nostri ob oculos ponit.

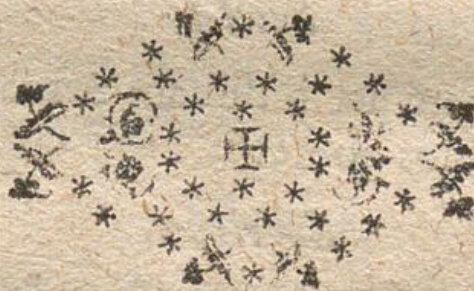
Septima.

Gloriam I E S V Christi rediviui manifestam facit.

Ver-

PRÆFATIO.

Verbis utimur haud alijs, quàm quibus
Latinè loquitur Vulgata. Quæ prætermi-
sit Evangelistarum unus, ex alijs supplentur,
eo collocata verborum ordine, ut filum hi-
storiæ non incidatur. Mox illius quoque
nomen adjungimus, qui, quod ad lucidio-
rem rei notitiam faceret, symbolam quasi
dedit, ut, à quo lampadem acceperis, non
ignoreſ. His te pauculis alloquendum exi-
stimavi, quò mentem nostram & laboris
scopum perspiceres. Porro Vitam solius
Christi damus hoc opusculo: daturi, si DEO
placebit, alio bipertito *Personas illustres*,
quarum Laus est in Evangelio, & *Personas*
infames, quæ reprehenduntur. Tu, bone
Lector, his, ut potes, ad majorem DEI
gloriam, tuamq; salutem utere,
ac bene vale.

IN.

I N D E X
MEDITATIONVM.

P A R S P R I M A.

Christi ortum, infantiam, pueri-
tiam, & reliquam vitam usque ad an-
num ætatis trigesimum com-
plectens.

1. **G**abriel Legatus DEI ad MARIAM
Virginem. Fol. 1
2. Gabriel mysterium Incarnationis explicat
MARIAE. 2
3. Gabriel miraculum miraculo confirmat.
Virgo consentit. Concipitur Christus. 3
4. MARIA Visitat Elisabetham. 3
5. Elisabeth MARIAM laudibus extollit. 4
6. Ioseph ab Angelo de diuino Virginis conce-
ptu admonetur. 5
7. Ioseph accipit MARIAM conjugem suam. 5
8. Ioseph cum MARIA conjugē suā proficisci-
tur Bethlehem. 6
9. Christus in Bethlehem nascitur. 7
10. Christus in Bethlehem natus nunciatur
ab Angelo pastoribus. 7
11. De aduentu pastorum in stabulum. 8
12. De Circumcisione Domini. 9
13. De aduentu Magorum Hierosolymam. 9
14. De aduentu Magorum in Bethlehem. 10
15. Chri-

I N D E X.

15. Christus in templo presentatur.	11
16. Simeon excitus Spiritu sancto Venit in templum.	11
17. Simeon de Christo vaticinatur.	12
18. Anna prophetissa Christum in templo pradicat.	13
19. Indicitur ab Angelo fuga in Egyptum.	14
20. Cedes innocentium pro Christo Martyrum.	14
21. IESVS Angeli monitu revocatur ab exilio.	15
22. IESVS duodennis, in scius parentibus, manet Hierosolyme.	16
23. IESVS post triduum inventus in templo.	17
24. De Vita Christi ab anno ætatis duodecimo usq; ad trigessimum.	18
25. Genealogia D. N. IESV Christi. 18. & 19	

P A R S S E C U N D A.

Continens acta præcipua D. N. IESU Christi ab anno ætatis trigesimo.

26. C hristus Venit ad Ioannem ab eo baptizandus.	Fol. 21
27. Quæ in hoc Baptismo everserint mirabilia.	22
28. Christi quadragintadiale jejunium in deserto. 23.	29. Chri-

I N D E X.

29. *Christus ter à diabolo tentatus Vincit.* 24
30. *De prima Vocatione Andree, ad solam quandam Christi notitiam.* 25
31. *De prima Vocatione Petri, ad solam item Christi notitiam.* 26
32. *De Vocatione Philippi.* 27
33. *De Vocatione Nathanaëlis.* 27
34. *De secunda Petri, aliorumq; Vocatione ad sequelam solum temporaneam, cum animo revertendi ad piscationem.* 28
35. *De Vocatione Petri & Andree ad perpetuam sequelam.* 29
36. *De Vocatione filiorum Zebedei, Ioannis & Iacobi.* 30
37. *Christus adest nuptiis in Cana Galilee.* 30
38. *Christus in iisdem nuptiis primum patrauit miraculum.* 31
39. *De fugatis è templo negotiatoribus primà vice.* 32
40. *Nocturnum Christi cum Nicodemio colloquium.* 33
41. *De sedata maris tempestate.* 34
42. *De Vocatione Matthaei.* 35
43. *De conversione Mariae Magdalene.* 36
44. *Christus per parabolam corripit Simonem criminantem.* 36
45. *Christus Magdalenâ egregiè defendit.* 37
46. *Christus peccata dimittit Magdalene.* 38
47. *De*

INDEX.

47. De missis ad predicandum Apostolis. 38
 48. De quinque millium hominum refectio-
 ne. 40
 49. Christus tentat discipulorum fidem. 41
 50. Christus benedicit, & multiplicat panes. 42
 51. De ambulatione Christi super aquas. 44
 52. De ambulatione Petri super aquas. 45
 53. De quatuor millium hominum iterata
 refectio. 46
 54. Petro claves regni celorum promittuntur. 48
 55. De Transfiguratione Christi. 49
 56. De Voce Patris celitus allapsa. 50
 57. Discipuli prohibentur hanc Visionem e-
 vulgare. 51
 58. Christus pro se, & Petro solvit didrach-
 ma. 52
 59. Christus clam ad festum Tabernaculorum
 proficiscitur. 52
 60. Mulierem in adulterio deprehensam di-
 mittit. 54
 61. Septuaginta duos discipulos designat, &
 instructos predicatum mittit. 55
 62. Christus formulam precandi tradit. 56
 63. Christus parvulos amplectitur, & ma-
 nus eis imponit. 57
 64. Christus certior fit de Lazari infirmi-
 tate. 58
 65. Chri-

I N D E X.

- 38
tio- 65. Christus quarto primùm die Bethaniam
venit. fol. 58
- 40 66. Christus antè quàm Lazarum suscitet,
41 Martha fidem exstimulat. 59
- 42 67. Maria soror Lazari Christum accedit. 60
- 44 68. Christus infremis spiritu, turbat seipsum,
45 & lachrymatur. 61
- ata 69. Lazarus à mortuis suscitatur. 62
- 46 70. Decena apud Bethaniam. 62
- 48 71. Indignantur discipuli, precipuè Indas, de
49 effusione unguenti. 63
- 50 72. Excusat & defendit Christus Magdale-
2 e- nam. 64
- 51 73. Christus asinam & pullum sibi adduci
ch- precipit. 65
- 52 74. IESVS asinam conscendit Apostolorum
um Vestibus inbratam. 67
- 52 75. De glorioso ingressu Christi Hierosoly-
di- mam. 68
- 54 76. De invidis sermonibus Phariseorum. 68
- 55 77. IESVS flet super Ierusalem, eamq; pra-
56 dicit evertendam. 69
- 57 78. De ejectis alterâ vice venditoribus, & pra-
ni- dicatione Christi in templo. 70
- 58 79. Ficulnea maledictione Christi exare-
scit. 72
80. Oblatio pauperis viduae praefertur obla-
tionibus divitum. 73

INDEX.

PARS TERTIA.

*De miraculis Christi patratis inter-
egros & malè habentes.*

Cæci illuminati.

81. **C**hristus duobus cecis restituit vi-
sum. fol. 75
82. Cecus & mutus à demonio liberatus, vi-
det, ac loquitur. 76. & 96
83. Cecus Bethsaida curatur. 76
84. Christus aperit oculos cæci nati. 77
85. Qui cecus fuerat, miraculum narrat vi-
cinis. 78
86. Idem, qui cecus fuit, examinatur à Pha-
riseis. 78
87. Vocantur parentes ejus, qui cecus natus
fuit. 79
88. Rursus ad concilium Vocatur ille à nati-
vitate cecus. 80
89. Cecus ille tandem ejicitur è Synagoga. 81
90. Cecus credit IESVM esse filium DEI,
eumq; adorat. 81
91. Christus occasione hujus miraculi per-
stringit Phariseorum cecitatem. 82
92. Cæco mendico restituitur visus, antequam
Christus ingrederetur in Iericho. 82
93. Cæco alteri mendico restituitur visus, post-
quam Christus egressus est ex Iericho. 83
94. Chri.

I N D E X.

94. *Christus Hierichunte digressus, duos cecos illuminat.* 85

Claudi.

95. *Christus cecos & claudos curat in templo.* 86

Concurvata.

96. *Christus mulierem XVIII. annis infirmam Sabbato sanat.* 87

Dæmoniacy.

97. *Obsessus à demone liberatur in Synagoga.* 88

98. *Christus Capharnaï multos demones eicit.* 89

99. *Christus in regione Gerasenorum duos dæmoniacos curat.* 90

100. *Dura sors hominis à demonibus obsessi.* 91

101. *Dæmones ab homine Christus exesse jubet.* 92

102. *Dæmonibus ire concessum in porcos.* 93

103. *Geraseni exeunt ad Christum, & hominem curatum vident.* 94

104. *Christus eum, qui curatus fuerat, sequi se volentem remittit ad suos domum.* 95

105. *Dæmonium mutum eicitur.* 95

106. *Dæmones Christum confitentur esse Deum.* 96

†† 2

107. Ca.

I N D E X.

107. *Cecus ac mutus, expulso demone, videt, loquitur.* 96

108. *Christus calumnias Phariseorum & Scribarum confutat.* 97

109. *Filia Chananæ liberatur à demōio.* 98

110. *Demon, quem ejicere discipuli non potuerunt, pellitur à Christo.* 100

111. *Accuratio ejusdem rei descriptio ex S. Marco.* 102

112. *Quam ob causam discipuli non potuerint ejicere hoc demonium.* 103

Febricitantes.

113. *Reguli filius febricitans Christi Verbo sanatur.* 104

114. *Socrus Petri magnis febribus liberatur.* 105

Hæmorrhousa.

115. *Mulier sanguinis profluvio laborans sanatur.* 106

Hydropicus.

116. *Christus hydropicum Sabbato curat.* 107

Leprosi.

117. *Leprosus tactu sanatur à Christo.* 108

118. *Decem leprosi mundantur: unus gratias agit.* 110

Mancus.

119. *Manco manam aridam Christus restituit.* 111.

Mor-

INDEX.

Morbidus.

120. Morbidus per octo & triginta annos
Sabbato curatur. 112
121. Christus factum istud à calumniis Iu-
deorum defendit. 113

Mortui resuscitati.

122. Iairus Christum deprecatur pro filia
sua moribunda. 115
123. Filia Iairi nunciatur mortua: Christus
eam resuscitat. 116
124. Filius unicus Sidue mortuus suscitatur
à Christo. 117
125. Lazarus ante quatrimum mortuus,
vite restituitur, 118

Mutilatus.

126. Christus Malcho abscissam aurem re-
stituit. 120

Muti.

127. Mutus, cæcus, similique à damone obses-
sus, linguam, oculos, quietem recipit. 120
128. Mutus & surdus aures ac linguam re-
cipit. 121

INDEX.

Paralytici.

129. Christus paralytico sanando dimittit
prius peccata. 122
130. Christus, dimissis paralytico peccatis, eun-
dem sanitati restituit. 123
131. Servi paralytici herus mittit seniores
Iudeorum ad Christum. 124
132. Idem herus Centurio Christum per ami-
cos adit, & alloquitur. 125
133. Centurio denique Christum ipse adit :
& servus paralyticus verbo sanatur. 126

Surdus.

134. Christus aperit aures surdo, & Vincu-
lum lingue solvit eidem. 127. & 128

Turba variorum ægrorum.

135. Christus predicans & sanans, obit to-
tam Galileam. 127
136. Christus Capharnai multos infirmos cu-
rat. 128
137. Christus omne genus morborum sanat
in loco campestri. 129
138. Christus in regione Genesareth omnes
male habentes sanitati restituit. 130
139. Christus plurimos egros sanat in mon-
te. 131

INDEX.

PARS QUARTA.

De doctrina Christi, quam per Parabolas tradidit.

Premeditatio.	132
140. Parabola prima, Puerorum canentium, & lamentantium.	133
141. Parabola secunda, Seminantis semen quod cecidit secus viam, supra petram, in spinas, in terram bonam.	134
142. Cur Christus locutus sit in parabolis?	135
143. Expositio precedentis parabole.	136
144. Parabola tertia, Tritici & Zizanio- rum.	137
145. Expositio precedentis parabole.	138
146. Parabola quarta, Grani sinapis.	139
147. Eadem parabola, referentibus Marco & Lucâ.	140
148. Parabola quinta, Fermenti in tribus fa- rina satis.	140
149. Parabola sexta, Thesauri absconditi in agro.	141
150. Parabola septima, Margarite pretio- se.	141
151. Parabola octava, Sagene missa in ma- re.	142
152. Expositio parabole precedentis.	142
153. Parabola nona, Seruus cui dominus omne	

I N D E X.

debitum dimisit.	143
154. Ingratitudo & immanis sericordia servi illius.	144
155. Sententia Domini in servum nequam.	144
156. Parabola decima, Boni pastoris, mercenarij, ovium.	145
157. Expositio, quis sit Ostium.	146
158. Expositio, quis sit Pastor, quis Mercenarius.	146
159. Parabola undecima, Samaritani curantis eum, qui incidit in latrones.	147
160. Parabola duodecima, Amici noctu petentis ab amico tres panes.	148
161. Expositio precedentis parabole.	149
162. Parabola decima tertia, Divitis consolantis se, & illa adhuc nocte mortui.	150
163. Parabola decima quarta, Servi vigilantis noctu, & dominum à nuptiis revertentem expectantis.	151
164. Parabola decima quinta, Ficulnea infrugifera, quæ iubetur excidi.	152
165. Parabola decima sexta, Angusta porta, quâ intratur ad cælum.	152
166. Parabola decima septima, De captando inter consulas ultimo loco.	153
167. Parabola decima octava, De computandis sumptibus ante fabricam turris, & ante bellum.	154
168. Pa-	

INDEX.

168. Parabola decima nona, Ovis centesima
perdita, quam pastor requisivit. 155
169. Parabola Vigesima, Mulieris querentis
drachmam perditam. 156
170. Parabola Vigesima prima, Filij prodi-
gi. 157
171. Miser in se revertitur, agit pœnitentiam,
et à patre denuo recipitur. 158
172. Filium natu majorem indignè ferentem
pater placat. 159
173. Parabola Vigesima secunda, Villici ini-
qui, facientis sibi amicos de mammona ini-
quitatis. 160
174. Parabola Vigesima tertia, Dixit epu-
lonis et Lazari mendici. 161
175. Dixit tormēta, et Lazari solatia. 162
176. Dixit cura in inferno de fratribus suis
et suis. 162
177. Parabola Vigesima quarta, Iniqui judi-
cis, et Vidue. 163
178. Expositio precedentis parabole. 164
179. Parabola Vigesima quinta, Pharisei et
Publicani. 164
180. Parabola Vigesima sexta, De operariis
in vineam conductis. 165
181. Denarius idem singulis datus. 166
182. Murmuratio adversus patrem fami-
lias. 166

INDEX.

183. Parabola Vigesima septima, De decem
minis in seruos ad negotiandum distribu-
tis. 167
184. Seruus nequam ex ore suo judica-
tur. 168
185. Parabola Vigesima octava, Duorum fi-
liorum, unius pœnitentis & patri obedien-
tis, alterius fingentis se obedire. 169
186. Parabola Vigesima nona, Locata Vineæ,
cujus conductores occiderunt seruos & fili-
um heri. 170
187. Vnici filij trucidatio. 171
188. Applicatio præcedentis parabole. 172
189. Parabola trigesima, De inuitatis ad nu-
ptias filij à Rege. 173
190. Inuitantur obuij quicq; ad nuptias. Di-
scumbens sine veste nuptiali, ejicitur. 174
191. Parabola trigesima prima, De inuitatis
ad cenam magnam. 176
192. Parabola trigesima secunda, De decem
Virginibus, quarum quinque prudentes, &
quinque fatuæ. 177
193. Parabola trigesima tertia, De talentis in
seruos distributis. 178
194. A seruo malo talentum aufertur. 179

PARS

INDEX.

PARS QUINTA.

De doctrina Christi, quam claris
verbis tradidit..

195. **C**hristi cibus, Voluntatem Patris fa-
cere. fol. 181
196. Christus inquit discipulos, ut in opere
Dei secum collaborent. 182
197. Christus tres sequi se cupientes in-
struit. 182
198. Cur discipuli Christi non jejuna-
rint. 318
199. Prior doctrina confirmatur similitudi-
nibus. 184
200. De resurrectione mortuorum. 185
201. Tria testimonia divinitatis Christi: ac
primum à Ioanne. 186
202. Alterum testimonium divinitatis Chri-
sti, ab Operibus. 187
203. Tertium testimonium divinitatis Chri-
sti, à Moyse. 188
204. Discipuli Sabbato spicas confricant, &
à Christo contra Phariseorum calumnias
vindican-
tur. 188
205. De sermone Christi habito in monte: ac
primum de octo beatitudinibus. 190
206. Exhortatio Christi ad recte utendum ta-
lentis. 191
- †† 6 207. Chri-

I N D E X.

207. Christus non venit solvere legem, sed adimplere.	192
208. Non irascendum proximo.	193
209. De querenda reconciliatione.	193
210. De refrenanda concupiscentia.	194
211. Non esse jurandum omnino.	195
212. Non resistendum malo.	196
213. De diligendis inimicis.	197
214. De modo distribuendi eleemosynas.	198
215. De modo rectè orandi.	199
216. Formula precandi prescribitur.	200
217. De modo bene jejunandi.	201
218. Congregandos thesauros in cælo.	201
219. De oculo simplici, & nequam: hoc est, de Intentione.	202
220. Improbam terrenorum sollicitudinem ponendam.	202
221. Querendum primò regnum Dei: cetera adjectum iri.	204
222. Non temere judicandum.	204
223. De festuca & trabe in oculis.	205
224. De fugiendis pseudoprophetis.	206
225. Neque solam fidem, neque gratias gratis datas salvare.	207
226. Qui audit Verbum Dei, & custodit illud, cui similis sit.	208
227. Chri-	

INDEX.

227. Christus minatur obduratis civitati-
bus. 209
228. Christi confessio ad divinum Pa-
trem. 210
229. Christus omnes oneratos ad se vocat;
jugum enim suum esse suave. 210
230. Rationem reddendam de quolibet ver-
bo otioso. 211
231. Quenam mater, & qui sint fratres
Christi. 212
232. Prophetam non esse acceptum in patria
sua. 213. 214
233. De prudentia & patientia ad predican-
dum necessaria. 214
234. De modo professionis, & mansionis. 215
235. De modo egressionis ab infidelibus. 217
236. Summa institutionis ad predican-
dum. 218
237. Quis timendus, & qui non timen-
di? 218
238. Quid generit Christus in terras mit-
tere. 219
239. Premium eorum, qui Dei servos reci-
piunt. 220
240. De abnegatione sui quotidiana. 220

I N D E X.

241. Humilitatem parvulorum imitandam
esse. 222
242. Cavendum à scandalo parvulorū. 223
243. De correptione fraterna. 224
244. De castitate, quam suadet Christus. 225
245. Dicitur difficulter salvari. 226
246. Premium eorum, qui omnibus relictis,
Christum sequuntur. 227
247. Adhortatio ad submissionem. 228
248. De tributo Cæsari pendendo. 229
249. Primum & maximum legis manda-
tum. 230
250. Obtemperandum legitimis Doctoribus,
etsi malis. 232

P A R S S E X T A.

De sacratissima Passione D. N. IESV Christi.

251. **P**assio D. N. IESV Christi matri ipsi-
us à Simeone predicatur. 235
252. Christus mortem ac resurrectionem suam
predicit Iudeis. 235
253. Christus de sui, serpentis instar aenei, ex-
altatione Nicodemum edocet. 236
254. Christum passurum comprehendere ne-
mo potest ante tempus presinitum. 237
255. Christus evadit manus & precipitan-
tium, & lapidantium. 237
256. Chri.

INDEX.

256. Christus predicat Iudeis, se exaltandum
in Cruce. 238
257. Caiphas de morte Christi salutifera pro-
phetat. 239
258. Christus predicat fructum exaltationis
sue in Cruce. 240
259. Christus Passionem suam predicens, in-
crepatur a Petro: sed hic a Domino Sata-
nas appellatur. 241
260. Moyses & Elias in Trāsfignatione Chri-
sti loquuntur de ejus Passione. 241
261. Ultima Christi passuri profectio Hiera-
solyman. 242
262. Magdalena prævenit ungere corpus IE-
sū in sepulturam. 243
263. Concilium de Christo capiendo, & occi-
dendo. 244
264. De Iuda Venditore Christi nefario. 245
265. Cena Paschalis Christo à duobus disci-
pulis paratur. 246
266. De ablutione pedum Apostolis exhibi-
ta. 247
267. Christus proditorem Iudæ predicat. 248
268. SS. Eucharistie institutio. 249
269. Christus proditorem suum manifestat
Ioanni in cena. 250
270. Christus trinam Petri negationem ter
predicit. 251
271. De

I N D E X.

271. De discessu Christi è cenaculo in hortum.	253
272. De oratione Christi in horto.	254
273. De reversione Christi ad discipulos dormientes.	254
274. De tertia Christi oratione, & sudore sanguineo.	255
275. De prodicione Iudæ.	256
276. De hostibus in terram prostratis.	257
277. De vulnerato Malcho, & sanato.	258
278. De comprehensione Christi, & fuga discipulorum.	258
279. Christus ducitur ad Annam: mittitur ad Caipham.	259
280. De responsione data Caipha, & accepta alapa.	260
281. De falsis testimoniis contra IESVM.	261
282. Adjuratio, Blasphemia, colaphi, alape, sputa.	262
283. De prima Petri negatione.	263
284. De secunda & tertia Petri negatione, ejusdemque penitentia.	264
285. IESVS à concilio damnatus ducitur ad Pilatum.	266
286. De suspendio Iudæ.	267
287. De agro figuli empto.	267
288. Repetio de Iudæ, ex Actis Apostolorum.	

INDEX.

	lorum.	268
253	289. Accusatus Dominus coram Pilato de	
254	tribus.	269
dor-	290. Examen de regno Christi.	270
254	291. Christus vehementius accusatus tacet.	
san-	Et ad Herodem mittitur.	271
255	292. Gesta in domo Herodis.	272
256	293. Pilatus Christum innocentem decla-	
257	rat.	273
258	294. De Barabba latrone, qui populo proposi-	
di-	tus cum Christo.	273
258	295. De Barabba latrone, qui à populo pra-	
nit-	positus Christo.	275
259	296. De flagellatione Christi.	275
pta	297. De coronatione Christi.	276
60	298. Ecce homo.	277
261	299. Interrogat IESVM Pilatus, Et iterum	
pa,	pro tribunali sedet.	277
62	300. De sententia Pilati in Christum.	278
63	301. IESVS cruce onustus educitur in Cal-	
64	varia locum.	279
ed	302. Occurrunt in via fientes mulie-	
66	res.	280
57	303. Christus inter duos latrones crucifigi-	
57	tur.	280
to-	304. De divisione Vestimentorum Chri-	
	sti.	281
	305. De titulo Crucis.	282
	306. Chri-	

I N D E X.

306. *Christus crucifixus irridetur, & blasphematur.* 283
307. *De conversione alterius latronis.* 283
308. *Christus a cruce matrem & discipulum alloquitur.* 284
309. *Christus se à Patre derelictum clamat.* 285
310. *Christus sitiens potatur aeto.* 285
311. *Christus commendat spiritum in Patris manus, & exspirat.* 286
312. *De prodigiis in morte Domini.* 286
313. *Confessio innocentie & divinitatis D. N. IESV Christi.* 287
314. *Piorum studium erga Christum.* 288
315. *De aperto latere Christi.* 288
316. *Pietas Iosephi ab Arimathea.* 289
317. *Pietas & liberalitas Nicodemi erga Christum.* 290
318. *De sepultura D. N. IESV Christi.* 291
319. *Pietas mulierum erga IESVM defunctum.* 291
320. *De custodia sepulchri.* 292
321. *Milites sepulchri custodes pecuniâ corrupti, mentiuntur Christi rediisse corpus furto sublatum.* 292
- Quenam perpendenda sint in meditatione Passionis Christi.* 293
- Modus Passionem Christi meditandi, versibus conscriptus.* 296
- Pij erga Christum patientem affectus.* 297

INDEX.

PARS SEPTIMA.

De gloria D. N. Iesu Christi

Redivivi.

322. **C**hristus Resurrectionem suam tertio
die futuram prädixit. 300
323. Mulieres parant aromata, & egrediun-
tur ad sepulcrum. 301
324. Terra motu concutitur: Angelus lapi-
dem resolvit. 301
325. Angeli apparent mulieribus in loco se-
pulcri. 302
326. Mulieres ab Angelis magis instruuntur
de Resurrectione Domini. 303
327. Currunt mulieres ad Apostolos nun-
cie. 304
328. Petrus & Ioannes currunt ad sepul-
crum. 305
329. Magdalena secundo Veniens ad sepul-
crum, duos rursus Angelos videt. 306
330. Christus à m. ortuis rediit & apparet pri-
mo Marie Magdalene. 306
331. Ceteris Magdalena comitibus apparet
Christus in Via. 307
332. Duobus discipulis euntibus Emmaumentem
Christus ignotus sese jungit. 308
333. Christus, quos sermones inter se confe-
rant, exquirat. 309
334. Chri-

INDEX.

334. Christus corripit incredulos, atque in-
struit. 310 34
335. Christus agnoscitur in fractione pa-
nis. 310. 34
336. Illi Visionem suam narrant Aposto-
lis: Et ab his accipiunt novam Simoni
factam. 311 35
337. Eodem die Christus apparet Vesperti,
stans in medio discipulorum. 311 35
338. Christus ab eis petit cibum, Et mandu-
cat. 312 35
339. Christus impertit ijs Spiritum sanctum,
Et potestatem facit remittendi pecca-
ta. 313 35
340. Thomas tunc, cum discipulis apparuit
Christus, absentis summa incredulitas. 313 35
341. Thomas à Christo post octiduum pri-
mum reducitur ad fidem. 314 35
342. Christus apparet discipulis piscanti-
bus. 315 35
343. Christus copiam illis facit ingentem
sim piscium capiendi. 315 35
344. Christus in captura piscium agnosci-
tur. 316 35
345. Christus cibum parat, Et inter discipu-
los distribuit. 316 36
346. Christus Petro suas oves committit. 317
347. Christus Petro predicat genus mortis. 318
348. Chri-

INDEX.

348. Christus Petrum curiosius de Ioanne
quarentem corripit. 318
349. Christus in monte Galilææ discipulis se
suis ostendit. 319
350. Christus aperit discipulis suis sensum
ad intelligendas Scripturas. 320
351. Novissima Christi apparitio. 320
352. Gloriosissima Christi in cælum Ascen-
sio. 321
353. Anacephaleosis apparitionum Christi,
ex Actis Apostolorum. 322
354. De Ascensione Christi, ex Actis Aposto-
lorum. 323
355. Angeli prædicant Christum similiter
Genturum. 323
356. Discipuli reversi Hierosolymam, manent
in cenaculo congregati. 324
357. In locum Iudæ traditoris, alius Resur-
rectionis Dominica testis substituendus
queritur. 324
358. Mathias in numerum Apostolorum ad-
sciscitur. 325
359. Spiritus sanctus effunditur super Apo-
stolos, & loquuntur variis linguis. 326
360. Admirantur Iudæi, quod Apostoli lo-
quantur omnium gentium linguis. 327

I N D E X.

361. Petrus probat ex Ioële, quod factum mirabantur Iudei. 328
362. Prima concio S. Petri, de Passione & Resurrectione Domini. 329
363. Alia ejusdem Petri concio, de Passione Domini, & Resurrectione. 330
364. In solo I E S V Christo salus omnium consistit. 331
365. De fide ac spe nostre resurrectionis. 331

C O N S I D E R A T I O N E S

Pro sex illis horis, quæ singulis quadriennijs annum efficiunt Bissextilem.

Ad primam horam.

Quatuor Væ à Christo Domino intentata. 333

Ad secundam horam.

De peccatis remittendis, & non remittendis. 333

Ad tertiam horam.

De multitudine reproborum, & paucitate salvandorum. 334

Ad quartam horam.

De Domino & Seruo, Discipulo & Magistro.
335. Ad

I N D E X.

Ad quintam horam.

De Operto & Aperto.

335

Ad sextam horam.

De spiritu immundo revertente in domum.

336

Pro Anno Bissextili.

MEDITATIO CCCLXVI.

De extremo Iudicio. 337.

MODI MEDITANDI AC-

commodati singulis Partibus

Monotessari.

Pro Parte I. & II.

Modus universalis meditandi mysteria Vitæ

D. N. IESV Christi.

338

Pro Parte III.

Modus meditandi miraculum.

340

Pro Parte IV.

Modus meditandi Parabolas.

341

Pro Parte V.

Modus meditandi Præcepta, & Consilia Chri-

sti.

341

Pro Parte VI.

Modi Varij meditandi Passionem Domini-

cam.

342

Pri-

INDEX.

*Primus modus communis meditando Passio-
nem Domini.*

342

*Secundus modus meditando, de septem effusio-
nibus sanguinis : ad detestanda pecca-
ta.*

343

*Tertius modus meditando, de pœnis quinque
sensuum corporis Christi : ad compatiem-
dum Christo.*

343. & 344

*Quartus modus meditando, de damnis Ani-
mæ, Corporis, & Fortunarum Christi : ad
prestendam gratitudinem beneficio Passio-
nis.*

344

*Quintus modus meditando, de septem itineri-
bus Christi patientis : ad miranda DEI
mirabilia.*

345

Pro Parte VII.

*Modus meditando mysteria Resurrectionis
Dominicæ.*

346

VITÆ

42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

VITÆ
D. N. JESU
CHRISTI
Monotessaron.

PARS I.

Christi ortum, infantiam, pueritiam,
& reliquam vitam usq; ad annum
ætatis trigesimum complectens.

MEDITATIO I.

Gabriel Legatus DEI ad Ma-
riam Virginem.

I.

Missus est Angelus Ga-
briel à Deo in civitatem Ga-
lilææ, cui nomen Nazareth,
ad virginem desponsatam vi-
ro, cui nomen erat Ioseph, de
domo David, & nomen virginis MARIA.
Luc. 1. v. 26. & 27.

A

II. Et

2 VITA CHRISTI

II. Et ingressus Angelus ad eam dixit Ave gratiâ plena : Dominus tecum : Benedicta tu in mulieribus. *Luc. 1. v. 28.*

III. Quæ cum audisset, turbata est inermone ejus, & cogitabat, qualis esset ista salutatio. *Luc. 1. v. 29.*

MEDITATIO II.

Gabriel mysterium Incarnationis explicat Maria.

ET ait Angelus ei : Ne timeas Maria, invenisti enim gratiam apud Deum. Ecce concipies in utero, & paries filium, & vocabis nomen ejus IESUM. Hic erit magnus, & filius Altissimi vocabitur : & dabit illi Dominus Deus sedem David patris ejus : & regnabit in domo Jacob in æternum, & regni ejus non erit finis. *Luc. 1. v. 30. 31. 32. 33.*

II. Dixit autem Maria ad Angelum : Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco? *Luc. 1. v. 34.*

III. Et respondens Angelus dixit ei : Spiritus sanctus superveniet in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi : ideoq; & quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei, *Luc. 1. v. 35.*

ME

MEDITATIO III.

*Gabriel miraculum miraculo confir-
mat. Virgo consentit. Concipi-
tur Christus.*

I. **E**Cce Elisabeth cognata tua, & ipsa con-
cepit filium in senectute sua : & hic
mensis sextus est illi, quæ vocatur sterilis :
quia non erit impossibile apud Deum omne
verbum. *Luc. 1. v. 36. & 37.*

II. Dixit autem Maria : Ecce ancilla Do-
mini : fiat mihi secundum verbum tuum. *Luc. 1. v. 38.*

III. Et Verbum caro factum est, & ha-
bitavit in nobis. *Ioan. 1. v. 14.* Et discessit
ab illa Angelus. *Luc. 1. v. 38.*

MEDITATIO IV.

Maria Visitat Elisabeth.

I. **E**Xurgens autem Maria in diebus illis
abiit in Montana cum festinatione, in
civitatem Iuda. *Luc. 1. v. 39.*

II. Et intravit in domum Zachariæ, &
salutavit Elisabeth. *Luc. 1. v. 40.*

III. Et factum est, ut audivit salutatio-
nem Mariæ Elisabeth, exultavit infans in
utero.

utero ejus : & repleta est Spiritu sancto Elisabeth, *Luc. 1. v. 41.*

MEDITATIO V.

*Elisabeth Mariam laudibus
extollit.*

I. **R**epleta est Spiritu sancto Elisabeth : & exclamavit voce magnâ , & dixit : Benedicta tu inter mulieres , & benedictus fructus ventris tui. Et unde hoc mihi, ut veniat mater Domini mei ad me ? *Luc. 1. v. 42. c. 43.*

II. Ecce enim ut facta est vox salutationis tuæ in auribus meis , exultavit in gaudio infans in utero meo. *Luc. 1. v. 44.*

III. Beata, quæ credidisti, quoniam perficientur ea , quæ dicta sunt tibi à Domino. *Luc. 1. v. 45.*

IV. Et ait Maria : Magnificat anima mea Dominum, &c. *Luc. 1. v. 46.* Mansit autem Maria cum illa quasi mensibus tribus : & reversa est in domum suam. *Luc. 1. v. 56.*

AD ANNUM XXX.

MEDITATIO VI.

*Ioseph ab Angelo de divino Virgi-
nis conceptu admonetur.*

I. **C**um esset desponsata mater IESU
Maria Ioseph, antequam convenirent,
inventa est in utero habens de Spiritu san-
cto. *Matth. 1. 6. 18.*

II. Ioseph autem vir ejus, cum esset ju-
stus, & nollet eam traducere, voluit occulte
dimittere eam. *Matth. 1. 6. 19.*

III. Hæc autem eo cogitante, ecce An-
gelus Domini apparuit in somnis ei, dicens :
Ioseph fili David, noli timere accipere Ma-
riam conjugem tuam : quod enim in ea na-
tum est, de Spiritu sancto est. *Matth. 1.
Vers. 20.*

IV. Pariet autem filium : & vocabis no-
men ejus IESUM : ipse enim salvum fa-
ciet populum suum à peccatis eorum. *Matth.
1. Vers. 21.*

MEDITATIO VII.

*Ioseph accipit Mariam conju-
gem suam.*

I. **H**oc autem totum factum est, ut adim-
pleretur, quod dictum est à Domino

per Prophetam dicentem: Ecce Virgo inu-
tero habebit, & pariet filium: & vocabunt
nomen ejus Emmanuel, quod est interpre-
tatum Nobiscum Deus. *Matth. 1. & 22. 23.*

II. Exurgens autem Ioseph à somno, fe-
cit, sicut præcepit ei Angelus Domini, & ac-
cepit conjugem suam. *Matth. 1. & 24.*

III. Et non cognoscebat eam, donec pe-
perit filium suum primogenitum: & voca-
vit nomen ejus IESVM. *Matth. 1. & 25.*

MEDITATIO VIII.

*Ioseph cum Maria conjugē suā
proficiscitur Bethlehem.*

I **F**Actum est autem, in diebus illis, exiit
edictum à Cæsare Augusto, ut descri-
beretur universus orbis. Hæc descriptio pri-
ma, facta est à præside Syriæ Cyrino. *Luc. 2.
vers. 1. & 2.*

II. Et ibant omnes, ut profiterentur, sin-
guli in suam civitatem. *Luc. 2. & 3.*

III. Ascendit autem & Ioseph à Galilæa,
de civitate Nazareth, in Iudæam, in civita-
tem David, quæ vocatur Bethlehem: eò quòd
esset de domo & familia David, ut profitere-
tur cum Maria desponsata sibi uxore præ-
gnante. *Luc. 2. & 4. & 5.*

M E;

MEDITATIO IX.

Christus in Bethlehem nascitur.

I. **E** Actum est autem, cum essent ibi, impleti sunt dies, ut pareret. *Luc. 2. Vers. 6.*

II. Et peperit filium suum primogenitum. *Luc. 2. v. 7.*

III. Et pannis eum involuit, & reclinauit eum in præsepio: quia non erat eis locus in diversorio. *Luc. 2. v. 7.*

MEDITATIO X.

Christus in Bethlehem natus nunciatur ab Angelo pastoribus.

I. **E**T pastores erant in regione eadem, vigilantes, & custodientes vigilias noctis super gregem suum. Et ecce Angelus Domini stetit juxta illos, & claritas Dei circumfulsit illos, & timuerunt timore magno. *Luc. 2. v. 8. & 9.*

II. Et dixit illis Angelus: Nolite timere: ecce enim evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo; quia natus est vobis hodie Salvator, qui est Christus

8 VITA CHRISTI

Dominus, in civitate David. Et hoc vobis signum: Invenietis infantem pannis involutum, & positum in præsepio. *Luc. 2. v. 10. 11. 12.*

III. Et subito facta est cum Angelo multitudo militiæ coelestis, laudantium Deum, & dicentium: Gloria in altissimis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis. *Luc. 2. v. 13. & 14.*

MEDITATIO XI.

De adventu pastorum in stabulum.

I. ET factum est, ut discesserunt ab eis Angeli in cœlum, pastores loquebantur ad invicem: Transeamus usque Bethlehem, & videamus hoc verbum, quod factum est, quod Dominus ostendit nobis. *Luc. 2. v. 15.*

II. Et venerunt festinantes: & invenerunt MARIAM, & IOSEPH, & infantem positum in præsepio. Videntes autem, cognoverunt de verbo, quod dictum erat illis de puero, hoc. *Luc. 2. v. 16. & 17.*

III. Et omnes, qui audierunt, mirati sunt de his, quæ dicta erant à pastoribus ad ipsos. MARIA autem conservabat omnia verba hæc, conferens in corde suo. *Luc. 2. v. 18. & 19.*

IV. Et

AD ANNUM XXX.

IV. Et reversi sunt pastores, glorificantes & laudantes Deum in omnibus, quæ audierant & viderant, sicut dictum est ad illos.
Luc. 2. v. 20.

MEDITATIO XII.

De circumcissione Domini.

I. **P**ostquam consummati sunt dies octo, ut circumcideretur puer, vocatum est nomen ejus IESVS: quod vocatum est ab Angelo, priusquam in utero conciperetur.
Luc. 2. v. 21.

MEDITATIO XIII.

De adventu Magorum Hierosolymam.

I. **C**um natus esset IESVS in Bethlehemi Iuda, in diebus Herodis regis, ecce Magi ab Oriente venerunt Hierosolymam, dicens: Vbi est, qui natus est rex Iudæorum? vidimus enim stellam ejus in Oriente, & venimus adorare eum. *Matth. 2. v. 1. & 2.*

II. Audiens autem Herodes rex, turbatus est, & omnis Hierosolyma cum illo. Et congregans omnes Principes sacerdotum, &

TO *VITA CHRISTI*

Scribas populi, sciscitabatur ab eis, ubi Christus nasceretur. *Matth. 2. v. 3. & 4.*

III. At illi dixerunt ei: In Bethlehem Iudæ. Sic enim scriptum est per Prophetam: Et tu Bethlehem terra Iuda, nequaquam minima es in principibus Iuda: ex te enim exiet dux, qui regat populum meum Israël. *Matthæi 2. v. 5. & 6.*

MEDITATIO XIV.

De adventu Magorum in Bethlehem.

I. **T**Vnc Herodes, clàm vocatis Magis, diligenter didicit ab eis tempus stellæ, quæ apparuit eis: & mittens illos in Bethlehem, dixit: Ire, & interrogate diligenter de puero: & cùm inveneritis, renunciate mihi, ut & ego veniens adorem eum. *Matth. 2. Vers. 7. & 8.*

II. Qui cùm audissent regem, abierunt. Et ecce stella, quam viderāt in Oriente, antecedebat eos, usque dum veniens staret supra, ubi erat puer. Videntes autem stellam, gavisi sunt gaudio magno valdè. *Matth. 2. Vers. 9. & 10.*

III. Et intrantes domum, invenerunt pue-

puerum cum Maria matre ejus, & procidentes adoraverunt eum : & apertis thesauris suis, obtulerunt ei munera, aurum, thus, & myrrham. *Matth. 2. & 11.*

I V. Et responso accepto in fomnis, ne redirent ad Herodem; per aliam viam reversi sunt in regionem suam. *Matth. 2. & 12.*

MEDITATIO XV.

Christus in templo presentatur.

I. **P**ostquam impleti sunt dies purgationis **MARIÆ** secundum legem Moyfi, tulerunt illum in Ierusalem, ut sisterent eum Domino : *Luc. 2. & 22.*

II. (Sicut scriptum est in lege Domini: Quia omne masculinum adaperiens vulvam, sanctum Domino vocabitur.) *Luc. 2. & 23.*

III. Et ut darent hostiam, secundum quod dictum est in lege Domini, par turturū, aut duos pullos columbarum. *Luc. 2. & 24.*

MEDITATIO XVI.

Simeon excitus Spiritu Sancto venit in templum.

I. **E**T ecce homo erat in Ierusalem, cui nomen Simeon, & homo iste justus & timoratus,

ratus, expectans consolationem Israël: & Spiritus sanctus erat in eo. Et responsum acceperat à Spiritu sancto, non visurum se mortem, nisi prius videret Christum Domini. *Luc. 2. v. 25. & 26.*

II. Et venit in spiritu in templum. Et cum inducerent puerum IESVM parentes ejus, ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo: & ipse accepit eum in ulnas suas, & benedixit Deum. *Luc. 2. v. 27 & 28.*

III. Et dixit: Nunc dimittis servum tuum, Domine, secundum verbum tuum in pace: Quia viderunt oculi mei salutare tuum: Quod parasti ante faciem omnium populorum: Lumen ad revelationem gentium, & gloriam plebis tuæ Israël. *Luc. 2. Vers. 29. 30. 31. 32.*

MEDITATIO XVII.

Simeon de Christo vaticinatur.

I. **E**T erat pater ejus, & mater mirantes super his, quæ dicebantur de illo. *Luc. 2. Vers. 33.*

II. Et benedixit illis Simeon, & dixit ad Mariam matrem ejus: Ecce positus est hic
in

in ruinam, & in resurrectionem multorum
in Israël; & in signum, cui contradicetur.
Luc. 2. v. 34.

III. Et tuam ipsius animam pertransibit
gladius, ut revelentur ex multis cordibus co-
gitationes. *Luc. 2. v. 35.*

MEDITATIO XVIII.

*Anna prophetissa Christum in
templo predicat.*

I. **E**Rat Anna prophetissa, filia Phanuelis,
de tribu Aser: hæc processerat in die-
bus multis, & vixerat cum viro suo annis
septem à virginitate sua. *Luc. 2. v. 36.*

II. Et hæc vidua usque ad annos octo-
ginta quatuor: quæ non discedebat de tem-
plo, jejunijs & obsecrationibus serviens no-
cte ac die. *Luc. 2. v. 37.*

III. Et hæc, ipsâ horâ superveniens,
confitebatur Domino: & loquebatur de illo
omnibus, qui expectabant redemptionem
Israël, *Luc. 2. v. 38.*

IV. Et ut perfecerunt omnia secundum
legem Domini, reversi sunt in Galilæam, in
civitatem suam Nazareth. *Luc. 2. v. 39.*

MEDITATIO XIX.

*Indicatur ab Angelo fuga in
Ægyptum.*

I. Ecce Angelus Domini apparuit in somnis Ioseph, dicens: Surge, & accipe puerum, & matrem ejus, & fuge in Ægyptum: & esto ibi, usque dum dicam tibi. Futurum est enim, ut Herodes quærat puerum ad perdendum eum. *Matth. 2. v. 13.*

II. Qui confurgens, accepit puerum, & matrem ejus nocte, & secessit in Ægyptum: & erat ibi usque ad obitum Herodis. *Matth. 2. v. 14. & 15.*

III. Ut adimpleretur, quod dictum est à Domino per Prophetam dicentem: Ex Ægypto vocavi filium meum. *Matth. 2. v. 15.*

MEDITATIO XX.

*Cedes innocentium pro Christo
Martyrum.*

I. Tunc Herodes videns, quoniam illusus esset à Magis, iratus est valdè. *Matth. 2. v. 16.*

II. Et mittens occidit omnes pueros, qui erant in Bethlehem, & in omnibus finibus

bus ejus, à himatu & infrà, secundum tempus, quod exquisierat à Magis. *Matth. 2. Vers. 16.*

III. Tunc ad implerum est, quod dictum est per Ieremiam Prophetam, dicentem: Vox in Rama audita est, ploratus & ululatus multus. Rachel plorans filios suos, & noluit consolari, quia non sunt. *Matth. 2. V. 17. & 18.*

MEDITATIO XXI.

IESVS Angeli monitu revocatur ab exilio.

I. **D**Efuncto autem Herode, ecce Angelus Domini apparuit in somnis Ioseph in Ægypto, dicens: Surge, & accipe puerum & matrem ejus, & vade in terram Israël: defuncti sunt enim, qui quærebant animam pueri. *Matth. 2. V. 19. & 20.*

II. Qui consurgens, accepit puerum & matrem ejus, & venit in terram Israël. Audiens autem, quod Archelaus regnaret in Iudæa pro Herode patre suo, timuit illò ire: & admonitus in somnis, secessit in partes Galilææ. *Matth. 2. V. 21. 22.*

III. Et veniens habitavit in civitate, quæ vocatur Nazareth: ut adimpleretur, quod dictum

dictum est per Prophetas: Quoniam Nazaraeus vocabitur. *Matth. 2. v. 23.*

I V. Puer autem crescebat, & confortabatur, plenus sapientiâ: & gratia Dei erat in illo. *Luc. 2. v. 40.*

MEDITATIO XXII.

*IESVS duodennis inscijs parentibus,
manet Hierosolyma.*

I. **I**bant 1. parentes ejus per omnes annos in Ierusalem, in die solemni Paschæ. *Luc. 2. v. 41.*

II. Et cum factus 2. esset annorum duodecim, ascendentibus illis Ierosolymam secundum consuetudinem diei festi: consummatisq; diebus, cum redirent, remansit puer IESVS in Ierusalem: & non cognoverunt parentes ejus. *Luc. 2. v. 42. 43.*

III. Existimantes 3. autem, illum esse in comitatu, venerunt iter diei, & requirebant eum inter cognatos & notos. Et non inveniētes, regressi sunt in Ierusalem, requirentes eum. *Luc. 2.*

v. 44. & 45.

ME.

MEDITATIO XXIII.

*IESVS post triduum inventus
in templo.*

IET factum est, post triduum invenerunt illum in templo sedentem in medio doctorum, audientem illos, & interrogantem eos. Stupebant autem omnes, qui eum audiebant, super prudentia & responsis ejus. *Luc. 2. v. 46. & 47.*

II. Et videntes, admirati sunt. Et dixit mater ejus ad illum: Fili, quid fecisti nobis sic? ecce pater tuus & ego dolentes quærebamus te. Et ait ad illos: Quid est, quod me quærebatis? nesciebatis, quia in his, quæ Patris mei sunt, oportet me esse? *Luc. 2. v. 48. & 49.*

III. Et ipsi non intellexerunt verbum, quod locutus est ad eos. Et descendit cum eis, & venit Nazareth. *Luc. 2. v. 50. & 51.* Et mater ejus conservabat omnia verba hæc in corde suo. *Luc. 2. v. 51.*

ME.

MEDITATIO XXIV.

De vita Christi ab anno etatis duodecimo usq; ad trigesimum.

I. **D**escendit cum eis, (Iosepho & Mariâ) & venit Nazareth: & erat subditus illis. *Luc. 2. Vers. 51.*

II Et IESVS proficiebat sapientiâ, & ætate, & gratiâ apud Deum & homines. *Luc. 2. v. 52.*

III. IESVS facto sabbato coepit in synagoga docere: & multi audientes admirabantur in doctrina ejus, dicentes: Vnde huic hæc omnia? & quæ est sapientia, quæ data est illi; & virtutes tales, quæ per manus ejus efficiuntur? Nõne hic est faber, filius Mariæ? *Marc. 6. v. 2. & 3.* Vnde patet, illum exercuisse artem fabrilem.

MEDITATIO XXV.

Genealogia D. N. IESU Christi.

Liber generationis Iesu Christi filij David, filij Abraham. *Matth. 1. v. 1.*

Tessa

*Tessaradecadis primæ Proge-
nitores sunt:*

I. Abraham. II. Isaac. III. Iacob. IV.
Iudas. V. Phares. VI. Efron. VII. Aram.
VIII. Aminadab. IX. Naasson. X. Salmon.
XI Booz. XII. Obed. XIII. Iesse.
XIV. David rex.

Omnes generationes ab Abraham usque
ad David, generationes quatuordecim. *Mat-
thæi. 1. & 17.*

*Tessaradecadis secundæ Proge-
nitores.*

I. Salomon. II. Roboam. III. Abias.
IV. Afa. V. Iosaphat. VI. Ioram. VII. Ozi-
as. VIII. Ioatham. IX. Achaz. X. Ezechias.
XI. Manasses. XII. Amon. XIII. Iosias.
XIV. Iechonias.

Omnes generationes à David usque ad
transmigrationem Babylonis, generationes
quatuordecim. *Matth. 1. & 17.*

*Tessaradecadis tertiæ Proge-
nitores.*

I. Iechonias. II. Salathiel. III. Zorobabel.
IV. Abiud. V. Eliacim. VI. Azor. VII. Sa-
doc. VIII. Achim. IX. Eliud. X. Eleazar.
XI. Ma-

XI. Mathan XII. Iacob. XIII. Ioseph vir
MARIÆ : de qua natus est

XIV. IESVS, qui vocatur Christus.
Omnes generationes à transmigratione Ba-
bylonis usque ad Christum, generationes
quatuordecim. *Matth. 1. 6. 17.*

De numero trium harum tessaradecadum,
videatur Barradius Tom. 1. lib. 5. cap. 19.
med. cum solutione difficultatum : item S.
Hieronymus Comment. in c. 1. Matthæi.

VITÆ
D. N. IESU
CHRISTI
Monotessaron.

PARS II.

*Continens acta præcipua D. N. IESU
Christi ab anno ætatis trigesimo.*

MEDITATIO XXVI.

*Christus venit ad Ioannem ab eo
baptizandus.*

I.

ET factum est in diebus illis,
venit IESVS à Nazareth Galilææ.
Marc. 1. & 9. in Iordanem, ad Ioan-
nem, ut baptizaretur ab eo. Matth. 3. & 13.

II. Ioannes autem prohibebat eum, di-
cens: Ego à te debeo baptizari, & tu venis
ad me? *Matth. 3. & 14.*

III. Respondens autem IESVS, dixit ei:
Sine

Sine modò, sic enim decet nos implere omnem iustitiam. Tunc dimisit eum. *Matth. 3. Vers. 15.*

I V. Et baptizatus est I E S V S. à Ioanne in Iordane. *Marc. 1. & 9.*

MEDITATIO XXVII

Qua in hoc Baptismo evenerint mirabilia.

I. **B**aptizatus autem I E S V S, confestim ascendit de aqua: & ecce aperti sunt ei coeli. *Matth. 3. & 16.* Factum est autem, cum baptizaretur omnis populus, & I E S V baptizato & orante, apertum est coelum. *Luc. 3. & 21.* Et vidit coelos apertos. *Marc. 1. & 10.*

II. Et descendit Spiritus sanctus corporali specie sicut columba in ipsum. *Luc. 3. & 22.* Et vidit spiritum Dei descendentem sicut columbam, & venientem super se: *Matt. 3. & 16.* & manentem in ipso. *Marc. 1. Vers. 10.*

III. Et ecce vox de coelis, dicens: Hic est filius meus dilectus, in quo mihi complacui. *Matth. 3. & 17.* Et vox facta est de coelis:

coelis : tu es filius meus dilectus, in te complacui. *Marc. 1. v. 11.* in te complacuit mihi, *Luc. 3. v. 22.*

IV. Et ipse IESVS erat incipiens quasi annorum triginta. *Luc. 3. v. 23.*

MEDITATIO XXVIII.

*Christi quadragintadiæle jejunium
in deserto.*

IESVS autem plenus Spiritu sancto, regressus est à Iordane : & agebatur à Spiritu in desertum diebus quadraginta. *Luc. 4. v. 1.* Tunc IESVS ductus est in desertum à Spiritu, ut tentaretur à diabolo. *Matth. 4. v. 1.* Statim Spiritus expulit eum in desertum. *Marc. 1. v. 11.*

II. Et erat in deserto quadraginta diebus, & quadraginta noctibus : & tentabatur à Satana : eratque cum bestiis. *Marc. 1. v. 13.* Et nihil manducavit in diebus illis. *Luc. 4. vers. 2.*

III. Et cum jejunâset quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, postea esuriit. *Matth. 4. v. 2.* Consummatis illis, esuriit. *Luc. 4. vers. 2.*

ME.

MEDITATIO XXIX.

*Christus ter à diabolo tentatus**Sincit.*

I. **E**T accedens tentator (Satanas, *Marc. 1. v. 13.* Diabolus, *Luc. 4. v. 3.*) dixit ei: Si filius Dei es, dic, ut lapides isti panes fiant. Qui respondens dixit: Scriptum est; Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei. *Matth. 4. v. 3. & 4. Luc. 4. v. 3. & 4.*

II. Tunc assumpsit eum diabolus in sanctam civitatem, (duxit illum in Ierusalem. *Luc. 4. v. 9.*) & statuit eum super pinnaculum templi, & dixit ei: Si filius Dei es, mitte te hinc deorsum. Scriptum est enim: Quia Angelis suis mandavit de te, ut conservent te, & in manibus tollent te, ne fortè offendas ad lapidem pedem tuum. Ait illi **I E S U S** rursum: Scriptum est; Non tentabis Dominum Deum tuum. *Matth. 4. v. 5, 6, 7. Luc. 4. v. 9, 10, 11, 12.*

III. Iterum assumpsit (duxit, *Luc. 4. v. 5.*) eum diabolus in montem excelsum valdè; & ostendit ei omnia regna mundi, & gloriam eorum. *Matth. 4. v. 8.* Ostendit illi omnia regna orbis terræ in momento

tem-

temporis. *Luc. 4. v. 5.* Et ait illi: Tibi dabo potestatem hanc universam, & gloriam illorum: quia mihi tradita sunt; & cui volo, do illa. Tu ergo si adoraveris coram me, erunt tua omnia. *Luc. 4. v. 6. & 7.* Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me. *Matth. 4. v. 9.* Tunc dicit ei Iesus: Vade Satana: Scriptum est enim: Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli servies. *Matth. 4. v. 10. Luc. 4. vers. 8.*

IV. Tunc reliquit eum diabolus. *Matth. 4. v. 11.* Consummatâ omni tentatione, diabolus recessit ab illo, usque ad tempus. *Luc. 4. v. 13.* Et ecce Angeli accesserunt, & ministrabant ei. *Matth. 4. v. 11. Marc. 1. v. 13.*

V. Et regressus est Iesus in virtute Spiritûs in Galilæam, & fama exijt per universam regionem de illo. Et ipse docebat in synagogis eorum, & magnificabatur ab omnibus. *Luc. 4. v. 14. 15.*

MEDITATIO XXX.

De prima vocatione Andreae, ad solam quandam Christi notitiam.

I. **S**Tabat Ioannes, & ex discipulis ejus duo. Et respiciens Iesum ambulantiem, dicit:

B

Ecce

Ecce agnus Dei. Et audierunt eum duo discipuli loquentem, & secuti sunt IESUM.
Ioan. 1. v. 35. 36. 37.

II. Conversus autem Iesus, & videns eos sequentes se, dicit eis: Quid quaeritis? Qui dixerunt ei: Rabbi, (quod dicitur interpretatum Magister) ubi habitas? Dicit eis: Venite, & videte. *Ioan. 1. v. 38. & 39.*

III. Venerunt, & viderunt ubi maneret, & apud eum manserunt die illo: hora autem erat quasi decima. Erat autem Andreas frater Simonis Petri unus ex duobus, qui audierant à Ioanne, & secuti fuerant eum.
Ioan. 1. v. 39. & 40.

MEDITATIO XXXI.

De prima vocatione Petri, ad solam illuminationem Christi notitiam.

I. **I**nvenit hic (*Andreas*) primum fratrem suum Simonem, & dicit ei: Invenimus Messiam, quod est interpretatum CHRISTUS. *Ioan. 1. v. 41.*

II. Et adduxit eum ad IESUM, *Ioan. 1. v. 42.*

III. Intuitus autem eum Iesus, dixit: Tu es Simon filius Iona: Tu vocaberis Cephas, quod interpretatur Petrus. *Ioan. 1. v. 42.*

ME-

MEDITATIO XXXII.

De vocatione Philippi.

I. IN crastinum voluit Iesus exire in Galilæam, & invenit Philippum, *Ioan. 1. v. 43.*

II. Et dicit ei Iesus: Sequere me. *Ioan. 1. v. 43.*

III. Erat autem Philippus à Bethsaida, civitate Andreæ & Petri. *Ioan. 1. v. 44.*

MEDITATIO XXXIII.

De vocatione Nathanaëlis.

I. INvenit Philippus Nathanaël, & dicit ei: Quem scripsit Moyses in lege, & Prophetæ, invenimus Iesum filium Ioseph à Nazareth. Et dixit ei Nathanaël: A Nazareth potest aliquid boni esse? Dicit ei Philippus: Veni, & vide. *Ioan. 1. v. 45. & 46.*

II. Vidit Iesus Nathanaël venientem ad se, & dicit de eo: Ecce verè Israëlita, in quo dolus non est. Dicit ei Nathanaël: Vnde me nosti? Respondit Iesus, & dixit ei: Priusquam te Philippus vocaret, cum esses sub ficu, vidi te. *Ioan. 1. v. 47. & 48.*

III. Respondit ei Nathanaël, & ait Rabbi, tu es Filius Dei, tu es Rex Israël. Respon-

dit Iesus, & dixit ei: Quia dixi tibi: Vide te sub ficu, credis: majus his videbis. Et dixit ei: Amen, amen dico vobis, videbitis cælum apertum, & Angelos Dei ascendentes, & descendentes supra Filium hominis.
Ioan. 1. 8. 49. 50. 51.

MEDITATIO XXXIV.

*De secunda Petri, aliorumq; vocatione
 ad sequelam solum temporaneam, cum
 animo revertendi ad pi-
 scationem.*

I. Factum est, cum turbæ irruerent in eum, ut audirent verbum Dei, & ipse stabat secus stagnum Genesareth. Et vidit duas naves stantes secus stagnum: Piscatores autem descenderant, & lavabant retia. Ascendens autem in unam navim, quæ erat Simonis, rogavit eum à terra reducere pusillum. Et sedens docebat de navicula turbas.
Luc. 5. 8. 1. 2. 3.

II. Ut cessavit autem loqui, dixit ad Simonem: Duc in altum, & laxate retia vestra in capturam. Et respondens Simon, dixit illi: Præceptor, per totam noctem laborantes, nihil cepimus: in verbo autem tuo laxabo rete. Et cum hoc fecissent, conclus-
 erunt

Vidi
Et di-
ebitis
iden-
minis
ferunt piscium multitudinem copiosam :
rumpebatur autem rete eorum. Et annue-
runt socijs, qui erant in alia navi, ut veni-
rent, & adjuvarent eos. Et venerunt, &
impleuerunt ambas naviculas, ita ut penè
mergerentur. *Luc. 5. & 4. 5. 6. 7.*

V.
itioni
um
ne eū
staba
duas
tores
. A-
e erat
pufil-
urbas
ad Si-
ia ve-
n, di-
labo-
n tuo
clu-
unt
III. Quod cum videret Simon Petrus,
procidit ad genua Iesu, dicens: Exi à me,
quia homo peccator sum, Domine. Stupor
enim circumdederat eum, & omnes qui
cum illo erant, in captura piscium, quam ce-
perant. Similiter autem Iacobum & Ioan-
nem, filios Zebedæi, qui erant socij Simo-
nis. Et ait ad Simonem Iesus: Noli time-
re: ex hoc jam homines eris capiens. *Luc.
5. Vers. 8. 9. 10.*

IV. Et subductis ad terram navibus, re-
lictis omnibus, secuti sunt eū. *Luc. 5. & 11.*

MEDITATIO XXXV.

*De vocatione Petri & Andree ad per-
petuam sequelam.*

I. **A**mbulans Iesus juxta mare Galilææ,
vidit duos fratres, Simonem, qui vo-
catur Petrus, & Andream fratrem ejus, mit-
tentes retia in mare: erant enim piscatores.
Matth. 4. & 18. Marc. 1. & 16.

II. Et ait illis : Venite post me , & faciam vos fieri piscatores hominum, *Matth. 4. & 19. Marc. 1. & 17.*

III. At illi continuo , relictis retibus, secuti sunt eum, *Matth. 4. & 20. Marc. 1. & 18.*

MEDITATIO XXXVI.

De vocatione filiorum Zebedæi, Ioannis & Iacobi.

I. **P**rogressus inde pusillum, vidit alios fratres, Iacobum Zebedæi, & Ioannem fratrem ejus, in navi cum Zebedæo patre eorum, reficientes (& ipsos componentes) retia sua in navi, *Matth. 4. & 21. Marc. 1. & 19.*

II. Et statim vocavit eos. *Matth. 4. & 21. Marc. 1. & 20.*

III. Illi autem statim relictis retibus, & relicto patre suo Zebedæo in navi cum mercenarijs, secuti sunt eum. *Matth. 4. & 22. Marc. 1. & 20.*

MEDITATIO XXXVII.

Christus adest nuptiis in Cana Galilææ.

I. **N**uptiæ factæ sunt in Cana Galilææ; & erat mater Iesu ibi. Vocatus est

autem & Iesus, & discipuli ejus, ad nuptias.
Ioan. 2. & 1. & 2.

I I. Et deficiente vino, dicit mater Iesu
 ad eum: Vinum non habent. Et dicit ei Ie-
 sus: Quid mihi, & tibi est mulier? nondum
 venit hora mea. *Ioan. 2. & 3. & 4.*

III. Dicit mater ejus ministris: Quod-
 cunque dixerit vobis, facite. *Ioan. 2. & 5.*

MEDITATIO XXXVIII.

*Christus in iisdem nuptijs primum pa-
 traſcit miraculum.*

I. **E**Rant autem ibi lapideæ hydriæ sex po-
 sitæ secundum purificationem Iudæo-
 rum, capientes singulæ merretas binas vel
 ternas. Dicit eis Iesus: Implete hydrias
 aquâ. Et impleverunt eas usque ad sumum.
 Et dicit eis Iesus: Haurite nunc, & ferte ar-
 chitriclino. Et tulerunt. *Ioan. 2. & 6. 7. 8.*

II. Ut autem gustavit architriclinus a-
 quam vinum factam, & non sciebat, unde
 esset; ministri autem sciebant, qui haufe-
 rant aquam: vocat sponsum architriclinus,
 & dicit ei: Omnis homo primum bonum
 vinum ponit: & cum inebriati fuerint, tunc
 id, quod deterius est: Tu autem servasti
 bonum vinum usque adhuc. *Ioan. 2. & 9. 10.*

III. Hoc fecit initium signorum Iesus in

Cana Galilææ, & manifestavit gloriam suam, & crediderunt in eum discipuli ejus. Post hoc descendit Capharnaum ipse, & mater ejus, & fratres ejus, & discipuli ejus: & ibi manserunt non multis diebus. *Ioan. 2. v. 11. & 12.*

MEDITATIO XXXIX.

*Desugatis è templo negotiatoribus
primâ Vice.*

I. **P**ropè erat Pascha Iudæorum, & ascendit Iesus Ierosolymam: & invenit in templo vendentes, boves, & oves, & columbas, & nummularios sedentes. Et cum fecisset quasi flagellum de funiculis, omnes ejecit de templo, oves quoque & boves. *Ioan. 2. v. 13, 14, 15.*

II. Et nummulariorum effudit æs, & mensas subvertit *Ioan. 2. v. 13.*

III. Et his, qui columbas vendebant, dixit: Auferte ista hinc, & nolite facere domum Patris mei, domum negotiationis. Recordati sunt verò discipuli ejus, quia scriptum est: *Psal. 68. Vers. 10.* Zelus domus tuæ comedit me. *Ioan. 2. v. 16. & 17.*

ME-

MEDITATIO XL,

*Nocturnum Christi cum Nicodemo
colloquium.*

I. **E**Rat homo ex Phariseis, Nicodemus nomine, princeps Iudæorum. Hic venit ad Iesum nocte, & dixit ei: Rabbi, scimus quia à Deo venisti magister: nemo enim potest hæc signa facere, quæ tu facis, nisi fuerit Deus cum eo. *Ioan. 3. v. 1. & 2.*

II. Respondit Iesus, & dixit ei: Amen, amen dico tibi, nisi quis renatus fuerit denuo, non potest videre regnum Dei. Dicit ad eum Nicodemus: Quomodo potest homo nasci, cum sit senex? numquid potest in ventrem matris suæ iteratò introire, & renasci? *Ioan. 3. v. 3. & 4.*

III. Respondit Iesus: Amen, amen dico tibi, nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei. Quod natum est ex carne, caro est: & quod natum est ex spiritu, spiritus est. Non mireris, quia dixi tibi: Oportet vos nasci denuo. Spiritus, ubi vult, spirat: & vocem ejus audis, sed nescis, unde veniat, aut quò vadat: sic est omnis, qui natus est ex spiritu. *Ioan. 3. v. 5. 6. 7. 8.*

B s

ME-

MEDITATIO XLI.

De sedata maris tempestate.

I. **I**N illa die, cum serò esset factum, ait illis: Transeamus contrà. Et dimittentes turbam, assumunt eum ita ut erat in navi: & aliæ naves erant cum illo. *Marc. 4. v. 35 & 36.* Et ascendente eo in naviculam, secuti sunt eum discipuli ejus. *Matth. 8. v. 23.* Et ait ad illos: Transfretemus trans stagnum. Et ascenderunt. *Luc. 8. v. 22.*

II. Et navigantibus illis, obdormiuit. *Luc. 8. v. 23.* Et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navicula operiretur fluctibus. *Matth. 8. v. 24.* Et facta est procella magna venti, & fluctus mittebat in navim, ita ut impleretur navis. *Marc. 4. v. 37.* Descendit procella venti in stagnū, & complebantur, & periclitabantur. *Luc. 8. v. 23.* Ipse verò dormiebat. *Matth. 8. v. 24.* Erat ipse in puppi super cervical dormiens. *Marc. 4. v. 38.*

III. Et accesserunt ad eum discipuli ejus, & suscitauerunt eum, dicentes: Domine, salva nos, perimus. *Matth. 8. v. 25.* Præceptor, perimus. *Luc. 8. v. 24.* Magister, non ad te pertinet, quia perimus? *Marc. 4. v. 38.* Tunc surgens, imperavit ventis & mari.

mari. *Matth. 8. v. 26.* At ille surgens, increpavit ventum & tempestatem aquæ. *Luc. 8. v. 24.* Exurgens comminatus est vento, & dixit mari: Tace, obmutesce. Et cessavit ventus. *Marc. 4. v. 39.* Et facta est tranquillitas magna. *Matth. 8. v. 26. Marc. 4. v. 39. Luc. 8. v. 24.*

IV. Et dicit eis Iesus: Quid timidi estis, modicæ fidei? *Matth. 8. v. 26.* Nec dum habetis fidem? *Marc. 4. v. 40.* Vbi est fides vestra? *Luc. 8. v. 25.* Porro homines mirati sunt, *Matth. 8. v. 27.* & timuerunt timore magno, & dicebant ad alterutrum: Quis, putas, est iste, quia & ventus & mare obediunt ei? *Marc. 4. v. 40.* Timentes, mirati sunt ad invicem, dicentes: Quis, putas, hic est, quia & ventis & mari imperat, & obediunt ei? *Luc. 8. v. 25.* Et navigaverunt ad regionem Gerasenorum, quæ est contra Galilæam. *Luc. 8. v. 26.*

MEDITATIO XLII.

De vocatione Matthæi.

I. Iesus egressus est rursus ad mare: omnisque turba veniebat ad eum, & docebat eos. Et cum præteriret, vidit Levi Alphæi sedentem ad telonium, *Marc. 2. v. 13. & 14.*

Vi-

Vidit publicanum nomine Levi, sedentem ad telonium. *Luc. 5. & 27.* Cum transiret inde Iesus, vidit hominem sedentem in telonio, Matthæum nomine. *Matth. 9. & 9.*

II. Et ait illi: Sequere me. *Matth. 9. & 9. Marc. 2. & 14. Luc. 5. & 27.*

III. Et surgens, secutus est eum. *Matth. 9. & 9. Marc. 2. & 14.* Et relictis omnibus, surgens secutus est eum. *Luc. 5. & 28.*

MEDITATIO XLIII.

De conversione Mariæ Magdalene.

I. **R**ogabat Iesum quidam de Pharisæis, ut manducaret cum illo. Et ingressus domum Pharisæi discubuit. *Luc. 7. & 36.*

II. Et ecce mulier, quæ erat in civitate peccatrix, ut cognovit, quod accubuisset in domo Pharisæi, attulit alabastrum unguenti. *Luc. 7. & 37.*

III. Et stans retro secus pedes ejus, lacrymis coepit rigare pedes ejus; & capillis capitis sui tergebat, & osculabatur pedes ejus, & unguento ungebat. *Luc. 7. & 38.*

MEDITATIO XLIV.

Christus per parabolam corripit Simonem criminantem.

I. **V**idens autem Pharisæus, qui vocaverat

rat eum, ait intra se dicens: Hic si esset propheta, sciret utique, quæ, & qualis est mulier, quæ tangit eum: quia peccatrix est. *Luc. 7. & 39.*

II. Et respondens Iesus, dixit ad illum: Simon, habeo tibi aliquid dicere. At ille ait: Magister, dic. Duo debitores erant cuidam foeneratori: unus debebat denarios quingentos, & alius quinquaginta. Non habentibus illis unde redderent, donavit utrisque. Quis ergo eum plus diligit? *Luc. 7. & 40. 41. 42.*

III. Respondens Simon dixit: Aestimo, quia is, cui plus donavit. At ille dixit ei: Rectè judicasti. *Luc. 7. & 43.*

MEDITATIO XLV.

Christus Magdalenam egregiè defendit.

I. **E**T conversus Iesus ad mulierem, dixit Simoni: Vides hanc mulierem? Intravi in domum tuam, aquam pedibus meis non dedisti: hæc autem lacrymis rigavit pedes meos, & capillis suis terxit. *Luc. 7. & 44.*

II. Osculum mihi non dedisti: hæc autem ex quo intravit, non cessavit osculari pedes meos. *Luc. 7. & 45.*

III. O-

III. Oleo caput meum non unxisti: hæc autem unguento unxit pedes meos. *Luc. 7. & 46.*

MEDITATIO XLVI.

*Christus peccata dimittit
Magdalene.*

I. **P**ropter quod dico tibi, (*ô Simon:*) Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum. Cui autem minus dimittitur, minus diligit. Dixit autem ad illam: Remittuntur tibi peccata. *Luc. 7. & 47. & 48.*

II. Et coeperunt, qui simul accumbabant, dicere intra se: Quis est hic, qui etiam peccata dimittit? *Luc. 7. & 49.*

III. Dixit autem ad mulierem: Fides tuate salutem fecit: vade in pace. *Luc. 7. & 50.*

MEDITATIO XLVII.

*De missis ad predicandum
Apostolis.*

I. **I**esus convocatis duodecim discipulis suis, (*Apostolis, Luc.*) dedit illis potestatem spirituum immundorum, (*super omnia*

omnia dæmonia, *Luc.*) ut eijcerent eos, & curarent omnem languorem, & omnem infirmitatem. *Matth. 10. & 1. Luc. 9. & 1.*

I I. Duodecim autem Apostolorum nomina sunt hæc. Primus Simon, qui dicitur Petrus, & Andreas frater ejus: Iacobus Zebedæi, & Ioannes frater ejus: Philippus & Bartholomæus, Thomas, & Matthæus publicanus, Iacobus Alphæi, & Thaddæus, Simon Chananæus, & Iudas Iscariotes, qui & tradidit eum. *Matth. 10. & 2. 3. 4.*

I II. Hos duodecim misit IESUS. *Matth. 10. & 5.* Et cœpit eos mittere binos, *Marc. 6. & 7.* prædicare regnum Dei, & sanare infirmos. *Luc. 9. & 2.* præcipiens eis, dicens; In viam gentium ne abieritis, & in civitates Samaritanorum ne intraveritis: sed potiùs ite ad oves, quæ perierunt, domûs Israël. *Matth. 10. & 5. & 6.*

I V. Euntes autem prædicate, dicentes: Quia appropinquavit regnum cœlorum. Infirmos curate, mortuos suscite, leprosos mundate, dæmones eijcite: gratis accepistis, gratis date. *Matth. 10. & 7. & 8.* Egredi autem circuibant per castella, evangelizantes & curantes ubiq; *Luc. 9. & 6.* Prædicabant, ut pœnitentiam agerent: & dæmonia multa eijciebant, & ungebant oleo multos ægros,

ægros, & sanabant. *Marc. 6. & 12. & 13.* Et reversi Apostoli, narraverunt illi, quæcunq; fecerunt: & assumptis illis secessit seorsum in locum desertum, qui est Bethsaidæ. *Luc. 9. & 10.*

MEDITATIO XLVIII.

*De quinque millium hominum
refectione.*

I. **R**everſi Apoſtoli, *Luc. 9. & 10.* & convenientes ad IESUM, renunciaverunt ei omnia, quæ egerant & docuerant. Et ait illis: Venite ſeorſum in deſertum locum, & requieſcite puſillum. Erant enim, qui veniebant, & redibant, multi: & nec ſpatium manducandi habebant. *Marc. 6. & 30. & 31.*

II. Et aſcendentes in navim, abierunt, *Marc. 6. & 32.* trans mare Galilææ, quod eſt Tiberiadis, *Ioan. 6. & 1.* in deſertum locum ſeorſum, *Marc. 6. & 32.* qui eſt Bethſaidæ. *Luc. 9. & 10.* Et viderunt eos abeuntes. & cognoverunt multi: & pedeſtres de omnibus civitatibus concurrerunt illuc, & prævenerunt eos. *Marc. 6. & 33.* Quia videbant ſigna, quæ faciebat ſuper his, qui infirmabantur. *Ioan. 6. & 2.*

III. Subijt ergo in montem IESUS, &

ibi sedebat cum discipulis suis, *Ioan. 6. v. 3.*
Et exiens vidit turbam multam, *Matth. 14.*
v. 14. & misertus est super eos, quia erant
sicut oves non habentes pastorem: & coepit
illos docere multa. *Marc. 6. v. 34.* Loqueba-
tur illis de regno Dei, & eos, qui curâ indi-
gebant, sanabat. *Luc. 9. v. 11.* Curavit
languidos eorum. *Matth. 14. v. 14.*

I V. Dies autem coeperat declinare. *Luc.*
9. v. 12. Et cū jam hora multa fieret,
Marc. 6. v. 35. Vespere facto, accesserunt
ad eū discipuli ejus *Matth. 14. v. 15.* duode-
cim, *Luc. 9. v. 12.* dicētes: Desertus est locus
hic, & jā hora præterijt: Dimitte turbas, ut
euntes in proximas villas, & vicos, & ca-
stella, emant sibi cibos, quos manducent.
Matth. 14. v. 15. Marc. 6. v. 35. & 36. Ut
euntes in castella, villasq; quæ circa sunt, di-
vertant, & inveniant escas: quia hīc in loco
deserto sumus. *Luc. 9. v. 12.*

MEDITATIO XLIX.

[*Christus tentat discipulorum
fidem.*]

I. **I**esus autem dixit eis: Non habent ne-
cesse ire: date illis vos manducare. *Mat-*
thæi 14. v. 16. Et dixerunt ei: Euntes ema-
mus ducentis denarijs panes, & dabimus illis
manducare. *Marc. 6. v. 37.* II.

II. Cum sublevâssset ergo oculos Iesus, & vidisset, quia multitudo maxima venit ad eum, dicit ad Philippum: Vnde ememus panes, ut manducent hi? Hoc autem dicebat tentans eum: ipse enim sciebat, quid esset factururus. *Ioan. 6. & 5. & 6.*

III. Respondit ei Philippus: Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis, ut unusquisque modicum quid accipiat. Dicit ei unus ex discipulis ejus, Andreas frater Simonis Petri: Est puer unus hîc, qui habet quinque panes hordeaceos, & duos pisces: sed hæc quid inter tantos? *Ioan. 6. & 7. 8. 9.*

MEDITATIO L.

Christus benedicit, & multiplicat panes.

I. **D**icit eis Iesus: Quot panes habetis? Ire, & videte. Et cum cognovissent, dicunt: Quinque, & duos pisces. *Marc. 6. & 38.* Non habemus hîc nisi quinque panes, & duos pisces. Qui ait eis: Afferte mihi illos huc. *Matth. 14. & 17. & 18.* Et præcepit illis, ut accumbere facerent omnes, secundum contubernia super viride scœnum. *Marc. 6. & 39.* Erat autem scœnum multum in loco. *Ioan. 6. & 10.* Ait ad discipulos suos: Faci-

Facite illos discumbere per convivia quinquagenos. Et ita fecerunt. *Luc. 9. v. 14. & 15.* Et discubuerunt in partes per centenos & quinquagenos. *Marc. 6. v. 40.* Discubuerunt ergo viri, numero quasi quinque milia. *Ioan. 6. v. 10. Luc. 9. v. 14.*

II. Et cum iussisset turbam discumbere super fœnum, acceptis quinque panibus, & duobus piscibus, aspiciens in cælum, benedixit, & fregit panes, & dedit discipulis suis, ut ponerent ante eos: & duos pisces divisit omnibus. *Matth. 14. v. 19. Marc. 6. v. 41. Luc. 9. v. 16.* Accepit ergo Iesus panes; & cum gratias egisset, distribuit discumbentibus: similiter & ex piscibus quantum volebant. *Ioan. 6. v. 11.*

III. Et manducaverunt omnes, & saturati sunt. *Matth. 14. v. 20. Marc. 6. v. 42. Luc. 9. v. 17.* Ut autem impleti sunt, dixit discipulis suis: Colligite, quæ superaverunt fragmenta, ne pereant. Collegerunt ergo, & impleverunt duodecim cophinos fragmentorum ex quinque panibus hordeaceis, quæ superfuerunt his, qui manducaverant. *Ioan. 6. v. 12. & 13. Luc. 9. v. 17. Matth. 14. v. 20.* Sustulerunt reliquias, fragmentorum duodecim cophinos plenos, & de piscibus. *Marc. 6. v. 43.*

I V. Erant autem, qui manducaverunt, quinque millia virorum, *Marc. 6. & 44.* exceptis mulieribus & parvulis. *Matth. 14. & 21.* Illi ergo homines cum vidissent, quod Iesus fecerat signum, dicebant: Quia hic est verè Propheta, qui venturus est in mundum. *Ioan. 6. & 14.* Et statim compulit Iesus discipulos ascendere in naviculam, & præcedere eum trans fretum (ad Bethsaidam, *Marc. 6. & 45.*) donec dimitteret turbas. *Matth. 14. & 22.* Et cum dimisisset eos, abiit in montem orare. *Marc. 6. & 46.*

MEDITATIO LI.

De ambulatione Christi super aquas.

I. **C**ompulit Iesus discipulos suos ascendere in naviculam, & præcedere eum trans fretum ad Bethsaidam, donec dimitteret turbas. Et dimissâ turbâ, ascendit in montem solus orare. Vespere autem facto, solus erat ibi. *Matth. 14. & 22. & 23. Marc. 6. & 45. 46.*

II. Et cum serò esset, erat navis in medio mari, & ipse solus in terra. *Marc. 6. & 47.* Mare autem vento magno flante, exurgebat. *Ioan. 6. & 18.* Navicula autem in medio mari iactabatur fluctibus: erat enim contrarius ventus. *Matth. 14. & 24.*

III.

III. Cum remigassent ergo quasi stadia viginti quinque, aut triginta, *Ioan. 6. v. 19.* videns eos laborantes in remigando (erat enim ventus contrarius eis) circa quartam vigiliam noctis venit ad eos ambulans supra mare: & volebat præterire eos. *Marc. 6. v. 48.*

IV. At illi ut viderunt eum ambulantem supra mare, *Marc. 6. v. 49.* & proximum navis fieri, *Ioan. 6. v. 19.* putaverunt phantasma esse: *Marc. 6. v. 49.* & timuerunt, *Ioan. 6. v. 19.* & exclamaverunt. Omnes enim viderunt eum, & conturbati sunt, *Marc. 6. v. 49. 50.* dicentes: Quia phantasma est. Et præ timore clamaverunt. *Matth. 14. v. 26.* Statimq; Iesus locutus est eis, dicens: Habete fiduciam: Ego sum; nolite timere. *Matth. 14. v. 27. Marc. 6. v. 50. Ioan. 6. v. 20.* Voluerunt ergo accipere eum in navim. *Ioan. 6. v. 21.*

MEDITATIO LII.

De ambulatione Petri super aquas.

I. **R**espondens autem Petrus dixit: Domine, si tu es, jube me ad te venire super aquas. At ipse ait: Veni. Et descendens Petrus de navicula, ambulabat super aquam, ut

46 ACTA CHRISTI

ut veniret ad IESUM. *Matth. 14. v. 28. & 29.*

II. Videns verò ventum validum, timuit & cum cœpisset mergi, clamavit, dicens: Domine, salvum me fac. Et continuo Iesus extendens manum, apprehendit eum & ait illi: Modicæ fidei, quare dubitasti? *Matthæi 14. v. 30. & 31.*

III. Et cum ascendissent in naviculam, cessavit ventus. *Matth. 14. v. 32.* Et plus magis intra se stupebant. *Marc. 6. v. 51.* Qui autem in navicula erant, venerunt, & adoraverunt eum, dicentes: Verè filius Dei es. *Matth. 14. v. 33.* Et statim navis fuit ad terram, ad quam ibant. *Ioan. 6. v. 21.* Et cum transfretassent, venerunt in terram Genesar, *Matth. 14. v. 34.* & applicuerunt. *Marc. 6. v. 53.*

MEDITATIO LIII.

De quatuor millium hominum iterata refectiōe.

I. **I**N diebus illis iterum cum turba multa esset, nec haberent, quod manducarent, *Marc. 8. v. 1.* IESUS convocatis discipulis suis dixit: *Matth. 15. v. 32.* Misereor super turbam: quia ecce jam triduo sustinent me, (triduo jam perseverant mecum, *Matth.*

¶ 5. & 32.) nec habent, quod manducent :
& si dimiserō eos jejunos in domum suam,
deficient in via : quidam enim ex eis de lon-
gè venerunt. *Marc. 8. & 2. & 3.* Et dimit-
tere eos jejunos nolo, ne deficiant in via.
Matth. 15. & 32.

I I. Et responderunt ei discipuli sui. Vnde
illos quis poterit hīc saturare panibus in so-
litudine? *Marc. 8. & 4.* Vnde ergo nobis in
deserto panes tantos, ut saturemus turbam
tantam? Et ait illis Iesus : Quot habetis
panes? At illi dixerunt: Septem, & paucos
pisciculos. Et præcepit turbæ, ut discum-
berent super terram. *Matth. 15. & 33, 34.*
35. Marc. 8. & 4. 5. 6.

I I I. Et accipiens septem panes, & pisces,
& gratias agens, fregit, & dedit discipulis
suis, *Matth. 15. & 36.* ut apponerent, & ap-
posuerunt turbæ, *Marc. 8. & 6.* Et comedē-
runt omnes, & saturati sunt. Et quod su-
per fuit de fragmentis, tulerunt septem spor-
ras plenas. *Matth. 15. & 37. Marc. 8. & 8.*

I V. Erant autem, qui manducaverunt,
quatuor millia hominum, *Matth. 15. & 38.*
quasi quatuor millia, *Marc. 8. & 9.* extra par-
vulos & mulieres. *Matth. 15. & 38.* Et di-
missâ turbâ, ascendit in naviculam; & venit
in

in fines Magedan. *Matth. 15. v. 39.* Dimisit eos, & statim ascendens navim cum discipulis suis, venit in partes Dalmanutha. *Marc. 8. v. 9. & 10.*

MEDITATIO LIV.

Petro claves regni calorum promittuntur.

I. **E**gressus est Iesus, & discipuli eius, in castella (in partes, *Matth. 16. v. 13.*) Cæsareæ Philippi: & in via interrogabat discipulos suos, dicens eis: Quem me (filium hominis, *Matth. 16. v. 13.*) dicunt esse homines? Qui responderunt illi, dicentes: *Marc. 8. v. 27. & 28.* Alij Ioannem Baptistam, alij autem Eliam, alij verò Ieremiam, aut unum ex Prophetis: *Matth. 16. v. 14.* quia unus propheta de prioribus surrexit, *Luc. 9. v. 19.*

II. Dicit illis Iesus: Vos autem quem me esse dicitis? Respondens Simon Petrus dixit: Tu es Christus, filius Dei vivi. Respondens autem Iesus, dixit ei: Beatus es Simon Barlona; quia caro & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui in coelis est. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo ecclesiam meam,

meam, & portæ inferi non prævalebunt adversus eam. *Matth. 16. & 15. 16. 17. 18.*

III. Et tibi dabo claves regni cælorum. Et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatū & in cælis: & quodcumq; solveris super terram, erit solutum & in cælis. *Idem dicitur omnibus Apostolis Matth. 18. & 18.*

IV. Tunc præcepit discipulis suis, ut nemini dicerent, quia ipse esset Iesus Christus. *Matth. 16. & 20.* Comminatus est eis, ne cui dicerent de illo. *Marc. 8. & 30.* At ille increpans illos, præcepit, ne cui dicerent hoc, dicens: Quia oportet filium hominis multa pati, & reprobari à senioribus, & principibus Sacerdotum, & Scribis, & occidi, & tertiâ die resurgere. *Luc. 9. & 21. & 22. Marc. 8. & 31.*

MEDITATIO LV.

De Transfiguratione Christi.

I. **A**sumpsit Iesus Petrum, & Iacobum, & Ioannem fratrem ejus, & ascendit in montem, ut oraret: & duxit illos in montem excelsum seorsum solos. *Matth. 17. & 1. Marc. 9. & 1. Luc. 9. & 28.*

II. Et facta est, dum oraret, species vultus ejus altera, & vestitus ejus albus & refulgens. *Luc. 9. & 29.* Transfiguratus est ante eos: & resplenduit facies ejus sicut sol;

C

vesti-

vestimenta autem ejus facta sunt alba sicut nix. *Matth. 17. & 2.* Transfiguratus est coram ipsis : & vestimenta ejus facta sunt splendentia, & candida nimis velut nix, qualia fullo non potest super terram candida facere. *Marc. 9. & 1. & 2.*

III. Et ecce apparuerunt illis Moyses & Elias : *Matth. 17. & 3.* & erant loquentes cum Iesu. *Marc. 9. & 3.* Et ecce duo viri loquebantur cum illo : erant autem Moyses & Elias, visi in maiestate, & dicebant excessum ejus, quem completurus erat in Ierusalem. *Luc. 9. & 30. & 31.*

MEDITATIO LVI.

De voce Patris celitus allapsâ.

Petrus verò, & qui cum illo erant, gravati erant somno. Et evigilantes, viderunt maiestatem ejus, & duos viros, qui stabant cum illo. Et factum est, cum discederent ab illo, ait Petrus ad IESUM : *Luc. 9. & 32. & 33.* Domine, *Matth. 17. & 4.* Rabbi, *Marc. 9. & 4.* Præceptor, bonum est nos hic esse. *Luc. 9. & 33.* Si vis, faciamus hic tria tabernacula, tibi unum, Moyfi unum, & Eliae unum : *Matth. 17. & 4.* nesciens, quid diceret ; *Luc. 9. & 33.* erant enim timore exterriti, *Marc. 9. & 5.*

II. Hæc

II. Hæc autem illo adhuc loquente, ecce facta est nubes lucida, & obumbravit eos. *Matth. 17. & 5. Luc. 9. & 34.* & timuerunt, intrantibus illis in nubem. Et ecce vox facta est de nube, dicens: Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui: ipsum audite. *Matth. 17. & 5. Marc. 9. & 6. Luc. 9. & 34 & 35.* Et audientes discipuli, ceciderunt in faciem suam, & timuerunt valde. *Matth. 17. & 6.*

III. Et accessit Iesus, & tetigit eos, dixitque eis: Surgite, & nolite timere. Levantes autem oculos suos, neminem viderunt, nisi solum IESUM. *Matth. 17. & 7. & 8.* Dum fieret vox, inventus est Iesus solus. *Luc. 9. & 36.*

MEDITATIO LVII.

*Discipuli prohibentur hanc visionem
evulgare.*

DEscendentibus illis de monte, præcepit eis Iesus, dicens: Nemini dixeritis visionem, donec filius hominis à mortuis resurgat. *Matth. 17. & 9.* Nisi cum filius hominis à mortuis resurrexerit. *Marc. 9. & 8.*

II. Et verbum continuerunt apud se, conqui-
rentes, quid esset; Cum à mortuis
resurrexerit. *Marc. 9. & 9.*

III. Tacuerunt, & nemini dixerunt in illis diebus quidquam ex his, quæ viderant.
Luc. 9. & 36.

MEDITATIO LVIII.

*Christus pro se, & Petro soluit
didrachma.*

I. **C**Um venissent Capharnaū, accesserunt qui didrachma accipiebant, ad Petrū, & dixerunt ei: Magister vester non solvit didrachma? Ait: Etiam. *Matth. 17. & 23. & 24.*

II. Et cū intrasset in domum, prævenit eum Iesus, dicens: Quid tibi videtur Simon? Reges terræ à quibus accipiunt tributum, vel censum? à filiis suis, an ab alienis? Et ille dixit: Ab alienis. Dixit illi Iesus: Ergo liberi sunt filij. *Matth. 17. & 24. & 25.*

III. Ut autem non scandalizemus eos, vade ad mare, & mitte hamum: & eum piscem, qui primus ascenderit, tolle: & aperto ore ejus, invenies staterem: illum sumens, da eis pro me, & te. *Matth. 17. & 26.*

MEDITATIO LIX.

Christus clam ad festum Tabernaculorum proficiscitur.

I. **A**mbulabat Iesus in Galilee, non enim vole-

volebat in Iudæam ambulare, quia quærebant eum Iudæi interficere. Erat autem in proximo dies festus Iudæorum, Scenopegia. Dixerunt autem ad eum fratres ejus: Transi hinc, & vade in Iudæam, ut & discipuli tui videant opera tua, quæ facis. *Ioan. 7. Vers. 1. 2. 3.*

II. Dicit ergo eis Iesus: Vos ascendite ad diem festum hunc, ego autem non ascendo ad diem festum istum: quia meum tempus nondum impletum est. Hæc cum dixisset, ipse mansit in Galilæa. *Ioan. 7. 6. 8. 9.*

III. Ut autem ascenderunt fratres ejus, tunc & ipse ascendit ad diem festum non manifestè, sed quasi in occulto. Iudæi ergo quærebant eum in die festo, & dicebant: Vbi est ille? Et murmur multum erat in turba de eo. Quidam enim dicebant: Quia bonus est. Alij autem dicebant: Non, sed seducit turbas. Nemo tamen palàm loquebatur de illo, propter metum Iudæorum. *Ioan. 7. 6. 10. 11. 12. 13.*

IV. Iam autem die festo mediante ascendit Iesus in templum, & docebat. Et mirabantur Iudæi. *Ioan. 7. 6. 14. 15.*

MEDITATIO LX.

*Mulierem in adulterio deprehensam
dimittit.*

I. Iesus diluculo venit in templum, & omnis populus venit ad eum, & sedens docebat eos. Adducunt autem Scribæ, & Pharisei, mulierem in adulterio deprehensam; & statuerunt eam in medio, & dixerunt ei: Magister, hæc mulier modo deprehensa est in adulterio. In lege autem Moyses mandavit nobis huiusmodi lapidare. Tu ergo quid dicis? Hoc autem dicebant, tentantes eum, ut possent accusare eum. *Ioan. 8. 2. 3. 4. 5. 6.*

II. Iesus autem inclinans se deorsum, digito scribebat in terra. Cum ergo perseverarent interrogantes eum, erexit se, & dixit eis: Qui sine peccato est vestrum, primus in illam lapidem mittat. Et iterum se inclinans, scribebat in terra. Audientes autem unus post unum exhibant, incipientes à senioribus; & remansit solus Iesus, & mulier in medio stans. *Ioan. 8. 6. 7. 8. 9.*

III. Erigens autem se Iesus, dixit ei: Mulier, ubi sunt, qui te accusabant? nemo te condemnavit? Quæ dixit: Nemo, Domine.

mine. Dixit autem Iesus: Nec ego te condemnabo; Vade, & jam amplius noli peccare. *Ioan. 8. v. 10. & 11.*

MEDITATIO LXI.

Septuaginta duos discipulos designat, & instructos predicatum mittit.

I. **D**esignavit Dominus & alios septuaginta duos; & misit illos binos ante faciem suam, in omnem civitatem & locum, quò erat ipse venturus. Et dicebat illis: Messis quidem multa, operarii autem pauci. Rogate ergo dominum messis, ut mittat operarios in messem suam. *Luc. 10. v. 1. & 2.*

II. Ite: Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Nolite portare facculum, neq; peram, neque calceamenta, & neminem per viam salutaveritis. *Luc. 10. v. 3 & 4.*

III. In quamcumque domum intraveritis, primum dicite: Pax huic domui; & si ibi fuerit filius pacis, requiescet super illum pax vestra; sin autem, ad vos revertetur. In eadem autem domo manete, edentes & bibentes, quæ apud illos sunt: dignus est enim operarius mercede suâ. *Luc. 10. v. 5. 6. 7.*

IV. Nolite transire de domo in domum. Et in quamcumque civitatem intraveritis,

& non susceperint vos, exeuntes in plateas ejus, dicite: Etiam pulverem, qui adhæsit nobis de civitate vestra, extergimus in vos: tamen hoc scitote, quia appropinquavit regnum Dei, *Luc. 10. & 7. 8. 9. 10. 11.* Dico vobis, quia Sodomis in die illa remissius erit, quàm illi civitati. *Luc. 10. & 12.*

MEDITATIO LXII.

Christus formulam precandi tradit.

I. **F**Actum est, cùm esset in quodam loco orans, ut cessavit, dixit unus ex discipulis ejus ad eum: Domine, doce nos orare, sicut docuit & Ioannes discipulos suos. *Luc. 11. & 1.*

II. Et ait illis: Cùm oratis, dicite: Pater noster, qui es in cælis, sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. *Matth. 6. & 9. & 10. Luc. 11. & 2.* Fiat voluntas tua, sicut in cælo, & in terra. *Matth. 6. & 10.*

III. Panem nostrum quotidianum (super substantialem, *Matth. 6. & 11.*) da nobis hodie. *Luc. 11. & 3.* Et dimitte nobis debita nostra, *Matth. 6. & 12.* peccata nostra, *Luc. 11. & 4.* Sicut & nos dimittimus debitoribus nostris: *Matth. 6. & 12.* Siquidem & ipsi dimittimus omni debenti nobis, *Luc. 11. & 4.*

Et

Et ne nos inducas in tentationem. *Matth. 6. v. 13. Luc. 11. v. 4.* Sed libera nos à malo Amen. *Matth. 6. v. 13.*

MEDITATIO LXIII.

Christus parvulos amplectitur, & manus eis imponit.

I. **O** Blati sunt ei parvuli, ut manus eis im-
poneret, & oraret. *Matth. 19. v. 13. Marc. 10. v. 13.* Afferebant ad illum & in-
fantes, ut eos tangeret. *Luc. 18. vers. 15.* Quod cum viderent discipuli, increpabant
illos. *Luc. 18. v. 15. Matth. 19. v. 13.* Disci-
puli comminabantur offerentibus. *Marc. 10. vers. 13.*

II. Quos cum videret Iesus, indignè tu-
lit, & ait *Marc. 10. v. 14.* convocans illos :
Sinite pueros venire ad me, & nolite vetare
eos : *Luc. 18. v. 16.* ne prohibueritis eos :
Marc. 10. v. 14. talium est enim regnum
cælorum. *Matth. 19. v. 14.* regnum Dei.
Marc. 10. v. 14. Luc. 18. v. 16. Amen dico
vobis ; Quisquis non receperit regnum Dei
velut parvulus, non intrabit in illud. *Marc. 10. v. 15. Luc. 18. v. 17.*

III. Et complexans eos, & imponens
manus super illos, benedicebat eos. *Marc.*

10. & 16. Et cum imposuisset eis manus, abiit inde. *Matth. 19. & 15.*

MEDITATIO LXIV.

Christus certior fit de Lazari infirmitate.

I. **E**Rat quidam languens Lazarus à Bethania, de castello Mariæ, & Marthæ sororis ejus. (Maria autem erat, quæ unxit Dominum unguento, & extersit pedes ejus capillis suis: cujus frater Lazarus infirmabatur.) *Ioan. 11. & 1. & 2.*

II. Miserunt ergo sorores ejus ad Iesum, dicentes: Domine, ecce quem amas, infirmatur. Audiens autem Iesus, dixit eis: Infirmitas hæc non est ad mortem, sed pro gloria Dei, ut glorificetur filius Dei per eam. *Ioan. 11. & 3. 4.*

III. Diligebat autem Iesus Martham, & sororem ejus Mariam, & Lazarum. Ut ergo audivit quia infirmabatur, tunc quidem mansit in eodem loco duobus diebus. *Ioan. 11. & 5. & 6.*

MEDITATIO LXV.

Christus quarto primum die Bethaniam venit.

I. **P**ost hæc dixit Iesus discipulis suis: La-
za-

AB ANNO XXX.

zarus amicus noster dormit : sed vado ,
ut à somno excitem eum. Dixerunt ergo di-
scipuli ejus : Domine, si dormit, salvus erit.
Dixerat autem Iesus de morte ejus : illi au-
tem putaverunt, quia de dormitione somni
diceret. *Ioan. 11. v. 11. 12. 13.*

II. Tunc ergo Iesus dixit eis manifestè:
Lazarus mortuus est : Gaudeo propter vos,
ut credatis , quoniam non eram ibi : sed ea-
mus ad eum. *Ioan. 11. v. 14. & 15.*

III. Venit itaque Iesus : & invenit eum
quatuor dies jam in monumento habentem.
Erat autem Bethania juxta Ierosolymam
quasi stadijs quindecim. *Ioan. 11. Vers. 17. &
18.* Multi autem ex Iudæis venerant ad
Martham & Mariam, ut consolarentur eas
de fratre suo. *Vers. 19.*

MEDITATIO LXVI.

*Christus antè quàm Lazarum suscitet,
Martha fidem exstimulat.*

I. **M**Artha ergo ut audivit, quia Iesus
venit, occurrit illi : Maria autem do-
mi sedebat. Dixit ergo Martha ad Iesum :
Domine, si fuisses hîc, frater meus nō fuisset
mortuus. Sed & nunc scio, quia quæcunq;
poposceris à Deo, dabit tibi Deus. *Ioan. 11.
v. 20. 21. 22.*

II. Di-

I I. Dicit illi Iesus : Resurget frater tuus. Dicit ei Martha : Scio, quia resurget in resurrectione in novissimo die. Dixit ei Iesus : Ego sum resurrectio, & vita, qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, vivet. Et omnis, qui vivit, & credit in me, non morietur in æternum. Credis hoc? *Ioan. 11. & 23. 24. 25. 26.*

III. Ait illi: Vtique Domine, ego credidi, quia tu es Christus filius Dei vivi, qui in hunc mundum venisti. *Ioan. 11. & 27.*

MEDITATIO LXVII.

Maria soror Lazari Christum

accedit.

I. **E**T cùm hæc dixisset Martha, abiit, & vocavit Mariam sororem suam silentio, dicens : Magister adest, & vocat te. Illa ut audivit, surgit citò, & venit ad eum. Nondum enim venerat Iesus in castellum, sed erat adhuc in illo loco, ubi occurrerat ei Martha. *Ioan. 11. & 28. 29. 30.*

II. Iudæi ergo, qui erant cum ea in domo, & consolabantur eam, cùm vidissent Mariam, quia citò surrexit, & exiit, secuti sunt eam, dicentes : Quia vadit ad monumentum, ut ploret ibi. *Ioan. 11. & 31.*

III. Maria ergo cùm venisset, ubi erat

IE-

Iesus, videns eum, cecidit ad pedes ejus, & dicit ei: Domine si fuisses hic, non esset mortuus frater meus. *Ioan. 11. & 32.*

MEDITATIO LXVIII.

Christus infremuit spiritu, turbat seipsum, & lacrymatur.

I. Iesus ergo ut vidit eam plorantem, & Iudæos, qui venerant cum ea, plorantes, infremuit spiritu: & turbavit seipsum, & dixit: Vbi posuistis eum? Dicunt ei: Domine, veni, & vide. Et lacrymatus est Iesus. *Ioan. 11. & 33. 34. 35.*

II. Dixerunt ergo Iudæi: Ecce, quomodo amabat eum. Quidam autem ex ipsis dixerunt: Non poterat hic, qui aperuit oculos cæci nati, facere, ut hic non moreretur? *Ioan. 11. & 36. & 37.*

III. Iesus ergo rursus fremens in semetipso, venit ad monumentum. Erat autem spelunca, & lapis superpositus erat ei. Ait Iesus: Tollite lapidem. Dicit ei Martha soror ejus, qui mortuus fuerat: Domine, jam scetet quatruiduanus est enim. Dicit ei Iesus: Nonne dixi tibi, quoniam si crederis, videbis gloriam Dei? Tulerunt ergo lapidem. *Ioan. 11. & 38. 39. 40. 41.*

ME-

MEDITATIO LXIX.

Lazarus a mortuis suscitatur.

I. **I**esus autem, elevatis sursum oculis, dixit: Pater, gratias ago tibi, quoniam audisti me. Ego autem sciebam, quia semper me audis, sed propter populum, qui circumstat, dixi, ut credant, quia tu me misisti, *Ioan. 11. v. 41. & 42.*

II. Hæc cum dixisset, voce magnâ clamavit: Lazare, veni foras. Et statim prodijt, qui fuerat mortuus, ligatus pedes & manus institis, & facies illius sudario erat ligata. Dixit eis Iesus: Solvite eum, & finite abire. *Ioan. 11. v. 43. & 44.*

III. Multi ergo ex Iudæis, qui venerant ad Mariam & Martham, & viderant, quæ fecit Iesus, crediderunt in eum. *Ioan. 11. Vers. 45.*

MEDITATIO LXX.

De cœna apud Bethaniam.

I. **I**esus ante sex dies Paschæ venit Bethaniam, ubi Lazarus fuerat mortuus, quem suscitavit Iesus. Fecerunt autem ei cœnam ibi: *Ioan. 12. v. 1. & 2.* in domo Simonis Leprosi.

profi. *Matth. 26. & 6. Marc. 14. & 3.* Et Martha ministrabat, Lazarus verò unus erat ex discumbentibus cum eo. *Ioan. 12. vers. 2.*

II. Et cùm esset Bethaniæ in domo Simonis leprosi, & recumberet, venit mulier, *Marc. 14. & 3.* Maria, & accepit libram unguenti nardi pistici, pretiosi, & unxit pedes IESU, & extersit pedes ejus capillis suis. *Ioan. 12. & 3.*

III. Accessit ad eum mulier, *Matth. 26. & 7.* habens alabastrum unguenti nardi spicati pretiosi: & fracto alabaastro, effudit super caput ejus, *Marc. 14. & 3.* recumbentis. *Matth. 26. & 7.* Et domus impleta est ex odore unguenti. *Ioan. 12. & 3.*

MEDITATIO LXXI.

Indignantur discipuli, præcipuè Judas de effusione unguenti.

I. ERant autem quidam (videntes discipuli. *Matth. 26. & 8.*) indignè ferentes intra semetipsos, & dicentes: Vt quid perditio ista unguenti facta est? *Marc. 14. & 4.* Potuit enim istud venundari multo: *Matth. 26. & 9.* Poterat unguentum istud venundari plus quàm trecentis denarijs, *Marc. 14. & 5.*

¶. 5. & dari pauperibus. *Matth. 26. Vers. 9.*
Marc. 14. ¶. 5. Et fremebant in eam. *Marc.*
14. ¶. 5.

II. Dixit ergo unus ex discipulis ejus Iudas Iscariotes, qui erat eum traditurus: Quare hoc unguentum non vānijs trecentis denarijs, & datum est egenis? *Ioan. 12. ¶. 4. 5.*

III. Dixit autem hoc, non quia egenis pertinebat ad eum: Sed quia fur erat, & loculos habens, ea quæ mittebantur, portabat. *Ioan. 12. ¶. 6.*

MEDITATIO LXXII.

*Excusat & defendit Christus
 Magdalenam.*

I. **S**Ciens autem Iesus, ait illis: *Matth. 26. ¶. 10.* Sinite eam: *Marc. 14. ¶. 6.* Quid molesti estis huic mulieri? opus enim bonum operata est in me. Nam semper pauperes habetis vobiscum: *Matth. 26. ¶. 11.* & cum volueritis, potestis illis benefacere: *Marc. 14. Vers. 7.* me autem non semper habetis. *Matth. 26. ¶. 11. Marc. 14. ¶. 7. Ioan. 12. Vers. 8.*

II. Sinite illam, ut in diem sepulturæ meæ seruet illud. *Ioan. 12. ¶. 7.* Quod habuit hæc, fecit: prævenit ungere corpus meum in sepulturam. *Marc. 14. ¶. 8.* Mit-
 tens

tens enim hæc unguentum hoc in corpus meum, ad sepeliendum me fecit. *Matth. 26.*

Vers. 12.

III. Amen dico vobis, ubicumque prædicatum fuerit hoc Evangelium in toto mundo, dicetur & quod hæc fecit, in memoriam ejus. *Matth. 26. & 13. Marc. 14. Vers. 9.*

MEDITATIO LXXIII.

Christus asinam & pullum sibi adduci precipit.

I. ET factum est, cum appropinquasset Iesus ad Bethphage, & Bethaniam, ad montem qui vocatur Oliveti, misit duos discipulos suos, *Luc. 19. & 29.* dicens eis: Ite in castellum, quod contra vos est: *Matth. 21. & 2.* & statim introeuntes illuc, *Marc. 11. & 2.* invenietis asinam alligatam, & pullum *Matth. 21. & 2.* asinae alligatum, *Luc. 19. & 30.* cum ea, *Matth. 21. & 2.* cui nemo unquam hominum sedit. *Luc. 19. & 30.* Solvite, & adducite mihi. *Matth. 21. & 2.*

II. Et si quis vobis aliquid dixerit: *Matth. 21. & 3.* Si quis vobis dixerit? Quid facitis? *Marc. 11. & 3.* Si quis vos interrogaverit: Quare solvitis? *Luc. 19. & 31.* Dicite: Quia

Quia Dominus his opus habet: & confestim dimittet eos. *Matth. 21. v. 3.* Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur, quod dictum est per Prophetam dicentem: Dicite filiae Sion: Ecce rex tuus venit tibi mansuetus, sedens super asinam, & pullum filium subjugalis. *Matth. 21. v. 4. & 5.* Noli timere filia Sion: ecce rex tuus venit sedens super pullum asinae. Hæc non cognoverunt discipuli ejus primum: sed quando glorificatus est Iesus, tunc recordati sunt, quia hæc erant scripta de eo, & hæc fecerunt ei. *Ioan. 12. v. 15. & 16.*

III. Euntes autem discipuli, fecerunt, sicut præcepit illis Iesus. *Matth. 21. v. 6.* Abierunt, qui missi erant, & invenerunt, sicut dixit illis, stantem pullum. *Luc. 19. v. 30.* Invenerunt pullum ligatum ante januam foris in bivio: & solvunt eum. *Marc. 11. v. 4.* Solventibus autem illis pullum, dixerunt domini ejus ad illos: Quid solvitis pullum? At illi dixerunt; Quia Dominus eum necessarium habet. *Luc. 19. v. 33. & 34.* Et dimiserunt eis. *Marc. 11. v. 6.* Et adduxerunt asinam, & pullum, *Matth. 21. v. 7.* ad IESUM, *Marc. 11. v. 7. Luc. 19. v. 35.*

MEDITATIO LXXIV.

*IESVS asinam conscendit Apostolorum
Vestibus instratam.*

I. **A**Dduxerunt asinam, & pullum, & imposuerunt super eos vestimenta sua, & eum desuper sedere fecerunt. *Matth. 21. & 7.* Duxerunt pullum ad Iesum; *Marc. 11. & 7.* & iactantes vestimenta sua supra pullum, imposuerunt Iesum. *Luc. 19. & 35.* Et sedit super eum. *Marc. 11. & 7. Ioan. 12. Vers. 14.*

II. Eunte autem illo, *Luc. 19. Vers. 36.* plurima turba straverunt vestimenta sua in via: alij autem cædebant ramos (frondes, *Marc. 11. & 8.*) de arboribus, & sternebant in via. *Matth. 21. & 8.* Turbæ autem, quæ præcedebant, & quæ sequebantur, clamabant, dicentes, Hosanna filio David: benedictus, qui venit in nomine Domini, Hosanna in altissimis. *Matth. 21. & 9.* Benedictum quod venit regnum patris nostri David: Hosanna in excelsis. *Marc. 11. & 10.*

III. Turba autem multa, quæ venerat ad diem festum, cum audissent, quia venit Iesus Ierosolymam, acceperunt ramos palmarum, & processerunt obviam ei, & clama-

mabant : Hosanna, benedictus qui venit in nomine Domini, Rex Israël. *Ioan.* 12. & 12. 13.

MEDITATIO LXXV.

*De glorioso ingressu Christi
Hierosolymam.*

I. **C**Um appropinquaret jam ad descensum montis Oliveti, coeperunt omnes turbæ descendantium gaudentes laudare Deum voce magnâ, super omnibus, quas viderant, virtutibus, dicentes: Benedictus, qui venit rex in nomine Domini: pax in cælo, & gloria in excelsis. *Luc.* 19. *Vers.* 37. & 38.

II. Testimonium ergo perhibebat turba, quæ erat cum eo, quando Lazarum vocavit de monumento, & suscitavit eum à mortuis. Propterea & obviam venit ei turba; quia audierunt eum fecisse hoc signum. *Ioan.* 12. & 17 & 18.

III. Et cum intrâisset Ierosolymam, commota est universa civitas, dicens: Quis est hic? Populi autem dicebant: Hic est Iesus propheta à Nazareth Galilææ. *Matth.* 21. & 10. & 11.

MEDITATIO LXXVI.

De invidis sermonibus Phariseorum.

I. **P**harisæi ergo dixerunt ad semetipsos: Vide-

Videtur : quia nihil proficimus ? Ecce mundus totus post eum abiit. *Ioan. 12. & 19.*

II. Et quidam Phariseorum de turbis, dixerunt ad illum : Magister, increpa discipulos tuos. *Luc. 19. & 39.*

III. Quibus ipse ait : Dico vobis, quia si hi tacuerint, lapides clamabunt. *Luc. 19. & 40.*

MEDITATIO LXXVII.

IESVS flet super Ierusalem, eamque predicat evertendam.

UT appropinquavit Iesus Ierusalem, videns civitatem, flevit super illam, dicens : Quia si cognovisses & tu, & quidam in hac die tua, quæ ad pacem tibi, nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis : cetera tacentur per Apostrophen, ut, fletes, pœnitentiam ageres, &c. *Luc. 19. & 41. & 42.*

II. Quia venient dies in te, & circumdabunt te inimici tui vallo, & circumdabunt te, & coangustabunt te undique. *Luc. 19. & 43.*

III. Et ad terram prosternent te, & filios tuos, qui in te sunt : & non relinquent in te lapidem super lapidem ; eò quòd non cognoveris tempus visitationis tuæ. *Luc. 19. & 44.*

Alia

Alia predictio Hierosolymæ evertendæ.

IV. Ierusalem, Ierusalem, quæ occidis prophetas, & lapidas eos, qui ad te missi sunt, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas, & noluisti! Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta. Dico enim vobis, non me videbitis amodò, donec dicatis: Benedictus, qui venit in nomine Domini. *Matth. 23. & 37. 38. 39.*

V. Et egressus Iesus de templo, ibat. Et accesserunt discipuli ejus, ut ostenderent ei ædificationes templi. *Matth. 24. & 1.* At illi unus ex discipulis suis: Magister, aspice quales lapides, & quales structuræ. *Marc. 13. & 1.*

VI. Ipse autem respondens dixit illis: Videtis hæc omnia? Amen dico vobis, non relinquetur hic lapis super lapidem, qui non destruatur. *Matth. 24. & 2. Marc. 13. & 2.*

MEDITATIO LXXVIII

De ejectis alterâ vice venditoribus, & prædicatione Christi in templo.

I. Iesus ingressus templum (Dei, *Matth. 21. & 12.*) cœpit eicere vendentes in illo, & ementes, *Luc. 19. & 45.* & mensas nummularum.

muliariorum, & cathedras vendentium columbas evertit, *Matth. 21. & 12.* & non sinebat, ut quisquam transferret vas per templum: & docebat, *Marc. 11. & 16. & 17.* dicens illis: Scriptum est, quia domus mea domus orationis est. Vos autem fecistis illam speluncam latronum. *Luc. 19. Vers. 46. Matth. 21. & 13.*

II. Et accesserunt ad eum cæci, & claudi in templo: & sanavit eos. *Matth. 21. & 14.* Videntes autem principes sacerdotum & Scribæ, mirabilia quæ fecit, & pueros clamantes in templo, & dicentes; Hosanna filio David, indignati sunt, & dixerunt ei: Audis, quid isti dicunt? Iesus autem dixit eis: Vtique. Nunquam legistis: Quia ex ore infantium & lactentium perfecisti laudem? *Matth. 21. & 15. & 16.*

III. Et erat docens quotidie in templo. Principes autem sacerdotum, & Scribæ, & Principes plebis quærebant illum perdere: & non inveniebant, quid facerent illi. Omnis enim populus suspensus erat, audiens illum. *Luc. 19. & 47. & 48.* Timebant eum, quoniam universa turba admirabatur super doctrina ejus. *Marc. 11. & 18.*

IV. Et relictis illis, abiit foras extra civitatem in Bethaniam: ibique mansit. *Matth. 21.*

thai. 21. & 17. Cum jam vespera esset hora,
exijt in Bethaniam cum duodecim. *Marc.*
11. & 11.

MEDITATIO LXXIX.

*Ficulnea maledictione Christi
exarescit.*

I. **M**ANè autem revertens in Civitatem,
Mesuriijt: *Matth. 21. & 18.* cùmque
vidisset à longè ficum (arborem unam se-
cus viam, *Matth. 21. & 19.*) habentem folia,
venit, si quid fortè inveniret in ea: & cùm
venisset ad eam, nihil invenit præter folia:
non enim erat tempus ficorum. *Marc. 11. &*
13. & ait illi: Nunquam ex te fructus na-
scatur in sempiternum. *Matth. 21. & 19.*
Iam non amplius in æternum ex te fructum
quisquam manducet. Et audiebant discipuli
ejus. *Marc. 11. & 14.*

II. Et arefacta est continuò ficulnea. Et
videntes discipuli, mirati sunt, dicentes:
Quomodo continuò aruit? *Matth. 21. &*
19. ¶ **20.** Veniunt Hierosolymam, & cùm
vespera facta esset, egrediebatur de civitate,
Marc. 11. & 15. ¶ **19.** Et cùm manè transi-
rent, viderunt ficum aridam factam à radi-
cibus. *Marc. 11. & 20.*

III. Et

III. Et recordatus Petrus, dixit ei: Rabbi, ecce ficus, cui maledixisti, aruit. Et respondens Iesus, ait illis: Habete fidem Dei. *Marc. 11. & 21. & 22.* Amen dico vobis, si habueritis fidem, & non hæsitaveritis, non solum de ficulnea facietis, sed & si monti huic dixeritis: Tolle, & jacta te in mare, fiet: *Matth. 21. & 21.* quia quicumque dixerit huic monti: Tollere, & mittere in mare, & non hæsitaverit in corde suo, sed crediderit, quia quodcumque dixerit, Fiat, fiet ei. Propterea dico vobis, omnia quaecumque orantes petitis, credite, quia accipietis, & evenient vobis. *Marc. 11. & 23. & 24.*

MEDITATIO LXXX.

Oblatio pauperis vidue præfertur oblationibus divitum.

I. **S**edens Iesus contra gazophylacium, aspiciebat, quomodo turba jactaret æs in gazophylacium, & multi divites jactabant multa. *Marc. 12. & 41.* Respiciens autem, vidit eos, qui mittebant munera sua in gazophylacium, divites. *Luc. 21. & 1.*

II. Cùm venisset autem vidua una pauper, misit duo minuta, quod est quadrans.

D

Marc.

74 ACTA CHRISTI

Marc. 12. & 42. Vidit autem & viduam pauperulam, mittentem æra minuta duo. *Luc. 21. & 2.*

III. Et convocans discipulos suos, ait illis: Amen (verè, *Luc. 21. & 3.*) dico vobis, quoniam vidua hæc pauper plus omnibus misit, qui miserunt in gazophylacium. Omnes enim ex eo, quod abundabat illis, miserunt (in munera Dei: *Luc. 21. & 4.*) hæc verò de pecunia sua (ex eo, quod deest illi, *Luc. 21. & 4.*) omnia, quæ habuit, misit, totum victum suum. *Marc. 12. & 43.*

¶ 44. Omnem victum suum, quem habuit, misit. *Luc. 21.*

Vers. 4.

VITÆ

V I T Æ

D. N. JESU
CHRISTI

Monotessaron Evangelicum.

P A R S III.

*De Miraculis patratis inter agros &
malè habentes: quam proinde Nofo-
comium D. N. Iesu Christi
nominabimus.*

A D H O R T A T I O.

Multi Iesum sequuntur, usque ad fractionem
panis: sed pauci usque ad bibendum cali-
cem passionis. Multi miracula ejus vene-
rantur, pauci ignominiam crucis sequun-
tur. *Thomas à Kempis lib. 2. de Imitat.
Christi, cap. 11. §. 1.*

Caci illuminati.

M E D I T A T I O LXXXI.

*Christus duobus cecis restituit
visum.*

I. **T** Ranseunte Iesu, secuti sunt eum duo
cæci, clamantes, & dicentes: Miserere:

nostri, fili David. Cùm autem venisset domum, accesserunt ad eum cæci, & dicit eis Iesus: Creditis, quia hoc possum facere vobis? Dicunt ei: Vtique, Domine. *Matth. 9. & 27. & 28.*

II. Tunc tetigit oculos eorum, dicens: Secundum fidem vestram fiat vobis. *Matth. 9. & 29.*

III. Et aperti sunt oculi eorum: & comminatus est illis Iesus, dicens: Videte, ne quis sciat. Illi autem exeuntes, diffamaverunt eum in tota terra illa. *Matth. 9. & 30. & 31.*

MEDITATIO LXXXII.

*Cæcus & mutus à demonio liberatus,
& videt, ac loquitur.*

Vide Meditationem CVII. de cæco & muto &c. fol. 96. & 97.

MEDITATIO LXXXIII.

Cæcus Bethsaidæ curatur.

I. **V**eniunt Bethsaidam: & adducunt ei cæcum, & rogabant eum, ut illum tangeret. Et apprehensâ manu cæci, eduxit eum extra vicum: & exspuens in oculos ejus,

ejus, impositis manibus suis, interrogavit eum, si quid videret. *Marc. 8. v. 22. & 23.*

II. Et aspiciens, ait: Video homines velut arbores ambulantes. Deinde iterum imposuit manus super oculos ejus: & coepit videre, & restitutus est, ita ut clarè videret omnia. *Marc. 8. v. 24. & 25.*

III. Et misit illum in domum suam, dicens: Vade in domum tuam: & si in vicum introieris, nemini dixeris. *Marc. 8. v. 26.*

MEDITATIO LXXXIV.

Christus aperit oculos cæci nati.

I. **P**Ræteriens IESUS vidit hominem cæcum à nativitate: & interrogaverunt eum discipuli ejus: Rabbi, quis peccavit, hic, aut parentes ejus, ut cæcus nasceretur? Respondit IESUS: Neque hic peccavit, neque parentes ejus: sed ut manifestentur opera Dei in illo. *Ioan. 9. v. 1. 2. 3.*

II. Me oportet operari opera ejus, qui misit me, donec dies est: venit nox, quando nemo potest operari. Quamdiu sum in mundo, lux sum mundi. *Ioan. 9. v. 4. & 5.*

III. Hæc cum dixisset, exspuit in terram, & fecit lutum ex sputo, & linivit lutum super oculos ejus. Et dixit ei: Vade, lava in natatoria Siloë, (quod interpretatur

78 NOSOCOMIVM
Missus.) Abijt ergo, & lavit, & venit videns.
Ioan. 9. v. 6. & 7.

MEDITATIO LXXXV.

*Qui cæcus fuerat, miraculum narra-
rat vicinis.*

I. **V**icini, & qui viderant eum prius, quia mendicus erat, dicebant: Nónne hic est, qui sedebat, & mendicabat? Alij dicebant: Quia hic est. Alij autem: Nequaquã, sed similis est ei. Ille verò dicebat: Quia ego sum. *Ioan. 9. v. 8. & 9.*

II. Dicebant ergo ei: Quomodo aperti sunt tibi oculi? Respondit: Ille homo, qui dicitur Iesus, lutum fecit: & unxit oculos meos, & dixit mihi: Vade ad natatorium Siloë, & lava. Et abij, lavi, & video. *Ioan. 9. v. 10. & 11.*

III. Et dixerunt ei: Vbi est ille? Ait: Nescio. Adducunt eum ad Phariseos, qui cæcus fuerat. Erat autem Sabbatum, quando lutum fecit Iesus, & aperuit oculos ejus. *Ioan. 9. v. 12. 13. 14.*

MEDITATIO LXXXVI.

*Idem, qui cæcus fuit, examinatur à
Phariseis.*

I. **I**terum ergo interrogabant eum Phari-
sæi

fæi, quomodo vidisset. Ille autem dixit eis: Lutum mihi posuit super oculos, & lavi, & video. *Ioan. 9. 6. 15.*

II. Dicebant ergo ex Phariseis quidam: Non est hic homo à Deo, qui Sabbatum non custodit. Alij autem dicebant: Quomodo potest homo peccator hæc signa facere? Et schisma erat inter eos. *Ioan. 9. 6. 16.*

III. Dicunt ergo cæco iterum: Tu quid dicis de illo, qui aperuit oculos tuos? Ille autem dixit: Quia propheta est. *Ioan. 9. 6. 17.*

MEDITATIO LXXXVII.

*Vocantur parentes ejus, qui cæcus
natus fuit.*

I. **N**ON crediderunt Iudæi de illo, quia cæcus fuisset, & vidisset, donec vocaverunt parentes ejus, qui viderat: & interrogaverunt eos, dicentes: Hic est filius vester, quem vos dicitis, quia cæcus natus est? Quomodo ergo nunc videt? *Ioan. 9. 6. 18. 19.*

II. Responderunt eis parentes ejus, & dixerunt: Scimus, quia hic est filius noster, & quia cæcus natus est. Quomodo autem nunc videat, nescimus: aut quis ejus aperuit oculos, nos nescimus: ipsum interrogate:

ætatem habet, ipse de se loquatur. *Ioan. 9. v. 20. & 21.*

III. Hæc dixerunt parentes ejus, quoniam timebant Iudæos: jam enim conspiraverant Iudæi, ut, si quis eum confiteretur esse Christum, extra Synagogam fieret. Propterea parentes ejus dixerunt: Quia ætatem habet, ipsum interrogate. *Ioan. 9. v. 22. & 23.*

MEDITATIO LXXXVIII.

Rursus ad concilium vocatur ille à natiuitate cæcus.

I. **V**Ocaverunt ergo rursus hominem, qui fuerat cæcus, & dixerunt ei: Da gloriam Deo: nos scimus, quia hic homo peccator est. Dixit ergo eis ille: Si peccator est, nescio. Vnum scio, quia cæcus cum essem, modò video. *Ioan. 9. v. 24. & 25.*

II. Dixerunt ergo illi: Quid fecit tibi? quomodo aperuit tibi oculos? Respondit eis: Dixi vobis jam, & audistis: quid iterum vultis audire? Numquid & vos vultis discipuli ejus fieri? *Ioan. 9. v. 26. & 27.*

III. Maledixerunt ergo ei, & dixerunt: Tu discipulus illius sis; nos autem Moyse discipuli sumus. Nos scimus, quia Moyse locutus est Deus: hunc autem nescimus, unde sit. *Ioan. 9. v. 28. & 29.* ME-

MEDITATIO LXXXIX.

*Cecus ille tandem eicitur è
Synagoga.*

I. **R**espondit ille homo, & dixit eis: In hoc
enim mirabile est, quia vos nescitis,
unde sit, & aperuit meos oculos. Scimus
autem, quia peccatores Deus non audit: sed
si quis Dei cultor est, & voluntatem ejus fa-
cit, hunc exaudit. A sæculo non est audi-
tum, quia quis aperuit oculos cæci nati. *Io-
an. 9. v. 30. 31. 32.*

II. Nisi esset hic à Deo, non poterat fa-
cere quidquam. *Ioan. 9. v. 33.*

III. Responderunt, & dixerunt ei: In
peccatis natus es totus, & tu doces nos? Et
ejecerunt eum foras. *Ioan. 9. v. 34.*

MEDITATIO XC.

*Cecus credit IESVM esse filium Dei,
eumque adorat.*

I. **A**vdivit Iesus, quia ejecerunt eum fo-
ras: & cum invenisset eum, dixit ei:
Tu credis in filium Dei? Respondit ille,
& dixit: Quis est, Domine, ut credam in
eum? *Ioan. 9. v. 35. 36.*

D 5

II. Et

II. Et dixit ei Iesus: Et vidisti eum, & qui loquitur tecum, ipse est. *Ioan. 9. & 37.*

III. At ille ait: Credo Domine. Et pro-
cidens adoravit eum. *Ioan. 9. & 38.*

MEDITATIO XCI.

*Christus occasione huius miraculi per-
stringit Phariseorum cecitatem.*

I. **E**T dixit Iesus: In iudicium ego in
hunc mundum veni: ut, qui non vi-
dent, videant; & qui vident, cæci fiant.
Ioan. 9. & 39.

II. Et audierunt quidam ex Phariseis,
qui cum ipso erant, & dixerunt ei: Numquid
& nos cæci sumus? *Ioan. 9. & 40.*

III. Dixit eis Iesus: Si cæci essetis, non
haberetis peccatum: nunc verò dicitis; Quia
idemus. Peccatum vestrum manet. *Ioan.
9. & 41.*

MEDITATIO XCII.

*Cæco mendico restituitur visus, ante-
quam Christus ingrederetur in
Iericho.*

I. **F**Actum est, cum appropinquaret Ieri-
cho, cæcus quidam sedebat secus viam,
mendicans. Et cum audiret turbam præter-
eun-

D. N. IESU CHRISTI. 83

euntem, interrogabat, quid hoc esset. Dixerunt autem ei, quod Iesus Nazarenus transiret. *Luc. 18. & 35. 36. 37.*

II. Et clamavit, dicens : Iesu fili David, miserere mei. Et qui præibant, increpabant eum, ut taceret. Ipse verò multò magis clamabat : Fili David, miserere mei. *Luc. 18. & 38. & 39.*

III. Stans autem Iesus, iussit illum adduci ad se. Et cum appropinquasset, interrogavit illum, dicens : Quid tibi vis, faciam ? At ille dixit : Domine, ut videam. Et Iesus dixit illi : Respice, fides tua te saluum fecit. *Luc. 18. & 40. 41. 42.*

IV. Et confestim vidit, & sequebatur illum magnificans Deum. Et omnis plebs ut vidit, dedit laudem Deo. *Luc. 18. & 43.*

MEDITATIO XCIII.

*Ceco alteri mendico restituitur visus,
postquam Christus egressus est ex
Iericho.*

I. **P**ROFICISCENTE IESU de Iericho, & discipulis ejus, & plurimâ multitudine, filius Timæi Bartimæus cæcus sedebat juxta viam mendicans. Qui cum audisset, quia Iesus Nazarenus est, coepit clamare, & dicere :
Iesu,

IESU, fili David, miserere mei. *Marc. 10. & 46. & 47.*

II. Et comminabantur ei multi, ut taceret. At ille multò magis clamabat: Fili David, miserere mei. Et stans Iesus præcepit illum vocari. Et vocant cæcum dicentes ei: Animæquior esto, surge, voca te. Qui, projecto vestimento suo, exiliens, venit ad eum. *Marc. 10. & 48. 49. 50.*

III. Et respondens Iesus dixit illi: Quid tibi vis faciam? Cæcus autem dixit ei: Rabbi boni, ut videam. Iesus autem ait illi: Vade, fides tua te salvum fecit. Et confestim vidit, & sequebatur eum in via. *Marc. 10. & 51. & 52.*

ANNOTATIO I.

Videri potest hic cæcus, Bartimeus Marci, idem esse ille, de quo Lucas superius, propter omnimodam facti similitudinem. Verum, quia Lucas suum miraculum scribit à Domino factum, antequam ingrederetur Ierichuntem: Marcus vero suum scribit patratum, posteaquam egressus est Ierichunte, dicendum est cum S. Augustino lib. 2. de questionibus Evang. cap. 48. & lib. 2. de consensu Evangelist. cum Cornel. Iansenio Concord. Evang. cap. 105. Seb. Barradio tomo 3. lib. 6. c. 17. Ioanne Roberti Quadrig. mystic.

D. N. IESV CHRISTI. 85

*mystic. sect. 108. & 111. esse duo diversa
miracula, quamquam inter se simillima.*

ANNOTATIO II.

Quod Marcus de uno cæco, Matthæus
de duobus narrat. Cujus rei rationem D.
Augustinus lib. 2. quæst. Evangelic. cap. 48.
assignat. Marcus unum cæcum commemorat,
cujus & nomen dixit, & patrem; ut intelli-
gamus eum fuisse notissimum, alterum igno-
tum: ut merito ille notus etiam solus decenter
commemoraretur. Et rursus lib. 2. de con-
sensu Evangelist. cap. 65. Procul dubio (ait)
Bartimæus ex aliqua magna felicitate deje-
ctus, notissima, & famosissima miseria fuit;
quod non solum cæcus, sed etiam mendicus se-
debat. Hinc est ergo, quod ipsum solum vo-
luit commemorare Marcus; cuius illumina-
tio tam claram famam huic miraculo com-
paravit, quàm erat illius nota calamitas. Ec-
ce tibi verò & alteram ex Matthæo narratio-
nem de duobus cæcis illuminatis.

MEDITATIO XCIV.

*Christus Ierichunte digressus, duos cecos
illuminat.*

I. E Gredientibus illis ab Iericho, secuta est
eum turba multa: & ecce duo cæci se-
dentes secus viam, audierunt, quia Iesus
trans-

transiret, & clamaverunt, dicentes: Domine, miserere nostri, fili David. *Matth. 20. v. 29. & 30.*

II. Turba autem increpabat eos, ut tacerent. At illi magis clamabant, dicentes: Domine, miserere nostri, fili David. Et stetit Iesus, & vocavit eos, & ait: Quid vultis ut faciam vobis? Dicunt illi: Domine, ut aperiantur oculi nostri. *Matth. 20. vers. 31. 32. 33.*

III. Misertus autem eorum Iesus, tetigit oculos eorum. Et confestim viderunt, & secuti sunt eum. *Matth. 20. v. 34.*

Claudi.

MEDITATIO XCV.

Christus cecos & claudos curat in templo.

I. **A**ccesserunt ad IESUM cæci, & claudi in templo; & sanavit eos. *Matth. 21. v. 14.*

II. Videntes autem principes sacerdotum, & Scribæ, mirabilia quæ fecit, & pueros clamantes in templo, & dicentes: Hosanna filio David: indignati sunt, & dixerunt ei: Audis, quid isti dicunt? Iesus autem dixit eis: Vtique. Nunquam legistis: *Quia*

Quia ex ore infantium & lactentium perfecisti laudem? *Matth. 21. & 15. & 16.*

III. Et relictis illis, abiit foras extra civitatem in Bethaniam; ibique mansit. *Mat. 21. & 17.*

Concurvata.

MEDITATIO XCVI.

Christus mulierem XVIII annis infirmam Sabbato sanat.

I. ERAT Iesus docens in Synagoga sabbatis. Et ecce mulier, quæ habebat spiritum infirmitatis annis decem & octo: & erat inclinata, nec omnino poterat sursum respicere. Quam cum videret Iesus, vocavit eam ad se, & ait illi: Mulier, dimissa es ab infirmitate tua. Et imposuit illi manus, & confestim erecta est, & glorificabat Deum. *Luc. 13. & 10. 11. 12. 13.*

II. Respondens autem archisynagogus, indignans, quia sabbato curasset Iesus, dicebat turbæ: Sex dies sunt, in quibus oportet operari, in his ergo venite, & curamini, & non in die Sabbati. Respondens autem ad illum Dominus dixit: Hypocritæ, unusquisque vestrum sabbato non solvit bovem suum, aut asinum à præsepio, & ducit ad aquam? Hanc autem filiam Abraham, quam alligavit Satan, ecce, decem & octo annis, non

non oportuit solvi à vinculo isto die Sabbati? *Luc. 13. v. 14. 15. 16.*

III. Et cum hæc diceret, erubescabant omnes adversarij ejus: & omnis populus gaudebat in universis, quæ gloriosè fiebant ab eo. *Luc. 13. v. 17.*

Demoniaci.

MEDITATIO XCVII.

Obsessus à dæmone liberatur in Synagoga.

I **D**escendit Iesus in Capharnaum civitatem Galilææ: *Luc. 4. v. 31.* & statim Sabbatis ingressus in Synagogam, *Marc. 1. v. 21.* ibiq; docebat illos Sabbatis. *Luc. 4. v. 31.* Et stupebant super doctrina ejus: erat enim docens eos, quasi potestatem habens, & non sicut Scribæ. *Marc. 1. v. 22.* In potestate erat sermo ipsius. *Luc. 4. v. 32.*

II. Et erat in synagoga eorum homo in spiritu immundo. *Marc. 1. v. 23.* Habens dæmonium immundum: & exclamavit voce magnâ, dicens: Sine, quid nobis, & tibi, Iesu Nazarene? Venisti perdere nos? Scio te, quis sis, Sanctus Dei. *Luc. 4. v. 33. & 34. Marc. 1. v. 24.*

III. Et comminatus est ei Iesus. *Marc. 1. v.*

D. N. IESV CHRISTI. 89

7. 6. 25. Et increpavit illum, *Luc. 4. 6. 35.*
dicens: Obmutesce, & exi de homine. *Marc.*
1. 6. 25. Luc. 4. 6. 35. Et discerpens eum
spiritus immundus, *Marc. 1. 6. 26.* cum pro-
iecisset illum dæmonium in medium, *Luc. 4.*
6. 35. exclamans voce magnâ, exijt ab eo,
Marc. 1. 6. 26. nihilque illum nocuit. *Luc. 4.*
Vers. 35.

II. IV. Et mirati sunt omnes, ita ut con-
quirerent inter se dicentes: Quidnam est
hoc? quænam doctrina hæc nova? *Marc. 1.*
6. 27. Et factus est pavor in omnibus, &
colloquebantur ad invicem, dicentes: Quod
est hoc verbum, quia in potestate, & virtute
imperat immundis spiritibus? *Luc. 4. 6. 36.*
& obediunt ei, *Marc. 1. 6. 27.* & exeunt.
Luc. 4. 6. 36. Et processit rumor ejus sta-
tim in omnem regionem Galilææ. *Marc. 1.*
6. 28. Divulgabatur fama de illo in omnem
locum regionis. *Luc. 4. 6. 37.*

MEDITATIO XCVIII.

*Christus Capharnai multos demones
eijcit.*

I. **V**espere autem facto, cum occidisset
sol, *Marc. 1. 6. 32.* obtulerunt ei mul-
tos dæmonia habentes: & eijciebat spiritus
verbo, *Matth. 8. 6. 16.*

II. Exi;

II. Exhibant autem dæmonia à multis, clamantia, & dicentia: Quia tu es filius Dei. *Luc. 4. v. 41.*

III. Et increpans non sinebat ea loqui, quia sciebant ipsum esse Christum. *Luc. 4. v. 41.*

MEDITATIO XCIX.

Christus in regione Gerasenorum duos demoniacos curat.

I. **C**Um venisset Iesus trans fretum in regionem Gerasenorum, occurrerunt ei duo habentes dæmonia, de monumentis exeuntes, sævi nimis, ita ut nemo posset transire per viam illam. Et ecce clamaverunt, dicentes: Quid nobis, & tibi, Iesu fili Dei? venisti huc ante tempus torquere nos. *Matth. 8. v. 28. & 29.*

II. Erat autem non longè ab illis grex multorum porcorum pascens. Dæmones autem rogabant eum, dicentes: Si eijs nos hinc, mitte nos in gregem porcorum. *Matth. 8. v. 30. & 31.*

III. Et ait illis: Ite. At illi exeuntes, abierunt in porcos: & ecce impetu abiit totus grex per præceptum in mare: & mortui sunt in aquis. Pastores autem fugerunt: & venientes in civitatē, nuntiaverunt omnia.

D. N. IESV CHRISTI. 91

& de eis, qui dæmonia habuerant. *Matth. 8. v. 32. & 33.*

IV. Etece tota civitas exijt obviam Iesu: & viso eo, rogabant, ut transiret à finibus eorum. *Matth. 8. v. 34.*

ANNOTATIVNCVLA.

S. Mattheus duos demoniacos occurrisse narrat: S. Marcus & S. Lucas, altero prætermisso, unius tantum faciunt mentionem; Vel quòd ille clarior & famosior esset, ut vult Augustinus lib. 2. de consensu Evangelist. cap. 24. Vel quòd sævior esset, ac duriori dæmone vexaretur, ut ait Chrysostomus. Quam ob rem, majoris claritatis causâ, rursus eadem historia verbis duorum Evangelistarum Marci & Luca recenseatur.

MEDITATIO C.

Dira fors hominis à demonibus obfessi.

I. **N**avigaverunt ad regionem Gerasenorum, quæ est contra Galilæam: *Luc. 8. v. 26.* & venerunt trans fretum maris in regionem Gerasenorum. *Marc. 5. v. 1.* Exeunti ei de navi, *Marc. 5. v. 2.* cum egres-
sus esset ad terram, *Luc. 8. v. 27.* statim occurrit de monumentis homo in spiritu immundo. *Marc. 5. v. 2.* Occurrit illi vir quidam,

dam, qui habebat dæmoniū jam temporibus multis, & vestimento non induebatur, neque in domo manebat, sed in monumentis. *Luc. 8. & 27.*

II. Domicilium habebat in monumentis, & neque catenis jam quisquam poterat eum ligare. Quoniam sæpe compedibus, & catenis vinctus, dirupisset catenas, & compedes comminuisset, & nemo poterat eum domare. *Marc. 5. & 3. & 4.*

III. Et semper die ac nocte in monumentis, & in montibus erat clamans, & concidens se lapidibus. *Marc. 5. & 5.*

MEDITATIO CI.

Dæmones ab homine Christus exesse jubet.

I. **V**idens autem Iesum à longè, cucurrit, *Marc. 5. & 6.* procidit ante illum, *Luc. 8. & 28.* & adoravit eum. *Marc. 5. & 6.* Et exclamans voce magnâ, dixit: Quid mihi, & tibi est, Iesu fili Dei Altissimi? *Luc. 8. & 28. Marc. 5. & 7.* Obsecro te, ne me torqueas. *Luc. 8. & 28.* Adjuro te per Deum, ne me torqueas. *Marc. 5. & 7.*

II. Dicebat enim illi: Exi spiritus im-munde ab homine. *Marc. 5. & 7.* Præcipiebat

D. N. IESV CHRISTI. 92

bat enim spiritui immundo, ut exiret ab homine. Multis enim temporibus arripiebat illum, & vinciebatur catenis, & compedibus custoditus: & ruptis vinculis agebatur à dæmonio in deserta. *Luc. 8. v. 29.*

III. Interrogavit autem illum Iesus, dicens: Quod tibi nomen est? At ille dixit: Legio, *Luc. 8. v. 30.* mihi nomen est; quia multi sumus. *Marc. 5. v. 9.* Quia intraverant dæmonia multa in eum. *Luc. 8. v. 30.* Et deprecabatur eum multum, ne se expelleret extra regionem. *Marc. 5. v. 10.* Et rogabant illum; ne imperaret illis, ut in abyssum irent. *Luc. 8. v. 31.*

MEDITATIO CII.

Demonibus ire concessum in porcos.

I. ERat autem ibi circa montem grex porcorum magnus pascens. Et deprecabantur eum spiritus, *Marc. 5. v. 11. & 12.* ut permitteret eis, in illos ingredi, *Luc. 8. v. 32.* dicentes: Mitte nos in porcos, ut in eos introeamus. Et concessit (permisit, *Luc. 8. v. 32.*) eis statim Iesus. *Marc. 5. v. 12. & 13.*

II. Exierunt ergo dæmonia (spiritus immundi, *Marc. 5. v. 13.*) ab homine, & intra-

traverunt in porcos : & impetu abiit grex per præceps in stagnum, & suffocatus est. *Luc. 8. & 33.* Magno impetu grex præcipitatus est in mare, ad duo millia, & suffocati sunt in mari. *Marc. 5. & 13.*

III. Quod ut viderunt factum, qui pascabant, (eos, *Marc. 5. & 14.*) fugerunt, & nunciaverunt in civitatem, & in villas, *Luc. 8. & 34.* & in agros. Et egressi sunt videre, quid esset factum. *Marc. 5. & 14.*

MEDITATIO CIII.

Geraseni exeunt ad Christum, & hominem curatum vident.

I. **E**Xierunt autem videre quod factum est : & venerunt ad Iesum : & invenerunt hominem, (illum, qui à dæmonio vexabatur, *Marc. 5. & 15.*) sedentem, à quo dæmonia exierant, vestitum, ac sanâ mente, ad pedes ejus, & timuerunt. *Luc. 8. & 35.*

II. Et narraverunt illis, qui viderant, qualiter factum esset ei, qui dæmonium habuerat, *Marc. 5. & 16.* quomodo sanus factus esset à legione : *Luc. 8. & 36.* & de porcis. *Marc. 5. & 16.*

III. Et rogaverunt illum omnis multitudo regionis Gerasenorum, ut discederet

D. N. IESV CHRISTI. 95
ab ipsis, *Luc. 8. & 37.* de finibus eorum :
Marc. 5. & 17. quia magno timore teneban-
tur. *Luc. 8. & 37.* Ipse autem ascendens na-
vim, reversus est, *Luc. ibid.*

MEDITATIO CIV.

*Christus eum, qui curatus fuerat, sequi
se volentem remittit ad suos
domum.*

I. **C**umque ascenderet navim, coepit il-
lum deprecari, qui à dæmonio vexa-
tus fuerat, *Marc. 5. & 18.* vir, à quo dæmo-
nia exierant, ut cum eo esset. *Luc. 8. & 38.*
Dimisit autem eum Iesus. *Luc. ibid.*

II. Non admisit eum, sed ait illi : Vade
(redi, *Luc. 8. & 39.*) in domum tuam ad
tuos, & annuncia illis, quanta tibi Dominus
fecerit, & misertus sit tui. *Marc. 5. & 19.*

III. Et abiit per universam civitatem,
prædicans, quanta illi fecisset Iesus. *Luc. 8.
& 39.* Et abiit, & coepit prædicare in Deca-
poli, quanta sibi fecisset Iesus : & omnes mi-
rabantur. *Marc. 5. & 20.*

MEDITATIO CV.

Dæmonium mutum eicitur.

I. **E**cce obtulerunt ei hominem mutum,
dæmo-

dæmonium habentem. *Matth. 9. & 32.*

II. Et ejecto dæmonio, locutus est mutus: & miratæ sunt turbæ, dicentes: Numquam apparuit sic in Israël. *Matth. 9. & 33.*

III. Pharisei autem dicebant: In principe dæmoniorum eijcit dæmones, *Matth. 9. & 34.*

MEDITATIO CVI.

Dæmones Christum confitentur esse Deum.

I. **S**piritus immundi, cū illum videbant, sprocidebant ei. *Marc. 3. & 11.*

II. Et clamabant, dicentes: Tu es filius Dei. *Marc. 3. & 11. & 12.*

III. Et vehementer comminabatur eis, ne manifestarent illum. *Marc. 3. & 12.*

MEDITATIO CVII.

Cæcus ac mutus, expulso dæmone, videt, loquitur.

I. **O**blatus est ei dæmonium habens, cæcus & mutus: & curavit eum: Ita ut loqueretur, & videret. *Matth. 12. & 22.* Erat eijciens dæmonium, & illud erat mutū. Et cū eiecisset dæmonium, locutus est mutus. *Luc. 11. & 14.*

II. Et

II. Et stupebant omnes turbæ, & dicebant: Numquid hic est filius David? *Matth. 12. & 23.*

III. Quidam autem ex eis, *Luc. 11. & 15.* Pharisei audientes, *Matth. 12. & 24.* & Scribæ, qui ab Ierosolymis descenderant, dicebant: Quoniam Beelzebub habet, & quia in principe dæmoniorum eijcit dæmonia. *Marc. 3. & 22.* Dixerunt: Hic non eijcit dæmones, nisi in Beelzebub principe dæmoniorum. *Matth. 12. & 24. Luc. 11. & 15.*

MEDITATIO CVIII.

Christus calumnias Phariseorum & Scribarum confutat.

I. Iesus autem sciens cogitationes eorum, dixit eis: *Matth. 12. & 25.* Omne regnū in seipsum divisū (divisū contra se, *Mat. 12. & 25.*) desolabitur. *Luc. 11. & 17.* Non potest regnum illud stare. *Marc. 3. & 24.* Et omnis civitas vel domus divisa contra se, non stabit. *Matth. 12. & 25.* Et domus supra domum cadet. *Luc. 11. & 17.* Non potest domus illa stare. *Marc. 3. & 25.*

II. Si autem & Satan in seipsum divisus est: *Luc. 11. & 18.* & si Satan Satanam eijcit, *Matth. 12. & 26.* quomodo sta-

E bit

bit regnum ejus? quia dicitis in Beelzebub me eijcere dæmonia. *Luc. 11. & 18.* Quomodo potest Satanas Satanam eijcere? *Marc. 3. & 23.*

III. Et si ego in Beelzebub eijcio dæmones, filij vestri in quo eijciunt? Ideo ipsi iudices vestri erunt. *Matth. 12. & 27. Luc. 11. & 19.* Si autem ego in spiritu Dei (in digito Dei, *Luc. 11. & 20.*) eijcio dæmones, profectò venit in vos regnum Dei. *Matth. 12. & 28. Luc. 11. & 20.*

IV. Aut quomodo potest quisquam intrare in domum fortis, & vasa ejus diripere, nisi priùs alligaverit fortem? & tunc domum illius diripiet. *Matth. 12. & 29.* Cum fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea, quæ possidet. Si autem fortior eo superveniens vicerit eum, universa arma ejus auferet, in quibus confidebat, & spolia ejus distribuet. *Luc. 11. & 21. & 22.* Qui non est mecum, contra me est: & qui non colligit mecum, dispergit. *Luc. 11. & 23. Matth. 12. & 30.*

MEDITATIO CIX.

Filia Chananaea liberatur à demonio.

I. **A** Bijt Iesus in fines Tyri & Sidonis: & ingressus domum, neminem voluit scire.

scire, & non potuit latere. *Marc. 7. & 24.*
 Ecce enim mulier Chananæa à finibus illis
 egressa, *Matth. 15. & 22.* statim ut audivit
 de eo, cuius filia habebat spiritum immun-
 dum, intravit, & procidit ad pedes ejus. Erat
 enim mulier Gentilis, Syrophænisæ genere.
 Et rogabat eum, ut dæmoniū eijceret de filia
 ejus. *Marc. 7. & 25. & 26.* Clamavit, dicens
 ei: Miserere mei Domine, fili David: filia
 mea malè à dæmonio vexatur. *Matth. 15.*
& 22.

II. Qui non respondit ei verbum. Et ac-
 cedentes discipuli ejus, rogabant eum di-
 centes: Dimitte eam, quia clamat post nos.
 Ipse autem respondens, ait: Non sum mis-
 sus, nisi ad oves, quæ perierunt, domus
 Israël. At illa venit, & adoravit eum, di-
 cens: Domine, adjuva me. *Matth. 15. vers.*
23. 24. 25. Qui dixit illi: Sine prius fa-
 turari filios; non est enim bonum,
 fumere panem filiorum; & mittere cani-
 bus. *Marc. 7. & 27.*

III. At illa respondit, & dixit illi: *Marc.*
7. & 28. Etiam Domine; nam & catelli
 edunt de micis, quæ cadunt de mensa do-
 minorum suorum. *Matth. 15. & 27.* Et ca-
 relli comedunt sub mensa de micis puero-
 rum. *Marc. 7. & 28.* Tunc respondens Ie-

sus, ait illi: O mulier, magna est fides tua: fiat tibi, sicut vis. *Matth. 15. & 28.* Et ait illi: Propter hunc sermonem vade: exijt. dæmonium à filia tua. *Marc. 7. & 29.*

I V. Et sanata est filia ejus ex illa hora. *Matth. 15. & 28.* Et cum abiisset domum suam, invenit puellam jacentem supra lectum, & dæmonium exiisse. *Marc. 7. & 30.*

MEDITATIO CX.

Dæmon, quem eiicere discipuli non poterunt, pellitur à Christo.

I. **A**ccessit ad Iesum homo genibus prostratus ante eum, dicens: *Matth. 17. & 14.* Magister, attuli filium meum ad te habentem spiritum mutum: qui ubicumque eum apprehenderit, allidit illum, & spumat, & stridet dentibus, & arescit. *Marc. 9. & 16. & 17.* Ecce spiritus apprehendit eum, & subito clamat, & elidit, & dissipat eum cum spuma, & vix discedit dilanians eum. *Luc. 9. & 39.* Domine, miserere filio meo, quia lunaticus est, & malè patitur: nam sæpè cadit in ignem, & crebrò in aquam. *Matth. 17. & 14.* Magister, obsecro te, respice in filium meum, quia unicus est mihi. *Luc. 9. & 38.*

II. Ob-

D. N. IESV CHRISTI. 101

II. Obtuli eum discipulis tuis : *Matth.* 17. & 15. & rogavi discipulos tuos, ut eiicerent illum, *Luc.* 9. & 40. & non potuerunt curare eum. *Matth.* 17. & 15. Respondens autem Iesus, ait : O generatio incredula, & perversa, quousque (quamdiu) ero vobiscum ? usquequo (quamdiu) patiar vos ? *Matth.* 17. & 16. *Marc.* 9. & 18. *Luc.* 9. & 41. Afferre huc illum ad me. *Matth.* 17. & 16. *Marc.* 9. & 18. Adduc huc filium tuum. *Luc.* 9. & 41.

III. Et cum accederet, elisit illum demonium, & dissipavit. Et increpavit Iesus spiritum immundum, & sanavit puerum : & reddidit illum patri ejus. *Luc.* 9. & 42. & 43. Exijt ab eo demonium, & curatus est puer ex illa hora. *Matth.* 17. & 17.

IV. Stupebant autem omnes in magnitudine Dei : omnibusque mirantibus, in omnibus, quæ faciebat, dixit ad discipulos suos : Ponite vos in cordibus vestris sermones istos : Filius enim hominis futurum est, ut tradatur in manus hominum. At illi ignorabant verbum istud, & erat velatum ante eos, ut non sentirent illud : & timebant interrogare eum de hoc verbo. *Luc.* 9. & vers. 44. & 45.

MEDITATIO CXI.

*Accuratio ejusdem rei descriptio ex**S. Marco.*

I. **D**ixit Iesus : Afferte illum ad me. Et attulerunt eum, & cum vidisset eum, statim spiritus conturbavit illum : & elisus in terram, volutabatur spumans. Et interrogavit patrem ejus ; Quantum temporis est, ex quo ei hoc accidit ? At ille ait ; Ab infantia : & frequenter eum in ignem & in aquas misit, ut eum perderet : sed si quid potes, adjuva nos, misertus nostri. *Marc. 9. v. 18. 19. 20. 21.*

II. Iesus autem ait illi : Si potes credere, omnia possibilia sunt credenti. Et continuo exclamans pater pueri, cum lacrymis agebat : Credo Domine Adjuva incredulitatem meam. Et cum videret Iesus concurrentem turbam, comminatus est spiritui immundo, dicens illi : Surde & mute spiritus, ego præcipio tibi, exi ab eo : & amplius ne introeas in eum. *Marc. 9. v. 22. 23. 24.*

III. Et exclamans, & multum discerpens eum, exijt ab eo, & factus est sicut mortuus, ita ut multi dicerent, quia mortuus est. Iesus autem tenens manum ejus, elevavit eum : & surrexit. *Marc. 9. Vers. 25. 26.*

M E-

MEDITATIO CXII.

Quam ob causam discipuli non potuerint eijcere hoc demonium.

I. **C**UM Iesus introisset in domum, discipuli ejus secretò interrogabant eum: Quare nos non potuimus eijcere eum. *Marc. 9. & 27.* Dixit illis Iesus: Propter incredulitatem vestram. Amen quippe dico vobis, si habueritis fidem, sicut granum sinapis, dicetis monti huic; Transi hinc illuc: & transibit, & nihil impossibile erit vobis. *Matth. 17. & 19.*

II. Hoc autem genus non eijcitur, nisi per orationem & jejunium. *Matth. 17. & 20.* Hoc genus in nullo potest exire, nisi in oratione & jejunio. *Marc. 9. & 28.*

III. Et inde profecti prætergrediebantur Galilæam; nec volebat quemquam scire. *Marc. 9. & 29.* Conversantibus autem eis in Galilæa, dixit illis Iesus: Filius hominis tradendus est in manus hominum; & occident eum, & tertiâ die resurget. Et contristati sunt vehementer. *Matth. 17. & 21. & 22.* Illi ignorabant verbum, & timebant interrogare eum. *Marc. 9. & 31.*

Febricitantes.

MEDITATIO CXIII.

*Reguli filius febricitans Christi verbo
sanatur.*

I. **V**enit Iesus iterum in Cana Galilææ, ubi fecit aquam vinum. Et erat quidam regulus, cuius filius infirmabatur Capharnaum. Hic cum audisset, quia Iesus adveniret à Iudæa in Galilæam, abiit ad eum, & rogabat eum, ut descenderet, & sanaret filium ejus: incipiebat enim mori. *Ioan. 4. v. 46. & 47.*

II. Dixit ergo Iesus ad eum: Nisi signa & prodigia videritis, non creditis. Dicit ad eum regulus: Domine, descende prius, quam moriatur filius meus. Dicit ei Iesus: Vade, filius tuus vivit. Credidit homo sermoni, quem dixit ei Iesus, & ibat. *Ioan. 4. v. 48. 49. 50.*

III. Iam autem eo descendente, servi occurrerunt ei, & nunciaverunt dicentes, quia filius ejus viveret. Interrogabat ergo horam ab eis, in qua melius habuerit. Et dixerunt ei: Quia heri horâ septimâ reliquit eum febris. *Ioan. 4. v. 51. & 52.*

IV. Cognovit ergo pater, quia illa ho-

D. N. IESV CHRISTI. 105
ra erat, in qua dixit ei Iesus : Filius tuus vi-
vit. Et credidit ipse, & domus ejus tota.
Ioan. 4. & 53.

MEDITATIO CXIV.

*Socrus Petri magnis febribus
liberatur.*

I. **S**urgens Iesus de synagoga, introivit in
domum Simonis *Luc. 4. & 38.* Petri,
Matth. 8. & 14. & Andreæ, cum Iacobo &
Ioanne. *Marc. 1. & 29.*

II. Decumbebat autem socrus Simonis
febricitans. *Marc. 1. & 30.* Tenebatur ma-
gnis febribus. *Luc. 4. & 38.* Et statim di-
cunt ei de illa : *Marc. 1. & 30.* & rogaverunt
illum pro ea. *Luc. 4. & 38.* Et Iesus vidit
socrum ejus jacentem, & febricitantem. *Mat-
th. 8. & 14.*

III. Et stans super illam, imperavit fe-
bri : *Luc. 4. & 39.* & tetigit manum ejus.
Matth. 8. & 15. Accedens elevavit eam, ap-
prehensâ manu ejus : & continuo dimisit
eam febris. *Marc. 1. & 31.* Et continuo sur-
gens ministrabat illis. *Luc. 4. & 39.*

E 5 ME-

Hæmorrhœosa.

MEDITATIO CXV.

*Mulier sanguinis profluvio laborans
sanatur.*

I. **C**ontigit, dum iret Iesus, à turbis com-
primebatur. *Luc. 8. v. 42.* Et ecce mu-
lier, quæ sanguinis fluxum patiebatur duo-
decim annis, *Matth. 9. v. 20.* quæ in medi-
cos erogaverat omnem substantiam suam,
Luc. 8. v. 43. & fuerat multa perpeffa à
compluribus medicis, nec quicquam profe-
cerat, *Marc. 5. v. 26.* nec ab ullo potuit cura-
ri, *Luc. 8. v. 43.* sed magis deterius habebat:
cùm audisset de Iesu, venit in turba: *Marc.*
5. v. 26. & 27. accessit retrò, & tetigit fim-
briam vestimenti ejus. *Matth. 9. v. 20. Luc.*
8. v. 44. Dicebat enim intra se, si tetigero
tantùm vestimentum ejus, salva ero. *Matth.*
9. v. 21. Marc. 5. v. 28. Et confestim sicca-
tus est fons sanguinis ejus. *Marc. 5. v. 29.*
Confestim stetit fluxus sanguinis ejus: *Luc.*
8. v. 44. & sensit corpore, quia sanata esset
à plaga. *Marc. 5. v. 29.*

II. Et statim Iesus in semetipso cogno-
scens virtutem, quæ exierat de illo, conver-
sus ad turbam, aiebat: Quis tetigit vesti-
menta

D. N. IESV CHRISTI. 107

menta mea? *Marc. 5. & 30.* Negantibus autem omnibus, dixit Petrus, & qui cum illo erant, *Luc. 8. & 45.* discipuli sui: *Marc. 5. & 31.* Præceptor, turbæ te comprimunt, & affligunt. *Luc. 8. & 45.* Vides turbam comprimentem te, & dicis: Quis me tetigit? *Marc. 5. & 31.* Et dixit Iesus: Tetigit me aliquis; nam ego novi virtutem de me exiisse. *Luc. 8. & 46.* Et circumspiciebat videre eam, quæ hoc fecerat. *Marc. 5. & 32.*

III. Videns autem mulier, quia non latuit: *Luc. 8. & 47.* timens & tremens, sciens quod factum esset in se, venit & procidit ante eum. *Marc. 5. & 33.* Procidit ante pedes ejus, *Luc. 8. & 47.* & dixit ei omnem veritatem: *Marc. 5. & 33.* & ob quam causam tetigerit eum, indicavit coram omni populo: & quemadmodum confestim sanata sit. *Luc. 8. & 47.* At Iesus conversus, & videns eam, dixit: Confide filia, fides tua te salvam fecit: *Matth. 9. & 22.* vade in pace, *Marc. 5. & 34.* *Luc. 8. & 48.* & esto sana à plaga tua. *Marc. 5. & 34.* Et salva facta est mulier ex illa hora. *Matth. 9. & 22.*

Hydropicus.

MEDITATIO CXVI.

Christus hydropicum Sabbato curat.

I. Fa-

I. **F**Actum est, cum intraret Iesus in domum cuiusdam principis Phariseorum sabbato manducare panem, & ipsi observabant eum. Et ecce homo quidam hydropicus erat ante illum. *Luc. 14. v. 1. & 2.*

II. Et respondens Iesus, dixit ad legisperitos, & Phariseos, dicens: Si licet sabbato curare? At illi tacuerunt. Ipse vero apprehensum sanavit eum, ac dimisit. *Luc. 14. v. 3. & 4.*

III. Et respondens ad illos, dixit: Cujus vestrum asinus aut bos in puteum cadet, & non continuo extrahet illum die sabbati? Et non poterant ad hæc respondere illi. *Luc. 14. v. 5. & 6.*

Leprosi.

MEDITATIO CXVII.

Leprosus tactu sanatur à Christo.

I. **C**Um descendisset Iesus de monte, secutæ sunt eum turbæ multæ. *Matth. 8. v. 1.* Et factum est, cum esset in una civitate, *Luc. 5. v. 12.* venit ad eum leprosus, *Marc. 1. v. 40.* vir plenus leprâ, & videns IESUM, *Luc. 5. v. 12.* adorabat eum, *Matth. 8. v. 2.* genu flexo, *Marc. 1. v. 40.* & procidens in faciem, rogavit eum, dicens: Domine:

ne, si vis, potes me mundare. *Luc. 5. & 12.*

II. IESUS autem misertus ejus, extendit manum suam; & tangens eum, ait illi: Volo. Mundare. *Marc. 1. & 41.* Et confestim mundata est lepra ejus. *Matth. 8. & 3.* Confestim lepra discessit ab illo. *Luc. 5. & 13.* Et cum dixisset, statim discessit ab eo lepra, & mundatus est. *Marc. 1. & 42.*

III. Et comminatus est ei, statimque eiecit illum, & dicit ei: Vide, nemini dixeris. *Marc. 1. & 43. & 44.* Ipse præcepit illi, ut nemini diceret, sed; Vade, ostende te sacerdoti, (principi sacerdotum, *Marc. 1. & 44.*) & offer pro emundatione tua, (munus, quod præcepit, *Matth. 8. & 4.* &) sicut præcepit Moyses, in testimonium illis. *Luc. 5. Vers. 14.*

IV. At ille egressus coepit prædicare, & diffamare sermonem. *Marc. 1. & 45.* Perambulabat autem magis sermo de illo: *Luc. 5. & 15.* ita ut jam non posset manifestè introire in civitatem, sed foris in desertis locis esset. Et conveniebant ad eum undique *Marc. 1. & 45.* turbæ multæ, ut audirent, & curarentur ab infirmitatibus suis. Ipse autem secedebat in desertum, & orabat. *Luc. 5. & 15. & 16.*

MEDITATIO CXVIII.

*Decem leprosi mundantur: unus
gratias agit.*

I. ET factum est, dum iret in Ierusalem, transibat per mediam Samariam & Galilæam. Et cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi, qui steterunt à longè: & levaverunt vocem, dicentes: Iesu præceptor, miserere nostri. *Luc. 17. & 11. 12. 13.*

II. Quos ut vidit, dixit: Ite, ostendite vos sacerdotibus. Et factum est, dum irent, mundati sunt. Unus autem ex illis, ut vidit, quia mundatus est, regressus est, cum magna voce magnificans Deum. Et cecidit in faciem ante pedes ejus, gratias agens. Et hic erat Samaritanus. *Luc. 17. & 14. 15. 16.*

III. Respondens autem Iesus, dixit: Nonne decem mundati sunt, & novem ubi sunt? Non est inventus, qui rediret, & daret gloriam Deo, nisi hic alienigena. Et ait illi: Surge, vade; quia fides tua te salvum fecit. *Luc. 17. & 17. 18. 19.*

Mancus.

MEDITATIO CXIX.

*Manco manum aridam Christus
restituit.*

I. **F**Actum est & in alio sabbato, ut intraret in synagogam, & doceret. *Luc. 6. & 6.* Et ecce homo, manum habens aridam, *Matth. 12. & 10.* erat ibi. *Marc. 3. & 1.* Manus ejus dextra erat arida. Observabant autem Scribæ, & Pharisei, si in sabbato curaret: *Luc. 6. & 6. & 7.* & interrogabant eum, dicentes: Si licet sabbatis curare? *Matth. 12. & 10.* ut invenirent, unde accusarent eum. *Luc. 6. & 7.*

II. Ipse verò sciebat cogitationes eorum: & ait homini, qui habebat manum aridam: Surge, & sta in medium. Et surgens, stetit. Ait autem ad illos Iesus: Interrogo vos, si licet sabbatis benefacere, an malè? animam salvam facere, an perdere? *Luc. 6. & 8. & 9.* At illi tacebant. *Marc. 3. & 4.* Ipse autem dixit illis: Quis erit ex vobis homo, qui habeat ovem unam, & si ceciderit hæc sabbatis in foveam, nonne tenebit & levabit eam? Quanto magis melior est homo ove? Itaque

que licet sabbatis benefacere. *Matth. 12.*
v. 11. & 12.

III. Et circumspiciens eos cum ira, contristatus super cæcitate cordis eorum, dicit homini: Extende manum tuam. *Marc. 3. v. 5.* Et extendit: & restituta est manus eius *Luc. 6. v. 10.* sanitati sicut altera. *Matth. 12. v. 13.*

IV. Ipsi autem repleti sunt insipientiâ, & colloquebantur ad invicem, quidnam facerent Iesu. *Luc. 6. v. 11.*

Morbidus.

MEDITATIO CXX.

*Morbidus per 38. annos sabbato
 curatur.*

I. **E**Rat quidam homo ibi, (*ad Probatiam, & Episcinam*) triginta & octo annos habens in infirmitate sua. Hunc cum vidisset Iesus jacentem, & cognovisset, quia jam multum tempus haberet, dicit ei: Vis sanus fieri? *Ioan. 5. v. 5. & 6.*

II. Respondit ei languidus: Domine, hominem non habeo, ut, cum turbata fuerit aqua, mittat me in piscinam: dum venio enim ego, alius ante me descendit. Dicit ei

IESUS : Surge , tolle grabatum tuum , & ambula. Et statim sanus factus est ille : & sustulit grabatum suum , & ambulabat. Erat autem sabbatum in die illo. *Ioan. 5. Vers. 7. 8. 9.*

III. Dicebant ergo Iudæi illi , qui sanatus fuerat : Sabbatum est , non licet tibi tollere grabatum tuum. Respondit eis : Qui me sanum fecit , ille mihi dixit : Tolle grabatum tuum , & ambula. Interrogaverunt ergo eum : Quis est ille homo , qui dixit tibi : Tolle grabatum tuum , & ambula ? Is autem , qui sanus fuerat effectus , nesciebat , quis esset. Iesus enim declinavit à turba constituta in loco. *Ioan. 5. & 10. 11. 12. 13.*

IV. Postea invenit eum Iesus in templo , & dixit illi : Ecce sanus factus es ; jam noli peccare , ne deterius tibi aliquid contingat. Abiit ille homo , & nunciavit Iudæis , quia Iesus esset , qui fecit eum sanum. *Ioan. 5. & 14. & 15.*

MEDITATIO CXXI.

Christus factum istud à calumnijs Iudæorum defendit.

PROPTEREA persequabantur Iudæi Iesum , quia hæc faciebat in sabbato. Iesus autem

tem respondite eis: Pater meus usque modo operatur, & ego operor. Propterea ergo magis quærebant eum Iudæi interficere: quia non solum solvebat sabbatum, sed & patrem suum dicebat Deum, æqualem se faciens Deo. *Ioan. 5. v. 16. 17. 18.*

II. Respondit itaque Iesus, & dixit eis: Amen, amen dico vobis, non potest Filius à se facere quidquam, nisi quod viderit Patrem facientem: quæcumque, enim ille fecerit, hæc & filius similiter facit. *Ioan. 5. Vers. 19.*

III. Pater enim diligit filium, & omnia demonstrat ei, quæ ipse facit: & maiora his demonstrabit ei opera, ut vos miremini. Sicut enim Pater suscitatur mortuos, & vivificat: Sic & Filius, quos vult, vivificat. Neque enim Pater iudicat quemquam, sed omne iudicium dedit Filio, ut omnes honorificent filium, sicut honorificant Patrem. Qui non honorificat Filium, non honorificat Patrem, qui misit illum. *Ioan. 5. v. 20. 21. 22. 23.*

IV. Amen, amen dico vobis, quia qui verbum meum audit, & credit ei, qui misit me, habet vitam æternam, & in iudicium non venit, sed transiet à morte ad vitam. *Ioan. 5. v. 24.*

Mortui resuscitati.

MEDITATIO CXXII.

*Iairus Christum deprecatur pro filia
sua moribunda.*

I. **E**Cce venit vir, cui nomen Iairus, *Luc. 8. & 41.* de archisynagogis, *Marc. 5. & 22.* & ipse princeps synagogæ erat. *Luc. 8. & 41.* Et videns Iesum, procidit ad pedes ejus, *Marc. 5. & 22.* & adorabat eum, *Matth. 9. & 18.* rogans, ut intraret in domum ejus: quia unica filia erat ei ferè annorum duodecim, & hæc moriebatur. *Luc. 8. & 41. 42.*

II. Et deprecabatur eum multum, dicens: Quoniam filia mea in extremis est: Veni, impone manus super eam: ut salva sit, & vivat. *Marc. 5. & 23.* Domine, filia mea, modò defuncta est: sed veni, impone manum tuam super eam, & vivet. *Matth. 9. vers. 18.*

III. Et surgens Iesus, sequebatur eum, & discipuli ejus. *Matth. 9. & 19.* Abijt cum illo, & sequebatur eum turba multa, & comprimebant eum. *Marc. 5. & 24.*

ME-

MEDITATIO CXXIII.

*Filia Tairi nunciatur mortua: Christum
eam resuscitat.*

I. **V**enit quidam ad principem synagogæ,
dicens ei: Quia mortua est filia tua,
noli vexare illum. *Luc. 8. Vers. 49. Marcus
etiam plures venisse scribit. Veniunt ad ar-
chisynagogum, dicentes; Quia filia tua mor-
tua est: quid ultra vexas magistrum? Marc.
5. & 35. Iesus autem, audito verbo (hoc,
Luc.) quod dicebatur, ait archisynagogo;
(patri puellæ: Luc. 8. & 50.) Noli timere,
tantummodo crede, Marc. 5. & 36. & salva
erit. Luc. 8. & 50.*

II. Cum venisset Iesus in domum prin-
cipis, *Matth. 9. & 23.* non permisit intrare
secum quemquam, nisi Petrum, & Iacobum,
& Ioannem (fratrem Iacobi, *Marc. 5. & 37.*)
& patrem, & matrem puellæ. Flebant au-
tem omnes, & plangebant illam. *Luc. 8. &
51. & 52.* Cum vidisset tubicines, & turba
tumultuantem, *Matth. 9. & 23.* & flentes,
& ejulantes multum, ingressus ait illis: Quid
turbamini & ploratis? *Marc. 5. & 38. & 39.*
Nolite flere. *Luc. 8. & 52.* Recedite: non
est enim mortua puella, sed dormit. *Matth.*

9. & 24. Et deridebant eum, *Matth. 9. Vers. 24. Marc. 5. & 40.* scientes quod mortua esset. *Luc. 8. & 53.*

III. Cùm ejecta esset turba, intravit. *Matth. 9. & 25.* Ipse verò, ejectis omnibus, assumit patrem & matrem puellæ, & qui secum erant, & ingrediuntur, ubi puella erat jacens. Et tenens manum puellæ, ait illi: Talitha cumi, quod est interpretatum, Puella, tibi dico, surge. *Marc. 5. Vers. 40.* Et reversus est spiritus ejus, & surrexit continuo, *Luc. 8. & 55.* & ambulabat: erat autem annorum duodecim: *Marc. 5. & 41.* & iussit illi dari manducare. *Luc. 8. & 55.*

IV. Obstupuerunt stupore magno (parentes ejus, *Luc. 8. & 56.*) & præcepit illis vehementer, ut nemo id sciret: *Marc. 5. & 42.* & 43. ne alicui dicerent, quod factum erat. *Luc. 8. & 56.* Et exijt fama hæc in universam terram illam. *Matth. 9. & 26.*

MEDITATIO CXXIV.

Filius unicus viduæ mortuus suscitatur à Christo.

I. ET factum est: Iesus ibat in civitatem, quæ vocatur Naim: & ibant cum eo discipuli ejus, & turba copiosa. Cùm autem appropinquaret portæ civitatis, ecce defun-

ctus

ctus efferebatur filius unicus matris suæ :
& hæc vidua erat : & turba civitatis multa
cum illa. *Luc. 7. & 11. & 12.*

II. Quam cum vidisset Dominus, mise-
ricordiâ motus super eam, dixit illi : Noli
flere. Et accessit, & tetigit loculum. Hi au-
tem, qui portabant, steterunt. Et ait : Ado-
lescens, tibi dico, surge. Et resedit, qui erat
mortuus, & coepit loqui. Et dedit illum ma-
tri suæ. *Luc. 7. vers. 13. 14. 15.*

III. Accepit autem omnes timor : &
magnificabant Deum, dicentes : Quia pro-
pheta magnus surrexit in nobis : & quia De-
us visitavit plebem suam. Et exiit hic ser-
mo in universam Iudæam de eo, & in omnem
circa regionem. *Luc. 7. & 16. & 17.* Et
nunciaverunt Ioanni discipuli ejus de omni-
bus his. *Luc. 7. & 18.*

MEDITATIO CXXV.

*Lazarus ante quattriduum mortuus,
& ita restituitur.*

I. ERat quidam languens Lazarus à Be-
thania, de castello Mariæ, & Marthæ
sororis ejus. *Ioan. 11. & 1.* Miserunt ergo
sorores ejus ad Iesum, dicentes : Domine,
ecce, quem amas, infirmatur. Audiens au-
tem

tem Iesus, dixit eis: Infirmitas hæc non est ad mortem, sed pro gloria Dei, ut glorificetur Filius Dei per eam. *Ioan. 11. v. 3. & 4.* Mansit ergo in eodem loco duobus diebus. *Vers. 6.*

II. Post hæc dixit Iesus discipulis suis: Lazarus amicus noster dormit: sed vado, ut à somno excitem eum. *Ioan. 11. v. 11.* Dixerat autem Iesus de morte ejus: illi autem putaverunt, quia de dormitione somni diceret. Tunc ergo Iesus dixit eis manifestè: Lazarus mortuus est. *Ioan. 11. v. 13. & 14.*

III. Venit itaque Iesus: & invenit eum quatuor dies jam in monumento habentem, *Ioan. 11. v. 17.* & dixit: Vbi posuistis eum? Dicunt ei: Domine, veni & vide. *Vers. 34.* Iesus ergo venit ad monumentum, & ait: Tollite lapidem. Dicit ei Martha soror ejus: Domine, jam foetet, quatrduanus est enim. *Vers. 38. & 39.*

IV. Tulerunt ergo lapidem. Iesus autem elevatis sursum oculis, voce magnâ clamavit: Lazare, veni foras. Et statim prodijt, qui fuerat mortuus, ligatus pedes & manus institis, & facies illius sudario erat ligata. Dixit Iesus: Solvite eum, & finite abire. *Ioan. 11. v. 41. 43. 44.*

Mutilatus.

MEDITATIO CXXVI.

*Christus Malcho abscissam aurem
restituit.*

I. **V**identes hi, qui circa IESUM erant, quod futurum erat, dixerunt ei: Domine, si percutimus in gladio? *Luc. 22. & 49.* Simon ergo Petrus habens gladium, eduxit eum, & percussit pontificis servum, & abscidit auriculam ejus dexteram. Erat autem nomen servo Malchus. *Ioann. 18. Vers. 10.*

II. Dixit ergo Iesus Petro: Mitte gladium tuum in vaginam. Calicem, quem dedit mihi Pater, non bibam illum? *Ioan. 18. & 11.*

III. Respondens autem Iesus, ait: Sinite usque huc. Et cum tetigisset auriculam ejus, sanavit eum, *Luc. 22. & 52.*

MEDITATIO CXXVII.

Mutus, cecus, simulque à demone obsessus, linguam, oculos, quietem recipit.

Vide inter Cæcos, Meditationē LXXXII.
inter Dæmoniacos, Meditationem CVII.

ME-

Mutus & surdus.

MEDITATIO CXXVIII.

*Mutus & surdus aures, ac linguam
recipit.*

I. Iesus exiens de finibus Tyri, venit per Sidonem ad mare Galilææ, inter medios fines Decapoleos. Et adducunt ei surdum & mutum; & deprecabantur eum, ut imponat illi manum. *Marc. 7. v. 31. & 32.*

II. Et apprehendens eum de turba seorsum, misit digitos suos in auriculas ejus: & exspuens, tetigit linguam ejus. Et suspiciens in cælum, ingemuit, & ait illi: Ephphetha, quod est, Adaperire. Et statim apertæ sunt aures ejus, & solutum est vinculum linguæ ejus, & loquebatur rectè. *Marc. 7. vers. 33. 34. 35.*

III. Et præcepit illis, ne cui dicerent. Quanto autem eis præcipiebat, tanto magis plus prædicabant: & eò amplius admirabantur, dicentes: Bene omnia fecit: & surdos fecit audire, & mutos loqui. *Marc. 7. v. 36. & 37.*

F Para-

Paralytici.

MEDITATIO CXXIX.

*Christus paralytico sanando dimittit
prius peccata.*

I. **I**esus iterum intravit Capharnaum (civitatem suam, *Matth. 9. & 1.*) post dies, & auditum est, quod in domo esset: & convenerunt multi, ita ut non caperet neque ad januam, & loquebatur eis verbum. *Marc. 2. & 1. & 2.* Factum est in una dierum, & ipse sedebat docens. Et erant Pharisei sedentes, & Legis doctores, qui venerant ex omni castello Galilææ, & Iudææ, & Ierusalem: & virtus Domini erat ad sanandum eos. *Luc. 5. & 17.*

II. Et ecce offerebant ei paralyticum jacentem in lecto, *Matth. 9. & 2.* qui à quatuor portabatur: *Marc. 2. & 3.* & quærebant eum inferre, & ponere ante eum. Et non invenientes, quâ parte illum inferrent præ turba, *Luc. 5. & 18. & 19.* cum non possent offerre eum illi præ turba, *Marc. 2. & 4.* ascenderunt supra tectum: *Luc. 5. & 19.* nudaverunt tectum, ubi erat: & patefacientes submiserunt grabatum, in quo paralyticus jace-

jacebat. *Marc. 2. & 4.* Per regulas submise-
runt eum cum lecto in medium, ante Iesum.
Luc. 5. & 19.

III. Cùm autem vidisset Iesus fidem
illorum, ait paralytico: *Marc. 2. & 5.* Con-
fide fili, remittuntur tibi peccata tua. *Matth.*
9. & 2. *Marc. 2. & 5.* *Luc. 5. & 20.* Et cœ-
perunt cogitare Scribæ, & Pharisei, dicen-
tes (intra se: Hic blasphematur. *Matth. 9. & 3.*)
Quis est hic, qui loquitur blasphemias? *Luc.*
5. & 21. Erant illic quidam de Scribis seden-
tes, & cogitantes in cordibus suis: Quid hic
sic loquitur? Blasphematur. *Marc. 2. & 6. & 7.*
Quis potest dimittere peccata, nisi solus
Deus? *Marc. 2. & 7.* *Luc. 5. & 21.*

MEDITATIO CXXX.

*Christus, dimissis paralytico peccatis,
eundem sanitati restituit.*

I. UT cognovit Iesus (spiritu suo, *Marc.*
2. & 8.) cogitationes eorum, respon-
dens, dixit ad illos: *Luc. 5. & 22.* Vt quid
cogitatis mala in cordibus vestris? Quid est
facilius, dicere paralytico: Dimittuntur tibi
peccata tua; an dicere: Surge, tolle grabatum
tuum, & ambula? *Matth. 9. & 4. 5.* *Marc. 2.*
& 9. *Luc. 5. & 23.*

II. Vt autem sciatis, quia filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata, ait paralytico: Tibi dico; Surge, tolle lectum tuum, & vade in domum tuam. *Matth. 9. & 6. Marc. 2. & 10. & 11. Luc. 5. & 24.* Et confestim consurgens coram illis, tulit lectum, in quo jacebat: & abiit in domum suam, magnificans Deum. *Luc. 5. & 25.*

III. Videntes autem turbæ timuerunt, & glorificaverunt Deum, qui dedit potestatem talem hominibus. *Matth. 9. & 8.* Surrexit ille, & sublato grabato abiit coram omnibus, ita ut mirarentur omnes, & honorificarent Deum, dicentes: Quia nunquam sic vidimus. *Marc. 2. & 12.* Stupor apprehendit omnes, & magnificabant Deum. Et repleti sunt timore, dicentes: Quia vidimus mirabilia hodie. *Luc. 5. & 26.*

MEDITATIO CXXXI.

*Servi paralytici herus mittit seniores
Iudaorum ad Christum.*

I. CUM IESUS impleret omnia verba sua in aures plebis, intravit Capharnaum. Centurionis autem cujusdam servus malè habens, erat moriturus: qui illi erat pretiosus. *Luc. 7. & 1. & 2.*

II. Et

D. N. IESV CHRISTI. 125

I. Et cum audisset de Iesu, misit ad eum seniores Iudæorum, rogans eum, ut veniret, & salvaret servum ejus. *Luc. 7. 6. 3.*

II. At illi cum venissent ad Iesum, rogabant eum sollicitè, dicentes ei: Quia dignus est, ut hoc illi præstes. Diligit enim gentem nostram: & synagogam ipse ædificavit nobis. Iesus autem ibat cum illis. *Luc. 7. 6. 4. 5. 6.*

MEDITATIO CXXXII.

Idem herus centurio Christum per amicos adit, & alloquitur.

LET cum jam non longè esset à domo, misit ad eum Centurio amicos, dicens: Domine, noli vexari: Non enim sum dignus, ut sub lectum meum intres. *Luc. 7. 6. 6.*

II. Propter quod & me ipsum non sum dignum arbitratus, ut venirem ad te: sed dic verbo, & sanabitur puer meus. *Luc. 7. Vers. 7.*

III. Nam & ego homo sum sub potestate constitutus, habens sub me milites; & dico huic: Vade, & vadit; & alij: Veni, & venit; & servo meo: Fac hoc, & facit. *Luc. 7. 6. 8. Matth. 8. 6. 9.*

MEDITATIO CXXXIII.

*Centurio denique Christum ipse adit, &
seruus paralyticus verbo
sanatur.*

I. **A**ccessit ad eum centurio, rogans eum, & dicens: Domine, puer meus jacet in domo paralyticus, & malè torquetur. Et ait illi Iesus: Ego veniam, & curabo eum. *Matth. 8. & 5. 6. 7.*

II. Et respondens centurio, ait: Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, & sanabitur puer meus. *Matth. 8. & 8.* Nam & ego homo sum sub potestate constitutus, habens sub me milites, & dico huic: Vade, & vadit; & alij: Veni, & venit; & seruo meo: Fac hoc, & facit. *Matth. 8. & 9. Luc. 7. & 8.*

III. Audiens autem Iesus, miratus est: *Matth. 8. & 10.* & conversus, sequentibus se turbis dixit: Amen dico vobis, non inveni tantam fidem in Israël. *Luc. 7. & 9. Matth. 8. & 10.* Dico autem vobis, quòd multi ab Oriente & Occidente venient, & recumbent cum Abraham, & Isaac, & Iacob in regno coelorum: filij autem regni ejicientur in tenebras exteriores; ibi erit fletus & stridor dentium. *Matth. 8. & 11. & 12.*

IV. Et

IV. Et dixit Iesus centurioni: Vade, & sicut credidisti, fiat tibi. Et sanatus est puer in illa hora. *Matth. 8. & 13.* Et reversi, qui missi fuerant, domum, invenerunt servum, qui languerat, sanum. *Luc. 7. & 10.*

Surdus.

MEDITATIO CXXXIV.

Christus aperit aures surdo, & vinculum linguae solvit eidem.

Vide inter Mutos, Meditationem
CXXXIX.

Turba variorum aegrorum.

MEDITATIO CXXXV.

Christus predicans & sanans, obit totam Galilæam.

I. **C**ircumibat Iesus totam Galilæam, docens in synagogis eorum, & prædicans Evangelium regni: & sanans omnem languorem, & omnem infirmitatem in populo. *Matth. 4. & 23.*

II. Et abiit opinio ejus in totam Syriam, & obtulerunt ei omnes malè habentes, varijs languoribus & tormentis comprehen-

fos, & qui dæmonia habebant, & lunaticos,
& paralyticos, & curavit eos. *Matth. 4.*
Vers. 24.

III. Et secutæ sunt eum turbæ multæ
de Galilæa, & Decapoli, & de Hierosolymis,
& de Iudæa, & de trans Iordanem. *Matth.*
4. v. 25.

Alia ex cap. 9. Matthæi.

I. Circuibat Iesus omnes civitates, &
castella, docens in synagogis eorum & præ-
dicans Evangelium regni, & curans omnem
languorem, & omnem infirmitatem. *Matth.*
9. v. 35.

II. Videntis autem turbas, misertus est
eis: quia erant vexati, & jacentes, sicut oves
non habentes pastorem. *Matth. 9. v. 36.*

III. Tunc dicit discipulis suis: Messis
quidem multa, operarii autem pauci. Ro-
gate ergo Dominum messis, ut mittat ope-
rarios in messem suam. *Matth. 9. Vers. 37.*
Et 38.

MEDITATIO CXXXVI.

*Christus Capharnai multos infirmos
curat.*

I. **C**Um sol occidisset, omnes qui habe-
bant infirmos varijs languoribus, du-
cebant

cebant illos ad eum. At ille singulis manus imponens, curabat eos. *Luc. 4. v. 40.*

II. Erat omnis civitas congregata ad januam. Et curavit multos, qui vexabantur varijs languoribus. *Marc. 1. v. 33. & 34.*

III. Omnes malè habentes curavit; ut adimpleretur, quod dictum est per Isaiam prophetam, dicentem: Ipse infirmitates nostras accepit, & ægrotationes nostras portavit. *Matth. 8. v. 16. & 17.*

MEDITATIO CXXXVII.

*Christus omne genus morborum sanat
in loco campestri.*

I. **D**escendens Iesus (de monte cum XII. Apostolis) stetit in loco campestri, & turba discipulorum ejus, & multitudo copiosa plebis ab omni Iudæa, & Ierusalem, & Maritima, & Tyri, & Sidonis, qui venerant, ut audirent eum, & sanarentur à languoribus suis, *Luc. 6. v. 17. & 18.*

II. Et qui vexabantur à spiritibus immundis, curabantur. *Luc. 6. v. 18.*

III. Et omnis turba quærebat eum tangere: quia virtus de illo exibat: & sanabat omnes. *Luc. 6. v. 19.*

MEDITATIO CXXXVIII.

*Christus in regione Genezareth omnes
malè habentes sanitati
restituit.*

I. **C**Um transfretâssent, venerunt in terram Genesar; *Matth. 14. & 34.* in terram Genezareth, & applicuerunt: cùmque egressi essent de navi, continuò cognoverunt eum. *Marc. 6. & 53. & 54.*

II. Et percurrentes (viri loci illius, *Matth. 14. & 35.*) universam regionem illam, cœperunt in grabatis eos, qui se malè habebant, circumferre, ubi audiebant eum esse: *Marc. 6. & 55.* & obtulerunt ei omnes malè habentes. *Matth. 14. & 35.*

III. Et quocumque introibat in vicos, vel in villas, aut civitates, in plateis ponebant infirmos, & deprecabantur eum, ut vel fimbriam vestimenti ejus tangerent. *Marc. 6. & 56.* Et quicumque tetigerunt, salvi facti sunt. *Matth. 14. & 36.*

Alia ex S. Marco.

I. Iesus cum discipulis suis secessit ad mare: & multa turba à Galilæa, & Iudæa, secuta est eum, & ab Hierosolymis, & ab Idumæa, & trans Iordanem; & qui circa Ty-
rum

rum & Sidonem, multitudo magna, audientes quæ faciebat, venerunt ad eum. *Marc. 3. & 7. & 8.*

II. Et dixit discipulis suis, ut navicula sibi deserviret propter turbam, ne compri-merent eum: multos enim sanabat, ita ut irruerent in eum, ut illum tangerent, quot-quot habebant plagas. *Marc. 3. & 9. & 10.*

III. Et spiritus immundi, cum illum vi-debant, procidebant ei: & clamabant dicen-tes: Tu es Filius Dei. Et vehementer com-minabatur eis, ne manifestarent illum. *Marc. 3. & 11. & 12.*

MEDITATIO CXXXIX.

Christus plurimos agros sanat in monte.

I. **V**enit Iesus secus mare Galilææ: & ascendens in montem, sedebat ibi. *Matth. 15. & 29.*

II. Et accesserunt ad eum turbæ multæ, habentes secum mutos, cæcos, claudos, de-biles, & alios multos: & projecerunt eos ad pedes ejus, & curavit eos. *Mat. 15. & 30.*

III. Ita ut turbæ mirarentur, videntes mutos loquentes, claudos ambulantes, cæ-cos videntes: & magnificabant Deum Israël. *Matth. 15. & 31.*

VITÆ

V I T Æ

D. N. JESU CHRISTI

Monotessaron Evangelicum.
DE DOCTRINA CHRISTI.
Prameditatio.

I. **I**esus venit Nazareth, ubi erat nutritus,
& intravit secundum consuetudinem su-
am die Sabbati in synagogam, & surrexit le-
gere. Et traditus est illi liber Isaiaë prophetae,
Luc. 4. 6. 16. 17.

II. Et ut revolvit librum, invenit locum,
ubi scriptum erat : Spiritus Domini super
me: propter quod unxit me, evangelizare
pauperibus misit me, sanare contritos cor-
de, prædicare captivis remissionem, & cæcis
visum, dimittere contractos in remissionem,
prædicare annum Domini acceptum, & diem
retributionis. Et cum plicuisset librum, red-
didit ministro, & sedit. Et omnium in syna-
goga oculi erant intendentes in eum. *Luc.*
4. 6. 17. 18. 19. 20.

III. Cœpit autem dicere ad illos : Quia
ho-

PARABOLÆ CHRISTI. 133

hodie impleta est hæc scriptura in auribus vestris. Et omnes testimonium illi dabant: & mirabantur in verbis gratiæ, quæ procedebant de ore ipsius, & dicebant: Nónne hic est filius Ioseph? *Luc. 4. v. 21. & 22.*

P A R S IV.

De doctrina Christi: ac primùm de ea, quam per Parabolas tradidit.

ADHORTATIO.

Doctrina Christi, omnes doctrinas Sanctorum præcellit: & qui spiritum haberet, absconditum ibi manna inveniret. *Thomas à Kempis lib. 1. de Imitat. Christi. cap. 1. §. 2.*

MEDITATIO CXL.

Parabola I. Puerorum canentium, & Lamentantium.

I. **C**Vi similem æstimabo generationem istam? (*hoc est, homines generationis hujus, ait Lucas*) Similis est pueris sedentibus in foro, qui clamantes coæqualibus, dicunt: Cecinimus vobis tibijs, & non saltastis;

tâstis; lamentavimus, & non planxistis.
Matth. 11. v. 16. & 17. Luc. 7. v. 31. 32.

II. Venit enim Ioannes Baptista neque
 manducans panem, neque bibens vinum,
 & dicunt: dæmonium habet. *Matth. 11. v.
 18. Luc. 7. v. 33.*

III. Venit filius hominis manducans, &
 bibens, & dicunt: Ecce homo vorax, & po-
 tator vini, publicanorum & peccatorum
 amicus. Et justificata est sapientia ab omni-
 bus filiis suis. *Matth. 11. v. 19. Luc. 7. vers.
 34. & 35.*

MEDITATIO CXLI.

*Parabola II. Seminantis semen, quod
 cecidit secus viam, supra petram, in spi-
 nas, in terram bonam.*

I. **I**N illo die exiens Iesus de domo, sede-
 bat secus mare. Et congregatæ sunt ad
 eum turbæ multæ, ita ut in naviculam
 ascendens sederet in mari: & omnis turba
 stabat in littore: & locutus est eis multa in
 parabolis, dicens illis in doctrina sua: Audi-
 te: Ecce exijt, qui seminat, seminare. Et
 dum seminat, quædam ceciderunt secus vi-
 am, & venerunt volucres cæli, & comede-
 runt ea. *Matth. 13. v. 1. 2. 3. 4. Marc. 4. v. 1.
 2. 3. 4.*

II. Alia

II. Alia autem ceciderunt in petrosa, ubi non habebant terram multam : & continuo exorta sunt, quia non habebant altitudinem terræ. Sole autem orto aestuaverunt : & quia non habebant radicem, aruerunt. *Matthæi 13. v. 7. Marc. 4. v. 7.*

III. Alia autem ceciderunt in terrā bonā : & dabant fructū, aliud centesimū, aliud sexagesimū, aliud trigesimū. Et dicebat : Qui habet aures audiendi, audiat. *Mat. 13. v. 8. & 9. Marc. 4. v. 8. & 9. Hanc eandem parabolam refert Lucas cap. 8. à v. 4. usque ad 16.*

MEDITATIO CXLII.

Cur Christus locutus sit in parabolis ?

I. **C**um esset singularis, interrogaverunt eum hi, qui cum eo erant duodecim, parabolam, *Marc. 4. v. 10.* & accedentes dixerunt ei : Quare in parabolis loqueris eis ? Qui respondens, ait illis : Quia vobis datum est nosse mysteria regni coelorum : illis autem, qui foris sunt, non est datum. Qui enim habet, dabitur ei, & abundabit ; qui autem non habet, & quod habet auferetur ab eo. *Matth. 13. Vers. 10. 11. 12. Marc. 4. Vers. 11.*

II. Ideo in parabolis loquor eis : quia videntes non vident, & audientes non audiunt,

diunt, neque intelligunt. Et adimpletur in eis prophetia Isaiaë dicentis : Auditum audietis, & non intelligetis : & videntes videbitis, & non videbitis. Incrassatum est enim cor populi huius, & auribus graviter audierunt, & oculos suos clauferunt : ne quando videant oculis, & auribus audiant, & corde intelligant, & convertantur, & sanem eos, & dimittantur eis peccata. *Matth. 13. v. 13. 14. 15. Marc. 4. v. 12.*

III. Vestri autem beati oculi, quia vident; & aures vestrae, quia audiunt. Amen quippe dico vobis, quia multi prophetae & iusti cupierunt videre, quæ videtis, & non viderunt; & audire, quæ auditis, & non audierunt. *Matth. 13. v. 16. 17* Nescitis parabolam hanc? & quomodo omnes parabolas cognoscetis? *Marc. 4. v. 13.*

MEDITATIO CXLIII.

Expositio præcedentis Parabola.

I. **V**Os audite parabolam seminantis. Qui seminat, verbum seminat. Omnis, qui audit verbum regni, & non intelligit, venit malus, & rapit, quod seminatum est in corde ejus : hic est, qui secus viam seminatus est. *Matth. 13. v. 18. & 19. Marc. 4. v. 15.*

II. Qui

II. Qui autem super petrosa seminatus est, hic est, qui verbum audit, & continuo cum gaudio accipit illud: non habet autem in se radicem, sed est temporalis. Facta autem tribulatione & persecutione propter verbum, continuo scandalizatur. *Matth. 13. v. 20. & 21. Marc. 4. v. 16. & 17.*

III. Qui autem seminatus est in spinis, hic est, qui verbum audit, & sollicitudo seculi istius, & fallacia divitiarum, & circa reliqua concupiscentiae introeuntes, suffocant verbum, & sine fructu efficitur. *Matth. 13. v. 22. Marc. 4. v. 18. & 19.*

IV. Qui verò in terram bonā seminatus est, hic est, qui audit verbū, & intelligit, & fructum adfert, & facit aliud quidem centesimum, aliud autem sexagesimum, aliud verò trigesimum. *Matth. 13. v. 23. Marc. 4. v. 20.* Quod in bonam terram cecidit, hi sunt, qui in corde bono & optimo audientes verbum retinent, & fructum afferunt in patientia. *Luc. 8. v. 15.*

MEDITATIO CXLIV.

Parabola III. Tritici & Zizani- norum.

I. **A**liam parabolam proposuit IESUS, dicens: Simile factum est regnum caelo-

cælorum homini, qui seminavit bonum semen in agro suo. Cum autem dormirent homines, venit inimicus ejus, & superseminavit Zizania in medio tritici, & abiit. *Matthæi 13. v. 24. & 25.*

II. Cum autem crevisset herba, & fructum fecisset, tunc apparuerunt & Zizania. Accedentes autem servi patrisfamilias, dixerunt ei: Domine nonne bonum semen seminasti in agro tuo? Vnde ergo habet Zizania? Et ait illis: Inimicus homo hoc fecit. Servi autem dixerunt ei: Vis, imus, & colligimus ea? *Matth. 13. v. 26. 27. 28.*

III. Et ait: Non, ne fortè colligentes Zizania, eradicetis simul cum eis & triticum. Sinite utraque crescere usque ad messem, & in tempore messis dicam messoribus: Colligite primùm Zizania, & alligate ea in fasciculos ad comburendum; triticum autem congregate in horreum meum. *Matth. 13. Vers. 29. & 30.*

MEDITATIO CXLV.

Expositio præcedentis parabola.

I. **D**Imissis turbis, venit Iesus in domum: & accesserunt ad eum discipuli ejus, dicentes: Edissere nobis parabolam zizaniorum

miorum agri. Qui respondens ait illis : Qui
seminat bonum semen , est filius hominis.
Matth. 13. & 36. & 37.

II. Ager autem est mundus. Bonum
verò semen , hi sunt filij regni, Zizania au-
tem , filij sunt nequam. Inimicus autem ,
qui seminavit ea, est diabolus. Messis verò,
consummatio seculi est. Messores autem
Angeli sunt. *Matth. 13. & 38. 39.*

III. Sicut ergo colliguntur Zizania , &
igni comburuntur : sic erit in consumma-
tione seculi. Mittet filius hominis Angelos
suos, & colligent de regno ejus omnia scan-
dala , & eos qui faciunt iniquitatem : & mit-
tet eos in caminum ignis. Ibi erit fletus &
stridor dentium. *Matth. 13. & 40. 41. 42.*

IV. Tunc iusti fulgebunt sicut sol in
regno patris eorum. Qui habet aures audi-
endi, audiat. *Matth. 13. & 43.*

MEDITATIO CXLVI.

Parabola IV. Grani Sinapis.

I. **A**liam parabolam proposuit Iesus , di-
cens : Simile est regnum cælorum
grano sinapis, quod accipiens homo semina-
vit in agro suo : *Matth. 13. & 31.*

II. Quod minimum quidem est omni-
bus seminibus : cùm autem creverit, ma-
jus

ius est omnibus oleribus : & fit arbor , ita
ut volucres cæli veniant , & habitent in ra-
mis ejus. *Matth. 13. v. 32.*

MEDITATIO CXLVII.

*Eadem Parabola referentibus Marco,
& Lucâ.*

I. **C**ui assimilabimus regnum Dei ? aut
cui parabolæ comparabimus illud ?
Sicut granum sinapis , quod cùm semina-
tum fuerit in terra , minus est omnibus se-
minibus , quæ sunt in terra : & cùm semi-
natum fuerit , ascendit , & fit majus omnibus
oleribus , & facit ramos magnos , ita ut pos-
sint sub umbra ejus aves cæli habitare. *Marc.
4. v. 30. 31. 32.*

II. Cui simile est regnum Dei , & cui si-
mile æstimabo illud ? Simile est grano sina-
pis , quod acceptum homo misit in hortum
suum , & crevit , & factum est in arborem
magnam ; & volucres cæli requieverunt in
ramis ejus. *Luc. 13. v. 18. & 19.*

MEDITATIO CXLVIII.

*Parabola V. Fermenti in tribus
farinae satis.*

L **A**liam parabolam locutus est eis Iesus :
Simile est regnum cælorum fermento ,
quod

D. N. IESV CHRISTI. 148

quod acceptum mulier abscondit in farinae
fatis tribus, donec fermentatum est totum.

Matth. 13. v. 33. Luc 13. v. 20. & 21.

I. Hæc omnia locutus est Iesus in para-
bolis ad turbas: & sine parabolis non loque-
batur eis: ut impleretur, quod dictum erat
per prophetam dicentem: Aperiam in pa-
rabolis os meum, eructabo abscondita à
constitutione mundi. *Matth. 13. Vers. 34.*
& 35.

III. Et talibus multis parabolis loque-
batur eis verbum, prout poterant audire:
sine parabola autem non loquebatur eis.
Seorsum autem discipulis suis differebat
omnia. *Marc. 4. v. 33. & 34.*

MEDITATIO CXLIX.

*Parabola VI. Thesauri absconditi
in agro.*

I. Simile est regnum cælorum thesauro ab-
scondito in agro, quem qui invenit ho-
mo, abscondit, & præ gaudio illius vadit, &
vendit universa, quæ habet, & emit agrum
illum. *Matth. 13. v. 44.*

MEDITATIO CL.

Parabola VII. Margarita pretiosa.

I. Iterum simile est regnum cælorum ho-
mini

mini negotiatori, quærenti bonas margaritas. Inventâ autem unâ pretiosâ margaritâ, abiit, & vendidit omnia, quæ habuit, & emit eam. *Matth. 13. & 45. & 46.*

MEDITATIO CLI.

Parabola VIII. Sagena missa in mare.

I. Terum simile est regnum cælorum sagenæ missæ in mare, & ex omni genere piscium congreganti. Quam, cum impleta esset, educentes, & secus littus sedentes, elegerunt bonos in vasa, malos autem foras miserunt. *Matth. 13. & 47. 48.*

MEDITATIO CLII.

Expositio parabola precedentis,

I. Sic erit in consummatione sæculi: exibunt Angeli, & separabunt malos de medio iustorum, & mittent eos in caminum ignis: ibi erit fletus, & stridor dentium. *Matth. 13. & 49. 50.*

II. Intellexistis hæc omnia? Dicunt ei: Etiam. Ait illis: Ideo omnis scriba doctus in regno cælorum, similis est homini patri-
fa-

D. N. IESV CHRISTI. 143
familias, qui profert de thesauro suo nova &
vetera. *Matth. 13. v. 51. & 52.*

MEDITATIO CLIII.

*Parabola IX. Servi, cui dominus omne
debitum dimisit.*

I. **A**ccedens Petrus ad Iesum, dixit: Domine, quoties peccabit in me frater meus, & dimittam ei? usque septies? Dicit illi Iesus: Non dico tibi usque septies; sed usque septuagies septies. Ideo assimilatum est regnum caelorum homini regi, qui voluit rationem ponere cum servis suis. Et cum coepisset rationem ponere, oblatus est ei unus, qui debebat ei decem millia talenta. *Matth. 18. v. 21. 22. 23. & 24.*

II. Cum autem non haberet, unde redderet, iussit eum dominus ejus venumdari, & uxorem ejus, & filios, & omnia quae habebat, & reddi. *Matth. 18. v. 25.*

III. Procidens autem servus ille, orabat eum, dicens: Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi. Misertus autem dominus servi illius, dimisit eum, & debitum dimisit ei. *Matth. 18. v. 26. & 27.*

ME-

MEDITATIO CLIV.

*Ingratitudo & immisericordia ser-
vi illius.*

I. **E**gressus autem servus ille, invenit unū de conservis suis, qui debebat ei centum denarios: & tenens suffocabat eum, dicens: Redde, quod debes. *Matth. 18. vers. 28.*

II. Et procidens servus ejus, rogabat eum, dicens: Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi. *Matth. 18. v. 29.*

III. Ille autem noluit: sed abiit, & misit eum in carcerem, donec redderet debitum. *Matth. 18. v. 30.*

MEDITATIO CLV.

Sententia Domini in servum nequam.

I. **V**identes autem conservi ejus, quæ fiebant, contristati sunt valdè: & venerunt, & narraverunt domino suo omnia, quæ facta fuerant. *Matth. 18. v. 31.*

II. Tunc vocavit illum dominus suus, & ait illi: Serve nequam, omne debitum dimisi tibi, quoniam rogasti me: nonne ergo oportuit & te misereri conservi tui, sicut & ego tui misertus sum? Et iratus Domi-
nus

D. N. IESV CHRISTI. 145
nus ejus, tradidit eum tortoribus, quoaduf-
que redderet universum debitum. *Matth.*
18. & 31. 33. 34.

III. Sic & pater meus cælestis faciet vo-
bis, si non remiseritis unusquisque fratri
suo de cordibus vestris. *Matth. 18. & 35.*

MEDITATIO CLVI.

*Parabola X. boni pastoris, merce-
narij, ovium.*

I. **A** Men, amen dico vobis: qui non in-
trat per ostium in ovile ovium, sed
ascendit aliunde, ille fur est, & latro. Qui au-
tem intrat per ostium, pastor est ovium.
Ioan. 10. & 1. & 2.

II. Huic ostiarius aperit: & oves vocem
ejus audiunt: & proprias oves vocat nomi-
natim, & educit eas. Et cum proprias oves
emiserit, ante eas vadit: & oves illum se-
quuntur, quia sciunt vocem ejus. *Ioan. 10.*
& 3. & 4.

III. Alienum autem non sequuntur, sed
fugiunt ab eo: quia non noverunt vocem
alienorum. Hoc proverbium dixit eis Ie-
sus. Illi autem non cognoverunt, quid lo-
queretur eis. *Ioan. 10. & 5. & 6.*

MEDITATIO CLVII.

Expositio, quis sit Ostium.

I. **D**ixit ergo eis iterum Iesus: Amen, amen dico vobis, quia ego sum ostium ovium. Omnes quotquot venerunt, fures sunt, & latrones, & non audierunt eos oves. *Ioan. 10. & 7. & 8.*

II. Ego sum ostium. Per me si quis introierit, salvabitur: & ingredietur, & egredietur, & pascua inveniet. *Ioan. 10. & 9.*

III. Fur non venit, nisi ut furetur, & mactet, & perdat. Ego veni, ut vitam habeant, & abundantius habeant. *Ioan. 10. & 10.*

MEDITATIO CLVIII.

Expositio, quis sit Pastor, quis Mercenarius.

I. **E**go sum pastor bonus. Bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis. *Ioan. 10. & 11.*

II. Mercenarius autem, & qui non est pastor, cuius non sunt oves propriæ, videt lupum venientem, & dimittit oves, & fugit; & lupus rapit, & dispergit oves: Mer-
cena-

cenarius autem fugit, quia mercenarius est, & non pertinet ad eum de ovibus. *Ioan. 10. v. 12. & 13.*

III. Ego sum pastor bonus: & cognosco meas, & cognoscunt me meæ. Sicut novit me pater, & ego agnosco patrem: & animam meam pono pro ovibus meis. *Ioan. 10. v. 14. & 15.*

IV. Et alias oves habeo, quæ non sunt ex hoc ovili: & illas oportet me adducere, & vocem meam audient; & fiet unum ovile, & unus pastor. *Ioan. 10. v. 16.*

MEDITATIO CLIX.

Parabola XI. Samaritani, curantis eum, qui incidit in latrones.

I. **Q**uidam Legisperitus *Luc. 10. v. 25.* volens justificare seipsum, dixit ad IESUM: Et quis est meus proximus? Suspicieus autem IESUS, dixit: Homo quidam descendebat ab Ierusalem in Iericho, & incidit in latrones, qui etiam despoliaverunt eum: & plagis impositis abierunt, semi-vivo relicto. Accidit autem, ut sacerdos quidam descenderet eadem viâ, & viso illo præterivit. Similiter & Levita, cum esset secus,

locum, & videret eum, pertransijt. *Luc. 10.*
¶. 29. 30. 31. 32.

II. Samaritanus autem quidam iter faciens, venit secus eum: & videns eum, misericordiâ motus est. Et appropians alligavit vulnera ejus, infundens oleum, & vinum: & imponens illum in jumentum suum, duxit in stabulum, & curam ejus egit. *Luc. 10.*
¶. 33. § 34.

III. Et alterâ die protulit duos denarios, & dedit stabulario, & ait: Curam illius habe, & quodcumque supererogaveris, ego cum rediero, reddam tibi. *Luc. 10. ¶. 35.*

IV. Quis horum trium videtur tibi proximus fuisse illi, qui incidit in latrones? At ille dixit: Qui fecit misericordiam in illum, Et ait illi Iesus: Vade, & tu fac similiter. *Luc. 10. ¶. 36. § 37.*

MEDITATIO CLX.

Parabola XII. Amici noctu petentis ab amico tres panes.

I. **A**It Iesus ad discipulos suos: Quis vestrum habebit amicum, & ibit ad illum mediâ nocte, & dicet illi: Amice, commoda mihi tres panes, quoniam amicus meus venit de via ad me, & non habeo, quod ponam ante illum; *Luc. 11. ¶. 5. § 6.*

II. Et

II. Et ille de intus respondens, dicat :
Noli mihi molestus esse, jam ostium clausum
est, & pueri mei mecum sunt in cubili, non
possum surgere, & dare tibi. *Luc. 11. & 7.*

III. Et si ille perseveraverit pulsans, dico
vobis, & si non dabit illi surgens, eò quòd
amicus ejus sit, propter improbitatem ta-
men ejus surget, & dabit illi quotquot habet
necessarios. *Luc. 11. & 8.*

MEDITATIO CLXI.

Expositio precedentis Parabola.

I. **E**T ego dico vobis : Petite, & dabitur
vobis : quærite, & invenietis : pulsate,
& aperietur vobis. Omnis enim qui petit,
accipit : & qui quærit, invenit : & pulsanti
aperietur. *Luc. 11. & 9. & 10. Matth. 7.
& 7. & 8.*

II. Quis autem ex vobis patrem petit
panem, numquid lapidem dabit illi ? Aut
piscem : numquid pro pisce serpentem da-
bit illi ? Aut si petierit ovum, numquid
porriget illi scorpionem ? *Luc. 11. & 11, &
12. Matth. 7. & 9. & 10.*

III. Si ergo vos, cum sitis mali, nōstis
bona data dare filiis vestris : quanto magis
pater vester de cælo dabit spiritum bonum.

petentibus se? *Luc. 11. & 13.* Quanto magis pater vester, qui in cælis est, dabit bona petentibus se? *Matth. 7. & 11.*

IV. Omnia ergo quaecumque vultis, ut faciant vobis homines, & vos facite illis. Hæc est enim lex, & Prophetæ. *Matth. 7. Vers. 12.*

MEDITATIO CLXII.

*Parabola XIII. Divitis consolantis se,
& illâ adhuc nocte mortui.*

I. **D**Ixit Iesus similitudinem, dicens: Hominis cujusdam divitis uberes fructus ager attulit; & cogitabat intra se, dicens: Quid faciam, quia non habeo, quod congregem fructus meos? *Luc. 12. & 16. & 17.*

II. Et dixit: Hoc faciam: Destruam horrea mea, & majora faciam: & illuc congregabo omnia, quæ nata sunt mihi, & bona mea, & dicam animæ meæ: Anima, habes multa bona posita in annos plurimos; requiesce, comede, bibe, epulare. *Luc. 12. & 18. & 19.*

III. Dixit autem illi Deus: Stulte hac nocte animam tuam repetunt à te: quæ autem parâ-

D. N. IESU CHRISTI. EST
parasti, cujus erunt? Sic est, qui sibi thesau-
rizat, & non est in Deum dives. *Luc. 12. v.*
20. & 21.

MEDITATIO CLXIII.

Parabola XIV. Servi vigilantis noctis
& dominum à nuptijs revertentem
expectantis.

I. **D**Ixit Iesus discipulis suis: Sint lumbi
vestri præcincti, & lucernæ ardentes
in manibus vestris: & vos similes hominibus
expectantibus dominum suum, quando re-
vertatur à nuptijs: ut, cum venerit, & pul-
saverit, confestim aperiant ei. *Luc. 12. vers.*
35. & 36.

II. Beati servi illi, quos, cum venerit
Dominus, invenerit vigilantes: Amen dico
vobis, quòd præcinget se, & faciet illos di-
scumbere, & transiens ministrabit illis. Et
si venerit in secunda vigilia, & si in tertia vi-
gilia venerit, & ita invenerit, beati sunt servi
illi. *Luc. 12. v. 37. & 38.*

III. Hoc autem scitote, quoniam si sci-
ret paterfamilias, quâ horâ fur veniret, vi-
gilarer utique, & non sineret perfodi do-
mum suam. Et vos estote parati: quia quâ

horâ non putatis, filius hominis veniet. *Luc. 12. v. 39. & 40.*

MEDITATIO CLXIV.

Parabola XV. Ficulnea infrugifera, quæ jubetur excidi.

I. Dicebat Iesus & hanc similitudinem: Arborem fici habebat quidam plantatam in vinea sua, & venit quærens fructum in illa, & non invenit. *Luc. 13. v. 6.*

II. Dixit autem ad cultorem vineæ: Ecce anni tres sunt, ex quo venio quærens fructum in ficulnea hac, & non invenio: succide ergo illam: ut quid etiam terram occupat? *Luc. 13. v. 7.*

III. At ille respondens, dixit illi: Domine, dimitte illam & hoc anno, usque dum fodiam circa illam, & mittam stercora: & si quidem fecerit fructum: sin autem, in futurum succides eam. *Luc. 13. v. 8. & 9.*

MEDITATIO CLXV.

Parabola XVI. Angusta porta, quâ intratur ad cælum.

I. Ait Iesu quidam: Domine, si pauci sunt, qui salvantur? Ipse autem dixit ad

ad illos : Contendite intrare per angustam portam ; quia multi, dico vobis, quærent intrare, & non poterunt. Cum autem intraverit pater familias, & clauferit ostium, & incipietis foris stare, & pulsare ostium, dicentes : Domine, aperi nobis : & respondens dicet vobis : Nescio vos, unde sitis : tunc incipietis dicere : Manducavimus coram te, & bibimus, & in plateis nostris docuisti. *Luc. 13. v. 23. 24. 25. 26.*

II. Et dicet vobis : Nescio vos, unde sitis. Discedite à me omnes operarii iniquitatis. Ibi erit fletus, & stridor dentium : cum videritis Abraham, & Isaac, & Iacob, & omnes Prophetas in regno Dei, vos autem expelli foras. *Luc. 13. v. 27. & 28.*

III. Et venient ab Oriente, & Occidente, & Aquilone, & Austro : & accumbent in regno Dei. Et ecce sunt novissimi, qui erunt primi, & sunt primi, qui erunt novissimi. *Luc. 13. v. 29. & 30.*

MEDITATIO CLXVI.

*Parabola XVII. De captando inter
convivas ultimo loco.*

I. **D**icebat Iesus ad invitatos parabolam, intendens, quomodo primos accubi-

tus eligerent, dicens ad illos: Cùm invitatus fueris ad nuptias, non discumbas in primo loco, ne fortè honoratior te sit invitatus ab illo: & veniens is, qui te & illum vocavit, dicat tibi: Da huic locum: & tunc incipias cum rubore novissimum locum tenere. *Luc. 14. & 7. 8. 9.*

II. Sed cùm vocatus fueris, vade, recumbe in novissimo loco; ut, cùm venerit, qui te invitavit, dicat tibi: Amice, ascende superius. Tunc erit tibi gloria coram simul discumbentibus. *Luc. 14. & 10.*

III. Quia omnis, qui se exaltat, humiliabitur: & qui se humiliat, exaltabitur. *Luc. 14. & 11.*

MEDITATIO CLXVII.

Parabola XVIII. De computandis sumptibus ante fabricam turris, & ante bellum.

I. **Q**Vis ex vobis volens turrim ædificare, non priùs sedens computat sumptus, qui necessarij sunt, si habeat ad perficiendum: ne posteaquam posuerit fundamentum, & non potuerit perficere, omnes, qui vident, incipiant illudere ei, dicentes: Quia hic homo cœpit ædificare, & non potuit consummare? *Luc. 14. & 28. 29. 30.*

II. Aut

D. N. IESV CHRISTI. 155

II. Aut quis rex iturus committere bellum adversus alium regem, non sedens prius cogitat, si possit cum decem millibus occurrere ei, qui cum viginti millibus venit ad se: alioquin adhuc illo longè agente, legationem mittens, rogat ea, quæ pacis sunt. *Luc. 14. v. 31. & 32.*

III. Sic ergo omnis ex vobis, qui non renunciat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus. *Luc. 14. v. 33.*

MEDITATIO CLXVIII.

Parabola XIX. Ovis centesima perdita, quam pastor requisivit.

ERant appropinquantibus ei publicani & peccatores, ut audirent illum. Et murmurabant Pharisei, & Scribæ dicentes: Quia hic peccatores recipit, & manducat cum illis. *Luc. 15. v. 1. & 2.* Venit enim filius hominis salvare quod perierat. *Matth. 18. v. 11.*

II. Et ait ad illos parabolam istam, dicens. *Luc. 15. v. 3.* Quid vobis videtur? *Matth. 18. v. 12.* Quis ex vobis homo, qui habet centum oves: & si perdiderit unam (erraverit una, *Matth. 18. v. 12.*) ex illis, nonne dimittit nonaginta novem in deserto, (in montibus, *Matth. 18. v. 12.*) & vadit ad illam,

lam, quæ perierat, (quærere eam, quæ erravit, *Matth. 18. v. 12.*) donec inveniatur eam? *Luc. 15. v. 4.*

III. Et si contigerit, ut inveniatur eam, *Matth. 18. vers. 13.* imponit in humeros suos gaudens: & veniens domum, convocat amicos & vicinos, dicens illis: Congratulamini mihi, quia inveni ovem meam, quæ perierat. *Luc. 15. v. 5. & 6.* Amen dico vobis, quia gaudet super eam magis, quam super nonaginta novem, quæ non erraverunt. *Matth. 18. v. 13.*

IV. Dico vobis, quod ita gaudium erit in cælo super uno peccatore pœnitentiam agente, quam super nonaginta novem iustis, qui non indigent pœnitentiâ, *Luc. 15. v. 7.* Sic non est voluntas ante Patrem vestrum, qui in cælis est, ut pereat unus de pusillis istis. *Matth. 18. v. 14.*

MEDITATIO CLXIX.

Parabola XX. Mulieris quærentis drachmam perditam.

I. **Q**Uæ mulier habens drachmas decem, si perdiderit drachmam unam, nonne accendit lucernam, & everrit domum, & quærit diligenter, donec inveniatur? *Luc. 15. vers. 8.*

II. Et

D. N. IESV CHRISTI. 157

II. Et cum invenerit, convocat amicas & vicinas, dicens: Congratulamini mihi, quia inveni drachmam, quam perdideram. *Luc. 15. & 9.*

III. Ita dico vobis, gaudium erit coram Angelis Dei, super uno peccatore poenitentiam agente. *Luc. 15. & 10.*

MEDITATIO CLXX.

Parabola XXI. Filij prodigi.

I. **H**omo quidam habuit duos filios: & dixit adolescentior ex illis patri: Pater, da mihi portionem substantiæ, quæ me contingit. Et divisit illis substantiam, *Luc. 15. & 11. & 12.*

II. Et non post multos dies, congregatis omnibus, adolescentior filius peregre profectus est in regionem longinquam: & ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose, *Luc. 15. & 13.*

III. Et postquam omnia consummasset, facta est fames valida in regione illa, & ipse coepit egere. Et abiit, & adhæsit uni civium regionis illius. Et misit illum in villam suam, ut pasceret porcos. Et cupiebat implere ventrem suum de siliquis, quas porci man-

manducabant: & nemo illi dabat. *Luc. 15.*
Vers. 14. 15. 16.

MEDITATIO CLXXI.

Miser in se revertitur, agit poenitentiam, & à patre denuo recipitur.

I. **I**N se autem reversus, dixit: Quanti mercenarij patris mei abundant panibus, ego autem hic fame pereor! Surgam, & ibo ad patrem meum, & dicam ei: Pater, peccavi in cælum, & coram te: jam non sum dignus vocari filius tuus: fac me sicut unum de mercenarijs tuis. *Luc. 15. & 17. 18. 19.*

II. Et surgens venit ad patrem suum. Cum autem adhuc longè esset, vidit illum pater ipsius, & misericordiâ motus est, & accurrens cecidit super collum ejus, & osculatus est eum. Dixitque ei filius: Pater, peccavi in cælum & coram te: jam non sum dignus vocari filius tuus. *Luc. 15. Vers. 20. & 21.*

III. Dixit autem pater ad servos suos: Citò proferte stolam primam, & induite illum, & date annulum in manum ejus, & calceamenta in pedes ejus: & adducite vitulum saginatum, & occidite, & manducemus.

D. N. IESV CHRISTI. 159

mus, & epulemur: quia hic filius meus mortuus erat, & revixit; perierat, & inventus est. Et coeperunt epulari. *Luc. 15. v. 22. 23. 24.*

MEDITATIO CLXXII.

*Filium natu majorem indignè ferentem
pater placat.*

I. **E**Rat autem filius ejus senior in agro, & cum veniret & appropinquaret domui, audivit symphoniam & chorum: & vocavit unum de servis, & interrogavit, quid hæc essent. Isque dixit illi: Frater tuus venit, & occidit pater tuus vitulum saginatum, quia salvum illum recepit. *Luc. 15. v. 25. 26. 27.*

II. Indignatus est autem, & nolebat introire. Pater ergo illius egressus coepit rogare illum. At ille respondens, dixit patri suo: Ecce tot annis servio tibi, & nunquam mandatum tuum præterivi, & nunquam dedisti mihi hoedum, ut cum amicis meis epularer. Sed postquam filius tuus hic, qui devoravit substantiam suam cum meretricibus, venit, occidisti illi vitulum saginatum. *Luc. 15. v. 28. 29. 30.*

III. At ipse dixit illi: Fili, tu semper mecum es, & omnia mea tua sunt. Epulari au-

autem & gaudere oportebat, quia frater tuus hic mortuus erat, & revixit; perierat, & inventus est. *Luc. 15. v. 31. & 32.*

MEDITATIO CLXXIII.

Parabola XXII. Villici iniqui, facientis sibi amicos de mammona iniquitatis.

I. Dicebat Iesus ad discipulos suos: Homo quidam erat dives, qui habebat villicum: & hic diffamatus est apud illum, quasi dissipasset bona ipsius. Et vocavit illum, & ait illi: Quid hoc audio de te? redde rationem villicationis tuæ: jam enim non poteris villicare. *Luc. 16. v. 1. & 2.*

II. Ait autem villicus intra se: Quid faciam, quia dominus meus aufert à me villicationem? Fodere non valeo, mendicare erubesco. Scio, quid faciam, ut, cum amotus fuero à villicatione, recipiant me in domos suas. *Luc. 16. v. 3. & 4.*

III. Convocatis itaque singulis debitoribus domini sui, dicebat primo: Quantum debes domino meo? At ille dixit: Centum cados olei. Dixitque illi: Accipe cautionem tuam, & sede citò, scribe quinquaginta. Deinde alij dixit: Tu verò quantum debes? Qui ait: centum coros tritici. Ait illi: Acci-

pe litteras tuas, & scribe octoginta. *Luc. 16.*
v. 5. 6. 7.

IV. Et laudavit Dominus villicum iniquitatis, quia prudenter fecisset: quia filij hujus seculi, prudentiores filijs lucis in generatione sua sunt. Et ego vobis dico, facite vobis amicos de mammona iniquitatis: ut, cum defeceritis, recipiant vos in æterna tabernacula. *Luc. 16. v. 8. & 9.*

MEDITATIO CLXXIV.

Parabola XXIII. Divitis epulonis, & Lazari mendici.

I. **H**omo quidam erat dives, & induebatur purpurâ & bysso: & epulabatur quotidie splendide. *Luc. 16. v. 19.*

II. Et erat quidam mendicus nomine Lazarus, qui jacebat ad januam ejus, ulceribus plenus: cupiens saturari de micis, quæ cadebant de mensa divitis, & nemo illi dabat: sed & canes veniebant, & lingeabant ulcera ejus. *Luc. 16. v. 20 & 21.*

III. Factum est autem, ut moreretur mendicus, & portaretur ab Angelis in sinum Abrahamæ. Mortuus est autem & dives: & sepultus est in inferno. *Luc. 16. v. 22.*

ME-

MEDITATIO CLXXV.

*Divitis tormenta, & Lazari
solatia.*

I. **E** Levans autem oculos suos, cum esset in tormentis, vidit Abraham à longè, & Lazarum in sinu ejus. Et ipse clamans dixit: Pater Abraham, miserere mei, & mitte Lazarum, ut intingat extremum digiti sui in aquam, & refrigeret linguam meam, quia crucior in hac flamma. *Luc. 16. & 23. & 24.*

II. Et dixit illi Abraham: Fili, recordare, quia recepisti bona in vita tua, & Lazarus similiter mala: nunc autem hic consolatur, tu verò cruciaris. *Luc. 16. & 25.*

III. Et in his omnibus, inter nos & vos chaos magnum firmatum est: ut hi, qui volunt hinc transire ad vos, non possint, neque inde huc transmeare. *Luc. 16. & 26.*

MEDITATIO CXXLVI.

*Divitis cura in inferno de fratribus
suis & suis.*

I. **E**T ait: Rogo ergo te, pater, ut mittas eum in domum patris mei: habeo enim

nam quinque fratres: ut testetur illis, ne & ipsi veniant in hunc locum tormentorum.

Luc. 16. v. 27. & 28.

II. Et ait illi Abraham: Habent Moysen & Prophetas: audiant illos. At ille dixit: Non, pater Abraham: sed si quis ex mortuis ierit ad eos, poenitentiam agent. *Luc. 16. v. 29. 30.*

III. Ait autem illi: Si Moysen & Prophetas non audiunt, neque si quis ex mortuis resurrexerit, credent. *Luc. 16. v. 31.*

MEDITATIO CLXXVII.

Parabola XXIV. Iniqui iudicis & Vidua.

I. Dicebat Iesus & parabolam ad illos, quoniam oportet semper orare, & non deficere, dicens: Iudex quidam erat, in quadam civitate, qui Deum non timebat, & hominem non reverebatur. *Luc. 18. Vers. 1. & 2.*

II. Vidua autem quædam erat in civitate illa, & veniebat ad eum, dicens: Vindica me de adversario meo. Et nolebat per multum tempus. *Luc. 18. v. 3. & 4.*

III. Post hæc autem dixit intra se: Etsi Deum non timeo, nec hominem revereor,

tamen quia molesta est mihi hæc vidua, vindicabo illam, ne in novissimo veniens fugilet me. *Luc. 18. v. 4. & 5.*

MEDITATIO CLXXVIII.

Expositio precedentis parabole.

I. **A** It autem Dominus : Audite, quid iudex iniquitatis dicit : Deus autem non faciet vindictam electorum suorum clamantium ad se die ac nocte, & patientiam habebit in illis ? *Luc. 18. v. 6. & 7.*

II. Dico vobis, quia citò faciet vindictam illorum. Verumtamen filius hominis veniens, putas, inveniet fidem in terra ? *Luc. 18. v. 8.*

MEDITATIO CLXXIX.

Parabola XXV. Pharisei & Publicani.

I. **D**ixit Iesus & ad quosdam, qui in se confidebant tanquam iusti, & aspernabantur ceteros, parabolam istam : Duo homines ascenderunt in templum, ut orarent : unus Phariseus, & alter publicanus. *Luc. 18. v. 9. & 10.*

II. Phariseus stans, hæc apud se orabat : Deus, gratias ago tibi, quia non sum, sicut

ce-

D. N. IESV CHRISTI. 165

ceteri hominum : raptores, iniusti, adulteri :
velut etiam hic publicanus. Ieiuno bis in
sabbato : decimas do omnium , quæ possi-
deo. *Luc. 18. v. 11. & 12.*

III. Et publicanus à longè stans , nole-
bat nec oculos ad cælum levare : sed percu-
tiebat pectus suum , dicens : Deus propitius
esto mihi peccatori. *Luc. 18. v. 13.*

IV. Dico vobis , descendit hic justifica-
tus in domum suam ab illo : quia omnis qui
se exaltat , humiliabitur : & qui se humiliat ,
exaltabitur. *Luc. 18. v. 14.*

MEDITATIO CLXXX.

*Parabola XXVI. De operarijs in
vineam conductis.*

I. **D**ixit Iesus discipulis suis parabolam
hanc : Simile est regnum cælorum
homini patrifamilias , qui exijt primo mane
conducere operarios in vineam suam. Con-
ventionem autem factâ cum operarijs ex de-
nario diurno , misit eos in vineam suam.
Matth. 20. v. 1. & 2.

II. Et egressus circa horam tertiam, vidit
alios stantes in foro otiosos, & dixit illis : Ite
& vos in vineam meam : & quod justum
fue-

fuerit, dabo vobis. Illi autem abierunt.
Matth. 20. & 3. 4. 5.

III. Iterum autem exijt circa sextam,
 & nonam horam : & fecit similiter. Circa
 undecimam verò exijt, & invenit alios stan-
 tes, & dicit illis : Quid hîc statis totâ die otio-
 si? Dicunt ei: Quia nemo nos conduxit.
 Dicit illis : Ire & vos in vineam meam. *Mat-
 thei 20. & 5. 6. 7.*

MEDITATIO CLXXXI.

Denarius idem singulis datus.

I. Cùm ferò autem factum esset, dicit do-
 minus vineæ procuratori suo : Voca
 operarios, & redde illis mercedem, incipi-
 ens à novissimis usque ad primos. *Matth.
 20. & 8.*

II. Cùm venissent ergo, qui circa unde-
 cimam horam venerant, acceperunt singu-
 los denarios. *Matth. 20. & 9.*

III. Venientes autem & primi, arbi-
 trati sunt, quòd plus essent accepturi: ac-
 ceperunt autem & ipsi singulos denarios.
Matth. 20. & 10.

MEDITATIO CLXXXII.

*Murmuratio adversus patrem-
 familias.*

I. Et

ET accipientes murmurabant adversus patrem familias, dicentes: Hi novissimi unâ horâ fecerunt: & pares illos nobis fecisti, qui portavimus pondus diei & æstus. *Matth. 20. v. 11. & 12.*

II. At ille respondens, uni eorum dixit: Amice, non facio tibi injuriam: nonne ex denario convenisti mecum? Tolle, quod tuum est, & vade: volo autem & huic novissimo dare, sicut & tibi. Aut non licet mihi, quod volo, facere? an oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum? *Matth. 20. v. 13. 14. 15.*

III. Sic erunt novissimi, primi: & primi, novissimi: multi enim sunt vocati, pauci verò electi. *Matth. 20. v. 16.*

MEDITATIO CLXXXIII.

Parabola XXVII. De decem minis in servos ad negotiandum distributis.

Dixit Iesus: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum, & reverti. Vocatis autem decem servis suis, dedit eis decem mnas, & ait ad illos: Negotiamini, dum venio. *Luc. 19. v. 14. & 15.*

II. Cives autem ejus oderant eum: & mis-

miserunt legationem post illum, dicentes: Nolumus hunc regnare super nos. Et factum est, ut rediret, accepto regno: & iussit vocari servos, quibus dedit pecuniam: ut sciret, quantum quisque negotiatus esset, *Luc. 19. & 14. & 15.*

III. Venit autem primus, dicens: Domine, mna tua decem mnas acquisivit. Et ait illi: Euge bone serve, quia in modico fuisti fidelis, eris potestatem habens super decem civitates. *Luc. 19. & 16. & 17.*

IV. Et alter venit, dicens: Domine, mna tua fecit quinque mnas. Et huic ait: Et tu esto super quinque civitates. *Luc. 19. & 18. & 19.*

MEDITATIO CLXXXIV.

Servus nequam ex ore suo iudicatur.

I. **E**T alter venit, dicens: Domine, ecce mna tua, quam habui repositam in sudario. Timui enim te, quia homo austerus es: tollis, quod non posuisti: & metis, quod non seminasti. *Luc. 19. & 20. & 21.*

II. Dicite ei: De ore tuo te iudico, serve nequam: sciebas, quod ego homo austerus sum; tollens, quod non posui; & metens, quod non seminavi: & quare non dedisti pecuniam?

cuniam meam ad mensam, & ego veniens
cum usuris utique exegissem illam? *Luc. 19.*
¶. 22. & 23.

III. Et adstantibus dixit: Auferte ab illo
mnam, & date illi, qui decem mnas habet.
Et dixerunt ei: Domine, habet decem mnas,
Luc. 19. ¶. 24. & 25.

IV. Dico autem vobis, quia: omni ha-
benti dabitur, & abundabit: ab eo autem,
qui non habet, & quod habet, auferetur ab
eo. *Luc. 19. Vers. 26.*

MEDITATIO CLXXXV.

*Parabola XXVIII. Duorum filiorum,
unius poenitentis & patri obedientis, alte-
rius fingentis se obedire.*

I. **H**omo quidam habebat duos filios, &
accedens ad primum, dixit: Fili, vade
hodie, operare in vinea mea. Ille autem, re-
spondens, ait: Nolo. Postea autem poeni-
tentiâ motus, abiit. *Matth. 21. ¶. 28. & 29.*

II. Accedens autem ad alterum, dixit
similiter. At ille respondens, ait: Eo, domi-
ne. Et non ivit. Quis ex duobus fecit vo-
luntatem patris? Dicunt ei: Primus. *Mat-
th. 21. ¶. 30. 31.*

III. Dicit illis Iesus: Amen dico vobis,
quia publicani, & meretrices præcedent vos

H

in

in regnum Dei. Venit enim ad vos Ioannes in via iustitiæ, & non credidistis ei: publicani autem, & meretrices crediderunt ei: vos autem videntes nec poenitentiam habuistis postea, ut crederetis ei. *Matth. 21. & 31. & 32.*

MEDITATIO CLXXXVI.

Parabola XXIX. Locata vinea, cuius conductores occiderunt heri servos & filium.

I. Aliam parabolam audite. *Matth. 21. & 33.* Cœpit autem dicere ad plebem parabolam hanc. *Luc. 20. & 9.* Homo erat paterfamilias, qui plantavit vineam, & sepe circumdedit ei, & fodit in ea torcular, & ædificavit turrim, & locavit eam agricolis, & peregre profectus est. *Matth. 21. & 33. Marc. 12. & 1.* Et ipse peregre fuit multis temporibus. *Luc. 20. & 9.*

II. Cùm autem tempus fructuum appropinquasset, *Matth. 21. & 34.* misit ad agricolas servum, ut ab agricolis acciperet de fructu vineæ. *Marc. 12. & 2.* Vt de fructu vineæ darent illi. *Luc. 20. & 10.* Qui apprehensum eum ceciderunt. *Marc. 12. & 3.* Qui cæsum dimiserunt eum inanem: *Luc. 20. & 10. vacuum. Marc. 12. & 3.*

III. Et

D. N. IESV CHRISTI. 171

III. Et iterum misit ad illos alium servum. *Marc. 12. & 4.* Addidit alterum servum mittere: *Luc. 20. & 11.* & illum in capite vulneraverunt, & contumelijs affecerunt: *Marc. 12. & 4.* & dimiserunt inanem. *Luc. 20. & 11.*

IV. Et rursum alium misit. *Marc. 12. & 5.* Addidit tertium mittere: qui & illum vulnerantes eiecerunt. *Luc. 20. & 12.* Et illum occiderunt: & plures alios: quosdam cædentes, alios verò occidentes. *Marc. 12. & 5.* Agricolaë, apprehensis servis ejus, alium ceciderunt, alium occiderunt, alium verò lapidaverunt. Iterum misit alios servos plures prioribus: & fecerunt illis similiter. *Matth. 21. & 35. & 36.*

MEDITATIO CLXXXVII.

Vnici filij trucidatio.

I. **A** Dhuc ergo unum habens filium charissimum, *Marc. 12. & 6.* dixit dominus vineæ: Quid faciam? mittam filium meum dilectum: forsitan, cùm hunc viderint, verebuntur. *Luc. 20. & 13.* Et illum misit ad eos novissimum, dicens: Quia verebuntur filium meum. *Marc. 12. & 6.*

II. Agricolaë autem videntes filium

H 2

Matth. 21.

*Matth. 21. & 38. cogitaverunt intra se :
 Luc. 20. & 14. dixerunt intra se, Matth. 21.
 & 38. dixerunt ad invicem, Marc. 12. & 7.
 Hic est heres : venite, occidamus eum,
 Matth. 21. & 38. Marc. 12. & 7. Luc. 20.
 & 14. ut nostra fiat hereditas, Luc. 20. & 14.
 Et nostra erit hereditas. Marc. 12. & 7. Et
 habebimus hereditatem ejus. Matth. 21.
 Vers. 38.*

III. Et apprehensum eum, ejecerunt
 extra vineam : *Matth. 21. & 39. & ejectum
 illum extra vineam, occiderunt. Luc. 20.
 Vers. 15. Cum ergo venerit dominus vineæ,
 quid faciet agricolis illis ? Ajunt illi : Malos
 malè perdet ; & vineam suam locabit alijs
 agricolis, qui reddant ei fructum temporibus
 suis. Matth. 21. & 40. & 41. Veniet, & per-
 det colonos istos, & dabit vineam alijs. Luc.
 20. & 16. Marc. 12. & 9. Quo audito, dixe-
 runt illi : Absit. Luc. 20. & 16.*

MEDITATIO CLXXXVIII.

Applicatio precedentis Parabole.

I. Ille autem aspiciens eos, ait : Quid est
 I ergo hoc, quod scriptum est ? *Luc. 20.
 & 17. Nunquam legistis in Scripturis ? La-
 pidem quem reprobaverunt ædificantes,
 hic factus est in caput anguli. A Domino
 factum.*

factum est istud : & est mirabile in oculis nostris : *Matth. 21. v. 42. Marc. 12. v. 10. 11. Luc. 20. v. 17.*

II. Ideo dico vobis, quia auferetur à vobis regnum Dei, & dabitur genti facienti fructus ejus. *Matth. 21. v. 43.* Omnis, qui ceciderit super illum lapidem, conquassabitur : super quem autem ceciderit, comminuet illum. *Luc. 20. v. 18. Matth. 21. v. 44.*

III. Et cum audissent principes sacerdotum & Pharisei parabolas ejus, cognoverunt, quòd de ipsis diceret. *Matth. 21. v. 45.* Et quærebant eum tenere : & timuerunt turbam. *Marc. 12. v. 12.* Quærebant principes sacerdotum, & Scribæ, mittere in illum manus illâ horâ : & timuerunt populum : *Luc. 20. v. 19.* quoniam sicut prophetam eum habebant. *Matth. 21. v. 46.* Et relicto eo abierunt. *Marc. 12. v. 12.*

MEDITATIO CLXXXIX.

Parabola XXX. De invitatis ad nuptias filij à Rege.

I. **S**imile factum est regnum cælorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo. Et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias, & nolebant venire. *Matth. 22. vers. 2. & 3.*

II. Iterum misit alios servos, dicens: Dicite invitatis: Ecce prandium meum paravi: tauri mei & altilia occisa sunt, & omnia parata: venite ad nuptias. Illi autem neglexerunt: & abierunt, alius in villam suam: alius verò ad negotiationem suam. Reliqui verò tenuerunt servos ejus, & contumelijs affectos occiderunt. *Matth. 22. Vers. 4. 5. 6.*

III. Rex autem cùm audisset, iratus est: & missis exercitibus suis, perdidit homicidas illos, & civitatem illorum succendit. *Matth. 22. Vers. 7.*

MEDITATIO CXC.

*Invitantur obvii quique ad nuptias:
discumbens sine veste nuptiali,
ejicitur.*

I. **T**unc ait servis suis: Nuptiæ quidem paratæ sunt; sed qui invitati erant, non fuerunt digni. Ite ergo ad exitus viarum: & quoscumque inveneritis, vocate ad nuptias. *Matth. 22. Vers. 8. & 9.*

II. Et egressi servi ejus in vias, congregaverunt omnes, quos invenerunt, malos & bonos: & impletæ sunt nuptiæ discumbentium. *Matth. 22. Vers. 10.*

III. Intravit autem rex, ut videret discum-

scumbentes : & vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali. Et ait illi : Amice, quomodo huc intrâsti non habens vestem nuptialem ? At ille obmutuit. *Matth. 22. & 11. & 12.*

IV. Tunc dixit rex ministris : Ligatis manibus & pedibus ejus, mittite eum in tenebras exteriores : ibi erit fletus, & stridor dentium. Multi enim sunt vocati, pauci verò electi. *Matth. 22. & 13. & 14.*

Annotatio pro Parabola sequente.

Existimat Ioannes Maldonatus noster, Parabolam sequentem S. Lucae c. 14. à & 16. esse eandem cum precedente S. Matthæi, quæ in ea non serva verit ordinem historiae. Verius tamen S. Augustinus lib. 2. de consensu Evangelist, cap. 71. S. Gregorius hom. 38. in Evang. S. Thomas, Iansenius, Cornelius à Lapide, & alij censent, aliam esse precedentem Matthæi parabolam à sequente Dicitur Luca : Vel certè si sit eadem, eam bis aliterque repetitam esse ; conferenti enim utramque plura occurrunt in ijs diversa. Propter nonnullam tamen similitudinem, priori nunc subijciemus.

MEDITATIO CXCI.

Parabola XXXI. De invitatis ad coenam magnam. X. Notata.

I. **H**omo quidam fecit coenam magnam, & vocavit multos. Et misit servum suum horâ coenæ dicere invitatis, ut venirent, quia jam parata sunt omnia. *Luc. 14. v. 16. & 17.*

II. Et coeperunt simul omnes excusare. Primus dixit ei: Villam emi, & necesse habeo exire, & videre illam: Rogo te, habere me excusatum. Et alter dixit: Iugabovum emi quinque, & eo probare illa: Rogo te, habere me excusatum. *Luc. 14. v. 18. & 19.*

III. Et alius dixit: Vxorem duxi, & ideo non possum venire. Et reversus servus, nuntiavit hæc domino suo. Tunc iratus paterfamilias, dixit servo suo: Exi citò in plateas & vicos civitatis, & pauperes, ac debiles, & cæcos, & claudos introduce huc. Et ait servus: Domine, factum est, ut imperâsti, & adhuc locus est. *Luc. 14. v. 20. 21. 22.*

IV. Et ait dominus servo: Exi in vias, & sepes: & compelle intrare, ut impleatur domus mea. Dico autem vobis, quòd nemo viro-

D. N. IESV CHRISTI. 177
virorum illorum, qui vocati sunt, gustabit
coenam meam. *Luc. 14. v. 23. & 24.*

MEDITATIO CXCH.

*Parabola XXXII. De decem virgini-
bus, quarum quinque prudentes,
quinque fatuæ.*

I. Simile est regnum cælorum decem vir-
ginibus: quæ accipientes lampades
suas, exierunt obviam sponso & sponsæ.
Quinque autem ex eis erant fatuæ, & quin-
que prudentes. Sed quinque fatuæ, acce-
ptis lampadibus, non sumpserunt oleum
secum: prudentes verò acceperunt oleum
in vasis suis cum lampadibus. *Matth. 25.
Vers. 1. 2. 3. 4.*

II. Moram autem faciente sponso, dor-
mitaverunt omnes, & dormierunt. Mediâ
autem nocte clamor factus est: Ecce spon-
sus venit, exite obviam ei. Tunc surrexe-
runt omnes virgines illæ, & ornaverunt
lampades suas. *Matth. 25. v. 5. 6. 7.*

III. Fatuæ autem sapientibus dixerunt:
Date nobis de oleo vestro, quia lampades
nostræ extinguuntur. Responderunt pru-
dentes, dicentes: Ne fortè non sufficiat no-
bis & vobis, ite potius ad vendentes, & emi-
te vobis. Dum autem irent emere, venit

H s spon-

sponsus : & quæ paratæ erant , intraverunt cum eo ad nuptias , & clausa est janua. *Matthæi 25. & 8. 9. 10.*

IV. Novissimè verò veniunt & reliquæ virgines, dicentes : Domine, Domine, aperi nobis. At ille respondens, ait : Amen dico vobis, nescio vos. Vigilate itaque, quia nescitis diem, neque horam. *Matth. 25. & 11. 12. 13.* Adde, quæ Christus dixit *Luc. 13. & 25. 26. 27. 28. 29. 30.*

MEDITATIO CXCI.

Parabola XXXIII. De talentis in servos distributis.

I. **H**omo peregre proficiscens, vocavit servos suos, & tradidit illis bona sua. Et uni dedit quinque talenta, alij autem duo, alij verò unum, unicuique secundum propriam virtutem : & profectus est statim. *Matth. 25. & 14. & 15.*

II. Abijt autem, qui quinque talenta acceperat, & operatus est in eis, & lucratus est alia quinque. Similiter & qui duo acceperat, lucratus est alia duo. Qui autem unum acceperat, abiens fodit in terram, & abscondit pecuniam domini sui. *Matth. 25. & 16. 17. 18.*

III. Post multum verò temporis venit domi-

D. N. IESV CHRISTI. 175

dominus servorum illorum, & posuit rationem cum eis. Et accedens, qui quinque talenta acceperat, obtulit alia quinque talenta, dicens: Domine, quinque talenta tradidisti mihi: ecce alia quinque superlucratus sum. Ait illi dominus ejus: Euge serve bone, & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam: intra in gaudium domini tui. *Matth. 25. v. 19. 20. 21.*

I V. Accessit autem & qui duo talenta acceperat, & ait: Domine, duo talenta tradidisti mihi, ecce alia duo lucratus sum. Ait illi dominus ejus: Euge serve bone, & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam: intra in gaudium domini tui. *Matth. 25. v. 22. & 23.*

MEDITATIO CXCIV.

A servo malo talentum auferitur.

I. **A**ccedens autem & qui unum talentum acceperat, ait: Domine, scio, quia homo durus es; metis, ubi non seminasti; & congregas, ubi non sparsisti: & timens abij, & abscondi talentum tuum in terra: ecce habes, quod tuum est. *Matth. 25. vers. 24. 25.*

II. Respondens autem dominus ejus, dixit ei: Serve male, & piger, sciebas, quia meto,

180 PARABOLÆ CHRISTI.

meto, ubi non semino; & congrego, ubi non sparsi: oportuit ergo te committere pecuniam meam numularijs, & veniens ego recepissem utique, quod meum est, cum usura. *Matth. 25. & 26. & 27.*

III. Tollite itaque ab eo talentum, & date ei, qui habet decem talenta. Omni enim habenti dabitur, & abundabit: ei autem qui non habet, & quod videtur habere, auferetur ab eo. Et inutilem servum eijcite in tenebras exteriores. Illic erit fletus, & stridor dentium. *Matth. 25. & 28. 29. 30.*

Annotatio pro precedente Parabola.

Similis est hac Parabola illi, quam recenset Lucas cap. 19. à Versu 12. de decem minis in servos distributis; sed in nonnullis discrepat. Alio enim tempore, fine, ac modo dicta est à Christo. Illa nimirum Luca dicta est ante Dominicam Palmarum: hac Verò post eam, scilicet feriâ tertiâ. Vnde S. Chrysostomus, Euthymius, Iansenius, alij censent, diversas esse Parabolas, hanc Matthæi, & illam Luca. Ego existimo, unam esse, sed bis ac diversimode repetitam, ut facile pater utramq; consideranti.

(181.)

VITÆ

D. N. JESU
CHRISTI

Monotessaron Evangelicum.

PARS V.

*De doctrina Christi, quam claris ver-
bis tradidit.*

ADHORTATIO.

Qui vult plenè & sapidè Christi verba in-
telligere; oportet, ut totam vitam suam
illi studeat conformare. *Thomas à Kempis*
lib. 1. de Imitat. Christi, cap. 1. §. 2.

MEDITATIO CXCV.

*Didagma I. Christi cibus, voluntatem
Patris facere.*

I. **R**ogabant eum discipuli, dicentes: Rab-
bi, manduca. Ille autem dixit eis: Ego
cibum habeo manducare, quem vos nescitis.
Ioan. 4. v. 31. & 32.

II. Dicebant ergo discipuli ad invicem:
Num.

Numquid aliquis attulit ei manducare?

Ioan. 4. v. 33.

III. Dicit eis Iesus: Meus cibus est, ut faciam voluntatem ejus, qui misit me, ut perficiam opus ejus. *Ioan. 4. v. 34.*

MEDITATIO CXCVI.

Didagma II. Christus invitat discipulos, ut in opere Dei secum collaborent.

I. **N**onne vos dicitis, quod adhuc quatuor menses sunt, & messis venit? Ecce dico vobis: Levate oculos vestros, & videte regiones, quia albæ sunt jam ad messem. *Ioan. 4. v. 35.*

II. Et qui metit, mercedem accipit, & congregat fructum in vitam æternam: ut, & qui seminat, simul gaudeat, & qui metit. In hoc enim est verbum verum, quia alius est, qui seminat, & alius, qui metit. *Ioan. 4. v. 36. & 37.*

III. Ego misi vos metere, quod vos non laborastis: alij laboraverunt, & vos in labores eorum introistis. *Ioan. 4. v. 38.*

MEDITATIO CXCVII.

Didagma III. Christus tres sequi se cupientes instruit.

I. Ac-

I. **A**ccedens unus Scriba, ait illi : Magister, sequar te, quocumque ieris. *Matth. 8. v. 19.* Dixit illi Iesus : Vulpes foveas habent, & volucres cæli nidos : filius autem hominis non habet, ubi caput reclinet. *Luc. 9. v. 58. Matth. 8. v. 20.*

II. Ait autem ad alterum : Sequere me. Ille autem (alius de discipulis ejus, *Matth. 8. vers. 21.*) dixit : Domine, permitte mihi primùm ire, & sepelire patrem meum. Dixitque ei Iesus : Sine, ut mortui sepeliantur mortuos suos : Tu autem vade, & annuncia regnum Dei. *Luc. 9. v. 59. & 60. Matth. 8. v. 21. & 22.*

III. Et ait alter : Sequar te Domine, sed permitte mihi primùm renunciare his, quæ domi sunt. Ait ad illum Iesus : Nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retro, aptus est regno Dei. *Luc. 9. vers. 61. & 62.*

MEDITATIO CXCVIII.

Didagma IV. Cur discipuli Christi non jejuna-verint.

I. **A**cceperunt ad IESUM discipuli Ioannis. *Matth. 9. v. 14.* Erant discipuli Ioannis, & Pharisei jejunantes ; & veniunt, & di-

dicunt illi : Quare discipuli Ioannis, & Pharisæorum jejunant (frequenter, *Matth. 9. v. 14.* & obsecrationes faciunt, *Luc. 5. vers. 33.*) tui autem discipuli non jejunant? *Marc. 2. v. 18.* Tui autem edunt & bibunt? *Luc. 5. v. 33.*

II. Et ait illis Iesus : Numquid possunt filij sponsi lugere, quamdiu cum illis est sponsus? *Matth. 9. v. 15.* Numquid possunt filij nuptiarum, quamdiu sponsus cum illis est, jejunare? *Marc. 2. vers. 19.* Numquid potestis filios sponsi, dum cum illis est sponsus, facere jejunare? *Luc. 5. v. 34.* Quanto tempore habent secum sponsum, non possunt jejunare, *Marc. 2. v. 19.*

III. Venient autem dies, cum auferetur ab eis sponsus : *Matth. 9. v. 15. Marc. 2. v. 20.* & cum ablati fuerit ab illis sponsus, *Luc. 5. v. 35.* tunc jejunabunt in illis diebus. *Marc. 2. v. 20. Luc. 5. v. 35.*

MEDITATIO CXCI.

Didagma V. Prior doctrina confirmatur similitudinibus.

I. **D**Icebat autem & similitudinem ad illos : Quia nemo commissuram (panni rudis, *Matth. 9. vers. 16.*) à novo vestimento immittit in vestimentum vetus: alioquin

D. N. IESV CHRISTI. 185

quin & novum rumpit, & veteri non con-
venit commissura à novo. *Luc. 5. Vers. 36.*
Tollit enim plenitudinem ejus à vestimen-
to, & pejor scissura fit. *Matth. 9. & 16.* Ne-
mo assumentum panni rudis assuit vesti-
mento veteri : alioquin aufert supplemen-
tum novum à veteri, & major scissura fit.
Marc. 2. & 21.

I I. Et nemo mittit vinum novum in
utres veteres : alioquin rumpet vinum no-
vum utres, & ipsum effunderur, & utres
peribunt. *Luc. 5. & 37. Marc. 2. & 22. Matth.*
9. & 17. Sed vinum novum in utres novos
mitti debet : *Marc. 2. & 22. Luc. 5. & 38.*
Matth. 9. & 17. & utraque conservantur.
Luc. 5. & 38. Matth. 9. & 17.

I I I. Et nemo bibens vetus, statim vult
novum, dicit enim : Vetus melius est. *Luc.*
5. Vers. 39.

MEDITATIO CC.

*Didagma VI. De resurrectione
mortuorum.*

I. **A** Men, amen dico vobis, quia qui ver-
bum meum audit, & credit ei, qui mi-
sit me, habet vitam æternam, & in judicium
non venit, sed transijt à morte in vitam.
Amen,

Amen, amen dico vobis, quia venit hora, & nunc est, quando mortui audient vocem Filij Dei, & qui audierint, vivent. Sicut enim Pater habet vitam in semetipso, sic dedit & Filio habere vitam in semetipso: & potestatem dedit ei iudicium facere, quia Filius hominis est. *Ioan. 5. & 24. 25. 26. 27.*

II. Nolite mirari hoc, quia venit hora, in qua omnes, qui in monumentis sunt, audient vocem Filij Dei. Et procedent, qui bona fecerunt, in resurrectionem vitæ; qui verò mala egerunt, in resurrectionem iudicii. *Ioan. 5. & 28. & 29.*

III. Non possum ego à meipso facere quidquam. Sicut audio, iudico: & iudicium meum iustum est, quia non quæro voluntatem meam, sed voluntatem ejus, qui misit me. *Ioan. 5. & 30.*

MEDITATIO CCI.

Didagma VII. Tria testimonia divinitatis Christi: ac primum à Ioanne.

I. **S**I ego testimonium perhibeo de meipso, testimonium meum non est verum. Alius est, qui testimonium perhibet de me: & scio, quia verum est testimonium, quod perhibet de me. *Ioan. 5. & 31. & 32.*

II. Vos

D. N. IESV CHRISTI. 187

II. Vos misistis ad Ioannem : & testimonium perhibuit veritati. Ego autem non ab homine testimonium accipio : sed hæc dico, ut vos salvi sitis. *Ioan. 5. & 33. & 34.*

III. Ille erat lucerna ardens, & lucens. Vos autem voluistis ad horam exultare in luce ejus. *Ioan. 5. & 35.*

MEDITATIO CCII.

*Didagma VIII. Alterum testimonium
Divinitatis Christi, ab operibus.*

I. **E**go habeo testimoniū majus Ioanne. Opera enim, quæ dedit mihi Pater, ut perficiā ea ; ipsa opera, quæ ego facio, testimonium perhibent de me, quia Pater misit me. *Ioan. 5. & 36.*

II. Et qui misit me Pater, ipse testimonium perhibuit de me : neque vocem ejus unquam audistis, neque speciem ejus vidistis : & verbum ejus non habetis in vobis manens : quia quem misit ille, huic vos non creditis. *Ioan. 5. & 37. & 38.*

III. Scrutamini Scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam æternam habere : & illæ sunt, quæ testimonium perhibent de me : & non vultis venire ad me, ut vitam habeatis. Claritatem ab hominibus non accipio.
Sed

Sed cognovi vos, quia dilectionem Dei non habetis in vobis. Ego veni in nomine Patris mei, & non accipitis me: si alius venerit in nomine suo, illum accipietis. *Ioan. 5. & 39. 40. 41. 42. 43.*

MEDITATIO CCIII.

Didagma IX. Tertium testimonium divinitatis Christi à Moyse.

I. **Q**uomodo vos potestis credere, qui gloriam ab invicem accipitis; & gloriam, quæ à solo Deo est, non quæritis? *Ioan. 5. & 44.*

II. Nolite putare, quia ego accusaturus sim vos apud Patrem. Est, qui accusat vos, Moyses, in quo vos speratis. *Ioan. 5. & 45.*

III. Si enim crederetis Moyse, crederetis forsitan & mihi: de me enim ille scripsit. Si autem illius litteris non creditis, quomodo verbis meis credetis? *Ioan. 5. & 46. 47.*

MEDITATIO CCIV.

Didagma X. Discipuli Sabbato spicas confricant, & à Christo contra Phariseorum calumnias vindicantur.

I. **I**n illo tempore abiit Iesus per sata Sabbato. *Matth. 12. & 1.* Factum est autem

D. N. IESV CHRISTI. 189

in Sabbato secundo primo, cum transiret per sata, *Luc. 6. & 1.* discipuli ejus esurientes, *Matth. 12. & 1.* coeperunt progredi, & vellere spicas, *Marc. 2. & 23.* & manducabant confricantes manibus. *Luc. 6. & 1.*

II. Quidam autem Phariseorum dicebant illis: Quid facitis, quod non licet in Sabbatis? *Luc. 6. & 2.* Pharisei autem videntes, dixerunt ei: Ecce, discipuli tui faciunt, quod non licet facere Sabbatis. *Matth. 12. & 2.* Et respondens Iesus ad eos, dixit: *Luc. 6. & 3.* Nunquam legistis, quid fecerit David, quando necessitatem habuit, & esurijt ipse, & qui cum eo erant? Quomodo introivit in domum Dei, sub Abiathar principe sacerdotum, *Marc. 2. & 25. & 26.* & panes propositionis sumpsit, & manducavit, & dedit his, qui cum ipso erant: *Luc. 6. & 4.* quos non licebat ei edere, neque his qui cum eo erant, nisi solis sacerdotibus. *Matth. 12. & 4.*

V. III. Aut non legistis in lege, quia Sabbatis sacerdotes in templo Sabbatum violant, & sine crimine sunt? Dico autem vobis, quia templo major est hic. Si autem sciretis, quid est: Misericordiam volo, & non sacrificium: nunquam condemnassetis innocentes. *Matth. 12. & 5. 6. 7.* Et dicebat eis:

eis: Sabbatum propter hominem factum est; & non homo propter Sabbatum. Itaque Dominus est filius hominis, etiam Sabbati.
Marc. 2. & 27. & 28. Luc. 6. & 5. Matth. 12. & 8.

MEDITATIO CCV.

Didagma XI. De sermone Christi habito in monte: ac primum, de octo Beatitudinibus.

I. **V**idens Iesus turbas, ascendit in montem, & cum sedisset, accesserunt ad eum discipuli ejus. *Matth. 5. & 1.* Et ipse elevatis oculis in discipulos suos, *Luc. 6. & 20.* aperiens os suum, docebat eos, dicens: Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorum est regnum cælorum. Beati mites: quoniam ipsi possidebunt terram. *Matth. 5. & 2. 3. 4.*

II. Beati, qui lugent: quoniam ipsi consolabuntur. Beati, qui esuriunt & sitiunt iustitiam: quoniam ipsi saturabuntur. Beati misericordes: quoniam ipsi misericordiam consequentur. *Matth. 5. & 5. 6. 7.*

III. Beati mundo corde: quoniam ipsi Deum videbunt. Beati pacifici: quoniam filii Dei vocabuntur. Beati, qui persecutionem

pati-

D. N. IESV CHRISTI. 190

patiuntur propter iustitiam : quoniam ipso-
rum est regnum cælorum. *Matth. 5. Vers. 8.*
9. 10.

IV. Beati estis, cum maledixerint vobis,
& persecuti vos fuerint, & dixerint omne
malum adversum vos mentientes, propter
me. *Matth. 5. & 11.* Beati eritis, cum vos
oderint homines, & cum separaverint vos,
& exprobraverint, & ejecerint nomen vestrum
tanquam malum, propter Filium hominis.
Luc. 6. & 22. Gaudete in illa die, & exultate:
ecce enim merces vestra multa est in cælo :
Luc. 6. & 23. copiosa est in cælis. *Matth. 5.*
& 12. Secundum hæc enim faciebant Pro-
phetis Patres eorum. *Luc. 6. & 23.* Sic per-
secuti sunt Prophetas, qui fuerunt ante vos
Matth. 5. & 12.

MEDITATIO CCVI.

*Didagma XII. Exhortatio Christi ad
rectè utendum talentis.*

I. Vos estis sal terræ. Quod si sal evanue-
rit, in quo salietur? ad nihilum valet.
ultrà, nisi ut mittatur foras, & conculcetur
ab hominibus. *Matth. 5. & 13.*

II. Vos estis lux mundi. Non potest ci-
vitas abscondi supra montem posita; neque
accendunt lucernam, & ponunt eam sub

mo-

modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt. *Matth. 5. v. 14.*
 Et 15. Nemo lucernam accendens, operit eam vase, aut subtus lectum ponit: sed supra candelabrum ponit, ut intrantes videant lumen. *Luc. 8. v. 16. Et cap. 11. v. 33.*

III. Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in cælis est. *Matth. 5. v. 16.* Non est enim occultum, quod non manifestetur: nec absconditum, quod non cognoscatur, & in palam veniat. Videte ergo, quomodo audiat. Qui enim habet, dabitur illi: & quicumque non habet, etiam quod putat se habere, auferetur ab illo. *Luc. 8. v. 17. Et 18.*

MEDITATIO CCVII.

Didagma XIII. Christus non venit solvere legem, sed implere.

I. Nolite putare, quoniam veni solvere legem, aut Prophetas: non veni solvere, sed adimplere. *Matth. 5. v. 17.*

II. Amen quippe dico vobis, donec trans-
 eat cælum & terra, jota unum, aut unus
 apex non præteribit à lege, donec omnia fi-
 ant. *Matth. 5. v. 18.*

III. Qui ergo solverit unum de man-
 datis

mandatis istis minimis, & docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno cælorum: qui autem fecerit & docuerit, hic magnus vocabitur in regno cælorum. *Matth. 5. vers. 19.*

IV. Dico enim vobis, quia nisi abundaverit iustitia vestra plus quàm Scribarum, & Phariseorum, non intrabitis in regnum cælorum. *Matth. 5. & 20.*

MEDITATIO CCVIII.

Didagma XIV. Non irascendum proximo.

I. **A**Vdistis, quia dictum est antiquis: Non occides: qui autem occiderit, reus erit iudicio. *Matth. 5. & 21.*

II. Ego autem dico vobis: Quia omnis, qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio. *Matth. 5. & 22.*

III. Qui autem dixerit fratri suo; Raca: reus erit concilio. Qui autem dixerit; Fatue: reus erit gehennæ ignis. *Matth. 5. vers. 22.*

MEDITATIO CCIX.

Didagma XV. De querenda reconciliatione.

I.

I. Sii

I. **S**I offers munus tuum ad altare, & ibi re-
 scordatus fueris, quia frater tuus habet
 aliquid aduersum te: relinque ibi munus
 tuum ante altare, & vade prius reconciliari
 fratri tuo: & tunc veniens offeres munus
 tuum. *Matth. 5. v. 23. & 24.*

II. Esto consentiens aduersario tuo cito,
 dum es in via cum eo: ne fortè tradat te ad-
 uersarius iudici, & iudex tradat te ministro
 & in carcerem mittaris. Amen dico tibi,
 non exies inde, donec reddas novissimum
 quadrantem. *Matth. 5. v. 25. & 26.*

III. Cum vadis cum aduersario tuo ad
 principem, in via da operam liberari ab illo,
 ne fortè trahat te ad iudicem, & iudex tradat
 te exactori, & exactor mittat te in carcerem.
 Dico tibi, non exies inde, donec etiam no-
 vissimum minutum reddas. *Luc. 12. v. 58.
 & 59.*

MEDITATIO CCX.

*Didagma XVI. De refrenanda
 concupiscentia.*

I. **A**Vdistis, quia dictum est antiquis: Non
 moechaberis. Ego autem dico vobis,
 quia omnis, qui viderit mulierem ad concu-
 piscendum eam, iam moechatus est eam in
 corde suo. *Matth. 5. v. 27. & 28.*

II. Quòd

D. N. IESV CHRISTI. 195

II. Quòd si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum, & projice abs te: expedit enim tibi, ut pereat unum membrorum tuorum, quàm totum corpus tuum mittatur in gehennam. Et si dextra manus tua scandalizat te, abscinde eam, & projice abs te: expedit enim tibi, ut pereat unum membrorum tuorum, quàm totum corpus tuum eat in gehennam. *Matth. 5. v. 29. & 30. & infra cap. 18. v. 8. & 9. Marc. 9. v. 42. 43. 44. 45. 46. 47.*

III. Dictum est autem: Quicumque dimiserit uxorem suam, det ei libellum repudij. Ego autem dico vobis: Quia omnis, qui dimiserit uxorem suam, exceptâ fornicationis causâ, facit eam mœcham: & qui dimissam duxerit, adulterat. *Matth. 5. v. 31. & 32. Luc. 16. v. 18.*

MEDITATIO CCXI.

Didagma XVII. Non esse jurandum omnino.

I. Terum audistis, quia dictum est antiquis: Non perjurabis; reddes autem Domino juramenta tua. *Matth. 5. v. 33.*

II. Ego autem dico vobis, non jurare omnino, neque per cælum; quia thronus

Dei est; neque per terram; quia scabellum
est pedum ejus; neque per Hierosolymam;
quia civitas est magni regis; neque per ca-
put tuum juraveris; quia non potes unum
capillum album facere, aut nigrum. *Matth.*
5. 6. 34. 35. 36.

III. Sit autem sermo vester; Est, est;
Non, non; quod autem his abundantius est,
à malo est. *Matth. 5. 6. 37.*

MEDITATIO CCXII.

Didagma XVIII. Non resistendum
malo.

I. **A**Vdistis, quia dictum est: Oculum
pro oculo, & dentem pro dente. Ego au-
tem dico vobis, non resistere malo; sed si
quis te percusserit in dextram maxillam,
am, præbe illi & alteram. *Matth. 5. 38. 39.*

II. Et ei, qui vult tecum iudicio contem-
dere, & tunicam tuam tollere, dimitte eam &
pallium. *Matth. 5. 40.* Ab eo, qui auferit
tibi vestimentum, (*ἵματιον, pallium, quod*
supra tunicam induitur) etiam tunicam no-
li prohibere. *Luc. 6. 29.* Et quicumque te
angariaverit mille passus, vade cum illo &
alia duo, nimirum millia passuum, seu alte-
rum milliare. *Matth. 5. 41.*

III.

III. Qui petit à te, da ei: & volenti mutuari à te, ne avertaris. *Matth. 5. & 42.* Omni petenti te, tribue: & qui aufert, quæ tua sunt, ne reperas. Et prout vultis, ut faciant vobis homines, & vos facite illis similiter. *Luc. 6. & 30. & 31.*

MEDITATIO CCXIII.

Didagma XIX. De diligendis inimicis.

I. **A**Vdistis, quia dictum est: Diliges proximum tuum, & odio habebis inimicum tuum. Ego autem dico vobis: Diligite inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos. *Matth. 5. & 43. & 44.* Benedicite maledicentibus vobis. *Luc. 6. & 28.* Et orate pro persequentibus, & calumniantibus vos. *Matth. 5. & 44.*

II. Ut sitis filij Patris vestri, qui in cælis est: qui solem suum oriri facit super bonos & malos: & pluit super justos & injustos. Si enim diligitis eos, qui vos diligunt, quam mercedem habebitis? nōne & publicanī hoc faciunt? *Matth. 5. & 45. & 46.* Si diligitis eos, qui vos diligunt, quæ vobis est gratia? nam & peccatores diligentes se diligunt.

ligunt. *Luc. 6. v. 32.* Si salutaveritis fratres vestros tantum, quid amplius facitis? nonne & Ethnici hoc faciunt? *Matth. 5. v. 47.* Estote ergo vos perfecti, sicut & Pater vester cælestis perfectus est. *Matth. 5. v. 48.*

III. Si benefeceritis his, qui vobis benefaciunt; quæ vobis est gratia? siquidem & peccatores hoc faciunt. Et si mutuum dederitis his, à quibus speratis recipere; quæ gratia est vobis? nam & peccatores peccatoribus scenerantur, ut recipiant æqualia. Verumtamen diligite inimicos vestros: benefacite, & mutuum date, nihil inde sperantes: & erit merces vestra multa, & eritis filij Altissimi, quia ipse benignus est super ingratos & malos. *Luc. 6. v. 33. 34. 35.* Estote ergo misericordes, sicut & Pater vester misericors est. *Luc. 6. v. 36.*

MEDITATIO CCXIV.

Didagma XX. De modo distribuendi eleemosynas.

I. **A**ttendite, ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis: alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum, qui in cælis est. *Matth. 6. vers. 1.*

II. Cum

II. Cùm ergo facis eleemosynam, noli tubâ canere ante te, sicut hypocritæ faciunt in synagogis, & in vicis, ut honorificentur ab hominibus. Amen dico vobis, receperunt mercedem suam. *Matth. 6. & 2.*

III. Te autem faciente eleemosynam, nesciat sinistra tua, quid faciat dextera tua: ut sit eleemosyna tua in abscondito, & Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi. *Matth. 6. & 3. & 4.*

MEDITATIO CCXV.

Didagma XXI. De modo rectè

orandi.

I. ET cùm oratis, non eritis sicut hypocritæ, qui amant in synagogis, & in angulis platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus. Amen dico vobis, receperunt mercedem suam. *Matth. 6. & 5.*

II. Tu autem cùm oraveris, intra in cubiculum tuum, & clauso ostio, ora Patrem tuum in abscondito: & Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi. *Matth. 6. & 6.*

III. Orantes autem, nolite multum loqui, sicut Ethnici: putant enim, quòd in multiloquio suo exaudiantur. Nolite ergo assimilari eis: scit enim Pater vester, quid

opus sit vobis, antequam petatis eum. *Matth. 6. & 7. & 8.*

MEDITATIO CCXVI.

*Didagma XXII. Formula precandi
prescribitur.*

I. **S**ic ergo vos orabitis: Pater noster, qui
Ses in cælis: sanctificetur nomen tuum.
Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua,
sicut in cælo, & in terra. *Matth. 6. & 9. & 10.*

II. Panem nostrum supersubstantialem
(quotidianum *Luc. 11. & 3.*) da nobis ho-
die. Et dimitte nobis debita nostra, sicut &
nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne
nos inducas in tentationem. Sed libera nos
à malo. Amen. *Matth. 6. & 11. 12. 13.*

III. Si enim dimiseritis hominibus pec-
cata eorum, dimittet & vobis Pater vester
cælestis delicta vestra. Si autem non dimi-
seritis hominibus, nec Pater vester dimittet
vobis peccata vestra. *Matth. 6. & 14. & 15.*

IV. Iterum dico vobis, quia si duo ex
vobis consenserint super terram, de omni
re, quamcumque petierint, fiet illis à Patre
meo, qui in cælis est. Vbi enim sunt duo vel
tres congregati in nomine meo, ibi sum in
medio eorum. *Matth. 18. & 19. 20.*

ME-

MEDITATIO CCXVII.

*Didagma XXIII. De modo bene
jejunandi.*

I. **C**um autem jejunatis, nolite fieri sicut
hypocritæ tristes: exterminant enim
facies suas, ut appareant hominibus jeju-
nantes. Amen dico vobis, quia receperunt
mercedem suam. *Matth. 6. 6. 16.*

II. Tu autem, cum jejunas, unge caput
tuum, & faciem tuam lava: *Matth. 6. 6. 17.*

III. Ne videaris hominibus jejunans,
sed Patri tuo, qui est in abscondito: & Pater
tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi.
Matth. 6. 6. 18.

MEDITATIO CCXVIII.

*Didagma XXIV. Congregandos the-
sauros in celo.*

I. **N**olite thesaurizare vobis thesauros in
terra, ubi ærugo, & tinea demolitur,
& ubi fures effodiunt, & furantur. *Matth. 6.
Vers. 19.*

II. Thesaurizate autem vobis thesauros
in celo, ubi neque ærugo, neque tinea de-
molitur, & ubi fures non effodiunt, nec fu-
rantur. *Matth. 6. 6. 20.*

III. Vbi enim est thesaurus tuus, ibi est
& cor tuum. *Matth. 6. 6. 21.*

MEDITATIO CCXIX.

*Didagma XXV. De oculo simplici, &
nequam: hoc est, ut Augustinus exponit lib.
2. de serm. Dom. cap. 21. De
Intentione.*

I. **L** Verna corporis tui, est oculus tuus.
Si oculus tuus fuerit simplex, totum
corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus
tuus fuerit nequam, totum corpus tuum
tenebrosum erit. *Matth. 6. 6. 22. & 23. Luc.
11. 6. 34.*

II. Si ergo lumen, quod in te est, tene-
bræ sunt, ipsæ tenebræ quantæ erunt? *Mat-
thæi 6. 6. 23.* Vide ergo, ne lumen, quod in
te est, tenebræ sint. *Luc. 11. 6. 35.*

III. Si ergo corpus tuum totum lucidum
fuerit, non habens aliquam partem tenebra-
rum, erit lucidum totum, & sicut lucerna
fulgoris illuminabit te. *Luc. 11. 6. 36.*

MEDITATIO CCXX.

*Didagma XXVI. Improbam terreno-
rum sollicitudinem ponendam.*

I. **N**emo potest duobus dominis servire:
aut

D. N. IESV CHRISTI. 203

aut enim unum odio habebit, & alterum diligit: aut unum sustinebit, & alterum contemnet. Non potestis Deo servire & mammonæ. *Matth. 6. & 24.*

II. Ideo dico vobis, ne solliciti sitis animæ vestræ, quid manducetis, neque corpori vestro, quid induamini. Nonne anima plus est, quàm esca? & corpus plus, quàm vestimentum? Respicite volatilia cæli; quoniam non ferunt, neque metunt, neque congregant in horrea: & Pater vester cælestis pascit illa. Nonne vos magis pluris estis illis? *Matth. 6. & 25. & 26.*

III. Quis autem vestrū cogitans, potest adjicere ad staturam suam cubitum unū? Et de vestimento quid solliciti estis? Considerate lilia agri, quomodo crescunt: non laborant, neque nent. Dico autem vobis, quoniam nec Salomon in omni gloria sua coopertus est, sicut unum ex istis. *Matth. 6. & 27. 28. 29.*

IV. Si autem fœnum agri, quod hodie est, & cras in clibanum mittitur, Deus sic vestit; quantò magis vos modicæ fidei? *Matth. 6. & 30.*

MEDITATIO CCXXI.

Didagma XXVII. Quarendum primò regnum Dei: cetera adiectum iri.

I. **N**olite ergo solliciti esse, dicentes: Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur? Hæc enim omnia gentes inquirunt: scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis. *Matth. 6. v. 31. & 32.*

II. Quærite ergo primùm regnum Dei, & justitiam ejus: & hæc omnia adijcientur vobis. *Matth. 6. v. 33.*

III. Nolite ergo solliciti esse in crastinū. Crastinus enim dies sollicitus erit sibi ipsi. Sufficit diei malitia sua. *Matth. 6. v. 34.*

MEDITATIO CCXXII.

Didagma XXVIII. Non temere judicandum.

I. **N**olite judicare, ut non judicemini. *Matth. 7. v. 1.* Nolite judicare, & non judicabimini: nolite condemnare, & non condemnabimini. *Luc. 6. v. 37.*

II. In quo enim judicio judicaveritis, judica-

D. N. IESV CHRISTI. 205

dicabimini: & in qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis. *Matth. 7. & 2.*

III. Dimittite, & dimittemini. Date, & dabitur vobis: mensuram bonam, & confertam, & coagitatam, & supereffluentem, dabunt in sinum vestrum. Eadem quippe mensurâ, quâ mensi fueritis, remetietur vobis. *Luc. 6. & 37. & 38.*

MEDITATIO CCXXIII.

Didagma XXIX. De festuca & trabe in oculis: hoc est, de eo, qui alterius parva peccata videt, sua magna non videt.

I. **D**icebat Iesus illis & similitudinem: Numquid potest cæcus cæcum ducere? nōne ambo in foveam cadunt? Non est discipulus super magistrum: perfectus autem omnis erit, si sit sicut magister ejus. *Luc. 6. & 39. & 40.*

II. Quid autem vides festucam in oculo fratris tui, & trabem in oculo tuo non vides? *Matth. 7. & 3.* trabem autem, quæ in oculo tuo est, non consideras? *Luc. 6. & 41.* Aut quomodo potes dicere fratri tuo: Frater, si ne, eijciam festucam de oculo tuo: ipse in oculo tuo trabem non videns? *Luc. 6. & 42.* Ecce trabs est in oculo tuo. *Matth. 7. & 4.*

III. Hy-

III. Hypocrita, eijce primum trabem de oculo tuo, & tunc videbis eijcere festucam de oculo fratris tui. *Matth. 7. & 5.* tunc perspicias, ut educaas festucam de oculo fratris tui. *Luc. 6. & 42.*

MEDITATIO CCXXIV.

Didagma XXX. De fugiendis Pseudoprophetis.

LA Ttendite à falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces. A fructibus eorum cognoscetis eos. Numquid colligunt de spinis uvas, aut de tribulis ficus? *Matth. 7. & 15. & 16.* Vnaquæque enim arbor de fructu suo cognoscitur. Neque enim de spinis colligunt ficus: neque de rubo vindemiant uvam. *Luc. 6. & 44.*

II. Sic omnis arbor bona fructus bonos facit: mala autem arbor malos fructus facit. *Matth. 7. & 17.* Non est enim arbor bona, quæ facit fructus malos: neque arbor mala, faciens fructum bonum. *Luc. 6. & 43.*

III. Non potest arbor bona malos fructus facere: neque arbor mala bonos fructus facere. *Matth. 7. & 18.* Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum: & malus

malus homo de malo thesauro profert malum. Ex abundantia enim cordis os loquitur. *Luc. 6. & 45.*

IV. Omnis arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur, & in ignem mittetur. Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos. *Matth. 7. & 19 & 20.*

MEDITATIO CCXXV.

Didagma XXXI. Neque solam fidem, neque gratias gratis datas salvare.

I. **Q**uid vocatis me; Domine, Domine: & non facitis, quæ dico? *Luc. 6. & 46.* Non omnis, qui dicit mihi; Domine, Domine, intrabit in regnum cælorum: sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in cælis est, ipse intrabit in regnum cælorum. *Matth. 7. vers. 21.*

II. Multi dicent mihi in illa die; Domine, Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus, & in nomine tuo dæmonia eiecimus, & in nomine tuo virtutes multas fecimus? *Matth. 7. & 22.*

III. Et tunc confitebor illis; Quia nunquam novi vos. Discedite à me, qui operamini iniquitatem. *Matth. 7. & 23.*

MEDITATIO CCXXVI.

*Didagma XXXII. Qui audit verbum,**& custodit illud, cui similis sit.*

I. **O**Mnis, qui venit ad me, & audit sermones meos, & facit eos: ostendam vobis, cui similis sit. *Luc. 6. v. 47.*

II. Similis est homini ædificanti domum, *Luc. 6. v. 48.* viro sapienti, *Matth. 7. v. 24.* qui fodit in altum, & posuit fundamentum super petram. *Luc. 6. v. 48.* Et descendit pluvia, & venerunt flumina, & flaverunt venti, & irruerunt in domum illam, & non cecidit. *Matth. 7. v. 25.* Inundatione autem factâ, illisum est flumen domui illi, & non potuit eam movere. *Luc. 6. v. 48.* fundata enim erat super petram. *Matth. 7. v. 25.* & *Luc. 6. v. 48.*

III. Qui autem audit, & non facit: similis est homini ædificanti domum suam super terram sine fundamento: *Luc. 6. v. 49.* viro stulto, qui ædificavit domum suam super arenam: *Matth. 7. v. 26.* in quam illisus est fluvius, *Luc. 6. v. 49.* & descendit pluvia, & venerunt flumina, & flaverunt venti, & irruerunt in domum illam, *Matth. 7. v. 27.* & continuo cecidit: & facta est ruina domus illius magna. *Luc. 6. v. 49.*

IV. Et

XVI. Et factum est, cum consummasset
Iesus verba hæc, admirabantur turbæ super
doctrina ejus. Erat enim docens eos sicut
potestatem habens, & non sicut Scribæ co-
rum, & Pharisei. *Matth. 7. & 28. & 29.*

MEDITATIO CCXXVII.

*Didagma XXXIII. Christus minatur
obduratio civitatibus.*

I. **C**Oepit Iesus exprobrare civitatibus,
in quibus factæ sunt plurimæ virtutes
ejus, quia non egissent poenitentiam. *Ma-
thæi 11. & 20.*

II. Væ tibi Corozain, væ tibi Bethsai-
da: quia, si in Tyro & Sidone factæ essent,
virtutes, quæ factæ sunt in vobis, olim in
cilicio, & cinere sedentes poenitentiam egis-
sent. Verumtamen dico vobis, Tyro & Si-
doni remissius erit in die judicij, quàm vo-
bis. *Matth. 11. & 21. & 22. Luc. 10. & 13.
& 14.*

III. Et tu Capharnaum, numquid usque
in cælum exaltaberis? usque in infernum
descendes: quia, si in Sodomis factæ fuissent
virtutes, quæ factæ sunt in te, fortè mansis-
sent usque in hanc diem. Verumtamen dico
vobis, quia terræ Sodomorum remissius
erit

erit in die iudicii, quàm tibi. *Matth. 11. & 23. & 24.*

MEDITATIO CCXXVIII.

*Didagma XXXIV. Christi confessio
ad diuinum Patrem.*

I. In ipsa hora exultavit Iesus Spiritu sancto, & dixit: *Luc. 10. & 21.* Confiteor tibi, Pater, Domine cæli & terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus, & prudentibus, & revelasti ea parvulis. *Matth. 11. & 25. Luc. 10. & 21.*

II. Ita Pater: quoniam sic fuit placitum ante te. *Matth. 11. & 26. Luc. 10. & 21.*

III. Omnia mihi tradita sunt à Patre meo. Et nemo novit filium, nisi Pater: neque Patrem quis novit, nisi filius, & cui voluerit, filius revelare. *Mat. 11. & 27. Luc. 10. & 22.*

IV. Et conversus ad discipulos suos, dixit: Beati oculi, qui vident, quæ vos videtis. Dico enim vobis, quòd multi Prophetæ, & Reges voluerunt videre, quæ vos videtis, & non viderunt, & audire, quæ auditis, & non audierunt. *Luc. 10. & 23. & 24.*

MEDITATIO CCXXIX.

Didagma XXXV. Christus omnes operatos ad se vocat; iugum enim suum esse suave.

I. Ve-

I. **V**enite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos. *Matth. 11. & 28.*

II. Tollite iugum meum super vos, & discite à me, quia mitis sum, & humilis corde: & invenietis requiem animabus vestris. *Matth. 11. & 29.*

III. Iugum enim meum suave est, & onus meum leve. *Matth. 11. & 30.*

MEDITATIO CCXXX.

Didagma XXXVI. Rationem reddendam de quolibet verbo otioso.

I. **P**rogenies viperarum, quomodo potestis bona loqui, cum sitis mali? ex abundantia enim cordis os loquitur. Bonus homo de bono thesauro profert bona: & malus homo de malo thesauro profert mala. *Matth. 12. & 34. & 35.*

II. Dico autem vobis, quoniam omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent rationem de eo, in die iudicii. *Matth. 12. & 36.*

III. Ex verbis enim tuis justificaberis, & ex verbis tuis condemnaberis. *Matth. 12. & 37.*

MEDITATIO CCXXXI.

*Didagma XXXVII. Quenam mater,
& qui sint fratres Christi.*

I. **A**dhuc Iesu loquente ad turbas, ecce mater ejus, & fratres stabant foris, quærentes loqui ei: *Matth. 12. v. 46.* & non poterant adire eum præ turba: *Luc. 8. v. 19.* & foris stantes miserunt ad eum vocantes eum. *Marc. 3. v. 31.*

II. Dixit autem ei quidam: Ecce mater tua, & fratres tui foris stant, quærentes te: *Matth. 12. v. 47.* Volentes te videre. *Luc. 8. v. 20.* Et sedebat circa eum turba, & dicunt ei: Ecce mater tua, & fratres tui foris quærun't te. *Marc. 3. v. 32.* At ipse respondens dicenti sibi, *Matth. 12. v. 48.* & respondens eis, ait: *Marc. 3. v. 33.* Quæ est mater mea, & qui sunt fratres mei? *Matth. 12. v. 48. Marc. 3. v. 33.*

III. Et circumspiciens eos, qui in circuitu ejus sedebant, *Marc. 3. v. 34.* & extendens manum in discipulos suos, dixit: Ecce mater mea, & fratres mei. *Matth. 12. v. 49.* Quicumque enim fecerit voluntatem Patris mei, qui in cælis est, ipse meus frater, & soror, & mater est. *Matth. 12. v. 50.* Mater
mea,

D. N. IESV CHRISTI. 213
mea, & fratres mei hi sunt, qui verbum Dei
audiunt, & faciunt. *Luc. 8. & 21.*

MEDITATIO CCXXXII.

*Didagma XXXVIII. Prophetam non
esse acceptum in patria sua.*

I. Iesus veniens in patriam suam (Naza-
reth, ubi erat nutritus, *Luc. 4. & 16.*) do-
cebat eos in synagogis eorum, (facto sabbato, *Marc. 6. & 21.*) ita ut mirarentur, &
dicerent: Vnde huic sapientia hæc, & vir-
tutes? Nonne hic est fabri filius? Nonne
mater ejus dicitur Maria; & fratres ejus Ia-
cobus, & Ioseph, & Simon, & Iudas? & so-
rores ejus, nonne omnes apud nos sunt?
Vnde ergo huic omnia ista? *Matth. 13. &
54. 55. 56.* Et scandalizabantur in eo. *Mat-
thæ 13. & 57. Marc. 6. & 3.*

II. Iesus autem dixit eis: Non est pro-
pheta sine honore, nisi in patria sua, & in
domo sua, *Matth. 13. & 57.* & in cognatio-
ne sua, *Marc. 6. & 4.*

III. Et non fecit ibi virtutes multas,
propter incredulitatem illorum. *Matth. 13.
Vers. 58.* Non poterat ibi virtutem ullam
facere: nisi paucos infirmos, impositis ma-
nibus, curavit. Et mirabatur propter incre-
duli-

dulitatem eorum, & circuibat castella in circuitu docens. *Marc. 6. & 5. & 6.*

Idem Didagma ex S. Luca

cap. 4.

I. **A** It illis Iesus : Vtique dicetis mihi hanc similitudinem : Medice, cura te ipsum : quanta audivimus facta in Capharnaum, fac & hic in patria tua. Ait autem : Amen dico vobis, quia nemo propheta acceptus est in patria sua. *Luc. 4. & 23. 24.*

II. In veritate dico vobis, multæ viduæ erant in diebus Eliæ in Israël, quando clausum est cælum annis tribus, & mensibus sex, cum facta esset fames magna in omni terra : & ad nullam illarum missus est Elias, nisi in Sarepta Sidoniæ, ad mulierem viduam. *Luc. 4. & 25. & 26.*

III. Et multi leprosi erant in Israël sub Elisæo propheta : & nemo eorum mundatus est nisi Naaman Syrus. Et repleti sunt omnes in synagoga irâ, hæc audientes. Et surrexerunt, & eiecerunt illum extra civitatem. *Luc. 4. & 27. 28. 29.*

MEDITATIO CCXXXIII.

Didagma XXXIX. De prudentia & patientia ad predicandum necessaria.

I. Ecce

I. Ecce ego mitto vos sicut oves in medium luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ. *Matthæi 10. & 16.*

II. Cavete autem ab hominibus. Tradent enim vos in concilijs, & in synagogis suis flagellabunt vos: & ad præfides, & ad reges ducemini propter me, in testimonium illis, & gentibus. Cum autem tradent vos, nolite cogitare, quomodo, aut quid loquamini: dabitur enim vobis in illa hora, quid loquamini. Non enim vos estis, qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis. *Matth. 10. & 17. 18. 19. 20.*

III. Tradet autem frater fratrem in mortem, & pater filium: & insurgent filij in parentes, & morte eos afficient. Et eritis odio omnibus propter nomen meum: qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. *Matth. 10. & 21. & 22.*

MEDITATIO CCXXXIV.

Didagma XL. De modo Profectionis, & mansionis.

I. Præcepit eis Iesus, ne quid tollerent in via, nisi virgam tantum: (*intellige baculum Viatorium, more peregrinorum*) non peram, non panem, neque in zona æs. *Mar 6.*

Marc. 6. 6. 8. Ait ad illos : Nihil tuleritis in via, neque virgam, (*intellige talem, quæ sit insigne honoris atque potestatis, ut est sceptrum, fasces &c. item talem, quâ alios percutiant, ut arma*) neque peram, neque panem, neque pecuniam, neque duas tunicas habearis. *Luc. 9. 6. 3.* Nolite possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris : non peram in via, neque duas tunicas, neque calceamenta, (*hoc est, duo calceorum paria, nam Marci 6. 6. 9. mittit eos calceatos sandalijs*) neque virgam : dignus enim est operarius cibo suo. *Matth. 10. 6. 9. & 10.*

II. In quamcumque autem civitatem, aut castellum intraveritis, interrogate, quis in ea dignus sit : & ibi manete, donec exeatis. *Matth. 10. 6. 11.* Quocumque introieritis in domum, illic manete, donec exeatis inde. *Marc. 6. 6. 10.* nimirum ex civitate, aut castello. In quamcumque domum intraveritis, ibi manete, & inde (*ex domo illa ad alias atque alias domos*) ne exeatis. *Luc. 9. 6. 4.*

III. Intrantes autem in domum, salutate eam, dicentes : Pax huic domui. Et si quidem fuerit domus illa digna, veniet pax vestra super eam. Si autem non fuerit digna

gna, pax vestra revertetur ad vos. *Matth. 10. & 12. & 13.*

MEDITATIO CCXXXV.

*Didagma XLI. De modo egressionis
ab infidelibus.*

I. **C**um persequentur vos in civitate ista,
fugite in aliam. Amen dico vobis,
non consummabitis civitates Israël, donec
veniat filius hominis. *Matth. 10. & 23.*

II. Quicumque non receperint vos, nec
audierint vos: (sermones vestros, *Matth. 10. & 14.*) exeuntes inde (de civitate illa,
Luc. 9. & 5. vel de domo, *Matth. 10. & 14.*) excutite pulverem de pedibus vestris
in testimonium illis. *Marc. 6. & 11.* Etiam
polverem pedum vestrorum excutite in te-
stimonium supra illos. *Luc. 9. & 5.*

III. Amen dico vobis; Tolerabilius erit
terrae Sodomorum, & Gomorrhæorum in
die Iudicii, quam illi civitati. *Matthæi 10.
vers. 15.*

IV. Et exeuntes prædicabant, ut poeni-
tentiam agerent: & dæmonia multa eiicie-
bant, & ungebant oleo multos ægros, & sa-
nabant. *Marc. 6. & 12. & 13.*

MEDITATIO CCXXXVI.

*Didagma XLII. Summa institutionis
ad prædicandum.*

I. **E**Vntes prædicate, dicentes: Quia appropinquavit regnum cælorum. *Matthæi 10. v. 7.*

II. Infirmos curate, mortuos suscite, leprosos mundate, dæmones eijcite: Gratia accepistis, gratis date. *Matth. 10. v. 8.*

III. Qui recipit vos, me recipit: & qui me recipit, recipit eum, qui me misit. *Matthæi 10. v. 40.*

MEDITATIO CCXXXVII.

*Didagma XLIII. Quis timendus,
qui non timendi?*

I. **N**olite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere: sed potius timete eum, qui potest & animam & corpus perdere in gehennam. *Matth. 10. v. 28.*

II. Nónne duo passeret asse vaneunt, & unus ex illis non cadet super terram sine Patre vestro? Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt. Nolite ergo timere: mul-

multis passeribus meliores estis vos. *Matth.*
10. & 29. 30. 31.

III. Omnis ergo, qui confitebitur me co-
ram hominibus, confitebor & ego eum co-
ram Patre meo, qui in caelis est. Qui autem
negaverit me coram hominibus, negabo &
ego eum coram Patre meo, qui in caelis est.
Matth. 10. & 32. & 33.

MEDITATIO CCXXXVIII.

*Didagma XLIV. Quid venerit Chri-
stus in terras mittere.*

I. **N**olite arbitrari, quia pacem venerim
mittere in terram: non veni pacem
mittere, sed gladium. Veni enim separare
hominem adversus patrem suum, & filiam
adversus matrem suam, & nurum adversus
socrum suam. Et inimici hominis, dome-
stici eius. *Matth.* 10. & 34. 35. 36.

II. Qui amat patrem aut matrem plus
quam me, non est me dignus: & qui amat
filium aut filiam super me, non est me di-
gnus. Et qui non accipit crucem suam, &
sequitur me, non est me dignus. *Matth.* 10.
& 37. 38.

III. Qui invenit animam suam, perdet
illam: & qui perdiderit animam suam.

propter me, inveniet eam. *Matthaei 10. Vers. 39.*

MEDITATIO CCXXXIX.

Didagma XLV. Praemium eorum, qui Dei servos recipiunt.

I. **Q**ui recipit vos, me recipit; & qui me recipit, recipit eum, qui me misit. *Matth. 10. & 40.*

II. Qui recipit prophetam in nomine prophetae, mercedem prophetae accipiet; & qui recipit justum in nomine iusti, mercedem iusti accipiet. *Matth. 10. & 41.*

III. Et quicumque potum dederit uni ex minimis istis calicem aquae frigidae, tantum in nomine discipuli, amen dico vobis, non perdet mercedem suam. *Matth. 10. Vers. 42.*

MEDITATIO CCXL.

Didagma XLVI. De Abnegatione sui quotidiana.

I. **I**esus dixit discipulis suis: *Matth. 16. & 24.* & convocata turbâ cum discipulis suis, *Marc. 8. & 34.* dicebat ad omnes: *Luc. 9. & 23.* Si quis vult post me venire, (me sequi, *Marc. 8. & 34.*) abneget semetipsum, & tollat crucem suam (quotidie,

D. N. IESV CHRISTI. 221

die, *Luc. 9. v. 23.*) & sequatur me. *Matth. 16. v. 24. Marc. 8. v. 34. Luc. 9. v. 23.*

II. Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perder eam: qui autem perdidit animam suam propter me, (& evangelium, *Marc. 8. v. 35.*) inveniet eam. *Matth. 16. v. 25. salvam faciet eam. Marc. 8. v. 35. & Luc. 9. v. 24.*

III. Quid enim prodest homini, si mundum universum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur? *Matth. 16. v. 26.* se autem ipsum perdat, & detrimentum suum (animæ suæ, *Marc. 8. v. 36.*) faciat? *Luc. 9. v. 25.* Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua? *Matth. 16. v. 26. Marc. 8. v. 37.* Filius enim hominis venturus est in gloria Patris sui, cum Angelis suis: & tunc reddet unicuique secundum opera ejus. *Matth. 16. v. 27.*

IV. Nam qui me erubuerit, & meos sermones, hunc filius hominis erubescet, cum venerit in maiestate sua, & Patris, & sanctorum Angelorum. *Luc. 9. v. 26.* Qui enim me confusus fuerit, & verba mea, in generatione ista adultera & peccatrice: & filius hominis confundetur eum, cum venerit in gloria Patris sui cum Angelis sanctis. *Marc. 8. v. 38.*

V. Dico autem vobis verè : *Luc. 9. & 27.*
 Amen dico vobis, sunt quidam de hîc stan-
 tibus, qui non gustabunt mortem, *Matth.*
16. & 28. Marc. 8. & 39. Luc. 9. & 27. do-
 nec videant regnum Dei, *Luc. 9. & 27.* veni-
 ens in virtute. *Marc. 8. & 39.* Donec vide-
 ant Filium hominis venientem in regno suo.
Matth. 16. & 28.

MEDITATIO CCXLI.

*Didagma XLVII. Humilitatem par-
 vulorum imitandam.*

I. Intravit cogitatio in eos, (*Apostolos*) quis
 eorum major esset. At Iesus videns co-
 gitationes cordis illorum, *Luc. 9. & 46. &*
47. cum domi essent, interrogabat eos :
 Quid in via tractabatis ? At illi tacebant. Si-
 quidem in via inter se disputaverant, quis
 eorum major esset, *Marc. 9. & 32. & 33.*

II. In illa hora accesserunt discipuli ad
 Iesum, dicentes : Quis, putas, major est in
 regno cælorum ? *Matth. 18. & 1.* Et resi-
 dens vocavit duodecim, & ait illis : Si quis
 vult primus esse, erit omnium novissimus,
 & omnium minister. *Marc. 9. & 34.*

III. Advocans Iesus parvulum, *Matth.*
23. & 2. & accipiens puerum, *Marc. 9. & 35.*

ita.

D. N. IESV CHRISTI. 223

statuit eum in medio eorum, *Matth. 18. v. 2.* secus se. *Luc. 9. v. 47.* Quem cum complexus esset, ait illis: *Marc. 9. v. 35.* Amen dico vobis, nisi conversi fueritis, & efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum cælorum. Quicumque ergo humiliaverit se sicut parvulus iste, hic est major in regno cælorum. *Matth. 18. v. 3. & 4.* Qui minor est inter vos omnes, hic major est. *Luc. 9. v. 48.* Quisquis unum ex huiusmodi pueris receperit in nomine meo, me recipit: & quicumque me suscepit, non me suscipit, sed eum, qui misit me. *Marc. 9. v. 36.*

MEDITATIO CCXLII.

Didagma XLVIII. Cavendum à scandalo parvulorum.

I. **Q**ui suscepit unum parvulum talem in nomine meo, me suscipit. Qui autem scandalizaverit unum de pusillis istis, qui in me credunt, expedit ei, ut suspendatur mola asinaria in collo ejus, & demergatur in profundum maris. *Matth. 18. v. 5. & 6. Marc. 9. v. 41.* Væ mundo à scandalis! Necessè est enim, ut veniant scandala: verumtamen væ homini illi, per quem scandalum venit. *Matth. 18. v. 7.*

K 4

II. Si

II. Si autem manus tua, vel pes tuus scandalizat te, abscinde eum, & projice abs te: bonū tibi est ad vitam ingredi debilem, vel claudum, quā duas manus vel duos pedes habentem mitti in ignem æternum. *Matth. 18. 6, 8. ire in gehennam, in ignem inextinguibilem: ubi vermis eorum non moritur, & ignis non extinguitur. Marc. 9. 42. 43.*

III. Et si oculus tuus scandalizat te, erue eum, & projice abs te: bonum tibi est cum uno oculo luscum in vitam intrare, quā duos oculos habentem mitti in gehennam ignis: ubi vermis eorum non moritur, & ignis non extinguitur. Omnis enim igne salietur, & omnis victima sale salietur. *Matth. 18. 6. 9. Marc. 9. 46. 47. 48.*

IV. Videte, ne contemnatis unum ex his pusillis: dico enim vobis, quia Angeli eorum in cælis semper vident faciem Patris mei, qui in cælis est. *Matth. 18. 6. 10.*

MEDITATIO CCXLIII.

[*Didagma XLIX. De correptione fraterna.*]

I. **S**I peccaverit in te frater tuus, vade, & corripe eum inter te & ipsum solum.

Si

D. N. IESU CHRISTI. 225

Si te audierit, lucratus eris fratrem tuum.

Matth. 18. & 15.

II. Si autem te non audierit, adhibe tecum adhuc unum, vel duos, ut in ore duorum vel trium testium stet omne verbum.

Matth. 18. & 16.

III. Quod si non audierit eos, dic Ecclesiae. Si autem Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus & publicanus. *Matth. 18. & 17.*

MEDITATIO CCXLIV.

*Didagma L. De castitate, quam
suadet Christus.*

I. **D**icunt Iesu discipuli ejus: Si ira est causa hominis cum uxore, non expedit nubere. Qui dixit illis: Non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est. *Matth. 19. & 10. & 11.*

II. Sunt enim eunuchi, qui de matris utero sic nati sunt; & sunt eunuchi, qui facti sunt ab hominibus. *Matth. 19. & 12.*

III. Et sunt eunuchi, qui seipsum castraverunt propter regnum caelorum. Qui potest capere, capiat. *Matth. 19. & 12.*

MEDITATIO CCXLV.

*Didagma L I. Divites difficulter
salvari.*

I. Iesus dixit discipulis suis : Amen dico vobis , quia dives difficilè intrabit in regnū cælorum. *Matth. 19. & 23.* Quàm difficilè, qui pecunias habent , in regnum Dei introibunt ! *Marc. 10. & 23. Luc. 18. & 24.* Discipuli autem obstupescabant in verbis ejus. At Iesus rursus respondens , ait illis : Filioli, quàm difficile est , confidentes in pecunijs in regnum Dei introire ! *Marc. 10. & 24.* Et iterum dico vobis : Facilius est , camelum per foramen acūs transire, quàm divitem intrare in regnum cælorum. *Matth. 19. & 24. Marc. 10. & 25. Luc. 18. & 25.*

II. Auditis autem his , discipuli mirabantur valde , dicentes , *Matth. 19. & 25.* ad semetipsos : Et quis potest salvus fieri ? *Marc. 10. & 26. Luc. 18. & 26.*

III. Aspiciens autem (illos , *Marc. 10. & 27.*) Iesus , dixit illis : Apud homines hoc impossibile est : *Matth. 19. & 26.* sed non apud Deum : omnia enim possibilia sunt apud Deum. *Marc. 10. & 27.* Quæ impossibilia sunt apud homines , possibilia sunt apud Deum. *Luc. 18. & 27.*

MEDITATIO CCXLVI.

*Didagma LII. Præmium eorum, qui,
omnibus relictis, Christum se-
quuntur.*

I. Vnc respondens Petrus, dixit ei: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? *Matth. 19. & 27. Marc. 10. & 28. Luc. 18. & 28.*

II. IESUS autem dixit illis: Amen dico vobis, quod vos, qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit filius hominis in sede maiestatis suæ, sedebitis & vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israël. *Matth. 19. & 28.*

III. Et omnis, qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum, (propter me, & propter Evangelium, *Marc. 10. & 29. propter regnum Dei, Luc. 18. & 29.*) centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit. *Matth. 19. & 29.* Nemo est, qui non accipiat centies tantum, nunc in tempore hoc, domos, & fratres, & sorores, & matres, & filios, & agros, cum persecutionibus; & in sæculo futuro, vitam æternam. *Marc. 10. & 29. & 30.* Multi autem erunt primi, novissimi: & novissimi, primi. *Matth. 19. & 30. Marc. 10. & 31.*

MEDITATIO CCXLVII.

*Didagma LIII. Adhortatio ad
Submissionem.*

I. **A**Vdientes decem, coeperunt indignari de Iacobo, & Ioanne, (*petentibus, ut sedeat unus ad dexteram, alter ad sinistram in regno Christi.*) Iesus autem vocans eos (ad se, *Matth. 20. & 25.*) ait illis: Scitis, quia hi, qui videntur principari gentibus, dominantur eis: *Marc. 10. & 41. & 42.* & qui maiores sunt, (*principes eorum, Marc. 10. & 42.*) potestatem exercent in eos. *Matth. 20. & 25.*

II. Non ita erit inter vos; sed quicumque voluerit inter vos major fieri, sit vester minister. Et qui voluerit inter vos primus esse, erit vester servus. *Matth. 20. Vers. 26. & 27.* erit omnium servus. *Marc. 10. Vers. 44.*

III. Nam & filius hominis non venit, ut ministraretur ei, sed ut ministraret, & daret animam suam redemptionem pro multis. *Marc. 10. & 45. Matth. 20. & 28.* Qui se exaltaverit, humiliabitur: & qui se humiliaverit, exaltabitur. *Matth. 23. & 12.*

MEDITATIO CCXLVIII.

*Didagma LIV. De tributo Cæsari
pendendo.*

I. **A** Beuntes Pharisei, consilium inierunt,
ut caperent IESUM in sermone. *Matth.*
22. & 15. Et observantes, miserunt insidi-
atores, *Luc. 20. & 20.* quosdam ex Phari-
sæis, *Marc. 12. & 13.* discipulos suos, cum
Herodianis, *Matth. 22. & 16.* qui se justos
simularent, ut caperent eum in sermone,
ut traderent illum principatui & potestati
præsidis. *Luc. 20. & 20.*

II. Qui venientes, *Marc. 12. & 14.* in-
terrogaverunt eum, dicentes: *Luc. 20. & 21.*
Magister, scimus, quia verax es, *Matth. 22.*
& 16. quia rectè dicis, & doces: *Luc. 20*
& 21. & non est tibi cura de aliquo: non
enim respicis personam hominum: *Matth.*
22. & 16. nec vides in faciem hominum,
sed in veritate viam Dei doces. *Marc. 12.*
& 14. Dic ergo nobis, quid tibi videtur;
Licet censum dare Cæsari, an non? *Matth.*
22. & 17. Licet nobis tributum dare Cæsa-
ri? *Luc. 20. & 22.* an non dabimus? *Marc.*
12. & 14.

III. Considerans autem dolum illorum.

Luc.

Luc. 20. v. 23. & cognitâ Iesus nequitiam eorum, ait: Quid me tentatis, hypocritæ? Ostendite mihi numisma censûs. *Matth. 22. v. 18. 19.* Afferte mihi denarium, ut videam. *Marc. 12. v. 15.* Illi obtulerunt ei denarium, & ait illis Iesus: Cujus est imago hæc, & superscriptio? *Matth. 22. v. 19. & 20.* Dicunt ei: Cæsaris. *Matth. 22. vers. 21. Marc. 12. v. 16.*

I V. Respondens autem Iesus *Marc. 12. v. 17.* tunc, ait illis: Reddite ergo, quæ sunt Cæsaris, Cæsari: & quæ sunt Dei, Deo. *Matth. 22. v. 21. Marc. 12. v. 17. Luc. 20. v. 25.* Et audientes mirati sunt. *Matth. 22. v. 22.* super eo. *Marc. 12. v. 17.* Et non potuerunt verbum ejus reprehendere coram plebe: & mirati in responso ejus, tacuerunt. *Luc. 20. v. 26.* &, relicto eo, abierunt. *Matth. 22. v. 23.*

MEDITATIO CCXLIX.

*Didagma LV. Primum & maximum
Legis mandatum.*

I. PHarisæi audientes, quod Iesus silentium imposuisset Sadducæis, conveniunt in unum. *Matth. 22. v. 34.* Et accersit unus de Scribis, qui audierat illos conquirentes, & videns, quoniam bene illis respon-

sponderit, interrogavit eum, quod esset primum omnium mandatum? *Marc. 12. v. 28.* Interrogavit eum unus ex eis legis doctor, tentans eum: Magister, quod est mandatum magnum in Lege? *Matth. 22. v. 35 & 36.*

II. Iesus autem respondit ei: Quia primum omnium mandatum est: Audi Israël, Dominus Deus tuus, Deus unus est. Et diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua, & ex tota virtute tua. *Marc. 12. v. 29. & 30.* Hoc est maximum, & primum mandatum. *Matth. 22. v. 38.* Secundum autem simile est illi: Diliges proximum tuum tamquam teipsum. Majus horum aliud mandatum non est, *Marc. 12. v. 31.* In his duobus mandatis universa lex pendet, & prophetæ, *Matth. 22. v. 40.*

III. Et ait illi Scriba: Bene, Magister, in veritate dixisti, quia unus est Deus, & non est alius præter eum. Et ut diligatur ex toto corde, & ex toto intellectu, & ex tota anima, & ex tota fortitudine: & diligere proximum tamquam seipsum, majus est omnibus holocaustis, & sacrificijs. *Marc. 12. v. 31. & 33.*

IV. Iesus autem videns, quod sapienter respondisset, dixit illi: Non es longè à regno

gno Dei. Et nemo jam audebat eum interrogare. *Marc. 12. v. 34.*

Idem vel simile Didagma,

Luca 10.

I. Ecce quidam Legis peritus surrexit tentans illum, & dicens: Magister, quid faciendo vitam æternam possidebo? *Luc. 10. v. 25.*

II. At ille dixit ad eum: In lege quid scriptum est? quomodo legis? Ille respondens dixit: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex omnibus viribus tuis, & ex omni mente tua: & proximum tuum sicut teipsum. *Luc. 10. v. 26. & 27.*

III. Dixitque illi: Rectè respondisti: hoc fac, & vives. Ille autem volens justificare seipsum, dixit ad Iesum: Et quis est meus proximus? Suscipiens autem Iesus, dixit: Homo quidam descendebat ab Ierusalem in Iericho, & incidit in latrones &c. *Habetur supra, Parab. 12. Luc. 10. vers. 28. 29. 30. & seqq.*

MEDITATIO CCL.

Didagma LVI. Obtemperandum legibus doctoribus, etsi malis.

I. Au.

sponderit, interrogavit eum, quod esset primum omnium mandatum? *Marc. 12. v. 28.* Interrogavit eum unus ex eis legis doctor, tentans eum: Magister, quod est mandatum magnum in Lege? *Matth. 22. v. 35 & 36.*

II. Iesus autem respondit ei: Quia primum omnium mandatum est: Audi Israël, Dominus Deus tuus, Deus unus est. Et diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua, & ex tota virtute tua. *Marc. 12. v. 29. & 30.* Hoc est maximum, & primum mandatum. *Matth. 22. v. 38.* Secundum autem simile est illi: Diliges proximum tuum tamquam teipsum. Majus horum aliud mandatum non est, *Marc. 12. v. 31.* In his duobus mandatis universa lex pendet, & prophetæ, *Matth. 22. v. 40.*

III. Et ait illi Scriba: Bene, Magister, in veritate dixisti, quia unus est Deus, & non est alius præter eum. Et ut diligatur ex toto corde, & ex toto intellectu, & ex tota anima, & ex tota fortitudine; & diligere proximum tamquam seipsum, majus est omnibus holocaustis, & sacrificijs. *Marc. 12. v. 31. & 33.*

IV. Iesus autem videns, quod sapienter respondisset, dixit illi: Non es longè à regno

gno Dei. Et nemo jam audebat eum interrogare. *Marc. 12. v. 34.*

Idem vel simile Didagma,

Luca 10.

I. Ecce quidam Legis peritus surrexit tentans illum, & dicens: Magister, quid faciendo vitam æternam possidebo? *Luc. 10. v. 25.*

II. At ille dixit ad eum: In lege quid scriptum est? quomodo legis? Ille respondens dixit: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex omnibus viribus tuis, & ex omni mente tua: & proximum tuum sicut teipsum. *Luc. 10. v. 26. & 27.*

III. Dixitque illi: Rectè respondisti: hoc fac, & vives. Ille autem volens justificare seipsum, dixit ad Iesum: Et quis est meus proximus? Suscipiens autem Iesus, dixit: Homo quidam descendebat ab Ierusalem in Iericho, & incidit in latrones &c. *Habetur supra, Parab. 12. Luc. 10. vers. 28. 29. 30. & seqq.*

MEDITATIO CCL.

Didagma LVI. Obtemperandum legibus doctoribus, etsi malis.

I. Au.

I. **A**vdiente omni populo, dixit Iesus discipulis suis: Attendite à Scribis, *Luc. 20. & 45. & 46.* cavete à Scribis, qui volunt in stolis ambulare, & salutari in foro, & in primis cathedris sedere in synagogis, & primos discubitus in cænis: qui devorant domos viduarum sub obtentu prolixæ orationis: *Marc. 12. & 38. 39. 40.* simulantes longam orationem. *Luc. 20. & 47.* Hi accipient prolixius iudicium. *Marc. 12. & 40.* Damnationem maiorem. *Luc. 20. & 47.*

II. Tunc Iesus locutus est ad turbas, & ad discipulos suos, dicens: Super cathedram Moysi federunt Scribæ, & Pharisei. Omnia ergo, quæcumque dixerint vobis, servare, & facite: secundum opera verò eorum nolite facere. Dicunt enim, & non faciunt. *Matth. 23. & 1. 2. 3.*

III. Alligant onera gravia, & importabilia, & imponunt in humeros hominum: digito autem suo nolunt ea movere. Omnia verò opera sua faciunt, ut videantur ab hominibus; dilatant enim phylacteria sua, & magnificant fimbrias. *Matth.*

23. & 4. & 5.

V I T Æ
D. N. J E S U
C H R I S T I

Monotessaron Evangelicum.

P A R S VI.

*De sacratissima Passione D. N.
I E S U Christi.*

ADHORTATIO.

Apud Altissimum sit cogitatio tua, & depre-
catio tua ad Christum, sine remissione
dirigatur. Si nescis speculari alta & cæle-
stia, requiesce in Passione Christi: & in
sacris vulneribus ejus, libenter habita. Si
enim ad vulnera, & pretiosa stigmata Iesu
devotè confugis, magnam in tribulatione
confortationem senties: nec multum cu-
rabis hominum despectiones, faciliter-
que verba detrahentia perferes. *Thomas
à Kempis lib. 2. de Imitatione Christi,
cap. 1. §. 4.*

ME-

PASSIO D. N. IESV CHRI. 235

MEDITATIO CCLI.

*Passio D. N. IESV Christi matrē
ipsius à Simeone predicatur.*

I. In illo tempore erant Ioseph, & MARIA
mater Iesu, mirantes super his, quæ di-
cebantur de illo. *Ecclesia in Evangel. Domi-
nica infra Octav. Nativit. Domini, pauxillo
aliter, quàm S. Lucas. cap. 2. v. 33.*

II. Et benedixit illis Simeon, & dixit ad
MARIAM matrem ejus: Ecce positus est hic
in ruinam, & in resurrectionem multorum
in Israël; & in signum, cui contradicetur.
Luc. 2. v. 34.

III. Et tuam ipsius animam pertransibit
gladius, ut revelentur ex multis cordibus
cogitationes. *Luc. 2. v. 35.*

MEDITATIO CCLII.

*Christus mortem & resurrectionem
suam predicat Indæis.*

I. Vdæi dixerunt IESU, (cūm eiecisset e
templo vendentes:) Quod signum osten-
dis nobis, quia hæc facis? Respondit Iesus,
& dixit eis: Solvite templum hoc, & in tri-
bus diebus excitabo illud. *Ioan. 2. vers. 18,
& 19.*

II. Di-

II. Dixerunt ergo Iudæi : Quadraginta & sex annis ædificatum est templum hoc, & tu in tribus diebus excitabis illud ? *Ioan. 2. Vers. 20.*

III. Ille autem dicebat de templo corporis sui. Cùm ergo resurrexisset à mortuis, recordati sunt discipuli ejus, quia hoc dicebat, & crediderunt Scripturæ, & sermoni, quem dixit Iesus. *Ioan. 2. & 21. & 22.*

MEDITATIO CCLIII.

Christus de sui, serpentis instar anei, exaltatione Nicodemum edocet.

I. Sicut Moyses exaltavit serpentem in deserto ; ita exaltari oportet Filium hominis : ut omnis, qui credit in ipsum, non pereat, sed habeat vitam æternam. *Ioan. 3. Vers. 14. & 15.*

II. Sic enim Deus dilexit mundum, ut Filium suum Unigenitum daret : ut omnis, qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam æternam. *Ioan. 3. & 16.*

III. Non enim misit Deus Filium suum in mundum, ut judicet mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum. *Ioan. 3. & 17.*

MEDITATIO CCLIV.

Christum passurum comprehendere nemo potest ante tempus presinitum.

I. Dicebant quidam ex Ierosolymis : Nonne hic est , quem quærunt interficere ? Et ecce , palàm loquitur , & nihil ei dicunt. Numquid verè cognoverunt principes , quia hic est Christus ? Sed hunc scimus , unde sit : Christus autem cùm venerit , nemo scit , unde sit. *Ioan. 7. Vers. 25. 26. 27.*

II. Clamabat ergo Iesus in templo docens , & dicens : Et me scitis , & unde sim , scitis : & à meipso non veni : sed est verus , qui misit me , quem vos nescitis. Ego scio eum , quia ab ipso sum , & ipse me misit. *Ioan. 7. v. 28. & 29.*

III. Quærebant ergo eum apprehendere : & nemo misit in illum manus , quia nondum venerat hora ejus. De turba autem multi crediderunt in eum , & dicebant : Christus cùm venerit , numquid plura signa faciet , quàm quæ hic facit ? *Ioan. 7. Vers. 30. & 31.*

MEDITATIO CCLV.

Christus evadit manus & precipitantium , & lapidantium.

I. Iesus venit Nazareth, ubi erat nutritus, & intravit secundum consuetudinem suam die Sabbati in synagogam, & surrexit legere. Et traditus est illi liber Isaïæ Prophetæ, &c. *Luc. 4. v. 16. & 17.* Et ait illis: Vtique dicetis mihi: Quanta audivimus facta in Capharnaum, fac & hîc in patria tua. Ait autem: Amen dico vobis, quia nemo propheta acceptus est in patria sua. *Luc. 4. v. 23. & 24.*

II. Et surrexerunt, & eiecerunt illum extra civitatem: & duxerunt illum usque ad supercilium montis, super quem civitas illorum erat ædificata, ut præcipitarent eum. Ipse autem transiens per medium illorum, ibat. *Luc. 4. v. 29. 30.*

III. In illo tempore dixit Iesus turbis Iudæorum: Amen, amen dico vobis, antequam Abraham fieret, ego sum. Tulerunt ergo lapides, ut jacerent in eum. Iesus autem abscondit se, & exivit de templo. *Ioan. 8. v. 58. & 59.*

MEDITATIO CCLVI.

Christus prædicit Iudæis se exaltandum in cruce.

I. **M**ltra habeo de vobis loqui, & iudicare: sed qui me misit, verax est: & ego

ego, quæ audiui ab eo, hæc loquor in mundo. *Ioan. 8. & 26.*

II. Et non cognoverunt, quia Patrem ejus dicebat Deum. *Ioan. 8. & 27.*

III. Dixit ergo eis Iesus: Cùm exaltaveritis Filium hominis, tunc cognoscetis, quia ego sum, & à meipso facio nihil, sed sicut docuit me Pater, hæc loquor: & qui me misit, mecum est, & non reliquit me solum: quia ego, quæ placita sunt ei, facio semper. *Ioan. 8. & 28. 29.*

MEDITATIO CCLVII.

Caiphas de morte Christi salutifera prophetat.

I. **C**ollegerunt Pontifices & Pharisei concilium, & dicebant: Quid facimus, quia hic homo multa signa facit? Si dimittimus eum sic, omnes credent in eum: & venient Romani, & tollent nostrum locum, & gentem. *Ioan. 11. & 47. & 48.*

II. Unus autem ex ipsis, Caiphas nomine, cùm esset Pontifex anni illius, dixit eis: Vos nescitis quidquam, nec cogitatis, quia expedit vobis, ut unus moriatur homo pro populo, & non tota gens pereat. *Ioan. 11. & 49. & 50.*

III Hoc

III. Hoc autem à semetipso non dixit: sed cum esset Pontifex anni illius, prophetauit, quòd Iesus moriturus erat pro gente, & non tantum pro gente, sed ut filios Dei, qui erant dispersi, congregaret in unum. *Ioan. 11. v. 51. & 52.*

IV. Ab illo ergo die cogitaverunt, ut interficerent eum. *Ioan. 11. v. 53.*

MEDITATIO CCLVIII.

*Christus prädicit fructum exaltationis
sue in Cruce.*

I. **E**GO si exaltatus fuero à terra, omnia traham ad meipsum. Hoc autem dicebat, significans, quàm morte esset moriturus. *Ioan. 12. v. 32. & 33.*

II. Respondit ei turba: Nos audivimus ex lege, quia Christus manet in æternum: & quomodo tu dicis, Oportet exaltari Filium hominis? Quis est iste Filius hominis? *Ioan. 12. v. 34.*

III. Dixit ergo eis Iesus: Adhuc modicum lumen in vobis est. Ambulate, dum lucem habetis, ut non vos tenebræ comprehendant: & qui ambulat in tenebris, nescit, quò vadat. Dum lucem habetis, credite in lucem, ut filij lucis sitis. Hæc locutus est

D. N. IESV CHRISTI. 241
est Iesus, & abiit, & abscondit se ab eis.
Ioan. 12. v. 35. & 36.

MEDITATIO CCLIX.

Christus Passionem suam predicens increpatur à Petro: sed hic à Domino Satanas appellatur.

I. **C**œpit Iesus ostendere discipulis suis, quia oporteret eum ire Ierosolymam, & multa pati à senioribus, & Scribis, & principibus sacerdotum, & occidi, & tertiâ die resurgere. *Matth. 16. v. 21.* Et palàm verbum loquebatur. *Marc. 8. v. 32.*

II. Et assumens eum Petrus, cœpit increpare illum, dicens: Absit à te, Domine: non erit tibi hoc. *Matth. 16. v. 22. Marc. 8. v. 32.*

III. Qui conversus, & videns discipulos suos, comminatus est Petro, dicens: *Marc. 8. v. 33.* Vade post me, Satana, scandalum es mihi: quia non sapis ea, quæ Dei sunt, sed ea, quæ hominum. *Matth. 16. v. 23. Marc. 8. v. 33.*

MEDITATIO CCLX.

Moyse & Elias in Transfiguratione Christi loquuntur de ejus Passione.

L

L. Ecce

E Ecce duo viri loquebantur cum Iesu.
Erant autem Moyses & Elias, visi in
majestate. *Luc. 9. v. 30. & 31.*

II. Et dicebant excessum ejus, quem
completurus erat in Ierusalem. *Luc. 9.
Vers. 31.*

III. Descendentibus illis (*Petro, Jacobo
& Ioanne*) de monte, præcepit illis, ne cui-
quam, quæ vidissent, narrarent: nisi cum fi-
lius hominis à mortuis resurrexerit. Et ver-
bum continuerunt apud se, conquirentes,
quid esset; Cum à mortuis resurrexerit.
Marc. 9. v. 8. & 9.

MEDITATIO CCLXI.

*Ultima Christi passuri profectio
Hierosolymam.*

E Rant autem in via ascendentes Hiero-
solymam: & præcedebat illos Iesus, &
stupebant: & sequentes timebant. Et assu-
mens iterum duodecim, cœpit illis dicere,
quæ essent ei eventura. *Marc. 10. v. 32.*

II. Et ascendens Iesus Hierosolymam,
assumpsit duodecim discipulos secreto, & ait
illis: Ecce ascendimus Hierosolymam, &
Filius hominis traderetur principibus sacer-
dotum, & Scribis. *Matth. 20. v. 17. & 18.*
& se-

D. N. IESV CHRISTI. 243

& senioribus, *Marc. 10. Vers. 33.* & condemnabunt eum morte: *Matth. 20. & 18.* & consummabuntur omnia, quæ scripta sunt per Prophetas de Filio hominis. *Luc. 18. Vers. 31.*

III. Tradent eum Gentibus ad illudendum, & flagellandum, & crucifigendum. *Matth. 20. & 19.* Et illudent ei, & conspuent eum, & flagellabunt eum, & interficient eum: *Marc. 10. & 34.* & tertiâ die resurget. *Matth. 20. & 19. Marc. 10. & 34. Luc. 18. & 33.*

IV. Et ipsi nihil horum intellexerunt, & erat verbum istud absconditum ab eis, & non intelligebant, quæ dicebantur. *Luc. 18. & 34.*

MEDITATIO CCLXII.

Magdalena prævenit ungere corpus IESV in sepulturam.

CVM Iesus esset Bethaniæ in domo Simonis leprosi, & recumberet, venit mulier, *Marc. 14. & 3.* Maria, & accepit libram unguenti nardi pistici, pretiosi, & unxit pedes Iesu, & extersit pedes ejus capillis suis. *Ioan. 12. & 3.* Accessit ad eum mulier, *Matth. 26. & 7.* habens alabastrum unguenti nardi spicati pretiosi: & fracto alabastro,

effudit super caput ejus, *Marc. 14. & 3. re-*
cumbentis. *Matth. 26. & 7.* Et domus im-
pleta est ex odore unguenti. *Ioan. 12. & 3.*

II. Erant autem quidam indignè feren-
tes intra semetipsos, & dicentes: Vt quid
perditio ista unguenti facta est? Poterat enim
unguentum istud vānumdari plus quā
trecentis denarijs, & dari pauperibus. Et
fremebant in eam. *Marc. 14. & 4. & 5.*

III. Iesus autem dixit: Sinire eam
quid illi molesti estis? Bonum opus operan-
est in me: semper enim pauperes habetis
vobiscum; & cū volueritis, potestis illis
benefacere: me autem non semper habetis.
Quod habuit hæc, fecit: prævenit ungere
corpus meum in sepulturam. *Marc. 14. &*
& 7. 8. Mittens enim hæc unguentum hoc
in corpus meum, ad sepeliendum me fecit.
Matth. 26. & 12.

MEDITATIO CCLXIII

*Concilium de Christo capiendo,
& occidendo.*

I. **A**ppropinquabat dies festus Azymorum
qui dicitur Pascha. *Luc. 22. & 1.*
Et Iesus dixit discipulis suis: Scitis, quia post
biduum Pascha fiet, & filius hominis tradetur,
cur,

D. N. IESU CHRISTI. 245

tur, ut crucifigatur. *Matth. 26. v. 1. Et 26. Marc. 14. v. 1.*

II. Tunc congregati sunt principes sacerdotum, & Scribæ, & seniores populi, in atrium principis sacerdotum, qui dicebatur Caiphas: & consilium fecerunt, ut Iesum dolo tenerent, & occiderent. *Matth. 26. v. 3. Et 4. Marc. 14. v. 1. Luc. 22. v. 1.*

III. Dicebant autem: Non in die festo, ne fortè tumultus fieret in populo. *Matth. 26. v. 5. Marc. 14. v. 2.* Timebant enim plebem. *Luc. 22. v. 2.*

MEDITATIO CCLXIV.

*De Iuda venditore Christi
nefario.*

I. Intravit autem Satanas in Iudam, qui cognominabatur Iscariotes, unum de duodecim. *Luc. 22. v. 3.* Et Iudas Iscariotes, unus de duodecim, abiit ad summos sacerdotes, ut proderet eum illis. *Marc. 14. v. 10. Matth. 26. v. 14.*

II. Et locutus est cum principibus sacerdotum, & magistratibus, quemadmodum illum traderet eis. *Luc. 22. v. 4.* Qui audientes gavisi sunt: & promiserunt ei pecuniam se daturus. *Marc. 14. v. 11.* Et pacti sunt

sunt pecuniam illi dare. *Luc. 22. & 5.* Et ait illis : Quid vultis mihi dare , & ego vobis eum tradam ? At illi constituerunt ei triginta argenteos. *Matth. 26. & 15.*

III. Iudas spondit , & exinde quærebatur oportunitatem , ut traderet illum sine turbis. *Luc. 22. & 6. Matth. 26. & 16. Marc. 14. & 11.*

MEDITATIO CCLXV.

Cena Paschalis Christo à duobus discipulis paratur.

I. **V**enit dies Azymorum , in qua necessitas erat occidi Pascha. *Luc. 22. & 7.* Primum autem die Azymorum , quando Pascha immolabant , accesserunt discipuli ad Iesum , dicentes : Quò vis eamus , & paremus tibi , ut manduces Pascha ? *Matth. 26. & 17. Marc. 14. & 12.*

II. Iesus mittit duos ex discipulis suis , Petrum & Ioannem , dicens : Euntes parate nobis Pascha , ut manducemus. At illi dixerunt : Vbi vis paremus ? & dixit ad eos : Ite in civitatem , & ecce introeuntibus vobis in civitatem , occurret vobis homo quidam amphoram aquæ portans : sequimini eum in domum , in quam intrat , & quocumque introierit , dicens patrifamilias domûs : Dicit tibi

tibi Magister; Vbi est diversorium, ubi est
refectio mea, ubi Pascha cum discipulis meis
manducem? *Marc. 14. v. 13. & 14. Luc.*
22. v. 8. 9. 10. 11. Magister dicit: Tempus
meum prope est, apud te facio Pascha cum
discipulis meis. *Matth. 26. v. 18.* Et ipse vo-
bis demonstrabit cœnaculum grande, stra-
tum; & illic parate nobis. *Marc. 14. v. 15.*
Luc. 22. v. 12.

III. Abierunt discipuli ejus, & venerunt
in civitatem: & invenerunt, sicut dixerat.
illis, & paraverunt Pascha. *Marc. 14. v.*
16. Luc. 22. v. 13. Vespere autem facto, &
cum facta esset hora, venit cum duodecim.
Discubuit, & duodecim Apostoli cum eo.
Marc. 14. v. 17. Luc. 22. v. 14.

MEDITATIO CCLXVI.

*De ablutione pedum Apostolis
exhibita.*

I. CÆNÂ factâ, cum diabolus jam misisset
in cor, ut traderet eum Iudas Simonis
Iscariotæ; sciens, quia omnia dedit ei Pater
in manus, & quia à Deo exivit, & ad Deum
vadit: surgit à cœna, & ponit vestimenta
sua: & cum accepisset lintheum, præcinxit se.
Deinde mittit aquam in pelvim, & cœpit la-
vare pedes discipulorum, & extergere lin-
theo,

teo, quo erat præcinctus. *Ioan. 13. vers. 2. 3. 4. 5.*

II. Venit ergo ad Simonem Petrum. Et dicit ei Petrus: Domine, tu mihi lavas pedes? Respondit Iesus, & dixit ei: Quod ego facio, tu nescis modò, scies autem postea. Dicit ei Petrus: Non lavabis mihi pedes in æternum. Respondit ei Iesus: Si non laverò te, non habebis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus: Domine, non tantum pedes meos, sed & manus, & caput. Dicit ei Iesus: Qui lotus est, non indiget, nisi ut pedes lauet, sed est mundus totus. *Ioan. 13. v. 6. 7. 8. 9. 10.*

III. Et vos mundi estis, sed non omnes. Sciebat enim, quisnam esset, qui traderet eum. Propterea dixit: Non estis mundi omnes. *Ioan. 13. v. 10. & 11.*

MEDITATIO CCLXVII.

*Christus prodicionem Iude
prodicit.*

I. **D**iscumbentibus eis, & manducantibus, cum hæc (que habentur *Ioan. 13. vers. 12. usque ad vers. 21.*) dixisset Iesus, turbatus est spiritu, & protestatus est, & dixit: Amen, amen dico vobis, quia unus ex vobis trader me, qui manducat mecum.

Marc.

D. N. IESV CHRISTI. 149

Marc. 14. v. 18. Ioan. 13. v. 21. Ecce manus tradentis me, mecum est in mensa. Et quidem filius hominis, secundum quod definitum est, vadit: verumtamen vae homini illi, per quem tradetur. *Luc. 22. v. 21. c. 22.*

II. Aspiciebant ergo ad invicem discipuli, haesitantes de quo diceret. *Ioan. 13. v. 22.* Et ipsi coeperunt quærere inter se, quis esset ex eis, qui hoc factururus esset. *Luc. 22. v. 23.* Et contristati valdè, coeperunt singuli dicere: Numquid ego sum, Domine? At ipse respondens, ait: Qui intingit mecum manum in paropside, hic me tradet. Filius quidem hominis vadit, sicut scriptum est de illo: Vae autem homini illi, per quem filius hominis tradetur: bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille. *Matth. 26. v. 22. 23.*

24. Marc. 14. v. 19. 20. 21.

III. Respondens autem Iudas, qui tradidit eum, dixit: Numquid ego sum, Rabbi? Ait illi: Tu dixisti. *Matth. 26. v. 25.*

MEDITATIO CCLXVIII.

SS. Eucharistia institutio.

I. **C**enantibus autem eis, accepit Iesus panem, & benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, & ait: Accipite, & co-

L 5

medi-

medite : Hoc est corpus meum, *Matth. 26. v. 26. Marc. 14. v. 22.*

II. Et accipiens calicem, gratias egit : & dedit illis, dicens : Bibite ex hoc omnes. Hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum. *Matth. 26. v. 27. & 28. Marc. 14. v. 23. & 24.*

III. Et biberunt ex illo omnes. *Marc. 14. v. 23.* Dico autem vobis : Non bibam amodo de hoc genimine vitis, usque in diem illum, cum illud bibam vobiscum novum in regno Patris mei. *Matth. 26. v. 29. Marc. 14. vers. 25.*

MEDITATIO CCLXIX.

*Christus proditorem suum manifestat
Ioanni in cena.*

I. **E**Rat recumbens unus ex discipulis eius in sinu Iesu, quem diligebat Iesus. In-
nuit ergo huic Simon Petrus, & dixit ei :
Quis est, de quo dicit ? Itaque cum recu-
bisset ille supra pectus Iesu, dicit ei : Domi-
ne, quis est ? *Ioan. 13. v. 23. 24. 25.*

II. Respondit Iesus : Ille est, cui ego in-
tinctum panem porrexero. Et cum intin-
xisset panem, dedit Iudæ Simonis Iscariotæ.
Et post buccellam, introivit in eum Sathanas.
Et di-

Et dixit ei Iesus: Quod facis, fac citius. Hoc autem nemo scivit discumbentium, ad quid dixerit ei. Quidam enim putabant, quia loculos habebat Iudas, quod dixisset ei Iesus: Emecae, quæ opus sunt nobis ad diem festum: aut egenis ut aliquid daret. *Ioan. 13. 6. 26. 27. 28. 29.*

II I. Cum ergo accepisset ille buccellam, exivit continuo. Erat autem nox. *Ioan. 13. vers. 30.*

MEDITATIO CCLXX.

*Christus trinam Petri negationem
ter predicat.*

Prima Predictio.

I. Cum ergo exisset, dixit Iesus: Filioli, adhuc modicum vobiscum sum. Quæretis me: & sicut dixi Iudæis: Quod ego vado, vos non potestis venire: & vobis dico modò. Dicit ei Simon Petrus: Domine, quod vadis? Respondit Iesus: Quod ego vado, non potes me modò sequi: sequeris autem postea. Dicit ei Petrus: Quare non possum te sequi modò? animam meam pro te ponam. Respondit ei Iesus: Animam tuam pro me pones? Amen, amen dico tibi: Non cantabit gallus, donec ter me neges. *Ioan. 13. 6. 31. 33. 36. 37. 38.*

Sec

Secunda Predictio.

II. Ait Dominus : Simon, Simon, ecce Satanas expetivit vos, ut cribraret sicut triticum. Ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua : & tu aliquando conversus confirma fratres tuos. Qui dixit ei : Domine, tecum paratus sum & in carcerem, & in mortem ire. At ille dixit : Dico tibi Petre, non cantabit hodie gallus, donec rer abneges nosse me. *Luc. 22. v. 31. 32. 33. 34.*

Tertia predictio.

III. Et hymno dicto, exierunt in montem Oliveti. Tunc dicit illis Iesus : Omnes vos scandalum patiemini in me, in ista nocte, Scriptum est enim : Percutiam pastorem, & dispergentur oves gregis. Postquam autem resurrexero, præcedam vos in Galilæam. Respondens autem Petrus, ait illi : Et si omnes scandalizati fuerint in te, ego nunquam scandalizabor. Ait illi Iesus : Amen. dico tibi, quia in hac nocte antequam gallus cantet, ter me negabis. *Matth. 26. v. 30. 31. 32. 33. 34. Marc. 14. v. 26. 27. 28. 29.* Amen dico tibi, quia tu hodie in nocte hac, priusquam gallus vocem bis dederit, ter me es negaturus. *Marc. 14. v. 30.* At ille amplius loquebatur : Et si oportuerit me simul commori

D. N. IESV CHRISTI. 253

mori tibi, non te negabo. *Marc. 14. v. 31.*
Matth. 26. v. 35. Similiter & omnes disci-
puli dixerunt. *Matth. 26. v. 35.*

MEDITATIO CCLXXI.

De discessu Christi è canaculo

in hortum.

Iesus egressus ibat secundum consuetudi-
nem in montem olivarum. Secuti sunt
autem illum & discipuli. *Luc. 22. v. 39.*
Hæc cum dixisset Iesus, egressus est cum di-
scipulis suis trans torrentem Cedron, ubi
erat hortus, in quem introivit ipse, & disci-
puli ejus. Sciebat autē & Iudas, qui tradebat
eum, locum: quia frequenter Iesus conve-
nerat illuc cum discipulis suis. *Ioan. 18. v.*
1. & 2.

II. Tunc venit Iesus cum illis in villam,
quæ dicitur Gethsemani, & dixit discipulis
suis: Sedete hîc, donec vadam illuc, &
orem. *Matth. 26. v. 36.*

III. Et assumpto Petro, & duobus filiis
Zebedæi, coepit contristari, & mœstus esse.
Matth. 26. v. 37. Coepit pavere, & tædere.
Et ait illis: Tristis est anima mea usque
ad mortem. Sustinete hîc, & vigilate, *Marc.*
14. vers. 33. & 34. mecum. Matth. 26. v.
38.

38. Orate, ne intretis in tentationem. *Luc.*
22. v. 40.

MEDITATIO CCLXXII.

De oratione Christi in horto.

I. Iesus avulsus est ab eis, quantum jactus
est lapidis, & positus genibus, orabat.
Luc. 22. v. 41. Procidit super terram, & o-
rabat. *Marc. 14. v. 35.* Procidit in faciem
suam, orans, *Matth. 26. v. 39.* ut, si fieri
posset, transiret ab eo hora. *Marc. 14. v. 35.*

II Et dixit: Abba, Pater, omnia tibi
possibilia sunt, transfer calicem hunc à me.
Marc. 14. v. 36. Pater mi, si possibile est,
transeat à me calix iste. *Matth. 26. vers. 39.*
Pater, si vis, transfer calicem istum à me.
Luc. 22. v. 42.

III. Sed non quod ego volo, sed quod tu.
Marc. 14. v. 36. Verumtamen non sicut
ego volo, sed sicut tu. *Matth. 26. v. 39.* Ve-
rumtamen non mea voluntas, sed tua fiat.
Luc. 22. v. 42.

MEDITATIO CCLXXIII.

De reversione Christi ad disci- pulos dormientes.

I. Iesus venit ad discipulos suos, & invenit
eos

D. N. IESV CHRISTI. 255

eos dormientes. *Matth. 26. v. 40.* Et ait Petro: Simon, dormis? non potuisti unâ horâ vigilare? *Marc. 14. v. 37.* Et dicit Petro: Sic? non potuistis unâ horâ vigilare mecum? Vigilate, & orate, ut non intretis in tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. *Matth. 26. v. 40. & 41. Marc. 14. v. 38.*

II. Iesus iterum secundò abiit, & oravit, dicens: Pater mi, si non potest hic calix transire, nisi bibam illum, fiat voluntas tua. *Matth. 26. v. 42.*

III. Et reversus, denuò invenit eos dormientes, (erant enim oculi eorum gravati) & ignorabant, quid responderent ei. *Marc. 14. v. 40.* Et relictis illis, iterum abiit, & oravit tertio, eundem sermonem dicens. *Matth. 26. v. 44.*

MEDITATIO CCLXXIV.

De tertia Christi oratione, & sudore sanguineo.

I. Iesus factus in agonia, prolixiùs orabat. *Luc. 22. v. 43.*

II. Et factus est sudor ejus, sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram. *Luc. 22. vers. 44.*

III. Ap-

III. Apparuit autem illi Angelus de caelo, confortans eum. *Luc. 22. v. 43.*

MEDITATIO CCLXXV.

De prodicione Iudae.

I. Sciebat autem & Iudas, qui tradebat eum, locum: quia frequenter Iesus convenerat illuc cum discipulis suis. Iudas ergo cum accepisset cohortem, & à Pontificibus & Phariseis ministros, venit illuc cum laternis, & facibus, & armis. *Ioan. 18. Vers. 2. & 3.*

II. Tunc Iesus venit tertio ad discipulos suos, & ait illis: Dormite jam, & requiescite. Sufficit: venit hora. Ecce appropinquavit hora, & filius hominis tradetur in manus peccatorum. Surgite: eamus. Ecce qui me trader, propè est. *Matth. 26. v. 45. & 46. Marc. 14. v. 41. & 42.*

III. Et adhuc eo loquente, ecce Iudas Iscariotes unus de duodecim venit; & cum eo turba multa, cum gladijs & fustibus, missi à principibus sacerdotum, & Scribis, & senioribus populi. *Matth. 26. v. 47. Marc. 14. v. 43.* Et qui vocabatur Iudas, unus de duodecim, antecedebat eos, & appropinquavit Iesu, ut oscularetur eum. *Luc. 22. Vers. 47.*

IV. De-

IV. Dederat autem traditor ejus signum eis, dicens : Quemcumque osculatus fuero, ipse est : tenete eum, & ducite cautè. *Marc. 14. v. 44.* Et confestim accedens ad IESUM, dixit : Ave Rabbi. Et osculatus est eum. Dixitq; illi Iesus : Annice, ad quid venisti? *Matthæi 26. v. 49. 50.* Iuda, osculo filium hominis tradis? *Luc. 22. v. 48.*

MEDITATIO CCLXXVI.

De hostibus in terram prostratis.

I. Iesus itaque sciens omnia, quæ ventura erant super eum, processit, & dixit eis : Quem quæritis? Responderunt ei : IESUM Nazarenum. Dicit eis Iesus : Ego sum. Stabat autem & Iudas, qui tradebat eum, cum ipsis. *Ioan. 18. v. 4. 5.*

II. Vt ergo dixit eis, Ego sum : abierunt retrorsum, & ceciderunt in terram. *Ioan. 18. v. 6.*

III. Iterum ergo interrogavit eos : Quem quæritis? illi autem dixerunt : IESUM Nazarenum. Respondit Iesus : Dixi vobis, quia ego sum : si ergo me quæritis, finite hos abire : ut impleretur sermo, quem dixit : Quia quos dedisti mihi, non perdidi ex eis quemquam. *Ioan. 18. v. 7. 8. 9.*

ME-

MEDITATIO CCLXXVII.

*De vulnerato Malcho, &
sanato.*

I. **V**identes autem hi, qui circa ipsum erant, quod futurum erat, dixerunt: Domine, si percutimus in gladio? *Luc. 22. v. 49.* Simon ergo Petrus habens gladium, eduxit eum, & percussit pontificis servum; & abscidit auriculam ejus dexteram. Erat autem nomen servo Malchus, *Ioan. 18. v. 10.*

II. Tunc ait illi Iesus: Converte gladium tuum in locum suum. Omnes enim, qui acceperint gladium, gladio peribunt. An putas, quia non possum rogare Patrem meum, & exhibebit mihi modò plus quàm duodecim legiones Angelorum? Quomodo ergo implebuntur Scripturæ, quia sic oportet fieri? *Matth. 26. v. 52. 53. 54.* Calicem, quem dedit mihi Pater, non bibam illum? *Ioan. 18. v. 11.*

III. Respondens autem Iesus, ait: Sinite usque huc. Et cum tetigisset auriculam ejus, sanavit eum. *Luc. 22. v. 51.*

MEDITATIO CCLXXVIII.

*De comprehensione Christi, & fuga
discipulorum.*

I. Di

I. **D**ixit Iesus ad eos, qui venerant ad se, principes sacerdotum, & magistratus templi, & seniores: Quasi ad latronem existis cum gladijs & fustibus comprehendere me: cum quotidie vobiscum fuero in templo, non extendistis manus in me: sed hæc est hora vestra, & potestas tenebrarum. Hoc autem totum factum est, ut adimplerentur Scripturæ Prophetarum. *Luc. 22. Vers. 52. 53. Matth. 26. & 55. 56.*

II. Tunc accesserunt, & manus iniecerunt in IESUM, & tenuerunt eum. *Matth. 26. & 50.* Discipuli ejus relinquentes eum, omnes fugerunt. *Marc. 14. & 50.*

III. Adolescens quidam sequebatur eum amictus sindone super nudo: & tenuerunt eum. At ille rejectâ sindone, nudus profugit ab eis. *Marc. 14. & 51. 52.*

MEDITATIO CCLXXIX.

Christus ducitur ad Annam: mittitur ad Caipham.

I. **C**ohors ergo, & tribunus, & ministri Iudæorum comprehenderunt IESUM, & ligaverunt eum: & adduxerunt eum ad Annam primum, erat enim focer Caiphæ, qui erat Pontifex anni illius. Erat autem
Cai-

Caiphas, qui consilium dederat Iudæis;
Quia expedit, unum hominem mori pro po-
pulo. *Ioan. 18. & 12. 13. 14.*

II. Misit eum Annas ligatum ad Caiphā
Pontificem. *Ioan. 18. & 24.* At illi tenentes
Iesum, duxerunt ad Caiphā principem
sacerdotum, ubi convenerunt omnes sacer-
dotes, & Scribæ, & seniores. *Matth. 26. &
57. Marc. 14. & 53.*

III. Petrus sequebatur eum à longè, us-
que in atrium principis sacerdotum. Et in-
gressus intrò, sedebat cum ministris, ut vi-
deret finem. *Matth. 26. & 58.* Sedebat cum
ministris ad ignem, & calefaciebat se. *Marc.
14. & 54. Plura de hoc infra Meditat. 283.*

MEDITATIO CCLXXX.

*De responsione data Caipha, &
accepta a Iesū.*

PONTIFEX ergo interrogavit Iesum de di-
scipulis suis, & de doctrina ejus. Re-
spondit ei Iesus: Ego palam locutus sum
mundo: ego semper docui in Synagoga, &
in templo, quò omnes Iudæi conveniunt:
& in occulto locutus sum nihil. Quid me
interrogas? interroga eos, qui audierunt,
quid locutus sim ipsis. Ecce hi sciunt, quæ
dixerim ego. *Ioan. 18. & 19. 20. 21.*

II. Hæc

II. Hæc autem cum dixisset, unus assistens ministrorum dedit alapam IESU, dicens: Sic respondes Pontifici? *Ioan. 18. Vers. 22.*

III. Respondit ei Iesus: Si male locutus sum, testimonium perhibe de malo: si autem bene, quid me cædis? *Ioan. 18. V. 23.*

MEDITATIO CCLXXXI.

De falsis testimonijs contra IESUM.

I. **P**Rincipes autem sacerdotum, & omne concilium, quærebant falsum testimonium contra IESUM, ut eum morti traderent. Et non invenerunt, cum multi falsi testes accessissent. *Matth. 26. V. 59, 60.* Multi testimonium falsum dicebant adversus eum: & convenientia testimonia non erant. *Marc. 14. Vers. 56.*

II. Novissimè autem venerunt duo falsi testes, & dixerunt: Hic dixit; Possum destruere templum DEI, & post triduum reædificare illud. *Matth. 26. V. 60, 61.* Quoniam nos audivimus eum dicentem: Ego dissolvam templum hoc manu factum, & per triduum aliud non manu factum ædificabo. *Marc. 15. V. 58.* Et non erat conveniens testimonium illorum. *Ibid. V. 59.*

III. Et

III. Et surgens princeps sacerdotum, ait illi: Nihil respondes ad ea, quæ isti adversum te testificantur? *Matth. 26. v. 62.* Exsurgens summus sacerdos in medium, interrogavit Iesum, dicens: Non respondes quicquam ad ea, quæ tibi obijciuntur ab his? Ille autem tacebat, & nihil respondit. *Marc. 14. v. 60. & 61.*

MEDITATIO CCLXXXII.

*Adjuratio, Blasphemia, Colaphi,
Alapa, Sputa.*

IRrursus summus sacerdos interrogabat eum, & dixit ei: Tu es Christus filius Dei benedicti? *Marc. 14. v. 61.* Adjuro te per Deum vivum, ut dicas nobis, si tu es Christus filius Dei. *Matth. 26. v. 63.* Dicit illi Iesus: Tu dixisti. *Matth. 26. v. 64.* Ego autem dico vobis, amodo videbitis filium hominis sedentem à dextris virtutis Dei, & venientem in nubibus cæli. *Matth. 26. v. 64.*

II. Tunc princeps sacerdotum scidit vestimenta sua, dicens: Blasphemavit. Quid adhuc egemus testibus? Ecce nunc audistis blasphemiam: Quid vobis videtur? At illi respondentes, dixerunt: Reus est mortis.

Matth.

D. N. IESU CHRISTI. 263

Matth. 26. & 65. 66. Omnes condemnauerunt eum esse reum mortis. *Marc. 14. vers. 64.*

III. Et viri, qui tenebant illum, illudebant ei, cadentes. *Luc. 23. & 63.* Tunc expuerunt in faciem ejus, & colaphis eum ceiderunt, alij autem palmas in faciem ejus dederunt. *Matth. 26. & 67.* Et velaverunt eum, (faciem ejus, *Marc. 14. & 65.*) & percutiebant faciem ejus, & interrogabant eum, dicentes: Prophetiza nobis Christe, quis est, qui te percussit? *Matth. 26. & 68. Luc. 22. & 64.* Et alia multa blasphemantes dicebant in eum. *Luc. 22. & 65.*

MEDITATIO CCLXXXIII.

De prima Petri negatione.

I. SEQUEBATUR AUTEM IESUM SIMON PETRUS, & alius discipulus. Discipulus autem ille erat notus pontifici, & introivit cum Iesu in atrium pontificis. Petrus autem stabat ad ostium foris. Exiit ergo discipulus alius, qui erat notus pontifici, & dixit ostiarie, & introduxit Petrum. *Ioan. 18. vers. 15. 16.*

II. Accenso autem igne in medio atrij, & circumfidentibus illis (*ministris*) erat Petrus

Petrus in medio eorum. *Luc. 22. & 55.* Petrus verò sedebat foris in atrio. *Matthaei 26. Vers. 69.*

I II. Cùm esset Petrus in atrio deorsum, venit una ex ancillis summi sacerdotis, (ancilla ostiaria, *Ioan. 18. & 17.*) & cùm vidisset Petrū, *Marc. 14. & 66. & 67.* sedentē ad lumē, *Luc. 22. & 56.* & calefacientem se, *Marc. 14. & 67.* & eum fuisset intuita, dixit: Et hic cū illo erat. *Luc. 22. & 56.* Accessit ad eū una ancilla, dicens: Et tu cum Iesu Galilæo, Nazareno eras. *Matth. 26. & 69. Marc. 14. & 67.* Numquid & tu ex discipulis es hominis istius? *Ioan. 18. & 17.*

I V. At ille negavit coram omnibus, dicens: Nescio, quid dicis. *Matth. 26. & 70.* At ille negavit, dicens: Neque scio, neque novi, quid dicas. *Marc. 14. & 68.* At ille negavit eum, dicens: Mulier, non novi illum. *Luc. 22. & 57.* Dicit ille: Non sum. *Ioan. 18. & 17.* nimirum ex discipulis hominis istius. Et exijt foras ante atrium, & gallus cantavit. *Marc. 14. & 68.*

MEDITATIO CCLXXXIV.

De secunda & tertia Petri negatione, ejusdemque pœnitentia.

I. **E**Xeunte autem illo januam, vidit eum
alia

D. N. IESV CHRISTI. 265

alia ancilla, & ait his, qui erant ibi: Et hic erat cum Iesu Nazareno. *Matth. 26. & 71.* Stabant autem servi, & ministri ad prunas, quia frigus erat, calefaciebant se: erat autem cum eis Petrus stans, & calefaciens se. *Ioan. 13. & 18.* Et post pusillum alius videns eum, dixit: Et tu de illis es. Petrus verò ait: O homo, non sum. *Luc. 22. & 58.* Et iterum negavit eum juramento; Quia non novi hominem. *Matth. 26. & 72.*

I I. Et intervallo facto quasi horæ unius, alius quidam affirmabat, dicens: Verè & hic cum illo erat; nam & Galilæus est. *Luc. 22. & 59.* Accesserunt, qui stabant, & dixerunt Petro: Verè & tu ex illis es; nam & Galilæus es, & loquela tua manifestum te facit. *Matth. 26. & 73. Marc. 14. & 70.* Dicit ei unus ex servis Pontificis, cognatus ejus, cuius abscidit Petrus auriculam: Nonne ego te vidi in horto cum illo? *Ioan. 18. & 26.* Et ait Petrus: Homo, nescio quid dicis. *Luc. 22. & 60.* Tunc cœpit detestari & jurare, quia non novisset hominem. *Matth. 26. & 74.* Cœpit anathematizare, & jurare; Quia nescio hominem istum, quem dicitis. Et statim gallus iterum cantavit. *Marc. 14. & 71.* Continuò, adhuc illo loquente, cantavit gallus. *Luc. 22. & 60.*

III. Conversus Dominus respexit Petrum. Et recordatus est Petrus verbi Domini, sicut dixerat: Quia priusquam gallus cantet bis, ter me negabis. *Luc. 22. v. 61. Marc. 14. v. 72.* Et egressus foras Petrus fleuit amarè. *Luc. 22. v. 62. Matth. 26. v. 75.*

MEDITATIO CCLXXXV.

IESVS à concilio damnatus ducitur ad Pilatum.

I. UT factus est dies, convenerunt seniores plebis, & principes sacerdotum, & Scribæ, & duxerunt illum in concilium suum, dicentes: Si tu es Christus, dic nobis. Et ait illis: Si vobis dixero, non credetis mihi: si autem & interrogavero, non respondebitis mihi, neque dimitteris. Ex hoc autem eritis filius hominis sedens à dextris virtutis Dei. *Luc. 22. v. 66. 67. 68. 69.*

II. Dixerunt autem omnes: Tu ergo es filius Dei? Qui ait: Vos dicitis, quia ego sum. At illi dixerunt: Quid adhuc desideramus testimonium? ipsi enim audivimus de ore eius. *Luc. 22. v. 70. 71.*

III. Et surgens omnis multitudo eorum, duxerunt illum ad Pilatum. *Luc. 23. vers. 1.* Adducunt ergo Iesum à Caipha in prætorium. *Joan. 18. v. 28.* Et vinctum adduxerunt.

cum,

eum, & tradiderunt Pontio Pilato præfidi.
Matth. 27. v. 2. Erat autem manè : & ipsi
 non introierunt in prætorium, ut non con-
 taminarentur, sed ut manducarent Pascha.
Joan. 18. v. 28.

XXV. MEDITATIO CCLXXXVI.

De suspendio Iuda.

Tunc videns Iudas, qui eum tradidit,
 quòd damnatus esset; poenitentiâ du-
 ctus, retulit triginta argenteos principibus
 sacerdotum, & senioribus, dicens: Peccavi,
 tradens sanguinem justum. *Matth. 27. v. 3.*

II. At illi dixerunt: Quid ad nos? tu vi-
 deris. *Matth. 27. v. 4.*

III. Et Iudas projectis argenteis in tem-
 plo, recessit: & abiens laqueo se suspendit.
Matth. 27. v. 5. Et suspensus crepuit me-
 tus: & diffusa sunt omnia viscera ejus. *Act. 1. v. 18.*

MEDITATIO CCLXXXVII.

De agro figuli empto.

Principes autem sacerdotum, acceptis
 argenteis, dixerunt: Non licet eos mit-
 tere

tere in corbonam, quia pretium sanguinis est. *Matth. 27. & 6.*

II. Consilio autem inito, emerunt ex illis agrum figuli, in sepulturam peregrinorum. Propter hoc vocatus est ager ille, Hacceldama, hoc est, ager sanguinis, usque in hodiernum diem. *Matth. 27. & 7. & 8.*

III. Tunc impletum est, quod dictum est per Ieremiam Prophetam dicentem: Et acceperunt triginta argenteos pretium appretiati, quem appretiaverunt à filiis Israel & dederunt eos in agrum figuli, sicut constituit mihi Dominus. *Matth. 27. & 9. 10.*

MEDITATIO CCLXXXVIII.

Repetitio de Iuda, ex Actis Apostolorum.

I. IN diebus illis exurgens Petrus in medio fratrum, dixit: Viri fratres, oportet impleri Scripturam, quam prædixit Spiritus sanctus per os David de Iuda, qui fuit dux eorum, qui comprehenderunt IESUM: qui connumeratus erat in nobis, & sortitus est sortem ministerij huius. *S. Luc. Actor. c. 1. Vers. 16. 17.*

II. Et hic quidem possedit agrum de mercede iniquitatis, & suspensus crepuit medius: & diffusa sunt omnia viscera ejus. *Ex*

notum
rusale
eorum

Vers. 1

III.

Fiat co

qui inl

ciptat

ME

A

I.

A

introi

naren

ergo l

accusa

hunc

II.

effec

eum.

vos,

eum.

licet

impl

Gen

notum

anguinis notum factum est omnibus habitantibus Ierusalem, ita ut appellaretur ager ille, linguâ eorum Haceldama, hoc est, ager sanguinis.

Vers. 18. & 19.

III. Scriptum est enim in libro Psalmorū: Fiat commutatio eorum deserta, & non sit qui inhabitet in ea: & episcopatum ejus accipiat alter. Vers. 20.

MEDITATIO CCLXXXIX.

Accusatur Dominus coram Pilato de tribus.

I. **A**dducunt IESUM à Caipha in prætorium. Erat autem manè, & ipsi non introierunt in prætorium, ut non contaminarentur, sed ut manducarent Pascha. Exivit ergo Pilatus ad eos foras, & dixit: Quam accusationem affertis adversus hominem hunc? Ioan. 18. & 28. 29.

II. Responderunt, & dixerunt ei: Si non esset hic malefactor, non tibi tradidissimus eum. Dixit ergo eis Pilatus: Accipite eum vos, & secundum legem vestram judicate eum. Dixerunt ergo ei Iudæi: Nobis non licet interficere quemquam. Vt sermo Iesu impleretur, quem dixit, (NB. Tradent eum Gentibus ad illudendum, & flagellandum,

M 3

&

& crucifigendum. *Matth. 20. & 19.*) significans, quâ morte esset moriturus. *Ioan. 18. & 30. 31. 32.*

III. Coeperunt autem illum accusare, dicentes: 1. Hunc invenimus subvertentem gentem nostram. 2. & prohibentem tributa dari Cæsari. 3. & dicentem, se Christum regem esse. *Luc. 23. & 2.*

MEDITATIO CCXC.

Examen de regno Christi.

I. Introivit iterum in prætorium Pilatus, & vocavit IESUM. *Ioan. 18. & 33.* IESUS autem stetit ante præsidem, & interrogavit eum præses, dicens: Tu es Rex Iudæorum? Dicit illi IESUS: Tu dicis. A temetipso hoc dicis, an alij dixerunt tibi de me? *Matth. 27. & 11. Marc. 11. & 2. Luc. 23. & 3. Ioan. 18. Vers. 34.*

II. Respondit Pilatus: Numquid ego Iudæus sum? Gens tua & pontifices traderunt te mihi. Quid fecisti? Respondit IESUS: Regnum meum non est de hoc mundo. Si ex hoc mundo esset regnum meum, ministri mei utique decertarent, ut non traderer Iudæis: nunc autem regnum meum non est hinc. *Ioan. 18. & 35. 36.*

III. Dixit itaque ei Pilatus: Ergo Rex es tu?

D. N. IESV CHRISTI. 271

tu? Respondit Iesus: Tu dicis, quia Rex sum ego. Ego in hoc natus sum, & ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati: omnis, qui est ex veritate, audit vocem meam. Dicit ei Pilatus: Quid est veritas? Et cum hoc dixisset, iterum exivit ad Iudæos, & dicit eis: Ego nullam invenio in eo causam. *Ioan. 18. v. 37. 38.*

XC. MEDITATIO CCXCI.

*Christus vehementius accusatus tacet,
& ad Herodem mittitur.*

I. **A** It autem Pilatus ad principes sacerdotum, & turbas: Nihil invenio causæ in hoc homine. At illi invalescebant, dicentes: Commovet populum docens per universam Iudæam, incipiens à Galilæa usque huc. *Luc. 23. v. 4. & 5.*

II. Etcum accusaretur à principibus sacerdotum, & senioribus, nihil respondit. *Matth. 27. v. 12.* Et accusabant eum summi sacerdotes in multis. *Marc. 15. v. 3.* Tunc dicit illi Pilatus: Non audis, quanta adversum te dicunt testimonia? *Matth. 27. v. 13.* Pilatus autem rursus interrogavit eum, dicens: Non respondes quidquam? vide, inquantis te accusant? *Marc. 15. v. 4.* Et non

M 4.

respon-

respondit ei ad ullum verbum, ita ut miraretur præsens vehementer. *Matth. 27. & 14.*

III. Pilatus autem audiens Galilæam, interrogavit, si homo Galilæus esset. Et ut cognovit, quod de Herodis potestate esset, remisit eum ad Herodem, qui & ipse Hierosolymis erat illis diebus. *Luc. 23. & 6. & 7.*

MEDITATIO CCXCII.

Gesta in domo Herodis.

I. **H**erodes viso Iesu, gavisus est valde: erat enim cupiens ex multo tempore videre eum, eò quod audierat multa de eo, & sperabat signum aliquod videre ab eo fieri. *Luc. 23. & 8.*

II. Interrogabat autem eum multis sermonibus. At ipse nihil illi respondebat. Stabant autem principes sacerdotum, & Scribæ, constanter accusantes eum. *Luc. 23. Vers. 9. 10.*

III. Sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo: & illudit indutum veste albâ, & remisit ad Pilatum. Et facti sunt amici Herodes & Pilatus in ipsa die: nam antea inimici erant ad invicem. *Luc. 23. Vers. 11. & 12.*

MEDITATIO CCXCIII.

Pilatus Christum innocentem declarat.

I. **P**ilatus convocatis principibus sacerdotum, & magistratibus, & plebe, dixit ad illos: Oblulistis mihi hunc hominem, quasi avertentem populum, & ecce ego coram vobis interrogans, nullam causam invenio in homine isto ex his, in quibus eum accusatis. *Luc. 23. v. 13. 14.*

II. Sed neque Herodes: nam remissi vos ad illum, & ecce nihil dignum morte actum est ei. *Luc. 23. v. 15.*

III. Emendatum ergo illum dimittam. *Luc. 23. v. 16.*

MEDITATIO CCXCIV.

De Barabba latrone, qui populo propositus cum Christo.

I. **P**er diem autem festum solemnem consueverat præsides populo dimittere unum ex vinctis, quemcumque petijissent. *Marc. 15. v. 6. Matth. 27. v. 15.* Necesse habebat dimittere eis per diem festum, unum. *Luc. 23. v. 17.* Habebat autem tunc vinctum in-

M 5

signem,

signem, qui dicebatur Barabbas. *Matth. 27. v. 16.* Qui cum seditiosis erat vinctus, qui in seditione fecerat homicidium. *Marc. 15. vers. 7.*

II. Et cum ascendisset turba, coepit rogare, sicut semper faciebat illis. *Marc. 15. v. 8.* Est consuetudo vobis, ut unum dimittam vobis in Pascha. Quem vultis dimittam vobis; Barabbam, an Iesum, qui dicitur Christus? Vultis, dimittam vobis regem Iudæorum? Sciebat enim, quod per invidiam tradidissent eum summi sacerdotes. *Ioan. 18. v. 39. Matth. 27. v. 17. & 18. Marc. 15. v. 9. & 10.*

III. Sedente autem illo pro tribunali, misit ad eum uxor ejus, dicens: Nihil tibi, & justo illi; multa enim passa sum hodie per visum, propter eum. *Matth. 27. vers. 19.* Principes autem sacerdotum, & seniores persuaserunt populis, ut peterent Barabbam, Iesum verò perderent. *Matth. 27. vers. 20.* Pontifices concitaverunt turbam, ut magis Barabbam dimitteret eis. *Marc. 15. v. 11.*

IV. Exclamavit autem simul universa turba, dicens: Tolle hunc, & dimitte nobis Barabbam, qui erat propter seditionem quandam factam in civitate, & homicidium, missus in carcerem. *Luc. 23. v. 18. 19.*

MEDITATIO CCXCV.

*De Barabba latrone, qui à populo
prepositus Christo.*

I. Iterum autem Pilatus locutus est ad eos,
volens dimittere IESUM. *Luc. 23. v. 20.*
Quem vultis vobis de duobus dimitti? *Mat-*
th. 27. v. 21. Clamaverunt ergo rursus
omnes, dicentes: Non hunc, sed Barabbam.
Ioan. 18. v. 40. Dicit illis Pilatus: Quid
igitur faciam de Iesu, qui dicitur Christus?
Dicunt omnes: Crucifigatur. *Matth. 27.*
v. 22. Succlamabant dicentes: Crucifige,
crucifige eum. *Luc. 23. v. 21.*

II. Ille autem tertio dixit ad illos: Quid
enim mali fecit iste? nullam causam mortis
invenio in eo: corripiam ergo illum, & di-
mittam. At illi instabant vocibus magnis,
postulantes, ut crucifigeretur; & invalesce-
bant voces eorum. *Luc. 23. v. 22, 23.*

III. Et Pilatus adjudicavit fieri petiti-
onem eorum. *Luc. 23. v. 21.* Tunc dimisit
illis Barabbam. *Matth. 27. v. 26.*

MEDITATIO CCXCVI.

De flagellatione Christi.

I. Pilatus volens populo satisfacere, dimi-

fit illis Barabbam, *Marc. 15. & 15.* Eum, qui propter homicidium & seditionem missus fuerat in carcerem, quem petebant. *Luc. 23. Vers. 25.*

II. Tunc ergo apprehendit Pilatus IESUM, & flagellavit. *Ioan. 19. & 1.*

III. IESUM flagellatum tradidit eis, ut crucifigeretur. *Matth. 27. & 16.* IESUM tradidit voluntati eorum. *Luc. 23. & 25.*

MEDITATIO CCXCVII.

De coronatione Christi.

I. **T**unc milites praesidis suscipientes IESUM in praetorium, duxerunt eum in atrium praetorii, & congregaverunt ad eum universam cohortem: & exuentes eum, chlamydem coccineam circumdederunt ei. *Matth. 27. & 27. 28. Marc. 15. & 26.*

II. Et plectentes coronam de spinis, posuerunt super caput ejus, & arundinem in dextera ejus. *Matth. 27. & 29.*

III. Et veniebant ad eum, & dicebant: Ave Rex Iudaeorum. *Ioan. 19. & 3.* Et genuflexo ante eum, illudebant ei, dicentes: Ave Rex Iudaeorum. *Matth. 27. & 29.* Et dabant ei alapas. *Ioan. 19. & 3.*

IV. Et exspuentes in eum, acceperunt arund-

D. N. IESV CHRISTI. 277

arundinem, & percutiebant caput ejus, *Matthaei 27. & 30.*

MEDITATIO CCXCVIII.
ECCE HOMO.

I. **E**Xivit iterum Pilatus foras, & dixit eis :
Ecce adduco vobis eum foras, ut cognoscatis, quia nullam invenio in eo causam. *Ioan. 19. & 4.*

II. Exivit ergo Iesus portans coronam spineam, & purpureum vestimentum. Et dicit eis : ECCE HOMO. *Ioan. 19. & 5.*

III. Cum ergo vidissent eum Pontifices, & ministri, clamabant, dicentes : Crucifige, crucifige eum. Dicit eis Pilatus : Accipite eum vos, & crucifigite : Ego enim non invenio in eo causam. Responderunt ei Iudaei : Nos legem habemus, & secundum legem debet mori, quia filium Dei se fecit. Cum ergo audisset Pilatus hunc sermonem, magis timuit. *Ioan. 19. & 6. 7. 8.*

MEDITATIO CCXCIX.

Interrogat IESVM Pilatus, & iterum pro tribunali sedet.

I. **P**ilatus ingressus est praetorium iterum, & dixit ad IESUM : Vnde es tu? IESUS
au-

autem responsum non dedit ei. Dicit ergo ei Pilatus: Mihi non loqueris? nescis, quia potestatem habeo crucifigere te, & potestatem habeo dimittere te? Respondit Iesus: Non haberes potestatem adversus me ullā, nisi tibi datum esset desuper. Propterea qui me tradidit tibi, majus peccatum habet.

Ioan. 19. & 9. 10. 11.

II. Exinde quærebat Pilatus dimittere eum. Iudæi autem clamabant, dicentes: Si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris. Omnis enim, qui se regem facit, contradicit Cæsari. *Ioan. 19. & 12.*

III. Pilatus autem cum audisset hos sermones, adduxit foras Iesum, & sedit pro tribunali, in loco, qui dicitur Lithostrotos, Hebraicè autem Gabbatha. *Ioan. 19. & 13.*

MEDITATIO CCC.

De sententia Pilati in Christum.

I. **E**Rat autem parasceve Paschæ, hora quasi sexta, & dicit Pilatus Iudæis: Ecce Rex vester. Illi autē clamabant: Tolle, tolle, crucifige eum. *Ioan. 19. & 14. & 15.*

II. Diciteis Pilatus: Regem vestrum crucifigam? Responderunt Pontifices: Non habet.

D. N. IESV CHRISTI. 279

habemus regem, nisi Cæsarem. *Ioan. 19. Vers. 15.*

III. Videns Pilatus, quia nihil proficeret, sed magis tumultus fieret; acceptâ aquâ, lavit manus coram populo, dicens: Innocens ego sum à sanguine iusti huius. Vos videritis. Et respondens universus populus, dixit: Sanguis ejus super nos, & super filios nostros. *Matth. 27. & 24. & 25.* Tunc ergo tradidit eis illum, ut crucifigeretur. *Ioan. 19. & 16.*

MEDITATIO CCCL.

*IESVS cruce onustus educitur in
Calvariae locum.*

I. **P**ostquam illuserunt ei, exuerunt eum chlamyde, & induerunt eum vestimentis ejus, & duxerunt eum, ut crucifigerent. *Matth. 27. & 31. Marc. 15. & 20.*

II. Et bajulans sibi crucem, exivit in eum, qui dicitur Calvariae, locum, Hebraicè autem Golgotha. *Ioan. 19. & 17.*

III. Exeuntes autem invenerunt hominem Cyrenæum, nomine Simonem, *Matth. 27. & 32.* venientem de villa, patrem Alexandri & Rufi. *Marc. 15. & 21.* Hunc angariaverunt, ut tolleret crucem ejus. *Matth. 27. & 32.* Apprehenderunt Simonem, & im-

imposuerunt illi crucem porrare post Iesum.
Luc. 23. v. 26.

MEDITATIO CCCII.

*Occurrunt in via flentes
mulieres.*

I. **S**Equebatur illum multa turba populi, & mulierum, quæ plangebant, & lamentabantur eum. *Luc. 23. v. 27.*

II. Conversus autem ad illas Iesus, dixit: Filiae Ierusalem, nolite flere super me, sed super vos ipsas flete, & super filios vestros. Quoniam ecce venient dies, in quibus dicent: Beatae steriles, & ventres, qui non genuerunt, & ubera, quæ non lactaverunt. Tunc incipient dicere montibus: Cadite super nos; & collibus: Operite nos. Quia si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet? *Luc. 23. v. 28, 29, 30, 31.*

III. Ducebantur autem & alij duo nequam cum eo, ut interficerentur. *Luc. 23. vers. 32.*

MEDITATIO CCCIII.

*Christus inter duos latrones
crucifigitur.*

I. **E**T venerunt in locum, qui dicitur Golgotha,

gotha, quod est Calvariæ locus. *Matth. 27.*
¶. 33. Marc. 15. ¶. 22. Et dabant ei bibere
myrrhatum vinum: & non accepit. *Marc.*
15. ¶. 23. Et dederunt ei vinum bibere cum
felle mistum. Et cum gustâisset, noluit bibe-
re. *Matth. 27. Vers. 34.*

II. Postquam venerunt in locum, qui
vocatur Calvariæ, ibi crucifixerunt eum, &
latrones: unum à dextris, & alterum à sini-
stris. *Luc. 23. ¶. 33.* Crucifixerunt eum,
& cum eo alios duos, hinc & hinc, medium
autem IESUM. *Ioan. 19. ¶. 18.* Erat autem
hora tertia: & crucifixerunt eum. *Marc. 15.*
¶. 25. Et impleta est Scriptura, quæ dicit:
Et cum iniquis reputatus est. *Marc. 15.*
Vers. 28.

III. IESUS autem dicebat: Pater, di-
mitte illis: non enim sciunt, quid faciunt.
Luc. 23. ¶. 34.

MEDITATIO CCCIV.

*De divisione vestimentorum
Christi.*

III. I. Milites ergo cum crucifixissent eum,
M acceperunt vestimenta ejus, (& fe-
cerunt quatuor partes: unicuique militi
partem) & tunicam. *Ioan. 19. ¶. 23.*

II. Erat autem tunica inconsutilis, desu-
per

per contexta per totum. Dixerunt ergo ad invicem: Non scindamus eam, sed fortiamur de illa, cuius sit. Vt scriptura impleatur, dicens: Partiti sunt vestimenta mea sibi: & in vestem meam miserunt sortem. *Ioan. 19. & 23. 24.*

III. Et milites quidem hæc fecerunt. *Ioan. 19. & 24.* Et sedentes servabant eum. *Matth. 27. & 36.*

MEDITATIO CCCV.

De titulo Crucis.

I. **S**cripsit & titulum Pilatus, & posuit super crucem. Erat autem scriptum: IESUS NAZARENUS REX IUDÆORUM. *Ioan. 19. & 19.*

II. Hunc ergo titulum multi Iudæorum legerunt: quia prope civitatem erat locus, ubi crucifixus est Iesus. Et erat scriptum Hebraicè, Græcè, & Latinè. *Ioan. 19. & 20.*

III. Dicebant ergo Pilato pontifices Iudæorum: Noli scribere, REX IUDÆORUM; sed quia ipse dixit: Rex sum Iudæorum. Respondit Pilatus: Quod scripsi, scripsi. *Ioan. 19. & 21. 22.*

MEDITATIO CCCVI.

*Christus crucifixus irridetur, &
blasphematur.*

I. **P**Rætereuntes blasphemabant eum moventes capita sua, & dicentes: Vah, qui destruis templum Dei, & in triduo illud reædificas: salva te ipsum: si filius Dei es, descende de cruce. *Matth. 27. & 39. 40.*

II. Similiter & principes sacerdotum illudentes cum scribis & senioribus, dicebant: Alios salvos fecit, seipsum non potest salvum facere: si rex Israël est, descendat nunc de cruce, & credimus ei. Confidit in Deo: liberet nunc, si vult eum: dixit enim: Quia filius Dei sum. *Matth. 27. & 41. 42. 43.*

III. Illudebant ei & milites accedentes, & acetum offerentes ei, & dicentes: Si tu es rex Iudæorum, salvum te fac. *Luc. 23. & 36. 37.*

IV. Idipsum & latrones, qui crucifixi erant cum eo, improperebant ei. *Matth. 27. & 44.* Et qui cum eo crucifixi erant, convitiabantur ei. *Marc. 15. & 32.*

MEDITATIO CCCVII.

De conversione alterius latronis.

I. Vnus

I. **U**Nus de his, qui pendebant, latronibus blasphemabat eum, dicens: Si tu es Christus, saluum fac te ipsum, & nos. Respondens autem alter, increpabat eum, dicens: Neque tu times Deum, quod in eadem damnatione es? Et nos quidem iuste, nam digna factis recipimus: hic verò nihil maligessit. *Luc. 23. v. 39. 40. 41.*

II. Et dicebat ad Iesum: Domine, memento mei, cum veneris in regnum tuum. *Luc. 23. v. 42.*

III. Et dixit illi Iesus: Amen dico tibi: Hodie mecum eris in paradiso. *Luc. 23. vers. 43.*

MEDITATIO CCCVIII.

Christus è cruce Matrem, & discipulum alloquitur.

I. **S**Tabant juxta crucem Iesu mater ejus, & soror matris ejus Maria Cleophæ, & Maria Magdalene. *Ioan. 19. v. 25.*

II. Cum vidisset ergo Iesus matrem, & discipulum stantem, quem diligebat, dicit matri suæ: Mulier, ecce filius tuus. *Ioan. 19. vers. 26.*

III. Deinde dicit discipulo: Ecce mater tua. Et ex illa hora accepit eam discipulus in sua. *Ioan. 19. v. 27.*

D. N. IESV CHRISTI. 285

MEDITATIO CCCIX.

*Christus se à Patre derelictum
clamat.*

I. **E**Rat autem ferè hora sexta : & obscura-
tus est sol. *Luc. 23. v. 44. & 45.* A
sexta autem hora tenebræ factæ sunt super
universam terram, usque ad horam nonam.
*Matth. 27. v. 45. Marc. 15. v. 33. Luc. 23.
Vers. 44.*

II. Et circa horam nonam clamavit Ie-
sus voce magnâ, dicens : Eli, Eli, lamma-
sabachthani ? hoc est : Deus meus, Deus me-
us, ut quid dereliquisti me ? *Matth. 27. Vers.
46. Marc. 15. v. 34.*

III. Quidam autem illic stantes, & au-
dientes, dicebant : Eliam vocat iste. *Matth.
27. v. 47. Marc. 15. v. 35.*

MEDITATIO CCCX.

Christus sitiens potatur aceto.

I. **P**OSTEA sciens Iesus, quia omnia con-
summata sunt, ut consummaretur Scri-
ptura, dixit : Sitio. *Ioan. 19. v. 28.*

II. Vas ergo erat positum aceto plenum.
Ioan. 19. v. 29. Et continuò currens unus
ex eis, acceptam spongiam implevit aceto,

&

& imposuit arundini, & dabat ei bibere. *Matthæi 27. & 48.* Dicens: Sinite, videamus, si veniat Elias, ad deponendum eum. *Marc. 15. & 36.* Cæteri verò dicebant: Sine, videamus, an veniat Elias liberans eum. *Matthæi 27. & 49.*

III. Illi autem spongiam plenam aceto, hyssopo circumponentes, obtulerunt ori ejus. *Ioan. 19. & 29.*

MEDITATIO CCCXI.

Christus commendat spiritum in Patris manus, & exspirat.

I. **C**Um accepisset Iesus acetum, dixit: Consummatum est. *Ioan. 19. & 30.*

II. Iesus autem iterum clamans voce magnâ, *Matth. 27. & 50.* ait: Pater, in manus tuas commendo spiritum meum. *Luc. 23. & 46.*

III. Et inclinato capite, tradidit spiritum. *Ioan. 19. & 30.*

MEDITATIO CCCXII.

De prodigijs in morte Domini.

I. **V**elum templi scissum est medium. *Luc. 23. & 45.* In duas partes, à summo usque deorsum, *Matth. 27. & 51. Marc. 15. & 38.*

II. Ter-

D. N. IESV CHRISTI. 287

I I. Terra mota est, & petrae scissae sunt.
Matth. 27. & 51.

III. Monumenta aperta sunt: & multa corpora Sanctorum, qui dormierant, surrexerunt. Et exeuntes de monumentis, post resurrectionem ejus, venerunt in sanctam civitatem, & apparuerunt multis, *Matth. 27. & 52. 53.*

MEDITATIO CCCXIII.

Confessio innocentiae, & divinitatis D.

N. IESV Christi.

I. **V**idens Centurio, quod factum fuerat, glorificavit Deum, dicens: Verè hic homo justus erat, *Luc. 23. & 47.*

II. Videns Centurio, qui ex adverso stabat, quia Iesus sic clamans exspirasset, ait: Verè hic homo filius DEI erat. *Marc. 15. vers. 39.*

III. Centurio, & qui cum eo erant, custodientes IESUM, viso terrae motu, & his, quae fiebant, timuerunt valdè, dicentes: Verè filius DEI erat iste, *Matth. 27. & 54.*

IV. Et omnis turba eorum, qui simul aderant ad spectaculum istud, & videbant, quae fiebant, percutientes pectora sua revertebantur. *Luc. 23. & 48.*

ME-

MEDITATIO CCCXIV.

Piorum studium erga Christum.

I. **S**tabant omnes noti ejus à longè, & mulieres, quæ secutæ eum erant à Galilæa, hæc videntes. *Luc. 23. & 49.*

II. Erant autem ibi mulieres multæ à longè, quæ secutæ erant IESUM à Galilæa, ministrantes ei. *Matth. 27. & 55.*

III. Inter quas erat Maria Magdalene, & Maria Iacobi minoris, & Ioseph mater, & Salome, mater filiorum Zebedæi. *Matth. 27. & 56. Marc. 15. & 40.* Et cùm esset in Galilæa, sequebantur eum, & ministrabant ei: & aliæ multæ, quæ simul cum eo ascenderant Ierosolimam. *Marc. 15. & 41.*

MEDITATIO CCCXV.

De aperto latere Christi.

I. **I**udæi (quoniam Parasceve erat) ut non Iremanerent in cruce corpora Sabbato, (erat enim magnus dies ille Sabbati) rogarunt Pilatum, ut frangerentur eorum crura, & tollerentur. *Ioan. 19. & 31.*

II. Venerunt ergo milites: & primi quidem fregerunt crura, & alterius, qui crucifixus est cum eo. *Ioan. 19. & 32.*

III Ad

III. Ad IESUM autem cum venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura. Sed unus militum lancea latus ejus aperuit, & continuo exivit sanguis, & aqua. *Ioan. 19. & 33. & 34.*

IV. Et qui vidit, testimonium perhibuit: & verum est testimonium ejus. Et ille scit, quia vera dicit; ut & vos credatis. Facta sunt enim hæc, ut Scriptura impleretur: Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia Scriptura dicit: Videbunt, in quem transfixerunt. *Ioan. 19. & 35. 36. 37.*

MEDITATIO CCCXVI.

Pietas Iosephi ab Arimathæa.

I. **C**um jam serò esset factum (quia erat parasceve, quod est ante sabbatum) venit Ioseph ab Arimathæa, *Marc. 15. vers. 42. 43.* civitate Iudææ, *Luc. 23. & 51.* homo dives, *Matth. 27. & 57.* nobilis decurio, *Marc. 15. & 43.* vir bonus & justus, *Luc. 23. & 50.* qui & ipse discipulus erat Iesu; *Matth. 27. & 57.* occultus autem propter metum Iudæorum, *Ioan. 19. & 38.* qui expectabat & ipse regnum Dei. Hic non consenserat consilio & actibus eorum. *Luc. 23. & 51.*

II. Hic accessit ad Pilatum: *Matth. 27. & 58. Luc. 23. & 52.* & audacter introivit

N

ad

ad Pilatum, *Marc. 15. v. 43.* & petijt corpus Iesu, *Matth. 27. v. 58. Marc. 15. vers. 43. Luc. 23. v. 52.* Rogavit autem Pilatum Ioseph ab Arimathæa (eò quòd esset discipulus Iesu) ut tolleret corpus Iesu. *Ioan. 19. vers. 38.*

III. Pilatus autem mirabatur, si iam obisset. Et accersito Centurione, interrogavit eum, si iam mortuus esset. Et cum cognovisset à Centurione, donavit corpus Ioseph, *Marc. 15. v. 44. & 45.* Tunc Pilatus iussit reddi corpus, *Matth. 27. v. 58.*

MEDITATIO CCCXVII.

*Pietas & liberalitas Nicodemi
erga Christum.*

Ioseph autem mercatus sindonem, *Marc. 15. v. 46.* venit, & tulit corpus Iesu, *Ioan. 19. v. 38.*

II. Venit autem & Nicodemus, qui venerat ad Iesum nocte primùm, ferens mixturam myrrhæ & aloës, quasi libras centum, *Ioan. 19. v. 39.*

III. Acceperunt ergo corpus Iesu, & ligaverunt illud linteis cum aromatibus, sicut mos est Iudæis sepelire. *Ioan. 19. v. 40.*

ME

D. N. IESV CHRISTI. 291

MEDITATIO CCCXVIII.

De sepultura D. N. IESV Christi.

ERat autem in loco, ubi crucifixus est, hortus: & in horro monumentum novum, in quo nondum quisquam positus erat. *Ioan. 19. & 41.*

II. Et posuit illud Ioseph in monumento suo novo, quod exciderat in petra. Et advolvxit saxum magnum ad ostium monumenti & abiit. *Matth. 27. & 60.*

III. Ibi ergo propter parasceven Iudaeorum, quia juxta erat monumentum, posuerunt IESUM. *Ioan. 19. & 42.* Et dies erat parasceves, & Sabbatum illucescebat. *Luc. 23. & vers. 54.*

MEDITATIO CCCXIX.

Pietas mulierum erga IESVM defunctum.

I. Vbsculturæ mulieres, quæ cum eo venerant de Galilæa, viderunt monumentum. *Luc. 23. & 55.* Erat autem ibi Maria Magdalene, & altera Maria (Maria Ioseph. *Marc. 15. & 47.*) sedentes contra sepulchrum. *Matth. 27. & 61.*

II. Et aspiciebant, ubi poneretur. *Marc.*

15. & 47. Et quemadmodum positum erat corpus ejus. *Luc. 23. & 55.*

III. Et revertentes paraverunt aromata, & unguenta: & Sabbato quidem siluerunt secundum mandatum. *Luc. 23. & 56.*

MEDITATIO CCCXX.

De custodia sepulchri.

I. **A**lterâ autem die, quæ est post parasceven, convenerunt principes Sacerdotum, & Pharisei ad Pilatum, dicentes; Domine, recordati sumus, quia seductor ille dixit adhuc vivens: Post tres dies resurgam. Iube ergo custodiri sepulchrum usque in diem tertium: ne fortè veniant discipuli ejus, & furentur eum, & dicant plebi: Surrexit à mortuis: & erit novissimus error pejor prior. *Matth. 27. & 62. 63. 64.*

II. Ait illis Pilatus: Habetis custodiam, ite, custodite sicut scitis. *Matth. 27. & 65.*

III. Illi autem abeuntes, munierunt sepulchrum, signantes lapidem, cum custodibus. *Matth. 27. & 66.*

MEDITATIO CCCXXI.

Milites sepulchri custodes pecuniâ corrupti, mentiuntur Christi rediisse corpus furto sublatum.

I. Qui-

I. **Q**uidam de custodibus venerunt in civitatem, & nuntiaverunt principibus Sacerdotum omnia, quæ facta fuerant. *Matth. 28. &. 11.*

II. Et congregati cum senioribus, consilio accepto, pecuniam copiosam dederunt militibus, dicentes: Dicite, quia discipuli eius nocte venerunt, & furati sunt eum, nobis dormientibus. Et si hoc auditum fuerit à Præside, nos suadebimus ei, & securos vos faciemus. *Matth. 28. &. 12. 13. 14.*

III. At illi, acceptâ pecuniâ, fecerunt, sicut erant edocti. Et divulgatum est verbum istud apud Iudæos, usque in hodiernum diem. *Matth. 28. &. 15.*

EX R. P. ANTONII GAV-
DIER SOC. IESV, INTRO-
duct. ad perfectionem, cap. 29.

§. 7.

*Quanam perpendenda sint in Medita-
tione Passionis Christi.*

EA potissimum sunt quinque. *Primum* est: Illum, qui patitur, esse Deum Maje-
statis, & hominem sanctissimum, innocen-
tissimum, justissimum, liberalissimum, qui
totâ vitâ nihil ulli mali, sed omnibus bene-
fecit. Sic te decet post sanctam & laudabi-
lem,

lem, atque omnibus utilem vitam, aliud nihil expectare, quàm adversa, si ei similis esse cupis.

Secundum est: Quid patiatur? Exteriùs nuditatem, & paupertatē extremam: contumelias & opprobria, infinitæ ejus sanctitatis sapientiæ, & potentiæ injuriosa: amicorum fugam, & derelictionem: dolores vehemētissimos in omnibus membris, & sensibus. Interiùs verò ariditates, anxietates, desolationes, ac vehementem & continuam tristitiam sine consolatione ulla; ob injurias Deo irrogatas, atque tot animarum perditionem: timores, tœdia, agoniam ad sudorem usque sanguinis. Nam tantum internos dolores admisit, quantum ferre potuit, ad Dei gloriam, & nostram salutem.

Tertium est: A quibus passus sit? ab ijs nempe, à quibus honorari & amari debebat, omnis generis & conditionis hominibus: Judæis, & Gentilibus; Regibus, Gubernatoribus, Pontificibus, Sacerdotibus, Pharisæis, (qui eo tempore erant alijs religiosiores) doctis, indoctis, aulicis, militibus, &c. Hi omnes præter vehementes invidiæ, ambitionis, avaritiæ, & id genus passiones contra Christum, ab ipsis dæmonibus incitabantur acrius, ut nulla illi in re parcerent, nihil ei re-

Equum

Equum in bonis, in fama, & honore, in corpore, in vita facerent. Adde & Discipulorum fugam, Petri negationem, Patris permissionem, adeo ut nullum planè videretur habere, ad quem confugeret.

Quartum est: Pro quibus patiatur? nempe pro nobis, atque adeo ut omnia, & singula peccata nostra expiaret, nobis virtutes omnes, & gratias etiam singulas impetraret; nobis, inquam, qui ab eo alieni eramus: nam pro ipsis crucifixoribus suis, quibus & peccatorum remissionem & veniam suo sanguine & lachrymis à Deo Patre obtinebat.

Quintum est: Quomodo passus sit? nempe tanto cum amore, ardore, zelo. Nam oblatum est, quia ipse voluit: voluit verò cum ardenti desiderio gloriæ Dei reparandæ, & satisfaciendi ejus justitiæ. Itaque erat desiderium hoc, ex vero Dei amore profluens, insatiabile, adeo ut longè plura pati exoptaret. Item cum tanta humilitate, obedientia, & subjectione erga Patrem: tantâ patientiâ, suavitate, atque mansuetudine.

PASSIO
MODUS
PASSIONEM CHRISTI
meditandi versibus conscriptus

A. R. P.

JOANNE BUSÆO S. J.

ENCH. MEDITAT.

Q*Vis patitur?* Christus, Verbum, Sapi-
entia Patris.

Quid patitur? spinas, verbera, sputa, cru-
cem.

Pro quibus hac patitur? pro nostra, homi-
nūmque salute.

Cur patitur? semper ne patiatur homo.

A quibus hac patitur? ab amica stirpe suo-
rum.

Sed quando patitur? quando fuit juvenis.
Hac ubinam patitur? medio telluris in orbe.

Quomodo tanta tulit? proferat ipse mo-
dum.

ALIUS SIDRONII

HOSCHII S. I.

Q*Vis patitur?* Rerum Dominus, de Nu-
mine Numen.

Quid patitur? Lacero corpore mille neces.
Pro quibus? Ingratā pro turbā, & gente re-
belli.

Cur? Nos carnifices fervet ut ipse suos.

Quis

D. N. IESV CHRISTI. 237

Quis locus? Infamis poenis, & morte nocendum.

Quando? Cum poterant facta probare Deum.

A quibus? A notis, & avito sanguine junctis.

Quomodo? Non servans ullum in amore modum.

PII ERGA CHRISTUM PATIENTEM AFFECTVS,
EODEM AUCTORE.

I. Admirationis.

Quis satis hoc capiat? pro me, per vulnera mille,
Et potuisse Deum, nec dubitasse mori?

II. Commiserationis.

Si specto siccis oculis tua vulnera, Christe,
Sum cruce, sum clavis durior ipse tuis.

III. Doloris.

Poenitet! & meritò. Lachrymis non illa pietur,

Quæ tibi, magne Deus, sanguine culpa
stetit?

N 5

4. Gra-

EST PASSIO D. N. IESV CHR

IV. Grati Animi.

Vt fuso tibi, Christe, feram pro sanguine
grates,

Nulla satis longum sæcula tempus erunt

V. Spei.

Spes fugit, ante oculos mea dum mihi crimi-
na pono:

Cum tua respicio vulnera, Christe, redit,

VI. Amoris.

Me pete, Amor, telis in Christi sanguine tin-
ctis:

Quem læsi toties, sic ego læsus ament

VII. Imitationis.

Christe, mihi Dux es. Quæ belli præmia spe-
rem,

Si quæ Dux jeris, non ego miles eam ?

VITÆ

(299.)

V I T Æ

D. N. JESU
CHRISTI

Monotessaron Evangelicum.

P A R S VII.

De gloria D. N. IESV Christi
Redivivi.

A D H O R T A T I O.

O lux perpetua, cuncta creata transcendens
lumina, fulgura coruscationem de sublimi
penetrantem omnia cordis mei intima.
Purifica, lætifica, clarifica, & vivifica spiri-
tum meum, cum suis potentijs, ad inhæ-
rendum tibi jubilosis excessibus. O quan-
do veniet hæc beata & desiderabilis hora,
ut tuâ me sâties præsentia, & sis mihi o-
mnia in omnibus! Quamdiu hoc datum
non fuerit, nec plenum gaudium erit.
Adhuc proh dolor! vivit in me vetus ho-
mo, non est totus crucifixus, non est per-
fectè mortuus. Adhuc concupiscit forti-
zer contra spiritum, bella movet intesti-

N 6 na,

na, nec regnum animæ patitur esse quietum. Sed tu exurge, adjuva me. *Thomas à Kempis lib. 3. de Imitatione Christi, cap. 34. §. 3. & 4.*

MEDITATIO CCCXXII.

Christus Resurrectionem suam tertio die futuram predixit.

I. Responderunt Iesu quidam de Scribis & Phariseis, dicentes: Magister, volumus à te signum videre. *Matth. 12. & 38.*

II. Turbis autem concurrentibus, coepit dicere: Generatio hæc, generatio nequam est. *Luc. 11. & 29.* Generatio mala & adultera signum quærit, & signum non dabitur ei, nisi signum Ionæ prophetæ. *Matth. 12. & 39. Luc. 11. & 29.*

III. Nam sicut fuit Ionas signum Ninivitis: ita erit & filius hominis generationi isti. *Luc. 11. & 30.* Sicut enim fuit Ionas in ventre ceti tribus diebus, & tribus noctibus; sic erit filius hominis in corde terræ tribus diebus, & tribus noctibus. *Matth. 12. & 40.*

IV. Regina Austri surget in iudicio cum viris generationis huius, & condemnabit illos: quia venit à finibus terræ audire sapientiam Salomonis: & ecce plus quàm Salomon hic. *Luc. 11. & 31. Matth. 12. & 42.*

Viri

CHRISTI REDIVIVI. 301

Viri Ninivitæ surgent in iudicio cum generatione ista, & condemnabunt eam; quia poenitentiam egerunt in prædicatione Ionæ. Et ecce plus quam Ionas hic, *Matth. 12. & 41. Luc. 11. Vers. 32.*

MEDITATIO CCCXXIII.

Mulieres parant aromata, & egrediuntur ad sepulcrum.

I. **V**espere autem Sabbati, quæ luceſcit in prima Sabbati, venit Maria Magdalene, & altera Maria, videre sepulcrum. *Matth. 28. Vers. 1.*

II. Et cùm tranſſet Sabbatum, Maria Magdalene, & Maria Iacobi, & Salome emerunt aromata, ut venientes ungerent IESUM. *Marc. 16. & 1.*

III. Vna autem Sabbati, *Luc. 24. & 1. Ioan. 20. & 1.* unâ Sabbatorum; *Marc. 16. & 2.* valde diluculo, *Luc. 24. Vers. 1.* valde mane, *Marc. 16. & 2.* cùm adhuc tenebræ eſſent, *Ioan. 20. & 1.* veniunt ad monumētum, orto jam ſole, *Marc. 16. & 2.* portantes, quæ paraverant, aromata. *Luc. 24. & 1.*

MEDITATIO CCCXXIV.

Terra motu concutitur: Angelus lapidem reſolvit.

I. Et

502 GLORIA IESU

I. Et ecce terræ motus factus est magnus. Angelus enim Domini descendit de cœlo, & accedens revolvit lapidem, & sedebat super eum. *Matth. 28. v. 2.*

II. Erat autem aspectus ejus sicut fulgur: & vestimentum ejus sicut nix. *Matthæi 28. vers. 3.*

III. Præ timore autem ejus exterriti sunt custodes, & facti sunt velut mortui. *Matthæi 28. v. 4.*

MEDITATIO CCCXXV.

Angeli apparent mulieribus in loco sepulchri.

I. Et dicebant (Maria Magdalene, & Maria Jacobi, & Salome, *Marc. 16. v. 1.*) ad invicem: Quis revolvat nobis lapidem ab ostio monumenti? *Marc. 16. v. 3.* erat quippe magnus valde, *vers. 4.* Et respicientes viderunt revolutum lapidem. *Marc. 16. v. 4.* Invenerunt lapidem revolutum a monumento. *Luc. 24. v. 2.*

II. Et introeuntes in monumentum, viderunt juvenem sedentem in dextris, coopertum stolâ candidâ, & obstupuerunt. *Marc. 16. v. 5.* Respondens autem Angelus dixit mulieribus: Nolite timere vos. *Matthæi 28. v. 5.* Nolite expavescere. *Marc. 16. v. 6.*

Scio

CHRISTI REDIVIVA 303

Scio enim, quòd IESUM *Matth. 28. Vers. 5.*
Nazarenum, *Marc. 16. v. 6.* qui crucifixus
est, quæritis. Non est hîc : surrexit enim, si-
cut dixit. *Matth. 28. v. 5. & 6.* Ecce locus,
ubi posuerunt eum. *Marc. 16. v. 6.* Venite,
& videte locum, ubi positus erat Dominus.
Matth. 28. v. 6.

III. Et ingressæ non invenerunt corpus
Domini IESU. Et factum est, dum mente
consternatæ essent de isto, ecce duo viri ste-
terunt secus illas in veste fulgenti. *Luc. 24.*
Vers. 3. & 4.

MEDITATIO CCCXXVI.

*Mulieres ab Angelis magis instruun-
tur de Resurrectione Domini.*

I. **C**Um timerent autem, & declinarent
vultum in terram, dixerunt (duo viri)
ad illas : Quid quæritis viventem cum mor-
tuis ? Non est hîc, sed surrexit. Recordami-
ni, qualiter locutus est vobis, cùm adhuc in
Galilæa esset, dicens : Quia oportet filium ho-
minis tradi in manus hominum peccatorû,
& crucifigi, & die tertiâ resurgere. Et recor-
datæ sunt verborum ejus. *Luc. 24. Vers. 5.*
v. 7. 8.

II. Sed

304 GLORIA IESU

I I. Sed (citò euntes *Matth. 28. & 7.*)
ite, dicite discipulis ejus, & Petro, *Marc. 16.*
& 7. quia surrexit: & ecce præcedit vos in
Galilæam: ibi eum videbitis, sicut dixit vo-
bis, *Matth. 28. & 7. Marc. 16. & 7.* Ecce
prædixi vobis, *Matth. 28. & 7.*

III. Et exierunt citò de monumento cum
timore & gaudio magno, currentes nuncia-
re discipulis ejus. *Matth. 28. & 8.* Illæ exe-
untes, fugerunt de monumento; invaserat
enim eas tremor & pavor: & nemini quic-
quam dixerunt, timebant enim. *Marc. 16.*
vers. 8.

MEDITATIO CCCXXVII.

*Currunt mulieres ad Aposto-
los nuncia.*

I. **E**T regressæ à monumento, nunciave-
runt hæc omnia illis undecim, & ceteris
omnibus. Erat autem Maria Magdalene, &
Ioanna, & Maria Iacobi, & ceteræ quæ cum
eiserant, quæ dicebant ad Apostolos hæc.
Luc. 24. & 9. & 10.

II. Et visa sunt ante illos, sicut deliramen-
tum, verba ista, & non crediderunt illis. *Lu-
ca 24. & 11.*

III. Cucurrit ergo (Maria Magdalene) &
venit ad Simonem Petrum, & ad alium disci-
pu-

pulum, quem amabat Iesus, & dicit illis: Tulerunt dominum de monumento, & nescimus, ubi posuerunt eum. *Ioan. 20. & 2.*

MEDITATIO CCCXXVIII.

*Petrus & Ioannes currunt
ad sepulcrum.*

I. **P**etrus autem surgens cucurrit ad monumentum. *Luc. 24. & 12.* Exiit ergo Petrus, & ille alius discipulus, & venerunt ad monumentum. Currebant autem duo simul, & ille alius discipulus præcucurrit citius Petro, & venit primus ad monumentum. Et cum se inclinasset, vidit posita lintheamina: non tamen introivit. *Ioan. 20. & vers. 3. 4. 5.*

II. Venit ergo Simon Petrus sequens eum, & introivit in monumentum: *Ioan. 20. & 6.* & procumbens vidit lintheamina sola posita: *Luc. 24. & 12.* & sudarium, quod fuerat super caput ejus, non cum lintheaminibus positum, sed separatim involutum in unum locum. *Ioan. 20. & 7.*

III. Tunc ergo introivit & ille discipulus, qui venerat primus ad monumentum; & vidit, & credidit: nondum enim sciebant Scripturam, quia oportebat eum à mortuis resurgere. Abierunt ergo iterum discipuli
ad

ad semetipsos. *Ioan. 20. & 8. 9. 10.* Abijt.
Petrus secum mirans, quod factum fuerat.
Luc. 24. & 12.

MEDITATIO CCCXXIX

*Magdalena secundo veniens ad sepulcrum,
duos rursus Angelos videt.*

I. **M**aria autem stabat ad monumentum
foris, plorans. Dum ego fletet, in-
clinavit se, & prospexit in monumentum.
Ioan. 20. & 11.

II. Et vidit duos Angelos in albis, seden-
tes; unum ad caput, & unum ad pedes, ubi
positum fuerat corpus Iesu. *Ioan. 20. & 12.*

III. Dicunt ei illi: Mulier, quid ploras?
Dicit eis: Quia tulerunt Dominum meum,
& nescio, ubi posuerunt eum. *Ioan. 20. & 13.*

MEDITATIO CCCXXX.

*Christus à mortuis redivivus apparet
primò Martæ Magdalene.*

I. **S**urgens autem Iesus manè, primà Sab-
bati, apparuit primò Mariæ Magdalene,
de qua eiecerat septem dæmonia. *Marc. 16.
& 9.* Modus apparitionis huius narratur à
Ioanne hunc in modum.

II. Hæc (quæ & 13. locata est) cūm di-
xisset,

CHRISTI REDIVIVI. 307

xisset, conversa est retrorsum, & vidit IESUM
stantem: & non sciebat, quia IESUS est. Di-
cit ei IESUS: Mulier, quid ploras? quem quæ-
ris? Illa existimans, quia hortulanus esset,
dicit ei: Domine, si tu sustulisti eum, dicito
mihi, ubi posuisti eum, & ego eum tollam.

Ioan. 20. v. 14. & 15.

III. Dicit ei IESUS: Maria. Conversa illa,
dicit ei: Rabboni, (quod dicitur, Magister) Di-
cit ei IESUS: Noli me tangere, nondum enim
ascendi ad Patrem meum: vade autem ad
fratres meos, & dic eis: Ascendo ad Patrem
meum, & Patrem vestrum: Deum meum, &
Deum vestrum. *Ioan. 20. v. 16. & 17.*

IV. Venit Maria Magdalene annuncians
discipulis; Quia vidi Dominum, & hæc dixit
mihi. *Ioan. 20. v. 18.* Illa vadens nunciavit
his, qui cum eo fuerant, lugentibus & flen-
tibus. Et illi audientes, quia viveret, & visus
esset ab ea, non crediderunt. *Marc. 16. vers.
10. & 11.*

MEDITATIO CCCXXXI.

*Ceteris Magdalene comitibus apparet
Christus in via.*

I. **E**Cce IESUS occurrit illis, dicens: Ave-
te, *Matth. 28. v. 9.*

II II

II. Illæ autem accesserunt, & tenuerunt pedes ejus, & adoraverunt eum. *Matth. 28. Vers. 9.*

III. Tunc ait illis Iesus: Nolite timere. Ite, nunciate fratribus meis, ut eant in Galilæam, ibi me videbunt. *Matth. 28. V. 10.*

MEDITATIO CCCXXXII.

*Duobus discipulis euntibus Emmaum-
tem Christus ignotus sese
jungit.*

I. **P**ost hæc autem duobus ex his ambulanti-
bus ostensus est in alia effigie, eunti-
bus in villam. *Marc. 16. V. 12. Modum hu-
jus apparitionis narrat Lucas hisce verbis.*

II. Ecce duo ex illis ibant ipsâ die in ca-
stellum, quod erat in spatio stadiorum sexa-
ginta ab Ierusalem, nomine Emmaus. Et
ipsi loquebantur ad invicem de his omnibus,
quæ acciderant. *Luc. 24. V. 13. & 14.*

III. Et factum est, dum fabularentur, &
secum quærerent, & ipse Iesus appropin-
quans ibat cum illis. Oculi autem illorum
tenebantur, ne eum agnoscerent. *Luc. 24.
Vers. 15. & 16.*

MEDITATIO CCCXXXIII.

Christus, quos sermones inter se conferant, exquirat.

I. **A**IT IESUS ad illos: Qui sunt hi sermones, quos confertis ad invicem ambulantes, & estis tristes? Et respondens unus, cui nomen Cleophas, dixit ei: Tu solus peregrinus es in Ierusalem, & non cognovisti, quæ facta sunt in illa his diebus? *Luc. 24. v. 17. & 18.*

II. Quibus ille dixit: Quæ? Et dixerunt: De Iesu Nazareno, qui fuit vir propheta, potens in opere & sermone, coram DEO & OMNI populo: & quomodo eum tradiderunt summi Sacerdotes & principes nostri in damnationem mortis, & crucifixerunt eum. Nos autem sperabamus, quia ipse esset redempturus Israël: & nunc super hæc omnia tertia dies est hodie, quod hæc facta sunt. *Luc. 24. Vers. 19. 20. 21.*

III. Sed & mulieres quædam ex nostris terruerunt nos, quæ ante lucem fuerunt ad monumentum. Et non invento corpore eius, venerunt, dicentes, se etiam visionem Angelorum vidisse, qui dicunt eum vivere. Et abierunt quidam ex nostris ad monumen-

tum,

tum, & ita invenerunt, sicut mulieres dixerunt, ipsum verò non invenerunt, *Luc. 24. Vers. 22, 23. 24.*

MEDITATIO CCCXXXIV.

*Christus corripit incredulos,
atque instruit.*

I. **E**T ipse (Iesus) dixit ad eos: O stulti, & tardi corde ad credendum, in omnibus, quæ locuti sunt Prophetæ! Nónne hæc oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam? *Luc. 24. V. 25. & 26.*

II. Et incipiens à Moyse, & omnibus Prophetis, interpretabatur illis in omnibus Scripturis, quæ de ipso erant. *Luc. 24. V. 27.*

III. Et appropinquaverunt castello, quod ibant: & ipse se finxit longius ire. Et coegerunt illum, dicentes: Mane nobiscum, quoniam advesperascit, & inclinata est jam dies. Et intravit cum illis, *Luc. 24. V. 28. & 29.*

MEDITATIO CCCXXXV.

*Christus agnoscitur in fractione
panis.*

I. **E**T factum est, dum recumberet cum eis, accepit panem, & benedixit, ac fregit, & porrigebat illis. *Luc. 24. V. 30.*

H. Ex

CHRISTI REDIVIUI. 311

II. Et aperti sunt oculi eorum, & cognoverunt eum: & ipse evanuit ex oculis eorum.

Luc. 24. v. 31.

III. Et dixerunt ad invicem: Nonne cor nostrum ardens erat in nobis, dum loqueretur in via, & aperiret nobis Scripturas?

Luc. 24. v. 32.

MEDITATIO CCCXXXVI.

Illi visionem suam narrant Apostolis:

& ab his accipiunt novam,

Simoni factam.

I. ET surgentes eadem horâ, regressi sunt in Ierusalem: & invenerunt congregatos undecim, & eos qui cum illis erant,

Luc. 24. v. 33.

II. Dicentes: Quod surrexit Dominus verè, & apparuit Simoni.

Luc. 24. v. 34.

III. Et ipsi narrabant, quæ gesta erant in via; & quomodo cognoverunt eum in fractione panis.

Luc. 24. v. 35.

Illi euntes nunciaverunt ceteris: nec illis crediderunt.

Mar. 16. v. 13.

MEDITATIO CCCXXXVII.

Eodem die Christus apparet vespere, stans in medio Discipulorum.

I. Cum

I. **C**Um serò esset die illo, unâ Sabbatorum, & fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregati propter metum Iudæorum, venit Iesus, & stetit in medio (eorum, *Luc. 24. v. 36.*) & dixit eis: Pax vobis. *Ioan. 20. v. 19.* Ego sum, nolite timere. *Luc. 24. v. 36.*

II. Conturbati verò, & conterriti, existimabant se spiritum videre. Et dixit eis: Quid turbati estis, & cogitationes ascendunt in corda vestra? Videte manus meas, & pedes, quia ego ipse sum: palpate, & videre, quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habere. *Luc. 24. v. 37. 38. 39.*

III. Et cum hoc dixisset, ostendit eis manus, & pedes, *Luc. 24. v. 40.* & latus. *Ioan. 20. v. 20.*

IV. Gavisi sunt ergo discipuli, viso Domino. *Ioan. 20. v. 20.*

MEDITATIO CCCXXXVIII.

Christus ab eis petit cibum, & manducat.

I. **A**Dhuc autem illis non credentibus, & mirantibus præ gaudio, dixit: Habetis hic aliquid, quod manducetur? *Luc. 24. vers. 41.*

II. Ac

CHRISTI REDIVIVI. 313

II. At illi obtulerunt ei partem piscis
assii, & favum mellis. *Luc. 24. & 42.*

III. Et cū manducasset coram eis, su-
mens reliquias dedit eis. *Luc. 24. & 43.*

MEDITATIO CCCXXXIX.

*Christus impertit ijs Spiritum sanctum,
& potestatem facit remittendi
peccata.*

I. **D**ixit ergo eis iterum Iesus : Pax vobis.
Sicut misit me Pater, & ego mitto vos.
Ioan. 20. & 21.

II. Hæc cū dixisset, insufflavit : & di-
xit eis : Accipite Spiritum sanctum. *Ioan.*
20. vers. 22.

III. Quorum remiseritis peccata, remit-
tuntur eis : & quorum retinueritis, retenta
sunt. *Ioan. 20. & 23.*

MEDITATIO CCCXL.

*Thomas tunc, cū discipulis apparuit
Christus, absentis summa in-
credulitas.*

I. **T**homas autem unus ex duodecim,
qui dicitur Didymus, non erat cum
eis, quando venit Iesus. *Ioan. 20. & 24.*

O

II. Di-

II. Dixerunt ergo ei alij discipuli: Viderimus Dominum. *Ioan. 20. & 25.*

III. Ille autem dixit eis: Nisi videro in manibus ejus fixuram clavorum, & mittam digitum meum in locum clavorum, & mittam manum meam in latus ejus, non credam. *Ioan. 20. & 25.*

MEDITATIO CCCXLI.

Thomas à Christo post octiduum primum reducitur ad fidem.

I. **E**T post dies octo, iterum erant discipuli ejus intus; & Thomas cum eis. Venit Iesus januis clausis, & stetit in medio, & dixit: Pax vobis. *Ioan. 20. & 26.*

II. Deinde dicit Thomæ: Infer digitum tuum huc, & vide manus meas, & affer manum tuam, & mitte in latus meum: & noli esse incredulus, sed fidelis. Respondit Thomas, & dixit ei: Dominus meus, & Deus meus. *Ioan. 20. & 27. & 28.*

III. Dixit ei Iesus: Quia vidisti me Thoma, credidisti: beati, qui non viderunt, & crediderunt. *Ioan. 20. & 29.*

ME-

CHRISTI REDIVIVI. 315
MEDITATIO CCCXLII.

*Christus apparet discipulis
piscantibus.*

I. **P**OSTEA manifestavit se iterum Iesus discipulis ad mare Tiberiadis. Manifestavit autem sic: Erant simul Simon Petrus, & Thomas, qui dicitur Didymus; & Nathanaël, qui erat à Cana Galilææ; & filij Zebedæi, & alij ex discipulis ejus duo. *Ioan. 21. v. 1. 2.*

II. Dicit eis Simon Petrus: Vado piscari. Dicunt ei: Venimus & nos tecum. Et exierunt, & ascenderunt in navim: & illâ nocte nihil prendiderunt. *Ioan. 21. v. 3.*

III. Mane autem facto, stetit Iesus in litore: non tamen cognoverunt discipuli, quia Iesus est. *Ioan. 21. v. 4.*

MEDITATIO CCCXLIII.

*Christus copiam illis facit ingentem vim
piscium capiendi.*

I. **D**IXIT ergo eis Iesus: Pueri, numquid pulmentarium habetis? Responderunt ei: Non. *Ioan. 21. v. 5.*

II. Dicit eis: Mittite in dexteram navigij rete, & invenietis. *Ioan. 21. v. 6.*

III. Miserunt ergo : & jam non valebant illud trahere præ multitudine piscium. *Ioan. 21. Vers. 6.*

MEDITATIO CCCXLIV.

Christus in captura piscium agnoscitur.

I. **D**ixit ergo discipulus ille, quem diligebat Iesus, Petro : Dominus est. *Ioan. 21. Vers. 7.*

II. Simon Petrus cum audisset, quia Dominus est, tunicâ succinxit se (erat enim nudus) & misit se in mare. *Ioan. 21. Vers. 7.*

III. Alij autem discipuli navigio venerunt (non enim longè erant à terra, sed quasi cubitis ducentis) trahentes rete piscium. *Ioan. 21. Vers. 8.*

MEDITATIO CCCXLV.

Christus cibum parat, & inter discipulos distribuit.

UT ergo descenderunt in terram, viderunt prunas positas, & piscem superpositum, & panem. Dicit eis Iesus : Afferte de piscibus, quos prendidistis nunc. Ascendit Simon Petrus, & traxit rete in terram plenum magnis piscibus, centum quinque

quaginta tribus. Et cum tanti essent, non est scissum rete. *Ioan. 21. & 9. 10. 11.*

II. Dicit eis Iesus: Venite, prandete. Et nemo audebat discumbentium interrogare eum: Tu quis es? scientes, quia Dominus est. *Ioan. 21. & 12.*

III. Et venit Iesus, & accipit panem, & dat eis, & piscem similiter. Hoc jam tertio manifestatus est Iesus discipulis suis, cum resurrexisset à mortuis. *Ioan. 21. Vers. 13. & 14.*

MEDITATIO CCCXLVI.

Christus Petro suas oves committit.

I. **C**Um ergo prandissent, dicit Simoni Petro Iesus: Simon Ioannis, diligis me plus his? Dicit ei: Etiam Domine, tu scis, quia amo te. Dicit ei: Pasce agnos meos. *Ioan. 21. & 15.*

II. Dicit ei iterum: Simon Ioannis, diligis me? Ait illi: Etiam Domine, tu scis, quia amo te. Dicit ei: Pasce agnos meos. *Ioan. 21. & 16.*

III. Dicit ei tertio: Simon Ioannis, amas me? Contristatus est Petrus, quia dixit ei tertio, Amas me? & dixit ei: Domine, tu

O 3 omnia

318 GLORIA IESU

Omnia nōsti : tu scis, quia amo te. Dixit ei?
Pascere oves meas. *Ioan. 21. & 17.*

MEDITATIO CCCXLVII.

*Christus Petro prädicit ge-
nus mortis.*

I. **A** Men, amen dico tibi: cūm esses junior,
cingebas te, & ambulabas, ubi vole-
bas : cūm autem senueris, extends manus
tuas, & alius te cinget, & ducet, quō tu non
vis. *Ioan. 21. & 18.*

II. Hoc autem dixit, significans, quā
morte clarificaturus esset Deum. *Ioan. 21.
Vers. 19.*

III. Et cūm hoc dixisset, dicit ei : Seque-
re me. *Ioan. 21. & 19.*

MEDITATIO CCCXLVIII.

*Christus Petrum curiosius de Ioanne
querentem corripit.*

I. **C**onversus Petrus, vidit illum discipu-
lum, quem diligebat Iesus, sequen-
tem, qui & recubuit in cæna super pectus
ejus, & dixit : Domine, quis est, qui tradet
te? Hunc ergō cūm vidisset Petrus, dixit Ie-
su : Domine, hic autem quid? *Ioan. 21.
Vers. 20. & 21.*

II. Dñ.

II. Dicit ei Iesus: Sic eum volo manere, donec veniam, quid ad te? tu me sequere. *Ioan. 21. & 22.*

III. Exivit ergo sermo iste inter fratres, quia discipulus ille non moritur. Et non dixit ei Iesus: Non moritur, sed; Sic eum volo manere, donec veniam, quid ad te? *Ioan. 21. Vers. 23.*

MEDITATIO CCCXLIX.

Christus in monte Galilæe discipulis suis ostendit.

I. **U**Ndecim autem discipuli abierunt in Galilæam, in montem, ubi constituerat illis Iesus. Et videntes eum, adoraverunt: quidam autem dubitaverunt. *Matth. 28. Vers. 16. & 17.*

II. Et accedens Iesus, locutus est eis, dicens: Data est mihi omnis potestas in cælo & in terra. *Matth. 28. & 18.*

III. Euntes ergo docete omnes gentes: baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: docentes eos servare omnia, quæcumque mandavi vobis. Et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usq; ad consummationem sæculi. *Matth. 28. Vers. 19. & 20.*

MEDITATIO CCCL.

Christus aperit discipulis suis sensum ad intelligendas Scripturas.

I. **D**ixit Iesus ad eos : Hæc sunt verba, quæ locutus sum ad vos, cùm adhuc essem vobiscum, quoniam necesse est impleri omnia, quæ scripta sunt in lege Moyse, & Prophetis, & Psalmis de me. *Luc. 24. v. 44.*

II. Tunc aperuit illis sensum, ut intelligerent Scripturas, & dixit eis : Quoniam sic scriptum est, & sic oportebat Christum pati, & resurgere à mortuis tertiâ die : & prædicari in nomine ejus pœnitentiam, & remissionem peccatorum in omnes gentes, incipientibus ab Ierosolyma. *Luc. 24. Vers. 45. 46. 47.*

III. Vos autem testes estis horum. Et ego mitto promissum Patris mei in vos : vos autem sedete in civitate, quoadusque induamini virtute ex alto. *Luc. 24. v. 48. & 49.*

MEDITATIO CCCLI.

Novissima Christi apparitio.

I. **N**ovissimè recumbentibus illis undecim apparuit : & exprobravit incredulitatem eorum, & duritiam cordis ; quia

ijs,

CHRISTI REDIVIVI. 328

ijs, qui viderant eum resurrexisse, non crediderunt, *Marc. 16. v. 14.*

I I. Et dixit eis: Euntes in mundum universum, prædicate Evangelium omni creaturæ. Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit: qui verò non crediderit, condemnabitur. *Marc. 16. v. 15. & 16.*

I I I. Signa autem eos, qui crediderint, hæc sequentur: In nomine meo dæmonia ejicient: linguis loquentur novis: serpentes tollent: & si mortiferum quid biberint, non eis nocebit: super ægros manus imponent, & bene habebunt. *Marc. 16. v. 17. & 18.*

MEDITATIO CCCLII.

*Gloriosissima Christi in cælum
Ascensio.*

I. **E**T Dominus quidem Iesus postquam locutus est eis, *Marc. 16. v. 19.* eduxit eos foras in Bethaniam: & elevatis manibus suis benedixit eis. *Luc. 24. v. 50.*

II. Et factum est, dum benediceret illis, recessit ab eis, & ferebatur in cælum. *Luc. 24. v. 51.* Assumptus est in cælum, & sedet à dextris Dei. *Marc. 16. v. 19.*

III. Et ipsi adorantes regressi sunt in Ierusalem cum gaudio magno: & erant semper in templo, laudantes & benedicentes

O s De-

322 GLORIA IESU

Deum. *Luc. 24. v. 52. & 53.* Illi autem profecti prædicaverunt ubique, Domino cooperante, & sermonem confirmante, sequentibus signis. *Marc. 16, v. 20.*

MEDITATIO CCCLIII.

*Anacephaleosis apparitionum Christi,
ex Actis Apostolorum.*

I. PRIMUM quidem sermonem feci de omnibus, ô Theophile, quæ coepit Iesus facere, & docere, usque in diem, quâ præcipiens Apostolis per Spiritum sanctum, quos elegit, assumptus est. *Lucas Actor. 1. v. 1. 2.*

II. Quibus & præbuit seipsum vivum, post passionem suam in multis argumentis, per dies quadraginta apparens eis, & loquens de regno Dei. *Act. 1. v. 3.*

III. Et convescens, præcepit eis, ab Ierosolymis ne discederent, sed expectarent promissionem Patris, quam audistis (inquit) per os meum: quia Ioannes quidem baptizavit aquâ, vos autem baptizabimini Spiritu sancto non post multos hos dies. *Actorum 1. Vers. 4. & 5.*

ME-

MEDITATIO CCCLIV.

De Ascensione Christi, ex Actis Apostolorum.

I. **I**gitur qui convenerant, interrogabant Ieum, dicentes : Domine, si in tempore hoc restitues regnum Israël? Dixit autem eis : Non est vestrum, nōsse tempora vel momenta, quæ Pater posuit in sua potestate : *Act. 1. v. 6. & 7.*

II. Sed accipietis virtutem supervenientis Spiritus sancti in vos : & eritis mihi testes in Ierusalem, & in omni Iudæa, & Samaria, & usque ad ultimum terræ. *Act. 1. v. 8.*

III. Et cum hæc dixisset, videntibus illis, elevatus est : & nubes suscepit eum ab oculis eorum. *Act. 1. v. 9.*

MEDITATIO CCCLV.

Angeli predicant Christum similiter Genturum.

I. **C**um intuerentur in coelum euntem illum, ecce duo viri adstiterunt juxta illos in vestibus albis. *Act. 1. v. 10.*

II. Qui & dixerunt : Viri Galilæi, quid statis aspicientes in coelum? hic Iesus, qui assumptus est à vobis in coelum, sic veniet, quem.

114 GLORIA IESU

quemadmodum vidistis eum euntem in
coelum. *Actor. 1. & 11.*

III. Tunc reversi sunt Ierosolymam, à
monte, qui vocatur Oliveri, qui est juxta
Ierusalem, Sabbati habens iter. *Act. 1. & 12.*

MEDITATIO CCCLVI.

*Discipuli reversi Hierosolymam, ma-
nent in cenaculo congregati.*

I. **R**everfi sunt Ierosolymam, à monte,
qui vocatur Oliveri, qui est juxta Ieru-
salem, Sabbati habens iter. *Act. 1. & 12.*

II. Et cum introissent, in cenaculum
ascenderunt, ubi manebant Petrus & Ioan-
nes, Iacobus & Andreas, Philippus & Tho-
mas, Bartholomæus & Matthæus, Iacobus
Alphæi, & Simon Zelotes, & Iudas Iacobi.
Actor. 1. & 13.

III. Hi omnes erant perseverantes una-
nimiter in oratione cum mulieribus, & Ma-
ria matre Iesu, & fratribus ejus. *Actor. 1.
Vers. 14.*

MEDITATIO CCCLVII.

*In locum Iudæ traditoris, alius Resur-
rectionis Dominice testis substi-
tuendus queritur.*

I. Ia

I. IN diebus illis exurgens Petrus in medio fratrum, dixit : (erat autem turba hominum simul, ferè centum viginti) Viri fratres, oportet impleri Scripturam, quam prædixit Spiritus sanctus per os David de Iuda. *Act. 1. v. 15. 16.*

II. Scriptum est enim in libro Psalmorum: Fiat commoratio eorum deserta, & non sit qui inhabitet in ea: & episcopatum ejus accipiat alter. *Act. 1. v. 20.*

III. Oportet ergo ex his viris, qui nobiscum sunt congregati in omni tempore, quo intravit & exivit inter nos Dominus Iesus, incipiens à baptismo Ioannis usque in diem, quâ assumptus est à nobis, testem resurrectionis ejus nobiscum fieri unum ex istis. *Act. 1. v. 21. 22.*

MEDITATIO CCCLVIII.

Mathias in numerum Apostolorum adsciscitur.

I. ET statuerunt duos, Ioseph, qui vocabatur Barfabas, qui cognominatus est Iustus, & Mathiam. *Act. 1. v. 23.*

II. Et orantes dixerunt: Tu Domine, qui corda nôsti omnium, ostende, quem elegeris ex his duobus unum, accipere locum

mi-

326 GLORIA IESV

ministerij huius, & Apostolarum, de quo præ-
varicatus est Iudas, ut abiret in locum su-
um. *Act. 1. v. 24. & 25.*

III. Et dederunt sortes eis, & cecidit sort
super Mathiam, & annumeratus est cum
undecim Apostolis. *Act. 1. v. 26.*

MEDITATIO CCCLIX.

*Spiritus sanctus effunditur super Aposto-
los, & loquuntur varijs linguis.*

I. **C**um complerentur dies Pentecostes,
erant omnes pariter in eodem loco:
& factus est repente de cœlo sonus, tam-
quam advenientis Spiritus vehementis, &
replevit rotam domum, ubi erant sedentes.
Actor. 2. v. 1. & 2.

II. Et apparuerunt illis dispertitæ lin-
guæ tamquam ignis, seditque supra singulos
eorum. *Actor. 2. v. 3.*

III. Et repleti sunt omnes Spiritu san-
cto, & cœperunt loqui varijs linguis, prout
Spiritus sanctus dabat eloqui illis. *Act. 2.
Vers. 4.*

ME-

CHRISTI RED IVIVI. 327
MEDITATIO CCCLX.

*Admirantur Iudæi, quòd Apostoli lo-
quantur omnium gentium
linguis.*

I. **E**Rant autem in Ierusalem habitantes
Iudæi, viri religiosi ex omni natione,
quæ sub cœlo est. Factâ autem hac voce,
convenit multitudo, & mente confusa est,
quoniam audiebat unusquisque linguâ suâ
illos loquentes. *Act. 2. v. 5. 6.*

II. Stupebant autem omnes, & miraban-
tur, dicentes: Nónne ecce omnes isti, qui
loquuntur, Galilæi sunt, & quomodo nos
audivimus unusquisque linguam nostram,
in qua nati sumus? Parthi, & Medi, & Æla-
mitæ, & qui habitant Mesopotamiam, Iu-
dæam, & Cappadociam, Pontum, & Asiam,
Phrygiam, & Pamphyliam, Ægyptum, &
partes Libyæ, quæ est circa Cyrenen, & ad-
venæ Romani, Iudæi quoque, & Profelyti,
Cretes, & Arabes: audivimus eos loquen-
tes nostris linguis magnalia Dei. *Actor. 2.
Vers. 7. 8. 9. 10. 11.*

III. Stupebant autem omnes, & mira-
bantur ad invicem dicentes: Quidnam vult
hoc esse? Alij autem irridentes dicebant:
Quia musto pleni sunt isti. *Act. 2. v. 12. 13.*

MEDITATIO CCCLXI.

*Petrus probat ex Ioële, quod factum
mirabantur Iudæi.*

I. **S**Tans autem Petrus cum undecim, levavit vocem suam, & locutus est eis: Viri Iudæi, & qui habitatis Ierusalem universi, hoc vobis notum sit, & auribus percipite verba mea. Non enim, sicut vos aestimatis, hi ebrii sunt, cum sit hora diei tertia: sed hoc est, quod dictum est per prophetam Ioël: Et erit in novissimis diebus (dicit Dominus) effundam de Spiritu meo super omnem carnem: & prophetabunt filii vestri, & filiae vestrae: & juvenes vestri visiones videbunt, & seniores vestri somnia somniabunt. *Act. 2. v. 14. 15. 16. 17.*

II. Et quidem super servos meos, & super ancillas meas, in diebus illis effundam de Spiritu meo, & prophetabunt: & dabo prodigia in coelo sursum, & signa in terra deorsum, sanguinem, & ignem, & vaporem fumi. *Act. 2. v. 18. § 19.*

III. Sol convertetur in tenebras, & luna in sanguinem, antequam veniat dies Domini magnus & manifestus. Et erit: Omnis, quicumque invocaverit nomen Domini, salvus erit. *Act. 2. v. 20. § 21.*

CHRISTI REDIVIVI. 329
MEDITATIO CCCLXII.

*Prima concio S. Petri, de Passione &
Resurrectione Domini.*

I. **V**iri Israëlitaë, audite verba hæc: IESUM NAZARENUM, virum approbatum à DEO in vobis, virtutibus, & prodigijs, & signis, quæ fecit Deus per illum in medio vestri, sicut & vos scitis: hunc definito consilio & præscientiâ DEI traditum, per manus iniquorum affigentes interemistis. *Actor. 2. Vers. 22. & 23.*

II. Quem Deus suscitavit, solutis doloribus inferni, juxta quod impossibile erat teneri illum ab eo. David enim dicit in eum: Providebam Dominum, &c. *Actor. 2. V. 24. & 25.* Caro mea requiescet in spe: Quoniam non derelinques animam meam in inferno, nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem. Notas mihi fecisti vias vitæ: &c. *Actor. 2. V. 26. 27. 28.*

III. Viri fratres, liceat audenter dicere ad vos de patriarcha David, quoniam defunctus est, &c. *Vers. 29.* Propheta igitur cum esset, & sciret, quia jurejurando jurâisset illi Deus de fructu lumbi ejus sedere super sedem ejus: providens locutus est de Resurrectione Christi, quia neque derelictus est
in

330 GLORIA IESU

in inferno, neque caro ejus vidit corruptio-
nem. *Actor. 2. v. 30. 31.*

IV. Hunc IESUM resuscitavit Deus: cu-
jus omnes nos testes sumus. *Vers. 32.* Cer-
rissimè sciat ergo omnis domus Israël, quia &
Dominum eum, & Christum fecit Deus, hunc
IESUM, quem vos crucifixistis. *Vers. 36.* His
autem auditis, compuncti sunt corde. *Actor.
2. Vers. 37.*

MEDITATIO CCCLXIII.

*Alia ejusdem Petri concio, de Passione
Domini, & Resurrectione.*

I. **V**iri Israëlitarum, quid miramini in hoc, aut
nos quid intuemini, quasi nostram vir-
tute aut potestate fecerimus hunc (claudum
ex utero matris suae) ambulare? Deus Abra-
ham, & Deus Isaac, & Deus Iacob, Deus pa-
trum nostrorum, glorificavit filium suum
IESUM, quem vos quidem tradidistis, & ne-
gastis ante faciem Pilati, judicante illo dimit-
ti. *Act. 3. v. 12. 13.*

II. Vos autem sanctum & justum ne-
gastis, & petistis virum homicidam donari
vobis: auctorem verò vitae interfecistis,
quem Deus suscitavit à mortuis, cujus nos
testes sumus. *Act. 3. v. 14. & 15.*

III. Et

CHRISTI REDIVIVI. 331

III. Et nunc, fratres, scio, quia per ignorantiam fecistis, sicut & principes vestri. Deus autem, quæ prænunciavit per os omnium prophetarum, pati Christum suum, sic implevit. *Actor. 3. v. 17. & 18.*

MEDITATIO CCCLXIV.

In solo IESU Christo salus omnium consistit.

I. **H**ic est lapis, qui reprobatus est à vobis ædificantibus, qui factus est in caput anguli: & non est in alio aliquo salus. *Actor. 4. v. 11. & 12.*

II. Nec enim aliud nomen est sub cælo datum hominibus, in quo oporteat nos salvos fieri. *Actor. 4. v. 12.*

III. Deus patrum nostrorum suscitavit IESUM, quem vos interemistis, suspendentes in ligno. Hunc principem & salvatorem Deus exaltavit dextrâ suâ, ad dandam poenitentiam Israël, & remissionem peccatorum. *Actor. 5. v. 30. & 31.*

MEDITATIO CCCLXV.

De Fide ac Spe nostræ resurrectionis.

I. **P**ENetrabo omnes inferiores partes terræ, & inspiciam omnes dormientes, &

312 GLORIA IESV REDIV,
& illuminabo omnes sperantes in Domino.
Eccli. 24. v. 45.

I I. Ecce ego aperiam tumulos vestros,
& educam vos de sepulchris vestris, populus
meus: & inducam vos in terram Israël. *E-*
zech. 37. v. 12.

II I. Nolumus vos ignorare, fratres, de
dormientibus, ut non contristemini, sicut
& ceteri, qui spem non habent. Si enim cre-
dimus, quod Iesus mortuus est, & resurrexit;
ita & Deus eos, qui dormierunt per IESUM,
adducet cum eo. *Paulus 1. Thessal. 4. vers.*
12. & 13.

IV. Hæc est voluntas ejus, qui misit
me, Patris: ut omne, quod dedit mihi, non
perdam ex eo, sed resuscitem illud in novis-
simo die. Hæc est autem voluntas Patris
mei, qui misit me: ut omnis, qui videt Fi-
lium, & credit in eum, habeat vitam æter-
nam, & ego resuscitabo eum in no-
vissimo die. *Ioan. 6. v. 39.*

¶ 40.

CON-

CONSIDERATIONES
PRO SEX ILLIS HORIS,
VÆ SINGVLIS QVADRI-
ennijs annum efficiunt
Bissextilem.

AD I. HORAM.

Quatuor Væ à Christo Domino
intentata.

I. VÆ vobis divitibus, quia habetis con-
solationem vestram. *Luc. 6. v. 24.*

II. Væ vobis, qui saturati estis: quia esu-
rietis. *Luc. 6. v. 25.*

III. Væ vobis, qui ridetis nunc: quia
lugebitis & flebitis. *Luc. 6. v. 25.*

IV. Væ cùm benedixerint vobis homi-
nes: secundum hæc enim faciebant pseudo-
prophetis patres eorum. *Luc. 6. v. 26.*

AD II. HORAM.

De peccatis remittendis, & non
remittendis.

I. O Mne peccatum & blasphemia remit-
tetur hominibus: spiritûs autem bla-
sphemia non remittetur. *Matth. 12. v. 31.*
Marc. 3. v. 28. & 29.

II. Qui-

334 CONSIDERATIONES

II. Quicumque dixerit verbum contra filium hominis, remittetur ei: *Matth. 12. v. 32. Luc. 12. v. 10.*

III. Qui autem dixerit contra Spiritum sanctum, non remittetur ei, neque in hoc saeculo, neque in futuro, *Matth. 12. v. 32. Luc. 12. v. 10.* sed reus erit æterni delicti. *Marc. 3. v. 29.*

IV. Aut facite arborem bonam, & fructum ejus bonum: aut facite arborem malam, & fructum ejus malum: siquidem ex fructu arbor agnoscitur. *Matth. 12. v. 33.*

AD III. HORAM.

De multitudine reproborum, & paucitate salvandorum.

I. **I**trate per angustam portam: quia lata porta, & spatiosa via est, quæ ducit ad perditionem. *Matth. 7. v. 13.*

II. Et multi sunt, qui intrant per eam. *Matth. l. c.*

III. Quàm angusta porta, & arcta via est, quæ ducit ad vitam! *Matth. 7. v. 14.*

IV. Et pauci sunt, qui inveniunt eam. *Matth. l. c.*

Epi-

Epimetrum.

Dixit Iesus: Contendite intrare per angustam portam: quia multi, dico vobis, quaerent intrare, & non poterunt. *Luce 13. vers. 24.*

AD IV. HORAM.

De Domino & Servo, Discipulo & Magistro.

I. **N**on est discipulus super magistrum. *Matth. 10. & 24. Luc. 6. & 40.*

II. Nec servus super Dominum suum. *Matth. 10. & 24.*

III. Sufficit discipulo, ut sit sicut Magister ejus. *Matth. 10. & 25. Perfectus omnis erit, si sit sicut Magister ejus. Luc. 6. & 40.*

IV. Et servo sufficit, ut sit sicut Dominus ejus. *Matth. 10. & 25. Si patrem familias Beelzebub vocaverunt: quanto magis domesticos ejus? Ne ergo timueritis eos. Matth. 10. & 25. & 26.*

AD V. HORAM.

De Operto & Aperto.

I. **N**ihil est opertum, quod non revelabitur; & occultum, quod non sciatur. *Matth.*

336 *CONSID. PRO VI. HORIS.*

Matth. 10. & 26. Luc. 12. & 2. Non est aliquid absconditum, quod non manifestetur: nec factum est occultum, *Marc. 4. & 22.* quod non cognoscatur, & in palam veniat. *Luc. 8. & 17.*

II. Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine: & quod in aure auditis, prædicate super tecta. *Matth. 10. & 27.*

III. Multis turbis circumstantibus, ita ut se invicem conculcarent, coepit dicere Iesus ad discipulos suos: Quæ in tenebris dixistis, in lumine dicentur *Luc. 12. & 1. & 3.*

IV. Et quod in aurem locuti estis in cubiculis, prædicabitur in tectis. *Luc. 12. & 3.*

AD VI. HORAM.

De spiritu immundo revertente in domum.

I. **C**um immundus spiritus exierit ab homine, ambulat per loca arida, quærens requiem, & non invenit. Tunc dicit: Revertar in domum meam, unde exivi. *Matth. 12. & 43. & 44.*

II. Et veniens invenit eam vacantem, scopis mundatam, & ornatam. *Matth. 12. Vers. 44.*

III. Tunc vadit, & assumit septem alios
spiri-

MED. PRO ANNO BISS. 337

spiritus secum nequiores se, & intrantes habitant ibi. *Matth. 12. v. 45.*

IV. Et fiunt novissima hominis illius pejora prioribus. *Matth. 13. v. 45.*

MEDITATIO CCCLXVI.

Pro Anno Bissextili.

De extremo judicio.

CUM venerit Filius hominis in maiestate sua, & omnes Angeli cum eo, tunc sedebit super sedem maiestatis suæ: & congregabuntur ante eum omnes gentes, & separabit eos ab invicem, sicut pastor segregat oves ab hœdis: & statuet oves quidem à dextris suis, hœdos autem à sinistris. *Matth. 25. v. 31. 32. 33.*

II. Tunc dicet rex his, qui à dextris ejus erunt: Venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum à constitutione mundi. Esurivi enim, & dedistis mihi manducare: &c. *Matth. 25. v. 34. 35.* Amen dico vobis: quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis. *Matth. 25. vers. 40.*

III. Tunc dicet & his, qui à sinistris erunt: Discedite à me maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo, & angelis

P

ejus.

eius. Esurivi enim, & non dedistis mihi manducare: &c. *Matth. 25. v. 41. & 42.* Amen dico vobis: quamdiu non fecistis uni de minoribus his, nec mihi fecistis. Et ibunt hi in supplicium æternum; iusti autem in vitam æternam. *Matth. 25. v. 45. 46.*

MODI MEDITANDI
accommodati singulis Partibus Monotessari.

PRO PARTE I. ET II.

Modus universalis meditandi mysteria Vitæ D. N. IESV Christi.

Singulis materiæ dispositæ Punctis adhibenda sunt Puncta tria Formulæ, sive modi meditandi. Primum Formulæ punctum est, Consideratio singularum Personarum, de quibus mentio fit in proposito puncto materiæ. Exempli gratiâ sit istud materiæ punctum, *Luc. 2. v. 34. Benedixit illis Simeon, & dixit ad Mariam matrem eius: Ecce positus est hic in ruinam, &c.* Hic considerandæ sunt personæ tres: Simeon senex, Iesus puerulus, & Virgo mater ipsius Maria. Ex harum personarum consideratione documenta sunt elicienda, quibus nos docemur aliquid seu facere, seu vitare.

Secundum Formulæ Punctum est, in eodem materiæ puncto considerare ac perpendere

dere omnia verba, quæ locutæ sunt illæ ipsæ personæ, quas paulò antè contemplati sumus. Notandum autem est, nomine Verborum non intelligi tantum ea, quæ in textu recensentur prolata, verum etiam illa, quæ textus siluit, & fortassis tamen à prædictis personis fuerunt prolata, vel certè in his circumstantijs prudenter & accommodatè ad rem proferri potuerunt. Item intelligi earundem personarum cogitationes internas, & iudicia, & discursus, &c. quæ nihil aliud sunt, quàm verba mentis. Ex his omnibus colligendus fructus, quemadmodum priùs. Sic in allato exemplo perpendenda sunt verba Simeonis, quæ Spiritus propheticus cordi ipsius inspiravit, & impulit, ut ore proferret. Verba item B. V. non quæ dixit (nulla enim Lucas refert) sed quæ dicere potuisset, quærendo & ulterius indagando, quâ ratione positus sit filius hic suus in ruinam multorum. Expendenda quoque sunt, quæ tunc utique, cum hæc audiret, animo secum agitavit.

Tertium Formulæ Punctum est, attendere earundem personarum omnes, aut præcipuas saltem Actiones, & ex adverso Passiones. In præsentī exemplo eum intueri, qui positus est, à quo? *in ruinam multorum*, ut

in æternum pereant. Aliquid inde semper ad nos reflectemus, ut ex consideratione tali fructum aliquem referamus. Si hoc modo absolutum fuerit punctum primum Materiæ, fit progressus ad alia puncta eodē modo meditanda. Illud igitur bene notandum, hanc regulam adhibendam esse in singulis punctis materiæ propositæ, ut nimirum intentio meditantis feratur primum quidem in personas, quæ in illo puncto occurrunt; tum ad verba, si prius verba; vel ad facta, si prius occurrant facta. Alia enim quia prius dicta sunt, ideo postea tale quid factum est: & vicissim quia prius aliquid factum est, ideo tales postea prolati sunt sermones.

PRO PARTE III.

Modus meditandi miraculum.

I. **C**onsiderandum, quæ in eo transcendentia vires naturæ contineantur.

II. Quæ fuerit causa illius instrumentalis: seu quo instrumento Deus fuerit usus in eo faciendo.

III. Quæ motiva & rationes fuerint faciendi miraculum.

IV. Qui inde secuti effectus alij, præter mira-

miraculosum, in diversis, vel eo saltem, circa quem contigit miraculum.

V. Quis inde fructus à nobis hauriri possit.

PRO PARTE IV.

Modus meditando Parabolas.

I. **T**Ota Parabola, secundum substantiam & adjuncta, perfectè concipienda.

II. Inquirendum, quid significet Parabola. Quædam ab ipsomet Christo explicatæ sunt: aliæ declarantur à Doctoribus.

III. Facienda applicatio Parabolæ cum significato, per considerationem similitudinis, vel dissimilitudinis inter Parabolam & rem significatam, juxta scopum, qui in Parabola potissimum quærebatur.

IV. Perpendendum, quid in alijs ex hac Parabola fuerit secutum.

V. Fruendus pro Meditante fructus.

PRO PARTE V.

Modus meditando Præcepta, & Consilia Christi.

I. **V**idendum, quid prohibeat, vel jubeat, vel consulat Christus.

II. An rationabiliter, & quas ob causas,

P 3

III. Con-

542 MODI MEDIT.

III. Considerandi fructus vel damna, quæ ex observatione vel neglectu consequuntur.

IV. Introducuntur ij, qui præcepta, consiliave observârunt, aut neglexerunt, habitâ ratione fructûs & utilitatis, vel damni, quod experti sunt.

V. Quomodo ego me hucusque in observatione vel neglectu eorum habuerim, & habiturus sim deinceps.

PRO PARTE VI.

Modi varij meditandi Passionem Dominicam.

I. Modus communis meditandi Passionem Domini.

I. **C**ONSIDERETUR, quæ & qualis sit Actio, vel Passio principalis in proposito pñcto: item, quæ talis Actionis, vel Passionis circumstantiæ; nimirum Loci, Temporis, Modi, &c. juxta vulgarem illum Versum: *Quis, Quid, Vbi, Quibus auxiliis, Cur, Quomodo, Quando.*

II. Ex rebus his consideratis colliguntur virtutes tum aliorum, tum præsertim Christi patientis.

III. Expenditur, quàm heroicæ, seu difficiles virtutes illæ fuerint,

IV. Ap-

MODI MEDIT. 343

IV. Applicationem ad se faciet meditant, examinando, an easdem virtutes, & cum talibus difficultatibus, exercuerit: & quid factururus sit in posterum.

II. *Modus meditandi de septem effusionibus sanguinis: ad detestanda peccata.*

I. Considerandum, quàm pretiosum & copiosum sanguinem in proposita effusione Christus profuderit, ut peccatorum sordes elueret.

II. Quanta peccatorum foeditas ac turpitudine debeat esse, quibus eluendis tam pretiosus atque copiosus sanguis profundendus erat.

III. Quàm deceat igitur, ut homines peccata tam turpia cum horrore detestentur.

IV. Vtrum ego cum horrore hucusque peccatorum turpitudinem detestatus fuerim, & quomodo deinceps detestaturus sim.

Septem autem effusiones sanguinis hæ sunt. I. in horto, cum sanguineum sudavit sudorem. II. in domo Caiphæ, cum vapulavit à ministro. III. in Flagellatione. IV. in Coronatione. V. in abstractione vestium. VI. in Crucifixione. VII. in Lateris apertione.

III. *Modus meditandi de pœnis quinque sensuum corporis Christi: ad compatiendum Christo.*

I. Cor-

I. Confid. quæ poenæ proposito sensui, Visûs, Auditûs, Tactûs, &c. Christi fuerint, illatæ.

II. Quantos dolores ex ejuscemodi poenis senserit idem sensus, tum propter Christi teneritudinem ac debilitatem: tum propter tortorum multitudinem, promptitudinem, impietatem, immanitatem: tum propter poenarum copiam, varietatem, durationem, continuitatem: tum denique propter absentiam omnis consolationis.

III. An non poenæ tales, & tanti ex poenis secuti dolores mereantur miserationem hominum: cum præsertim Christus & illas, & istos tulerit, ne ferre cogerentur homines.

IV. Quomodo tu hætenus Christi poenas & dolores miseratus, & in posterum miseraturus sis.

IV. Modus meditandi de damnis animæ, corporis, & fortunarum Christi: ad præstandam gratitudinem beneficio Passionis.

I. Perpende, qualia & quanta damna Christus perpeffus fuerit in anima, vel corpore, vel fortunis.

II. Qualia & quanta tum bona contulerit, tum mala sustulerit, non omnibus tantum, sed singulis etiam hominibus, talis ac tanta perpeffio Christi.

III. Quan-

III. Quanta incumbat necessitas simul omnib⁹ & singulis hominibus, ut beneficijs tā eximijs gratos se exhibeant, recognoscendo, meditando, prædicando, & compensando illa mutuis tum operationibus, tum passionibus.

IV. An necessariam tu gratitudinem ijsdem beneficijs retuleris hucusque, & quam in posterum relaturus sis.

V. *Modus meditando de septem itineribus Christi patientis: ad miranda Dei mirabilia.*

I. Considera, quæ Christus in proposito itinere sustinuerit incommoda.

II. Quàm conveniens talis sustinentia fuerit ad fines à Christo patiente intentos: nimirum ad coelestis Patris gloriam, ad exaltationem Christi, ad Dæmonis subjectionem, ad Hominis illuminationem, inflammationem, corroborationem, cōsolationem, subventionem, erectionem ad ardua; denique ad vitam Christianam, quæ in cruce, paupertate, humilitate, contemptu consistit, excitationem.

III. Quàm porrò convenientia talis mira sit & miranda, non tam speculativè, quàm practicè; hoc est, consideranda, æstimanda, ac veneranda.

IV. An tu convenientiam talem Passio- nis cum istis finibus, hætenus practicè mi-

ra-

ratus fueris; & quî deinceps miraturus sis.

Septem itinera sunt. I. à cænaculo in hortum Gethsemani. II. ab horto ad Annæ domum. III. ab Annæ domo ad palatium Caiphæ. IV. à palatio Caiphæ ad prætorium Pilati. V. à prætorio Pilati ad regiam Herodis. VI. à regia Herodis rursus ad prætorium Pilati. VII. à prætorio ad montem Calvariæ.

PRO PARTE VII.

Modus meditando mysteria Resurrectionis Dominice.

I. **C**onfid. Quomodo Christi divinitas Passionis & mortis tempore abscondita, palàm se faciat in proposito mysterio Resurrectionis, quantisque miraculis elucescat.

II. Quibus obsequijs hanc divinitatis Christi gloriam profecuti fuerint tum Angeli, tum Patres, tum Discipuli ac Discipulæ ejus in eodem mysterio.

III. Quàm deceat, ut eandem divinitatem similibus prosequantur obsequijs universi homines.

IV. An, & quibus obsequijs tu Christum redivivum profecutus, & profecuturus sis.

Coll. S. J. Paderb. 1660.

ER-

E R R A T A.

Pag. 68. vers. 9. *Descendentium*, in Græco habetur *Discipulorum*, hoc est, discipulorum: ex qua voce facilis in illam alteram fuit deflexio

Pag. 74. v. 10. de pecunia: lege, *de penuria sua*.

Pag. 88. v. 14. ibique: lege, *ibi*.

Pag. 98. v. 10. venit, l. *pervenit*.

Pag. 114. v. penult. transiet: nunc Vulgata, *transijt*.

Pag. 115. v. 16. manus, ex Græco: Vulgata, *manum*.

Pag. 135. ad Punct. II. v. 5. adde. Alia autem ceciderunt in spinas: & creverunt. spinæ, & suffocaverunt ea. *Matth. 13. & 5. 6. 7. Marc. 4. & 5. 6. 7.*

Pag. 147. v. 19. suspiciens: l. *suscipiens*.

Pag. 153. v. 4. deleatur & in fine.

Pag. 158. v. 8. adde: *in domo patris mei*.

Pag. 232. v. ult. l. *legitimis doctoribus*.

Pag. 263. v. 5. l. *Luc. 22.*

Pag. 265. v. 4. adde, & calefaciebant se.

V. 5. cum eis & Petrus. V. 6. l. *Ioan. 18.*

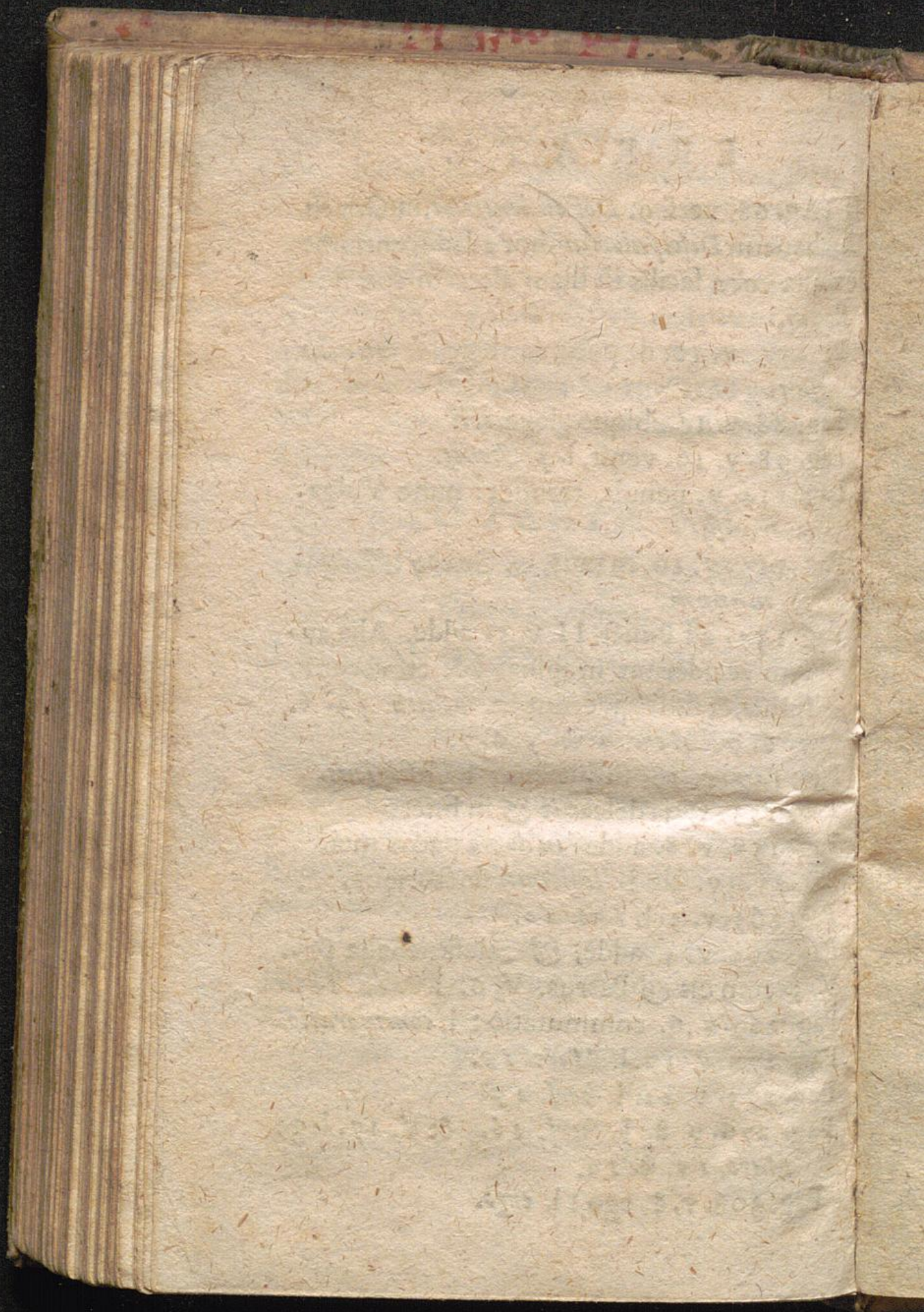
Pag. 269. v. 6. commutatio: l. *commoratio*.

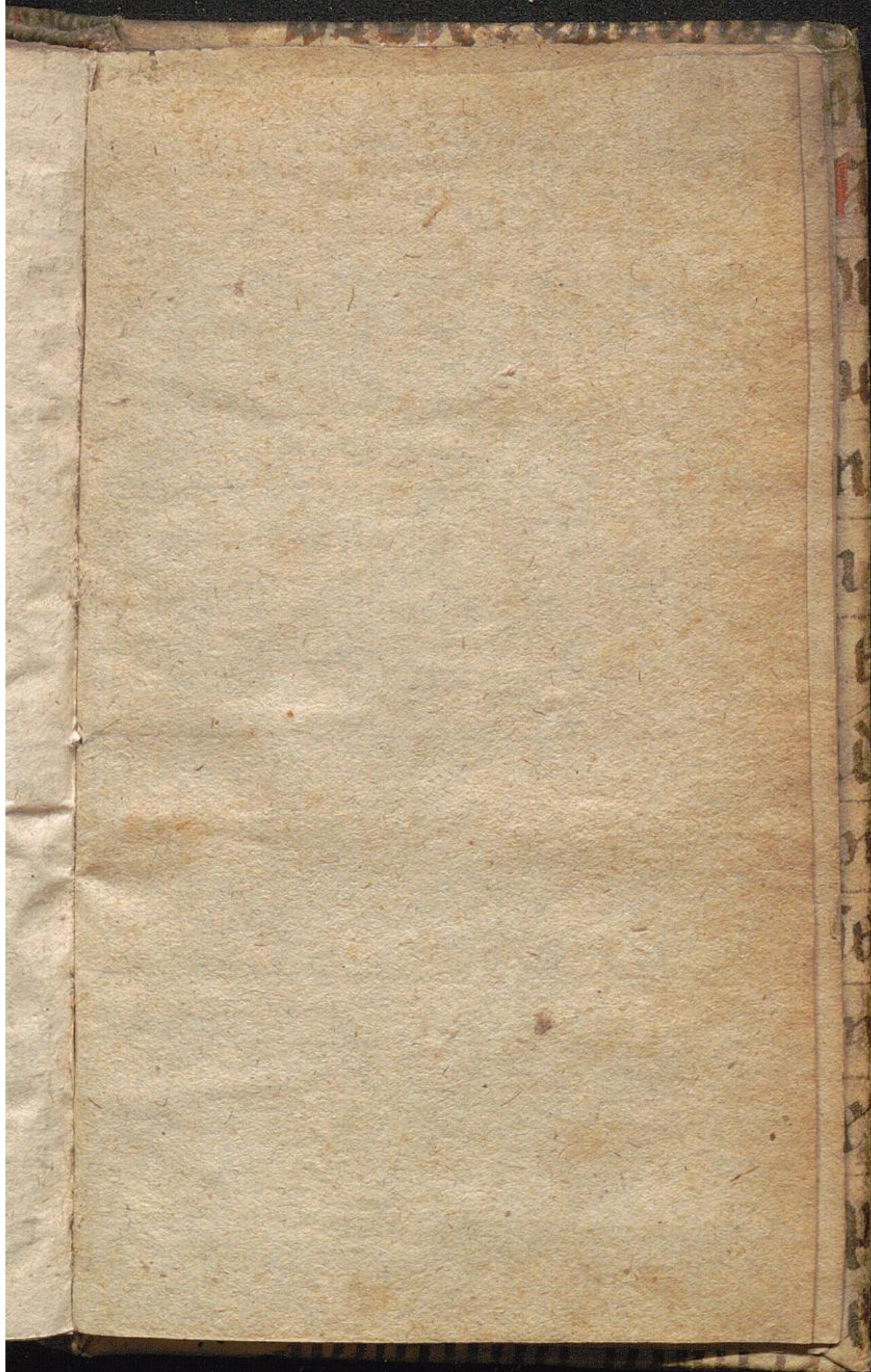
Pag. 270. v. 17. l. *Marc. 15.*

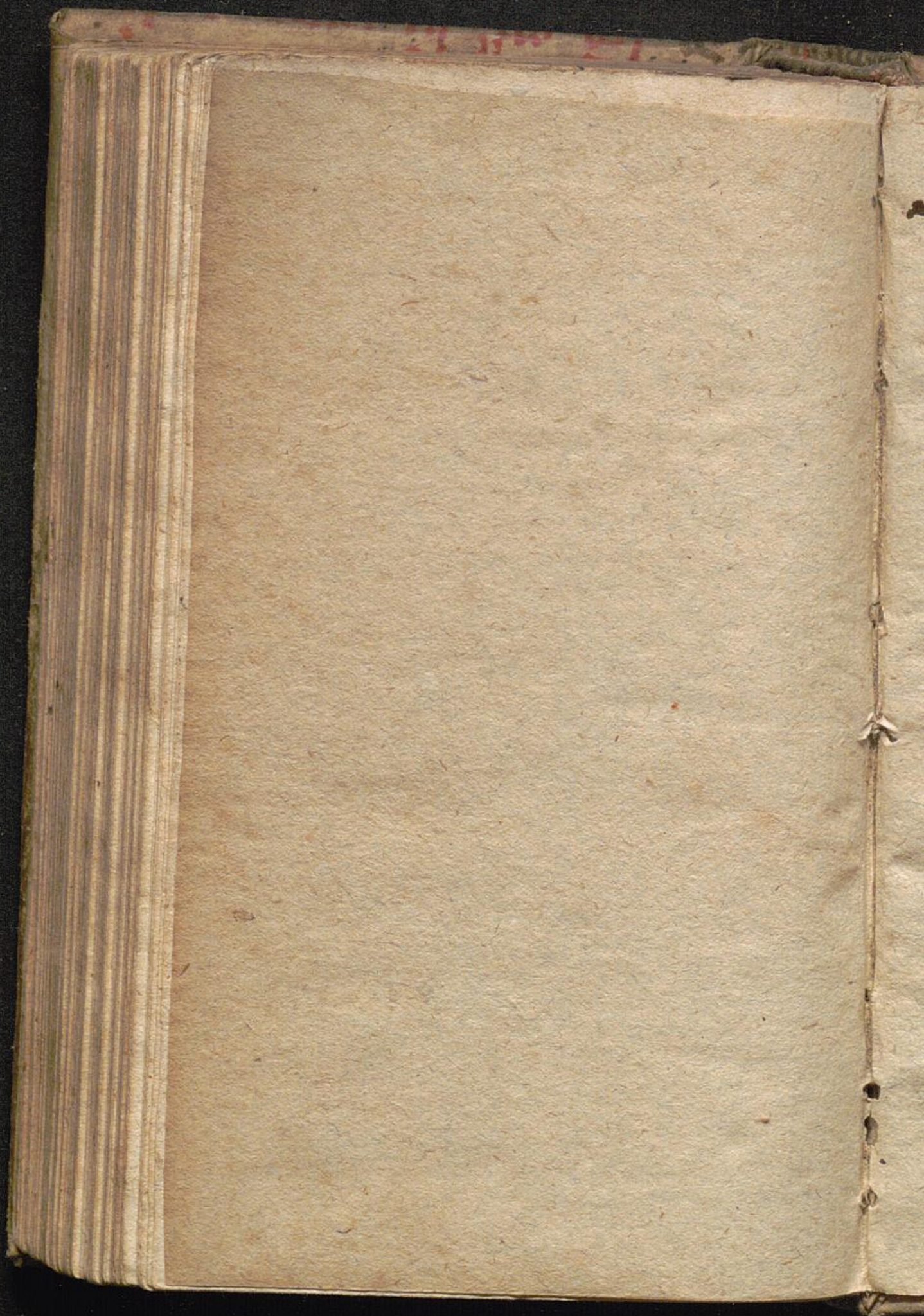
Pag. 275. v. 21. l. *vers. 24.*

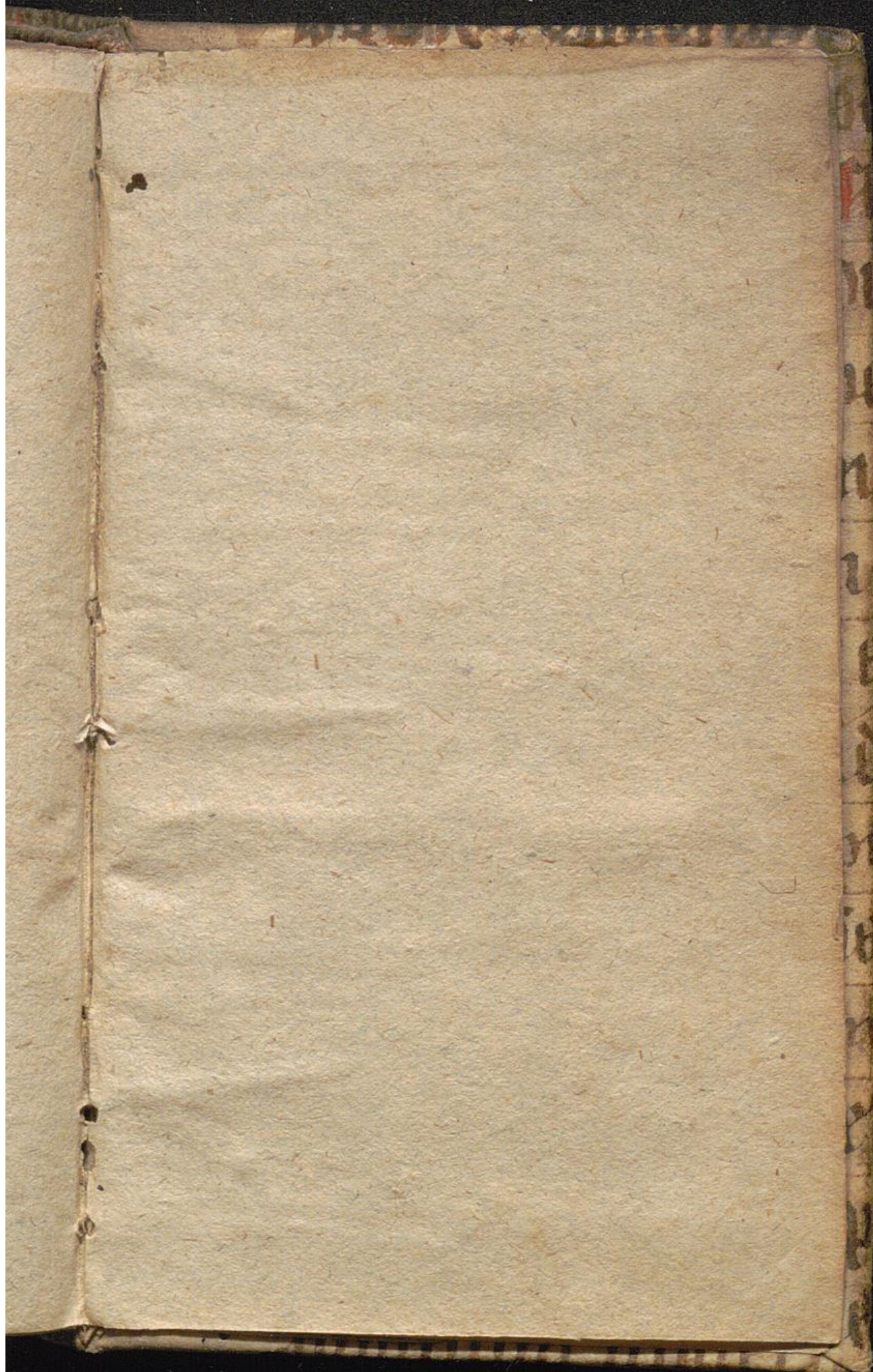
Pag. 276. v. 8. l. *vers. 26.* & V. 17. lege *Marc. 15. & 16.*

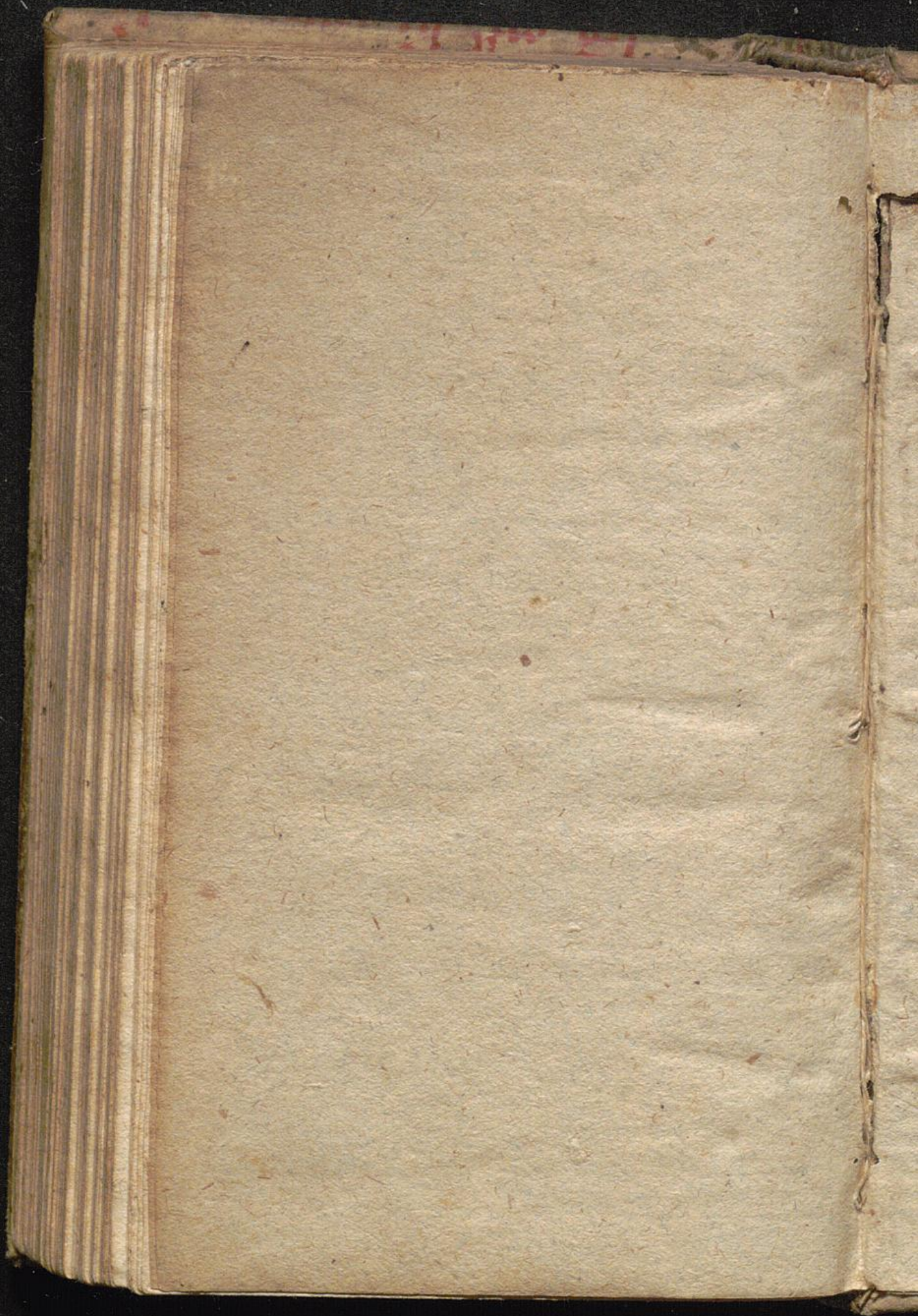
Pag. 306. v. 8. ego: l. *ergo*.

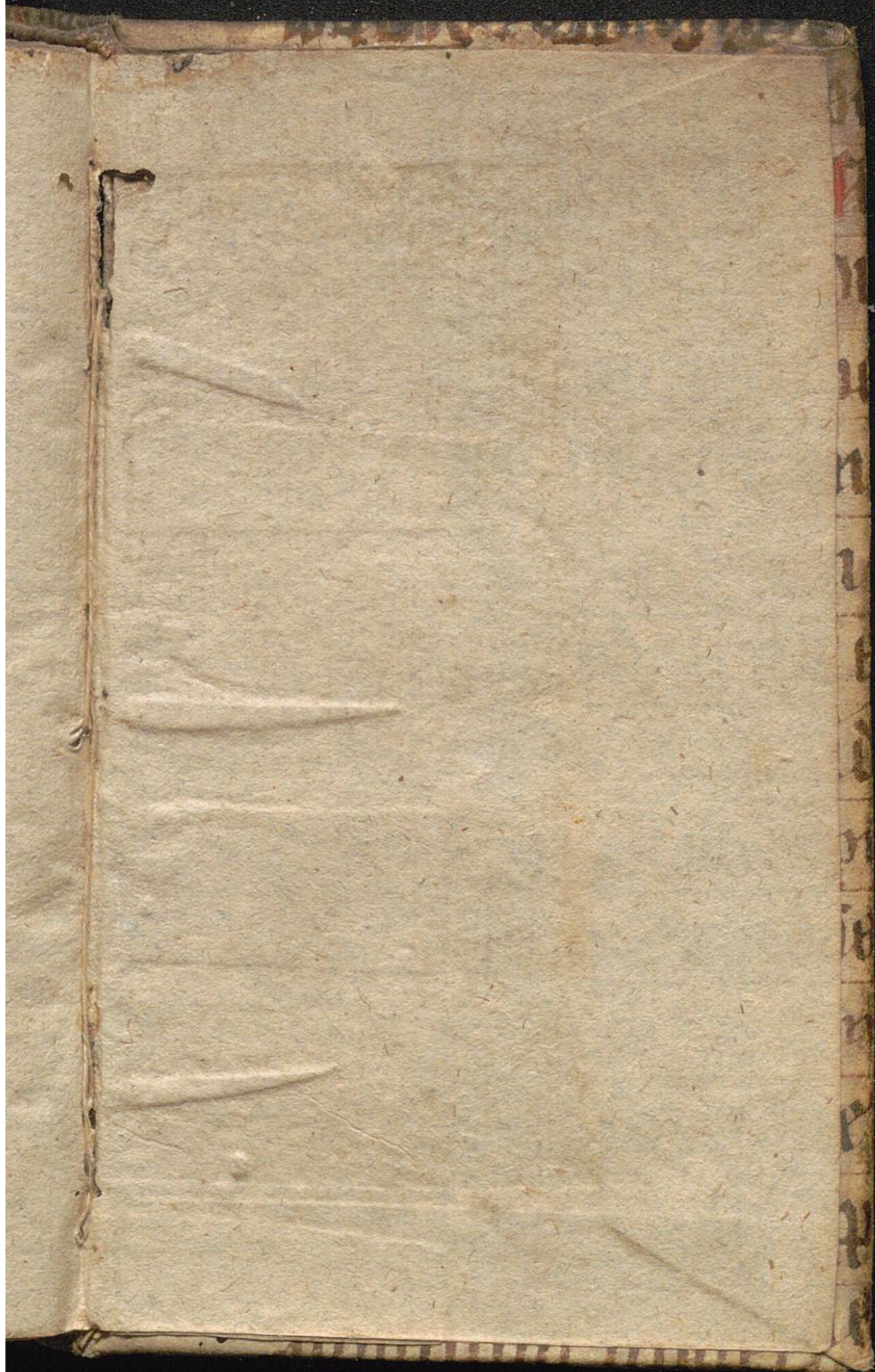

dicant magister.
mi me tangere. non
propter meū. **V**ade
et dic eis. **A**scen
di et ad virum. deū
verum. **H**enit maria
magistris discipu
lus et hec dixit
eis. **E**go. **E**t michi
inducam vos in domum
patris mei. **S**ecunda.

Armus dñe munus
nūc. ut confessione
et baptismo re

Handwritten text in a medieval script, likely Latin, on a parchment page. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be in a different script or dialect. The parchment is aged and stained, with some red ink visible at the top left corner.

Th
4452